

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

96707

KÖSE DAĞLARI'NIN (GÜMÜŞHANE) FLORASI

Yük. L. Biyolog Ali KANDEMİR

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde
“Doktor”

Ünvanı Verilmesi İçin Teslim Edilen Tezdir.

96707

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 10.05.2000

Tezin Savunma Tarihi : 29.06.2000

Tez Danışmanı

: Prof. Dr. Osman BEYAZOĞLU

Juri Üyesi

: Prof. Dr. Sabri ÖZYURT

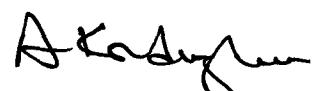
Juri Üyesi

: Prof. Dr. Asım KADIOĞLU

TC YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANASYON Daire Başkanlığı

Enstitü Müdürü

: Prof. Dr. Asım KADIOĞLU

Trabzon 2000

ÖNSÖZ

Tez konumun belirlenmesinde ve çalışmalarımada yardımcılarını gördüğüm değerli hocam Prof. Dr. Osman BEYAZOĞLU' na en içten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmalarımda göstermiş olduğu ilgi ve yardımlarından dolayı Atatürk Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi Dekanı Prof Dr. Muharrem GÜLERYÜZ'e, Doktora eğitiminde kendilerinden ders aldığım Prof. Dr. Rahim Anşin, Prof. Dr. Asım KADIOĞLU ve Doç. Dr. Zihni DEMİRBAĞ 'a, bitki teşhislerinde yardımcılarını gördüğüm Ondokuz Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi'nden Yrd. Doç. Dr. Fergan KARAER'e, yine bitki teşhislerinde yardım ve ilgilerini esirgemeyen Gazi Üniversitesinden Prof. Dr. Mecit VURAL, Doç. Dr. Hayri DUMAN, Doç. Dr. Zeki AYTAÇ ve Yrd. Doç. Dr. Nezaket ADIGÜZEL'e, Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümünden Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI'ya, araştırma alanının haritalarının çizilmesine katkıda bulunan Atatürk Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesinden Dr. Adem BAŞIBÜYÜK ve araşturmayı maddi yönden destekleyen Karadeniz Teknik Üniversitesi Araştırma Fonuna teşekkür ederim.

Ali KANDEMİR

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET.....	V
SUMMARY.....	VI
ŞEKİLER DİZİNİ.....	VII
TABLOLAR DİZİNİ.....	VIII
SEMBOLLER DİZİNİ.....	IX
FAMILÝALAR DİZİNİ.....	X
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1 Giriş.....	1
1.2 Literatür Özeti	4
1.3 Araştırma Alanının Genel Tanımı	6
1.3.1. Araştırma Alanının Coğrafi Konumu ve Topografik Yapısı.....	6
1.3.2. Araştırma Alanının Jeolojik Yapısı.....	8
1.3.3. Araştırma Alanının Büyük Toprak Grupları	9
1.3.1.1. Kahverengi Topraklar.....	9
1.3.3.2. Yüksek Dağ Çayır Toprakları	9
1.3.3.3. Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları	9
1.3.3.4. Kolüvyal Topraklar	10
1.3.4. İklim Özellikleri	10
1.3.4.1. Sıcaklık.....	11
1.3.4.2. Yağış.....	12
1.3.5. Biyotik Faktörlerin Vejetasyona Etkisi.....	15
1.3.6. Bitki Coğrafyası Yönünden Genel Durum.....	16
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	17
2.1. Materyal.....	17
2.2. Metot	17

3.	BULGULAR	19
3.1.	Araştırma Alanının Flora ve Vejetasyonuna Genel Bir Bakış	19
3.2.	Araştırma Alanında Tespit Edilen Taksonların Taksonomik Birimlere Sayısal ve Oransal Dağılımları.....	21
3.3.	Araştırma Alanının Florası.....	25
4.	İRDELEME.....	175
5.	SONUÇLAR	182
5.1.	Araştırma Alanında Tespit Edilen Endemik Taksonlar	182
5.1.2.	Avrupa-Sibirya Floristik Bölgesine Ait Endemikler.....	182
5.1.3.	İran-Turan Floristik Bölgesine Ait Endemikler	183
5.1.3.	Akdeniz Floristik Bölgesine Ait Endemikler	185
5.1.4.	Floristik Bölgesi Bilinmeyen Endemikler	185
5.2.	Araştırma Alanında Tespit Edilen Nadir Bitkiler.....	186
5.2.1.	Araştırma Alanında Tespit Edilen Nadir Endemik Taksonlar	187
5.2.2.	Araştırma Alanında Tespit Edilen Nadir Endemik Olmayan Taksonlar.....	188
5.3.	Araştırma Alanında A7 Karesi İçin Tespit Edilen Yeni Taksonlar.....	189
6.	ÖNERİLER.....	196
7.	KAYNAKLAR.....	197
8.	EKLER	203
9.	ÖZGEÇMİŞ.....	207

ÖZET

Bu çalışmada, Gümüşhane İli sınırları içinde yer alan Köse Dağları'nın Florası araştırılmıştır. Köse Dağları, Gümüşhane-Erzincan karayolu üzerinde ve Avrupa-Sibirya ile İran-Turan Floristik Bölgeleri arasında geçit teşkil etmektedir.

Araştırma sonunda, Köse Dağlarından 77 familyaya ait 343 cins ve 953 tür ve tür altı takson tespit edilmiştir. 77 familyadan 2'si *Pteridophyta*, 75'i *Spermatophyta* böülümlerine aittir. *Spermatophyta* bölümüne dahil olan familyalardan 2'si *Gymnospermae*, 73'ü *Angiospermae* sınıfına aittir. En fazla takson ihtiva eden familyalar sırasıyla *Compositae (Asteraceae)*, *Labiatae (Lamiaceae)*, *Cruciferae (Brassicaceae)*, *Leguminosae (Fabaceae)* ve *Scrophulariaceae*'dir. *Astragalus*, *Silene*, *Verbascum* ve *Salvia* sırasıyla en çok tür içeren cinslerdir.

Tür ve tür altı kategorisi ait taksonların floristik bölgelere dağılımları şu şekildedir: % 17.34 Avrupa-Sibirya, % 25.63 İran-Turan, % 3.34 Akdeniz elementidir. % 53.99'unun floristik bölgesi ise belirlenmemiştir. Taksonlardan 130'i endemik olup endemizm oranı % 13.75 dir. 212 takson A7 karesi için yeni kayittır.

Anahtar Kelimeler: Flora, Köse Dağları, Gümüşhane

SUMMARY

The Flora of Köse Mountains (Gümüşhane)

In this study, it was investigated the flora of Köse Mountains which are situated in the boundary of Gümüşhane . The Mountains of Köse are on the road of Gümüşhane-Erzurum and located at a crossing region between Euro-Siberyan and Irano-Turan floristic regions.

At the end of this study, it was determined 343 genera and 953 species and subspecies belonging to 77 families from Köse Mountains. Two of these families are belong to *Pteridophyta* and the others are for *Spermatophyta*.

Two families of *Spermatophyta* are belong to *Gymnospermae* class and the others *Angiospermae* class. The families have the greatest number of species in order, *Compositae* (*Asteraceae*), *Labiatae* (*Lamiaceae*), *Cruciferae* (*Brassicaceae*) and *Scrophulariaceae*. *Astragalus*, *Verbascum* and *Salvia* genera have a great deal of number species in order.

The dispersion to floristic regions of taxons is; 17,34 % Euro-Siberian, 26,63 % Irano-Turan, 3,44 % Mediterranean Regions. It couldn't be definitited the floristic regions of 53,99 % the part of taxons. The 130 taxons are endemic and the ratio of endemism is 13,75 %. The 212 taxons are new record for A7 square.

Key Words: Flora, Köse Mountains, Gümüşhane

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Şekil 1. Araştırma alanının lokasyon ve topografya haritası.....	7
Şekil 2. Araştırma alanının jeolojik haritası.....	8
Şekil 3. Araştırma alanının toprak grupları.....	10
Şekil 4. Gümüşhane, Bayburt ve Köse' nin aylara göre ortalama sıcaklık dağılımları	12
Şekil 5. Gümüşhane, Bayburt ve Köse' nin aylara göre ortalama yağış dağılımları	13
Şekil 6. Gümüşhane, Bayburt ve Köse' nin iklim diyagramları	14
Şekil 7. Türkiye'nin floristik bölgeleri.....	16
Şekil 8. Araştırma alanındaki taksonların familyalara oransal dağılımları	22
Şekil 9. Floristik elementlerin oransal dağılımları.....	23
Şekil 10. Endemizm oranının yakın sahalarda yapılan çalışmalarla karşılaştırılması.....	179

TABLOLAR DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Gümüşhane, Bayburt ve Köse' nin aylara göre ortalama sıcaklık değerleri	11
Tablo 2. Gümüşhane, Bayburt ve Köse' nin aylara göre ortalama yağış değerleri	13
Tablo 3. Araştırma alanındaki taksonların taksonomik birimlere dağılımları	21
Tablo 4. Araştırma alanında en çok cins bulunduran familyalara	22
Tablo 5. Araştırma alanında en çok tür içeren ilk 10 cins.....	23
Tablo 6. Araştırma alanında tespit edilen taksonların floristik bölgelere göre sayısal dağılımları.....	23
Tablo 7. Araştırma alanında en çok takson ihtiva eden familyaların yakın sahalarda yapılan çalışmalarla karşılaştırılması	175
Tablo 8. Araştırma alanında ve yakın sahalarda yapılan çalışmalarla tür içerikleri bakımından ilk 6 sırayı alan cinsler.....	176
Tablo 9. Araştırma alanında tespit edilen floristik elementlerin yakın sahalarda yapılan çalışmalarla elde edilen sonuçlarla karşılaştırılması	177
Tablo 10.Türkiye Florasından morfolojik özellikler bakımından farklılık gösteren taksonlar	180

SEMBOLLER DİZİNİ

Ak.	: Akdeniz
Arş.	: Araştırma
Av.-Sib.	: Akdeniz
B	: Batı
Bak.	: Bakım
Ç.	: Çay
Çalış.	: Çalışma
Çev.	: Çevresi
Da.	: Dağ
De.	: Dere
DSİ	: Devlet Su İşleri
E.	: Elementi
EEF	: Erzincan Eğitim Fakültesi
End.	: Endemik
Foto.	: Fotograf
GB	: Güney Batı
GD	: Güney Doğu
Hir.	: Hirkanı
Ir.-Tur.	: İrano-Turan
İst.	: İstasyon
K	: Kuzey
KB	: Kuzey Batı
KD	: Kuzey Doğu
KM	: Kilometre
Kozm.	: Kozmopolit
KÖ.	: Köy
m.	: Metre
Mev.	: Mevkii
MTA	: Maden Teknik Araştırma
Öks.	: Öksin
sp.	: Tür
spp.	: Türleri
subsp.	: Alt tür
var.	: Varyete
Y.	: Yayla
Yam.	: Yamaç
&	: Ve

FAMILYA DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
1. Aceraceae	59
2. Amaranthaceae.....	55
3. Apocynaceae.....	122
4. Araceae.....	159
5. Asclepiadaceae.....	122
6. Asplidiaceae.....	25
7. Berberidaceae.....	29
8. Betulaceae.....	155
9. Boraginaceae.....	124
10. Campanulaceae.....	118
11. Caprifoliaceae	87
12. Caryophyllaceae	44
13. Chenopodiaceae	54
14. Cistaceae	42
15. Celastraceae	60
16. Compositae (Asteraceae).....	90
17. Convolvulaceae	123
18. Cornaceae	87
19. Coryllaceae	155
20. Crassulaceae	78
21. Cruciferae (Brassicaceae)	32
22. Cupressaceae.....	25
23. Cyperaceae	168
24. Dipsacaceae	88
25. Elaeagnaceae	152
26. Ericaceae	120
27. Equisetaceae	25
28. Euphorbiaceae	153
29. Fagaceae	155

30. Fumariaceae	32
31. Gentianaceae	122
32. Gereniaceae	58
33. Globulariaceace	139
34. Gramineae (Poacea)	169
35. Grossulaceae	80
36. Guttiferae (Hypericaceae)	55
37. Illecebraceae	51
38. Iridaceae	164
39. Juglandaceae	153
40. Juncaceae	167
41. Juncaginaceae	159
42. Labiate (Lamiaceae)	139
43. Leguminosae (Fabaceae)	60
44. Lentibulariaceae	120
45. Liliaceae	159
46. Linaceae	57
47. Malvaceae	56
48. Moraceae	153
49. Morinaceae	88
50. Onagraceae	77
51. Orchidaceae	165
52. Orobranchaceae	138
53. Paeoniaceae	29
54. Papaveraceae	30
55. Pinaceae	25
56. Plantaginaceae	151
57. Plumbaginaceae	150
58. Polygalaceae	43
59. Polygonaceae	51
60. Primulaceae	121
61. Ranunculaceae	26
62. Rhamnaceae	60

63. Resedaceae	42
64. Rosaceae	70
65. Rubiaceae	156
66. Salicaceae	155
67. Santaliaceae	153
68. Saxifragaceae	80
69. Schrophulariaceae	131
70. Solanaceae	130
71. Tamaricaceae	55
72. Thymelaeaceae	152
73. Umbelliferae (Apiaceae)	81
74. Thymelaeaceae	167
75. Urticaceae	153
76. Valerinaceae	87
77. Violace	43

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş

Türkiye, fitocoğrafik bakımdan Avrupa-Sibirya, İran-Turan ve Akdeniz Floristik Bölgeleri'nin kesişiminde bulunmasının yanında, klimatik, topografik ve edafitik faktörlerin çeşitliliğinden dolayı oldukça zengin bir floraya sahiptir. Ayrıca Türkiye'nin Güney Doğu Avrupa ile Güney Batı Asya Floraları arasında köprü konumunda bulunmasının da floranın zengin olmasına katkısı olmuştur [1]. Türkiye'nin en son coğrafi araştırmaların ışığında geçmişte daha önce sanıldığına aksine çok daha uzun süreli buzullaşmanın etkisi altında kalması ve değişik iklim şartlarının birbirini takip etmesinin de bugünkü floraya önemli etkisinin olduğu belirtilmektedir [2]. Zira özellikle Kuaterned'de meydana gelen iklim değişimleri vejetasyon alanlarının devamlı parçalanmasına, Avrupa-Sibirya, Akdeniz, İran-Turan florasına ait bitkilerin yayılış alanlarının değişmesine neden olmuştur. Bu yüzden Türkiye geçmişteki iklim şartlarını yansıtan relik topluluklara da sahiptir. Engebeli topografa relik bitkilerin barınmasına, bu sahalarda izolasyonun kuvvetli olması da endemiklerin ortayamasına neden olmuştur [3].

Avrupa kıtasında yaklaşık 12000 tür varken, bu sayı ülkemiz için 9000 dir [1]. Bu sayının 10000'in üzerinde olabileceği belirtilmektedir [4]. Son zamanlarda özellikle Türk araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalarla floraya yeni taksonlar ilave edilmiş [5,6] ve sürekli yeni taksonlar ortaya çıkarılmaktadır.

Türkiye endemik bitkiler açısından da oldukça zengin bir floraya sahiptir. Flora kayıtlarına göre endemik takson sayısı 2651 olup, Türkiye genelinde % 30,9 luk bir orana karşılık gelmektedir. Avrupa ülkeleri arasında endemik türler açısından Türkiye'yi 800 tür ile Yunanistan izlemektedir [1].

Türkiye bazı cinslerin gen merkezi ve kültüre alınmış ekonomik önemi olan birçok bitkinin de anavatanıdır [1].

Anadolu bitkileriyle ilgili olarak Osmanlı döneminde, Türkiye'de bugün kullanılan Türkçe bitki adlarının önemli bir kısmının yer aldığı ilk eser **İshak bin Murat** tarafından 1390 yılında yazılan "**Edviye-i Müfrede**" dir [7]. Türkiye bitkileri üzerinde bizzat inceleme yapan ilk Türk araştırmacı da **Hayatizade Mustafa Feyzi Efendi**'dir [8].

Türkiye bitkileri üzerine floristik çalışmaları başlatan daha çok yabancı bilim adamları olmuştur. Türkiye Florası üzerindeki araştırmalar **Tournefort**'un 1700-1702 yılında Kuzey ve Kuzeydoğu Anadolu'da yaptığı gezi ile başlamıştır. Daha sonra İngiliz **Sibthorpi**, Avusturya'lı **Aucher-Eloy**, **Pinard** ve **Wiedemann** gibi araştırmacılar ülkemize gelerek bitki örnekleri toplamışlardır[8].

Boissier ilk olarak 1842 yılında örnek toplamak üzere Türkiye ye gelmiş, değişik zamanlardaki gezileri sonunda görüp topladığı bir çok bitkinin cins ve tür adlarını vererek, dolaştığı bölgelerin bitki örtüsü, toprak özellikleri ve coğrafi durumlarından söz etmiştir. Türkiye'nin ilk temel flora kitabı **Boissier** tarafından oluşturulan **Flora Orientalis** adlı eserdir. Bu eserin tamamlanmasıyla Türkiye için takson sayısı altı bini bulmuştur. Onun eseri Türkiye florasının tanınmasında uzun yıllar öncülük etmiş ve bugün bu eser yerini, **P.H. Davis**'in editörlüğü altında yayınlanmış olan '**Flora of Turkey**' adlı 10 ciltlik esere bırakmış olmakla beraber, yardımcı bir başvuru kitabı olarak hala değerini korumaktadır [9].

Türkiye bitkilerinden bir kolleksiyon oluşturan ilk kadın bilim adamı Amerikalı bir hekim olan **Shepard**'dır [10].

19.yylarında **Sintenis**, **Anzavour**, **Bormüller** tarafından sistematik botanik araştırmalarına devam edilmiş ve **Handel-Mazzetti** ve **Nabelek** Doğu ve Güneydoğu Anadoluda araştırmalarını sürdürmüştür [8].

Davis 1938-1966 yılları arasında ülkemize değişik zamanlarda gelerek bitki toplamış, bunun yanında Türkiye florasının ortaya koyma çalışmalarında daha önceleri Türkiye'nin değişik bölgelerinden, değişik araştırmacıların topladığı ve birçok ülkelerdeki herbaryumlarda koruma altına alınmış bitki örneklerinden de önemli ölçüde faydalansmıştır [1]. Gerek **Davis**, gerekse diğer yerli ve yabancı bilim adamlarının çalışmasıyla Türkiye Florası ve bilim dünyası için yeni türler tanımlanmıştır. **Huber-Morath**, **Ragel**, **Hedge**, **Sorger** ve **Kit Tan** Türkiye Florasına katkıda bulunan yabancı bilim adamlarının başında gelmektedirler [1, 11-15].

Yabancı araştırmacılarla beraber 1970'li yıllara kadar ülkemiz florasının ortaya çıkarılmasında Türk botanikçilerden **Birand** ve **Demiriz**'in önemli katkıları olmuştur [1]. Özellikle **Demiriz**, Türkiye'nin birçok bölgesini gezerek çok sayıda bitki örneği toplamış ve bunları bir seri halinde yayımlamıştır [16-19]. 1970'li yıllarda itibaren floristik çalışmalar da Türk botanikçilerin sayısı önemli ölçüde artmıştır. Türkiye Florasına katkıda bulunan diğer Türk botanikçilerden bazıları **Ekim**, **Baytop, A.**, **Baytop, T.**, **Güner**, **Akman** ve

Doğan'dır [1]. Son zamanlarda, Türk botanikçileri tarafından Türkiye Florası'nın 11. cildinin yazılması yönünde önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye'de Kuzey Anadolu'nun batısı, Güney ve İç Anadolu'nun büyük bir bölümü flora ve vejetasyon açısından iyi incelenmiştir. Türkiye'de yapılan flora ve vejetasyon çalışmalarının topluca listelendiği bir çalışmada [20] yapılan araştırmaların, daha önce yapılan çalışma alanlarına yakın bölgelerde yoğunlaştığı belirtilerek, bundan sonraki yapılacak çalışmalarda Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya öncelik verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, araştırcıların bölgeye iklim şartlarının uygun olduğu yaz aylarında gelmelerinden dolayı, ilkbahar başlangıcında ve sonbaharda çiçeklenen bitkilerle ilgili toplanan örnek sayısının azlığı nedeniyle bu bitkiler hakkında yeterli bilgiler bulunmamaktadır. Türkiye'nin vejetasyon haritasının çıkarılmasında doğu bölgelerimizde çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır[21].

Türkiye zengin bir floraya sahip olmasının yanında, birçok tür, geçmişte aşırı tüketim, yanım, bilincsiz kesim, habitatlarının bozulması, söküm, ıslah çalışmaları, yapılışma, şehirleşme, sanayileşme ve herbisit kullanımı gibi nedenlerden dolayı ya ortadan kalkmış, ya da günümüzde birçoğu da bu tehlikeyle karşı karşıyadır [23,24]. **Ekim** ve arkadaşları [23] tarafından ülkemizdeki endemik ve nadir bitkilerin tehlike durumlarını gösteren bir liste hazırlanmıştır. Nadir olan türlerin korunması için yetersiz de olsa bazı çalışmalar yapılmaktadır [25].

Davis [26] tarafından yayınlanan bir makalede Türkiye'nin floristik açıdan durumu ortaya konmuş ve hala az ve çok az bilinen bölgelerin bulunduğu belirtilmiştir. Buna göre Köse Dağları'nın da içinde bulunduğu bölge, **Davis** tarafından yayınlanan bu makalede floristik açıdan orta derecede bilinen bölgeler arasında gösterilmektedir .Bu makaleye göre çalışma alanımız orta derecede bilinen bölgeler arasındamasına karşın, Türkiye Florası'nın [1] ve yeni kayıtların [6, 5, 27-35] taranması sonucu araştırma alanının yer aldığı Gümüşhane ili sınırları içinde çok sayıda bitki örneği toplanmıştır. Tespit edilen tür ve tür altı kategoriye ait taksonlardan yalnız 49 tanesinin Köse Dağı ve çevresinden toplandığı görülmüştür [1].

Türkiye endemik bitkilerinin illere göre dağılımları tespit edilmiş, buna göre endemik takson sayısı Avrupa-Sibirya Floristik bölgesinden, araştırma alanının da bulunduğu güneye, İran-Turan Floristik bölgesine doğru dikkat çekici bir şekilde artış göstermekte olup, endemik takson sayısı Trabzon için 73 iken, bu sayı Gümüşhane için 193 ve Erzincan için 276'dır [1]. Diğer taraftan araştırma alanı, ülkemiz bitkilerinin % 32 sinin

dağılımında etkili olan Anadolu Diyagonalinin en kuzeydeki başlangıcında yer almaktadır [36].

Köse Dağları Grid Sistemine göre A7 karesi içindedir. Köse Dağları'nın fitocoğrafik bakımından geçiş bölgesinde bulunması, Anadolu Diyagonalinin kuzey başlangıcında yer alması, floristik bakımından araştırılmamış olması ve bir süre sonra bir bölümünün Köse Barajı altında kalacak olmasından dolayı araştırma alanı olarak seçilmiştir.

1.2. Literatür Özeti

Kuzey Doğu ve Doğu Anadolu'da ilk botanik çalışmalarında bulunan araştırmacı **Tournefort**'dur [8]. Daha sonraları I. Dünya Savaşı'ndan önce, Rus botanikciler tarafından Türkiye'nin Doğu ve Kuzeydoğu bölgeleri'nden önemli ölçüde bitki örneği toplanmıştır [1]. Köse Dağı ve çevresinden ilk bitki örneğini toplayan araştırmacı **Tchihatcheff**dir. Bilimsel amaçlı olarak Köse Dağı ve çevresinden bitki örneği toplayan bilim adamları ve topladıkları takson sayıları şu şekildedir: **Sintensis** 25, **Balls** 5, **Furze** 3, **Stainton** 2, **Butter** 1, **Bourgeau** 1, **Coode ve Jhons** 1, **Guichard** 1, **Zohary** 1, **Tchihatcheff** 1 **Bilge** 1, **Demiriz** 1 dir. Beş taksonun toplayıcısı bilinmemektedir. Toplanan bu taksonların 21 tanesi endemiktir [1]. Bu güne kadar araştırma alanına en yakın çalışma **Küçük** [37] tarafından gerçekleştirilmiş olup, bu çalışmayla, Kürtün (Gümüşhane) Örümcek Ormanlarının Florası ve Saf Meşcere Tiplerinin Floristik Kompozisyonu ortaya konmuştur. Araştırma alanımıza yakın diğer floristik çalışmalar kuzeyde **Anşin** [38,39], **Terzioğlu** [40] ve **Güner** ve **Ark.**[41], doğuda **Demirkuş** [42], batıda **Karaer** [43], **Yıldız** [35] ve güneyde **Yıldırımlı** [8]'nin araştırmalarıdır. Bu araştırmalarla **Anşin** [38] Doğu Karadeniz Bölgesinin, yine **Anşin** [39] Trabzon-Meryemana araştırma alanının, **Terzioğlu** [40] Uzungöl ve çevresinin, **Güner** ve **Ark.**[41] Rize'nin, **Demirkuş** [42] Çiçek Dağının, **Karaer** [43] Kelkit Vadisinin, **Yıldız** [35] Sivas-Köse Dağı'nın ve **Yıldırımlı** [9] Munzur Dağları'nın floralarını araştırmışlardır. **Dalcı** [44,45] Doğu Anadolu Bölgesinde **Dianthus** cinsinin revizyonunu yapmış ve bu araştırma esnasında Gümüşhane ili sınırları içinden çok sayıda bitki örneği toplamıştır. Bu çalışma sonunda bazı türleri sinonim durumuna getirmiştir. **Atalay** [3] yaptığı çalışmasında, Kuzey Anadolu Dağları'nın, iç bölgelerdeki taksonların kuzeye, kuzeydeki taksonların güneye yayılmasını önemli ölçüde engellediğini belirtmektedir. **Akman** [46] Erzincan - Gümüşhane arasındaki endemik bitkiler açısından ilginç olduğunu vurgulamaktadır. **Ekim ve Güner** [36] kuzeyde araştırma alanından başlayıp, güney-

batı doğrultusunda ilerleyen Anadolu'nun paleo-jeolojik evolusyonu boyunca oluşan Anadolu Diyagonalinin ülkemiz bitkilerinin önemli bir kısmının yayılışında etkili ve endemizm açısından zengin olduğunu vurgulamaktadır. **Hamzaoğlu ve Aydoğdu** [47] araştırma alanımızın en kuzey noktasında yer aldığı Anadolu Diyagonalinin Türkiye'nin en önemli endemik merkezlerinden olduğunu belirtmektedir. **Avcı** [48] yaptığı bir çalışmasında Anadolu Diyagonalinin doğu ve batı bölgeleri arasında bitkilerin yayılışında etkili olan coğrafi farklılıklar üzerinde durmuştur. **Yıldırımlı** [8] Munzur Dağlarında Karadeniz Bölgesine özgü bazı taksonların yayılış gösterdiğini, bu yayılışa Anadolu Diyagonalinin rol oynadığını belirtmektedir. **Karaer ve Kılınç** [49] Köse Dağları'nın güney bölümüne kadar uzanan Kelkit Vadisinde bulunan Akdeniz Elementlerinin bu alanlarda bulunma sebepleri üzerinde durmuşlardır. **Vural** [50], Rize'nin yüksek dağ vejetasyonu üzerine yaptığı çalışmada, Doğu Karadeniz Dağları ile ilgili yeterli çalışmaların yapılmadığını ve bu dağların özellikle alpin katları hakkında yeterli bilgilerin bulunmadığını belirtmektedir. **Quezel** [51] özellikle Türkiye'nin doğusunda bioklimatik ve biyocoğrafi zonlar hakkında yeterli çalışmaların yapılmadığını ifade etmektedir. Yine, **Tarkan** [52] bitki örtüsünün Karadeniz şeridi ile Doğu Anadolu Bölgesi arasında geçiş karakteri kazandığını, bunda kuzeyde Kelkit Havzasının etkili olduğunu belirtmektedir. **Yıldız** [35] araştırma alanı gibi, Avrupa-Sibirya ile İran-Turan floristik bölgesi arasında geçiş arzeden Köse Dağı (Sivas) florası üzerine yaptığı çalışmada bilim dünyası için 6, Türkiye florası için 1 yeni tür tespit etmiştir. **Davis** [1], Köse Dağından toplanan *Epilobium angustifolium* örneğinin taksonomik durumunun kesin olmadığını, toplanma yerlerinden birisinin araştırma alanımız olan *Tragopogon pusillus* türünün Türkiye'den toplanıp toplanmadığının şüpheli olduğunu, bu konuda çalışmaya ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedir. **Özçelik** [24,25] Türkiye'nin diğer bölgelerinde olduğu gibi doğu bölgelerinde de nadir ve endemik türlerin kaşı karşıya bulundukları tehlikeler üzerinde durmuş ve küçük çapta da olsa bu bitkileri korumak amacıyla bazı çalışmalar yapmıştır. **Ağar** [53] Demirözü ve Köse bölgelerinin jeolojisi üzerine yaptığı çalışmada, Köse Dağı'nın güney eteklerinde deniz canlılarına ait fosiller tespit etmiş ve bu bölgenin geçmiş zamanlarda bir iç deniz olduğunu belirtmiştir.

Son yıllarda ülkemizin doğu bölgeleri ile ilgili çalışmalarla ihtiyaç duyulması sebebiyle yeni araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Bunlardan **Gümüş** [54], **Evren** [55], **Altan ve Behçet** [56], **Behçet** [57, 58] **Duman** [59], **Akman ve Ketenoglu** [60], **Tatlı** [61-66], **Kaya** [67, 68] **Düzenli** [69] **Civelek** [70], **Yıldız ve Aktoklu** [71]' un çalışmalardan geniş ölçüde yararlanılmıştır.

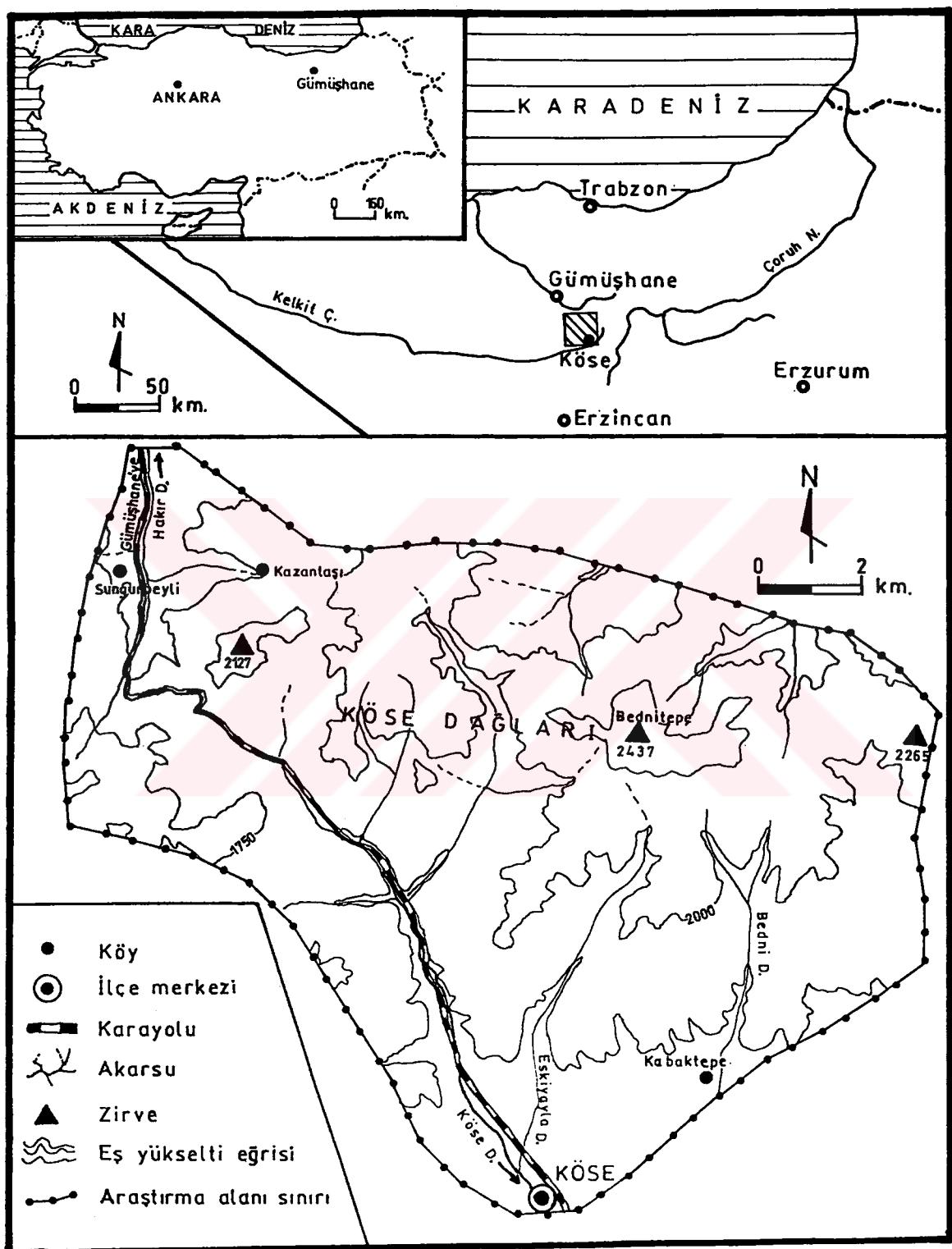
1.3. Araştırma Alanının Tanımı

1.3.1. Araştırma Alanının Coğrafi Konumu ve Topografik Yapısı

Köse Dağları $40^{\circ} 12' 40''$ - $40^{\circ} 23' 30''$ kuzey enlemleri ile $39^{\circ} 50' 25''$ - $40^{\circ} 50' 25''$ doğu boylamları arasında bulunmakta [72] ve grid sisteminde A7 karesi içinde yer almaktadır. Gümüşhane Dağları'nın doğu kısmını teşkil eden Köse Dağları, Köse Ovası'nı kuzey ve kuzeybatıdan sınırlamaktadır. Bu dağların yükseltisi güney ve güneydoğuya doğru kademeli olarak alçalma göstermektedir. Bu alanda bulunan başlıca yüksek tepeler Bedni Tepesi (2447m), Kabak Tepe (2100 m) ve Çatal Tepe (2154 m) dir. 2000 metre yükseklikteki Köse Dağı geçidi Trabzon ve Gümüşhane illeri ile Erzincan ilini birbirine bağlayan, başka bir deyişle Doğu Karadeniz Bölgesi'ni Doğu Anadolu'ya bağlayan önemli bir geçit durumundadır [73].

Araştırma alanının toplam yüzölçümü 300 km^2 olup, bu alanda bulunan başlıca yerleşim birimleri, kuzeyde Sungurbeyli , Kazantaşı ve Gökdere köyleri, güneybatıda Subaşı, güneyde Kabaktepe, Gökçe, Yayılm köyleri ve Köse ilçesi yer almaktadır. Yayla olarak kullanılan yerleşim yerleri Köse Dağı geçidinin güney batısında Kuşyuva , Köse Dağı'nın güney yamaçlarında Eski Köse , Yurtlar ve Şurut yatlalarıdır.

Araştırma alanında birçok irili ufaklı dereler bulunmaktadır. Bunlardan en önemlileri: Köse Çayı, Köse Dağları'nın güneyinden çıkışip daha sonra Kelkit Çayı'na karışmaktadır. Dolayısıyla bu akarsu Kelkit Çayı'nın en yukarı bölümünü teşkil etmektedir. Ayrıca bu çayı besleyen diğer akarsular Köse Dağları'nın güney yamaçlarından çıkan Eski Yayla Deresi, Yurtlar Deresi, Bedni Deresi ve Köse Dağı'nın güneybatısından doğan Tızık Deresi dir. Köse Dağı'nın kuzeyindeki en önemli akarsu Hakır Deresi dir. Bu dere daha sonra Tezene Deresi yle birleşerek Harşit Irmağı na ulaşır. Ayrıca Başoluk Deresi ve Çorak Dere kuzeydeki yamaçlardan kaynağını alan debisi fazla olmayan akarsulardır. Araştırma alanının mevki haritası Şekil 1'de gösterilmiştir.

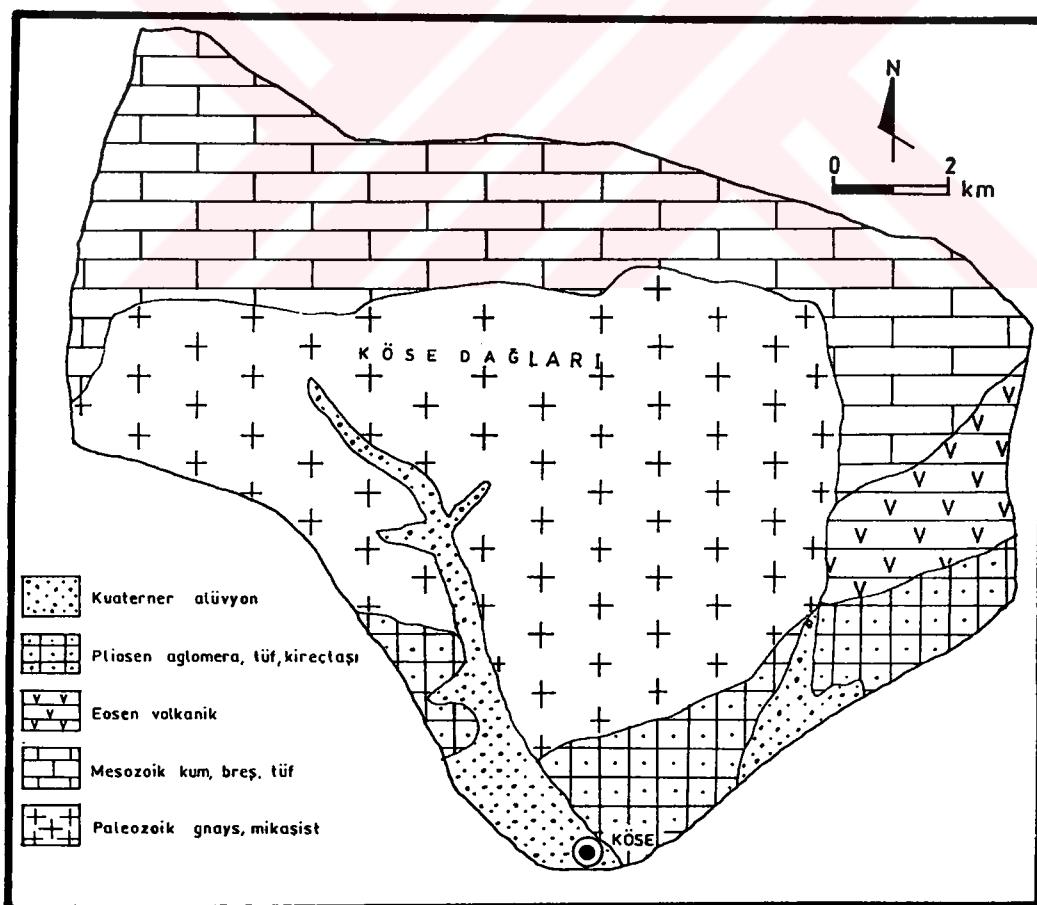

Şekil 1. Araştırma alanının lokasyon ve topografya haritası

Araştırma alanı içinde yer alan ve sulama amacına yönelik Köse Barajı'nın yapımı halen devam etmektedir.

1.3.2. Araştırma Alanının Jeolojik Yapısı

Köse Dağları, Kuzey Anadolu Dağları ile aynı zamanda oluşmuş olup, Alp-Himalaya sisteminin bir parçasıdır. Köse Dağları'nın merkezi kesimleri, Paleozoik yaşı olan ve Gümüşhane Graniti olarak bilinen pembe renkli granitin hakim olduğu gnays ve mikaşist, kuzey, doğu ve kuzeydoğu kısımları Mesozoik dönemine ait kum, breş ve tuf formasyonlarından oluşmuştur. Köse Deresi ve Bedni Deresi yatakları, Kuaterner yaşı alüvyon, Köse Dağları'nın güneydoğu kısımları, Pliosen yaşı aglomera, tuf ve kireçtaşı ve doğu kesimleri, Eosen dönemine ait volkanik materyallerden oluşmaktadır [73]. Araştırma alanının jeolojik haritası MTA' nın hazırladığı "Türkiyenin Jeolojik Haritası" Trabzon pafatası [74] esas alınarak çizilmiş ve araştırma alanının jeolojik haritası Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2. Araştırma alanının jeolojik haritası

Verimli olmamakla beraber Köse Dağı'nda Kurşun, bakır ve çinkoya rastlanmaktadır [74]. Ayrıca bol miktarlarda granit yataklarının olduğu da belirtilmektedir [73].

1.3.3. Araştırma Alanının Büyük Toprak Grupları

Araştırma alanında görülen toprak grupları Şekil 3'de gösterilmiştir. Alanda görülen toprak çeşitleri ve özellikleri şu şekildedir.

1.3.3.1. Kahverengi Topraklar

Bu topraklar, çeşitli ana maddelerden kalsifikasyon sonucu oluşuklarından profilli kalsiyumca zengindir. İlkbahar ve sonbahardaki kısa periyotlar hariç kimyasal ve biyolojik etkinlikler yavaştır. Bu topraklara Köse Dağları'nın güney tabanlarında ve Köse ilçesi civarında rastlanır [75].

1.3.3.2. Yüksek Dağ Çayır Toprakları

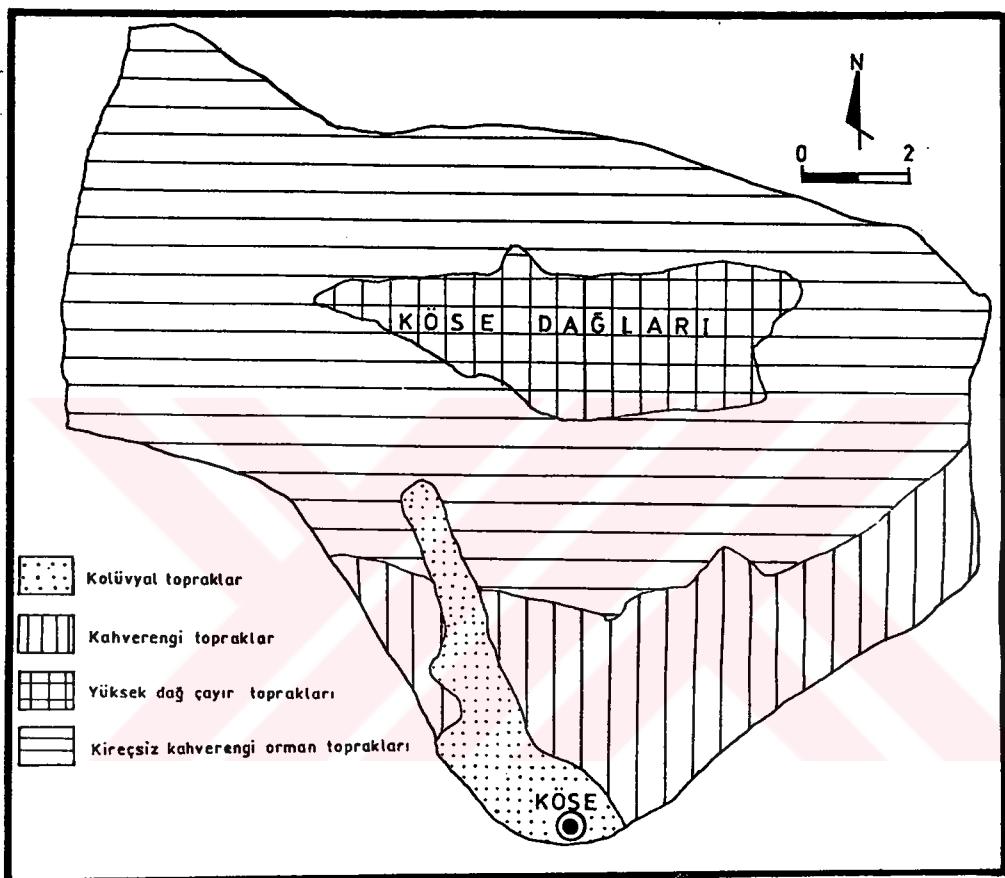
Bunlar yüksek irtifalarda, orman sınırının üst seviyelerinde bulunur. Çeşitli ana maddededen, bozuk drenaj ve soğuk iklim koşullarında gleyleşme ve biraz da kalsifikasyonla oluşmuştur. Soğuk iklimden dolayı verimleri sınırlıdır. Araştırma alanında 1800 m üzerinde rastlanır [75].

1.3.3.3. Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları

Bu gruptaki topraklar, değişik ana kayadan oluşmuştur. Renk ve baz durumu ana materyal ve organik madde miktarına bağlı olarak değişir. Araştırma alanında en fazla bulunan toprak grubudur. Köse Dağları'nın alpin kısımları ve güneydeki dağ tabanı hariç diğer alanları kaplamaktadır [75].

1.3.3.4. Kolüvyal Topraklar

Dik eğimlerin eteklerinde yerçekimi, toprak kayması, yüzey akışı veya yan dereler ile kısa mesafelerden taşınarak biriktirilmiş ve kolüvyum denen materyal üzerinde oluşmuş genç topraklardır. Araştırma alanında bu topraklara Köse Deresi ve civarında rastlanır [74].

Şekil 3. Araştırma alanında toprak grupları

1.3.4. İklim Özellikleri

Özbey [76], Gümüşhane ve çevresi ile ilgili yaptığı coğrafi çalışmasında araştırma alanının da içinde bulunduğu bölgenin şiddetli ve karasal iklim ile ılıman iklimin kesişiminde bulunduğu, bunun da bitki örtüsüne yansığını vurgulamaktadır. Ayrıca Saracoğlu [77] Karadeniz ikliminden dolayı Köse Dağları'nın kuzey kesimlerinin güney'e göre orman açısından daha gür ve tür sayısı bakımından da daha zengin, güney kesimlerin-

de daha çok Doğu Anadolu iklim özelliği görülmüşinden dolayı bitki örtüsünün genelde step karakterinde olduğunu vurgulamaktadır. Akman [60] araştırma alanının içinde bulunduğu bölgenin iklim açısından yarı kurak Akdeniz iklimi ile yarı nemli Akdeniz ikliminin kesiminde olduğunu belirtmektedir. De Martonne metoduna göre yapılan hesaplamada, Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin kuraklık indisinin 15-20 değerleri arasında olduğu görülmekte ve bu bölgelerde hüküm süren iklim tipi "yarı kurak nemli iklim" tipine girmektedir [60,73].

Köse Dağları, konumu itibarıyla kuzeybatıda Gümüşhane, kuzeydoğu da Bayburt illeri ve güneyde Köse ilçesi arasında yer almaktadır. Araştırma alanının iklim elemanları açısından bir değerlendirilmesinin yapılabilmesi için bu yerleşim birimlerine ait sıcaklık ve yağış değerleri karşılaştırılmış ve araştırma alanına yakın Gümüşhane, Köse ve Bayburt' un iklim diyagramları çizilerek bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Rasat istasyonlarının deniz seviyesinden yüksekliği Gümüşhane için 1219 m, Bayburt için 1550 m ve Köse için 1600 m dir [78].

1.3.4.1. Sıcaklık

Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin aylara göre ortalama sıcaklık değerleri Tablo 1 de verilmiştir. Rasat süreleri Gümüşhane ve Bayburt için 24, Köse için 6 yıldır [78].

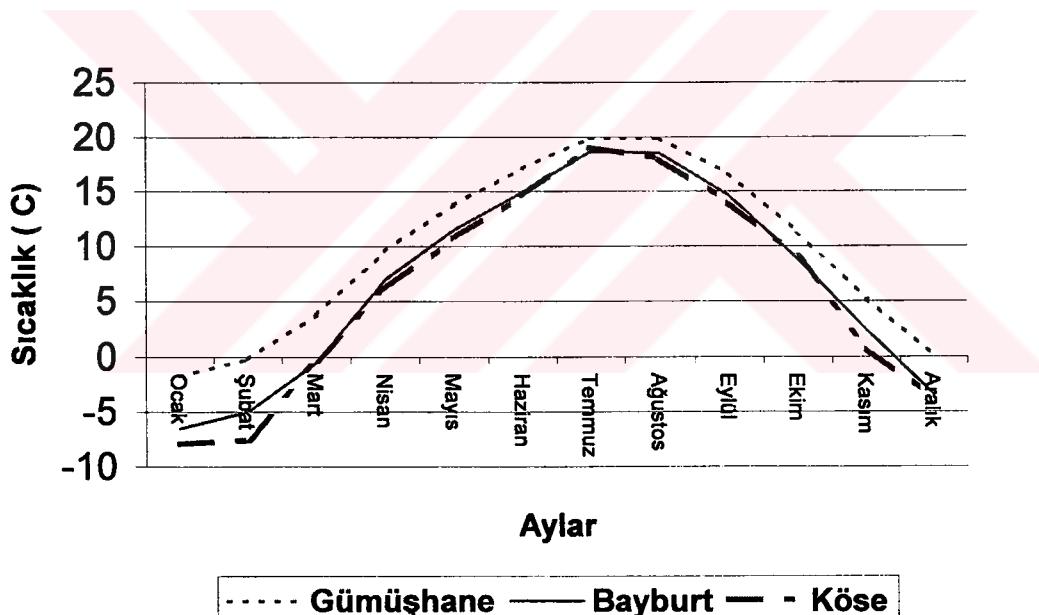
Tablo.1 Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin aylara göre ortalama yağış değerleri

İstasyon	Aylara göre ortalama sıcaklık değerleri ($^{\circ}\text{C}$)												
	O	\$	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	Ort.
Gümüşhane	-1.7	-0.2	3.8	9.6	13.8	17.1	19.9	19.9	16.6	11.2	5.2	0.4	9.6
Bayburt	-6.5	-5.0	-0.5	7.0	11.5	14.9	18.6	18.5	14.6	8.8	2.4	-3.4	6.7
Köse	-7.9	-7.5	-0.3	6.2	10.7	14.6	19	18	14	9	0.7	-3.8	6.4

Ortalama sıcaklık değerlerine bakıldığımda Gümüşhane ile Köse arasında 3.2°C , Gümüşhane ile Bayburt arasında 2.9°C ve Bayburt ile Köse arasında 0.7°C fark görülmektedir. Genel olarak 100 m rakım farkı arasında 0.5°C 'lik sıcaklık farkı olduğu bilinmektedir [79]. Gümüşhane ile Köse arasındaki rakım farkına bağlı sıcaklık değişiminin 1.9

$^{\circ}\text{C}$ olması gereklidir. Bu fark tabloda görüldüğü gibi $3.6\text{ }^{\circ}\text{C}$ 'dir. Yine Bayburt ile Köse arasındaki rakıma bağlı sıcaklık farkı $0.25\text{ }^{\circ}\text{C}$ olması gereklidir. Tabloda bu farkın $0.3\text{ }^{\circ}\text{C}$ olduğu görülmektedir. Ayrıca Gümüşhane ile Bayburt arasındaki rakıma bağlı sıcaklık değişiminin $1.6\text{ }^{\circ}\text{C}$ olması gereklidir. Bu fark tablodan anlaşıldığı gibi $2.9\text{ }^{\circ}\text{C}$ dir. Sıcaklık dağılım grafiğine bakıldığında kış ve yaz periyodunda sıcaklık değerlerinin Bayburt ve Köse'de Gümüşhane'ye göre daha düşük, eylül, ekim aylarında yükseldiği ve kasım, aralık aylarında tekrar düşüğü görülmektedir.

Ortalama sıcaklık dağılımının değerlendirilmesi sonucu Gümüşhane'de Köse ve Bayburt'a göre kışın daha ılıman ve yazın daha sıcak bir iklimin hüküm sürdüğü anlaşılmaktadır. Kışın iklim şartlarının daha ılıman olmasının nedeni, Gümüşhane'nin Harşit Vadisi aracılığı ile Karadeniz ikliminden kısmen etkilenmesi ve kuzeyde Karadeniz'e daha yakın olmasıyla açıklanabilir. Köse ile Bayburt ortalama sıcaklık değerleri açısından biraz daha fazla karasallığın etkisinde olduğu görülmektedir.

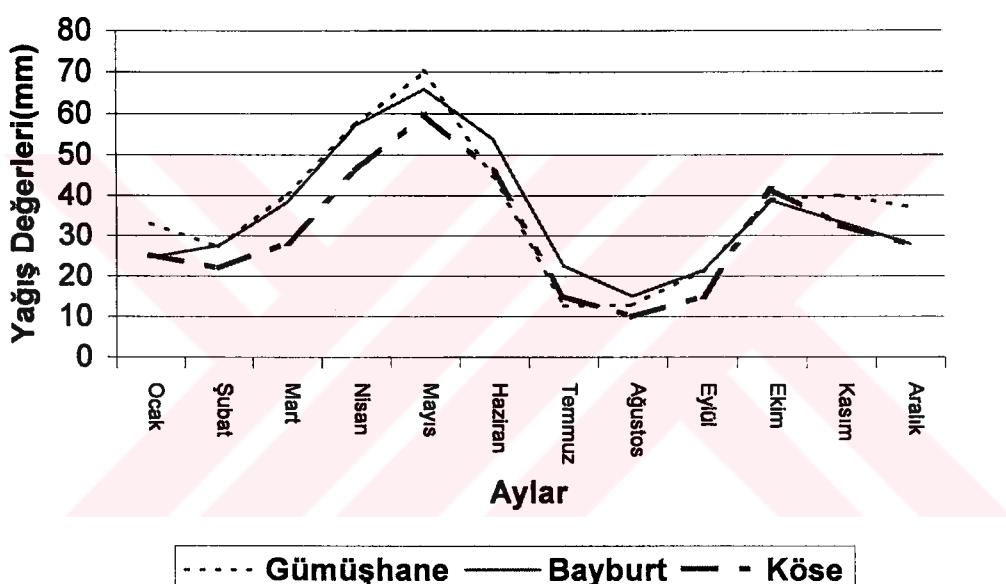
Şekil 4. Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin aylara göre ortalama sıcaklık dağılımları

1.3.4.2. Yağış

Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin aylara göre ortalama sıcaklık değerleri Tablo 2 de verilmiştir. Rasat süresi Gümüşhane ve Bayburt için 24, Köse için 23 yıldır [78].

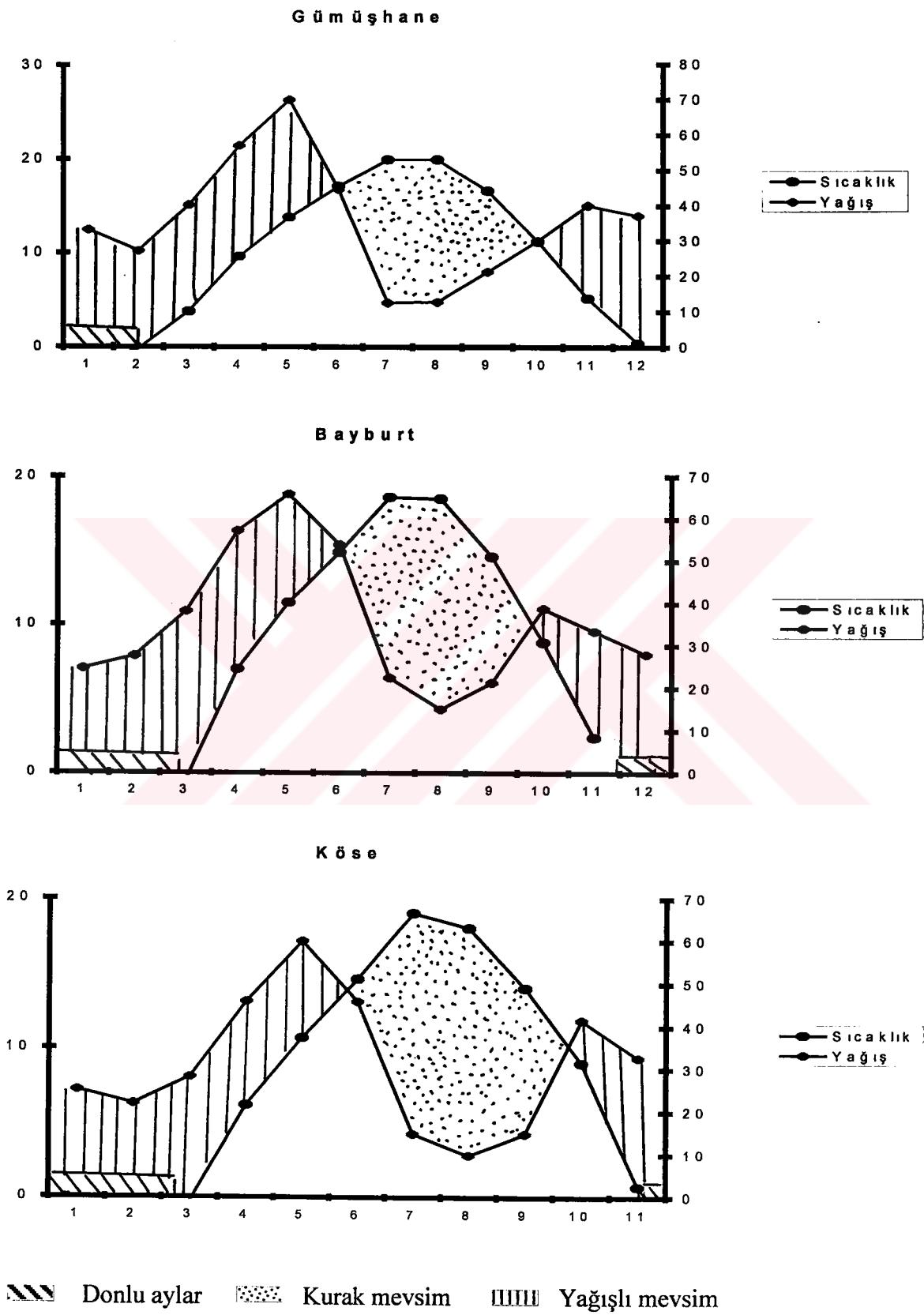
Tablo.2 Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin aylara göre ortalama sıcaklık değerleri

İstasyon	Aylar göre ortalama yağış değerleri (mm)												
	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	R	Ort.
Gümüşhane	33.2	27.2	40.4	57.2	70.1	44.7	12.6	12.8	21.3	39.1	40.1	37.2	435.7
Bayburt	24.6	27.6	38.2	57.2	65.9	53.9	22.4	15.0	21.3	38.8	33.5	28.0	426.4
Köse	25.2	22	28.3	46.0	60.0	45.8	14.9	9.9	14.9	41.5	32.7	27.7	368.9

Şekil 5. Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin aylara göre ortalama yağış dağılım grafiği

Ortalama yağış dağılımının değerlendirilmesi sonucu yıllık en fazla yağışın Gümüşhane'ye, en az ise Köse'ye düşüğü görülmektedir. Her üç istasyonda da yağış miktarı, Mayıs ayında maksimum seviyeye çıkmaktadır. Yıllık ortalama yağış en fazla Gümüşhane ye düşmesine karşın Haziran ve Temmuz aylarında Köse ve Bayburt'a düşen yağmur miktarı Gümüşhane'den daha fazladır.

Şekil 6. Gümüşhane, Bayburt ve Köse'nin İklim diyagramları

İklim diyagramları incelediğinde Gümüşhane'de aralık ve ocak ayları donlu aylardır. Bayburt ve Köse de aralık ve ocak aylarına ilave olarak şubat ayında da sıcaklık ortalaması 0°C 'nin altındadır. Her üç bölgede de yağış miktarı mart ayından itibaren artmaktadır, ekim ayından itibaren düşmektedir. Haziran dan ekim sonuna kadar her üç bölgede de kuraklık hüküm sürmektedir.

Ortalama sıcaklık, yağış ve iklim diyagramlarının değerlendirilmesi sonucu genel olarak Gümüşhane, Bayburt ve Köse'de iklim elemanları açısından büyük farklar görülmemektedir. Fakat Gümüşhane kısmen Harşit Vadisi aracılığı ile Karadeniz'den etkilenmektedir.

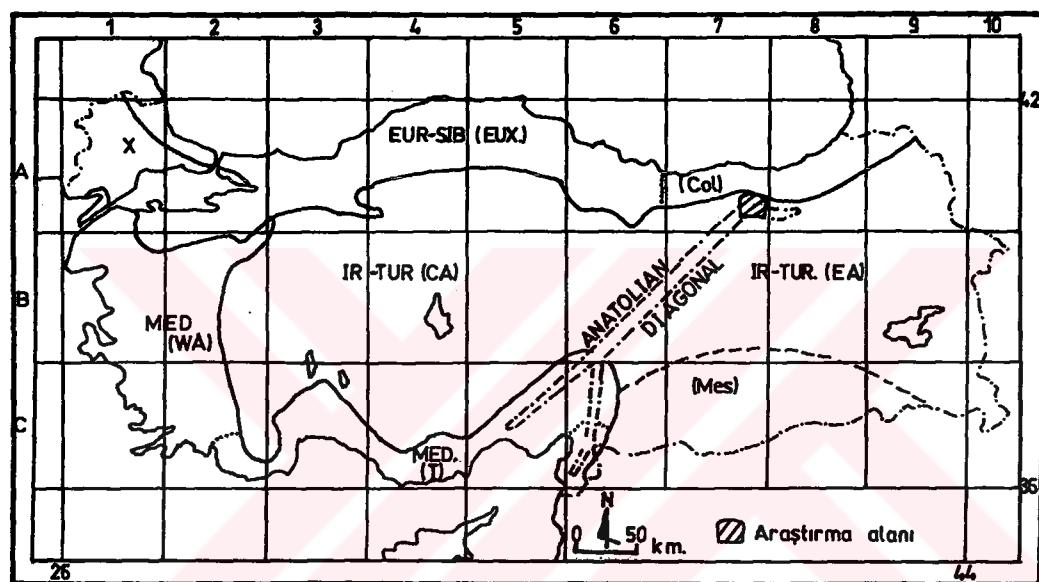
Bu değerlendirmelerin ışığı altında araştırma alanında yarı kurak bir iklim tipinin hüküm sürdürüğünü, Köse Dağları'nın kuzey kesimlerinin kısmen "Nemli Karadeniz İklimi"nin etkisinde olduğunu söyleyebiliriz. Zira, Köse Dağları'nın kuzey kesimlerinde *Abies nordmanniana* subsp. *nordmanniana*'nın yayılış göstermesi bunun bir kanıtıdır.

1.4. Biyotik Faktörlerin Vejetasyona Etkisi

Osmanlı arşivlerinde Köse Dağı ve çevresinden kesilen kerestelerin Erzincan ve Bayburt'a nakledildiğine dair kayıtlara rastlanmaktadır [80]. Bu belge Köse Dağları'nda antropojen tahribatın uzun yıllar önce başladığını göstermektedir. Tarkan [52] alanda yer yer bulunan meşe, ardıç ve diğer çalı formlarının geçmişte ortadan kalkmış asli ormanların birer kalıntısı olduğunu belirtmektedir. Yerleşim yerlerinin araştırma sahasına yakın olması ve Köse Dağları'nın hemen hemen her bölümüne ulaşma imkanının bulunması dolayısıyla alanın bitkileri olumsuz yoğun antropojen etkiye maruz kalmaktadır. Ağaç ve çalıların kesilmesi yanında büyük bir saha aşırı otlatmanın etkisi altındadır. Bunun yanında kontolsüz ağaçlandırma çalışmalarının yerlesik türlerin habitatlarını tahrif ettiği görülmektedir. Köse Barajı'nın yapım çalışmalarında doğaya verdiği tahribata karşı önlem alınmaması, Köse Dağı'nın eteklerinde bulunan yaylalara birkaç güzergahtan kara yolu yapılması ve özellikle son zamanlarda kontolsüz piknik alanlarının açılmasının doğaya verdiği tahribat oldukça fazladır. Ayrıca yakacak olarak değerlendirilmesinin yanında bazı *Achantolimon* ve dikenli *Astragalus* türlerinden bazıları bitkiparazitleri yüzünden zarar görmektedir.

1.5. Bitki Coğrafyası Yönünden Genel Durum

Araştırma alanı, bitki coğrafyası açısından oldukça heterojendir. Köse Dağları, Avrupa-Sibirya Floristik Bölgesi' nin Öksin Provensi ile İran-Turan Floristik Bölgesinin Orta Anadolu ve Doğu Anadolu-İran Provensi' nin kesişiminde yer alır [47]. Bu bölge Grid sisteminde A7 karesi sınırları içindedir. Şekil 7'de Türkiye'nin floristik bölgeleri ve araştırma alanının konumu gösterilmiştir.

Şekil 7. Türkiye'nin Floristik Bölgeleri

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Materyal

Araştırmacıların materyalini 1998-2000 yılları arasında değişik dönemlerde Köse Dağları'ndan toplanan bitki örnekleri oluşturmaktadır.

2.2. Metot

Araştırma alanında bitkilerin vejetasyon periyotlarında değişik lokalitelerden 6000 bitki örneği toplanmış ve toplama esnasında bitkilerin bazı morfolojik ve ekolojik özellikler arazi defterine kaydedilmiştir. Toplanan örnekler herbaryum tekniklerine göre kurutulmuş ve kurutulan bitkilerin stero mikroskop yardımıyla değişik kaynaklardan faydalananlarak teşhisleri yapılmıştır.

Bitki teşhislerinde "Flora of Turkey and The East Aegean Islands" temel kaynak olarak kullanılmıştır. Bunun yanında bitki teşhislerinde kullanılan diğer eserler şunlardır: **Bossier [81]**, **Tutin and Heywood [82]** **Townsend & Guest [83]**, **Komarov [84]**, **Yücel ve Yaltırık [85]**, **Acartürk [86]**, **Erik ve Akaydın [87]**, **Yaltırık [88]**, **Sezik [89]**, **Heyward [90]**, **Harrington [91]**, **Davis and Cullen [92]**, **Cullen [93]**, **Aichele [94]**, **Tykacen and Vanek [95]**, **Jüngling und Seybold [96]**, **Leutscher [97]**, ve **Lavrence ve George [98]** dir.

Teşhis edilen örneklerin Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ve Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi herbaryumlarında kontrolleri yapılmıştır. Bunun yanında teşhis edilen örnekler değişik üniversitelerdeki konunun uzmanlarına kontrol ettirilmiştir. Daha sonra her bir türden herbaryum örneği hazırlanarak Erzincan Eğitim Fakültesi Herbaryumu'na yerleştirilmiştir.

Araştırma alanında tespit edilen cins, tür ve tür altı kategorilere ait teşhis anahtarları hazırlanmıştır. Taksonların listelenmesinde Türkiye Florası esas alınmış, tür ve tür altı taksonların adı yazıldıktan sonra bulunduğu yöre, habitat, yükseklik, toplama tarihi, toplayıcısı, herbaryum numarası ve bilinenlerin fitocoğrafik bölgeleri belirtilmiştir. Bir

cinse ait birden fazla türün art arda yazılması gerekiği durumlarda ilk türde cins adı tam olarak yazılmış, diğerlerinde uygun kısaltmalar yapılmıştır. Familya, cins, tür ve tür altı kategorilere listede kolaylık sağlamak amacıyla sıra ile numara verilmiştir. Numaralama işleminde taksonların genel sıralamadaki numaralarından sonra cinsin familya , türün cins içindeki sıralaması parantez içinde gösterilmiştir. Tür altı taksonlara sadece genel sıralamadaki sıra numarası verilmiştir. Araştırma alanında yayılış gösteren taksonların yakın alanlarda yapılmış çalışmalarla mukayesesini yapılmış, nadir ve endemik türlerin bir listesi çıkarılarak günümüzdeki durumları belirlenmiş ve A7 karesi için yeni kayıtların bir listesi verilmiştir.

3. BULGULAR

3.1. Araştırma Alanının Flora ve Vejetasyonuna Genel Bakış

Araştırma sahasında orman formasyonlarının dışında kalan bölgeler hem Köse Dağları'nın güney, hem de kuzey yamaçları şiddetli erozyona maruz kaldığından ana kaya üstündeki toprak örtüsü çok azalmış ve yer yer de ortadan kalkmıştır. Bu sebepten dolayı ormanların dışında kalan bölgede büyük ölçüde step bitkileri hakimdir. Araştırma alanında bulunan vejetasyon tipleri:

Orman vejetasyonuna Köse Dağları'nın kuzey kesimlerinde Köse Dağı Geçidi çevresinde, Köse Dağları'nın güneyinde, Köse Dağı Geçidi, Köse YayLASı çevresi , Köse Barajı'nın kuzeybatısı ve Subaşı Köyü'nün doğu kesimlerinde ve Kabaktepe civarında rastlanır. Orman katı her iki kesimde de 1750 m ile 1950 m arası yayılış gösterir. Orman vejetasyonunun hakim türü *Pinus sylvestris'* tir. Köse Dağı'nın kuzey kesimlerinde Kazantaşı ve Sungurbeyli köyleri çevresinde *Pinus sylvestris* ile karışık olarak bulunan diğer odunsu bitkiler *Abies nordmanniana* subsp. *nordmanniana*, *Viburnum lantana*, *Lonicera xylosteum*, *Sorbus umbellata* var. *cretica* *Q. macrenthera* subsp. *syspirensis* , *Populus tremula* , *Vaccinium myrtus* ve *Salix ceprae'* dir.

Kuzey kesimlerde **orman altı vejetasyonda** bulunan yaygın otsu bitkiler *Geum urbanum*, *Petites hybridus*, *Astranthia maxima* subsp. *maxima*, *Pyrola media*, *Solidago virgaurea* subsp. *alpestris*, *Cicerbita racemosa*, *Senecio erucifolius*, *Epilobium angustifolium*, *Orchis mascula*, *O. pallens*, *Dactylorhiza iberica*, *D. euxina* subsp. *euxina* dır. Yine Köse Dağları'nın kuzey kesimlerinde 1400 m ile 1750 m arasında dere kenarlarında *Alnus glutinosa* subsp. *glutinosa*, *Frangula alnus* subsp. *alnus*, *Cornus sanguinea* , *Coryllus avellana* var. *avellana*, *Salix pedicellata* subsp. *pedicellata*, *S. alba* yayılış gösterir. Köse Dağları'nın güney kesimlerinde *Pinus sylvestris* ile karışık olarak bulunan odunsu bitkiler *Juniperus excelsa* ve *J. oxycedrus* subsp. *oxycedrus* tur.

Bozuk orman vejetasyona Köse Dağları'nın her iki kesiminde de geniş alanlar tutmaktadır. Bu vejetasyonun yaygın bitkileri *Crataegus orientalis* var. *orientalis*, *C. monogyna* subsp. *monogyna*, *Rhamnus pallasii*, *R. microcarpus*, *Acer campestre*, *Quercus robur* subsp. *pedunciflora*, *Q. infectoria* subsp. *boussieri*, *Q. macranthera* subsp. *syspirensis*, *Tamarix syriensis*, *Myricaria germanica*, *Cotonaester nummularia*, *Crataegus*

mongyna subsp. *mongyna*, *Pyrus elaeagnifolia* subsp. *eleagnifolia*, *Berberis vulgaris*, *B. crategina*, *Rosa montana* subsp. *woronowii* ve *R. canina*'dır.

Higrofil vejetasyonun yaygın bitkileri *Veronica anagallis-aquatica*, *V. oxycarpa*, *Mentha longifolia*, *Flipendula ulmaria*, *Aquilegia olympica*, *Phragmites australis*, *Nasturtium officinale*, *Juncus effulus*, *J. inflexus*, *Carex melenostachya*, *Eleocharis palustris*, *Typha angustifolia* ve *Triglochin palustris* 'tir.

Köse Dağları'nın küçük vadi içleri dışında kalan güneye bakan kesimleri hemen hemen step karakterindedir. Step vejetasyonda 2000 m kadar yayılış gösteren en yaygın taksonlar; *Glaucium leiocarpum*, *Isatis cappadocica* subsp. *cappadocica*, *Aethionema armenum*, *Ae. membraneceum*, *Polygala supina*, *Dianthus orientalis*, *D. multicaulis*, *Salsola rutenica*, *Noaea mucronata*, *Chenopodium botrys*, *Alcha hoheneckerii*, *Linium bienne*, *L. flavum* subsp. *flavum*, *Astragalus lagurus*, *A. microcephalus*, *Eryngium campestre*, *Helichrysum plicatum* subsp. *plicatum*, *Anthemis cretica* subsp. *cretica*, *Achilla wilhelmsii*, *Centaurea virgata*, *Scorzonera mollis* subsp. *mollis*, *Leontodon hispidus* subsp. *asper*, *Artemisia australica*, *A. santonicum*, *Teucrium orientale* subsp. *orientale*, *Acantholimon venustum* var. *venustum*, *Polygonum setosum*, *Euphorbia virgata*, *Cruciata taurica*, *Rindera lanata* subsp. *lanata*'dır. 2000 -2447 m arasında yayılış gösteren dağ step elemanları *Juniperus communis* subsp. *alpina*, *Ornithogalum oligophyllum*, *Scila bifolia*, *Gagea fustilosa*, *Crocus cancellatus* subsp. *damascens*, *Caltha polypetala* ve *Primula auriculata*'dır.

Kaya vejetasyonunun belli başlı bitkileri *Draba brunifolia* subsp. *brunifolia*, *Arenaria cucubaloides*, *A. acutisepala*, *Tanacetum chiliophyllum*, *Scrophularia libatonica*, *Campanula betulifolia*, *Sedum acre*, *S. pilosum*, *Sempervivum armenum* subsp. *armenum* ve *S. brevipillum*'dur.

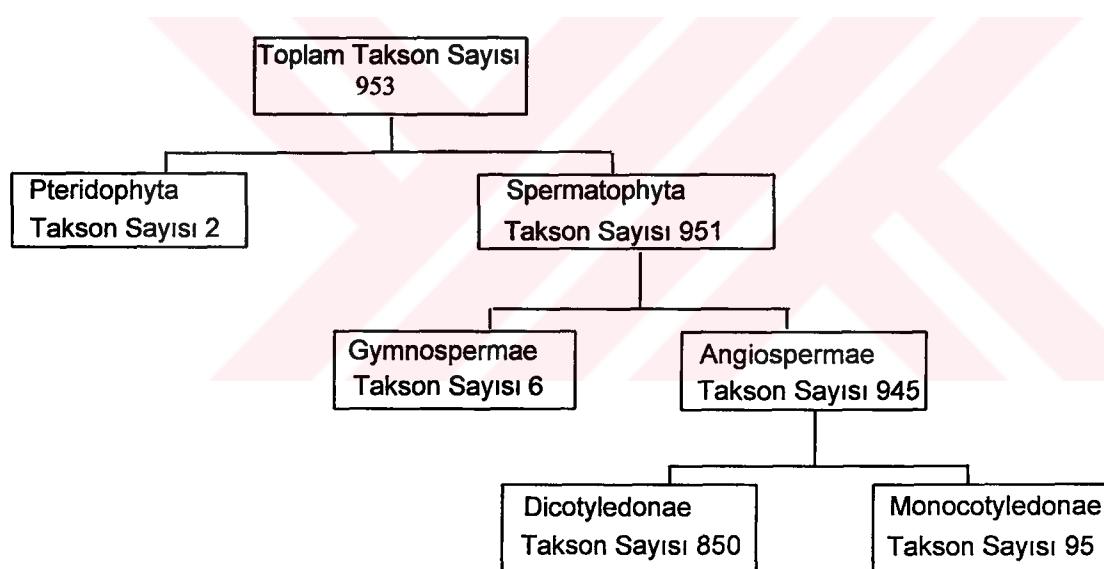
Araştırma alanında yerleşim birimlerine yakın alanlarda yayılış gösteren yaygın tarla yabancısı otları *Alyssum linifolium*, *Hypecoum pendulum*, *Lepidium perfoliatum*, *Chenopodium album*, *Thlaspi perfoliatum*, *Ranunculus arvensis*, *Solanum dulcamara*, *Scandix iberica*, *Chorispora tenella*, *Fumaria microcarpa*, *Moenchia mantica* subsp. *mantica*, *Vaccaria pyramidata* var. *grandifolia*, *Conringia orientalis*, *Adonis astivalis*, *Plantago major*'dur.

Araştırma alanında tespit edilen kültürden kaçtığı düşünülen kültür bitkileri, *Acer negundo*, *Juglans regia*, *Morus alba*, *Ficus carica*, *Helianthus annuus*, ve *Calendula arvensis*'tir.

3.2. Taksonların Taksonomik Birimlere Dağılımları

Araştırma alanında toplanan bitki örneklerinin değerlendirilmesi sonunda 77 familyaya ait 343 cins ve toplam 953 tür ve tür altı takson tespit edilmiştir. Tespit edilen familyalardan 2'si *Pteridophyta* ve 75'i *Spermatophyta* bölümüne dahildir. *Spermatophyta* bölümüne ait 75 familyanın dağılımı şu şekildedir: *Gymnospermae* 2, *Angiospermae* 73'tür. 73 familyasından 66'sı *Dicotyledoneae*, 7'si *Monocotyledoneae* alt sınıflarına aittir. Familyaların taksonomik birimlere göre sayısal dağılımı Tablo 3'te gösterilmiştir.

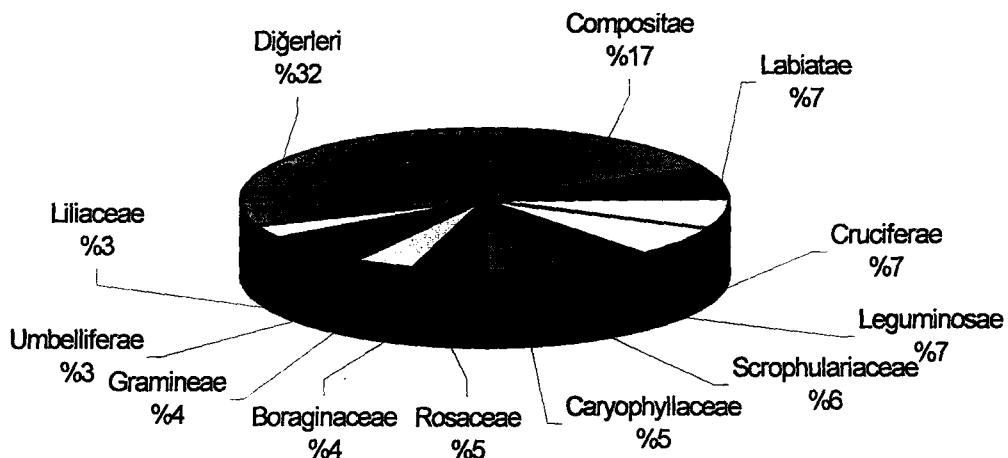
Tablo 3. Araştırma alanındaki taksonların taksonomik birimlere dağılımları

Araştırma alanında en fazla takson ihtiva eden ilk 10 familya sırasıyla şu şekildedir:

<u>Familyalar</u>	<u>Takson Sayısı</u>	<u>Familyalar</u>	<u>Takson Sayısı</u>
1. <i>Compositae / Asteraceae</i> :	167	6. <i>Caryophyllaceae</i> :	51
2. <i>Labiatae / Lamiaceae</i> :	69	7. <i>Rosaceae</i> :	48
3. <i>Cruciferae / Brassicaceae</i> :	66	8. <i>Boraginaceae</i> :	39
4. <i>Leguminosae / Fabaceae</i> :	66	9. <i>Gramineae / Poaceae</i> :	36
5. <i>Scrophulariaceae</i> :	55	10. <i>Umbelliferae / Apiaceae</i> :	32

En çok takson ihtiva eden bu familyaların oransal dağılımları Şekil 8 deki gibidir.

Şekil 8. Araştırma alanında tespit edilen taksonların familyalara oransal dağılımları

Araştırma alanında en çok cins içeren ilk 10 familyanın cins sayıları ve % oranları Tablo 4, en çok tür içeren ilk 10 cins Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 4. Araştırma alanında en çok cins bulunduran familyalar

Familya	Cins Sayısı	%
<i>Compositae</i>	51	14.95
<i>Cruciferae</i>	29	8.50
<i>Labiatae</i>	22	6.45
<i>Umbelliferae</i>	21	6.15
<i>Gramineae</i>	21	6.15
<i>Rosaceae</i>	17	4.98
<i>Boraginaceae</i>	17	4.98
<i>Leguminosae</i>	17	4.98
<i>Caryophyllaceae</i>	15	4.39
<i>Scrophulariaceae</i>	11	3.22

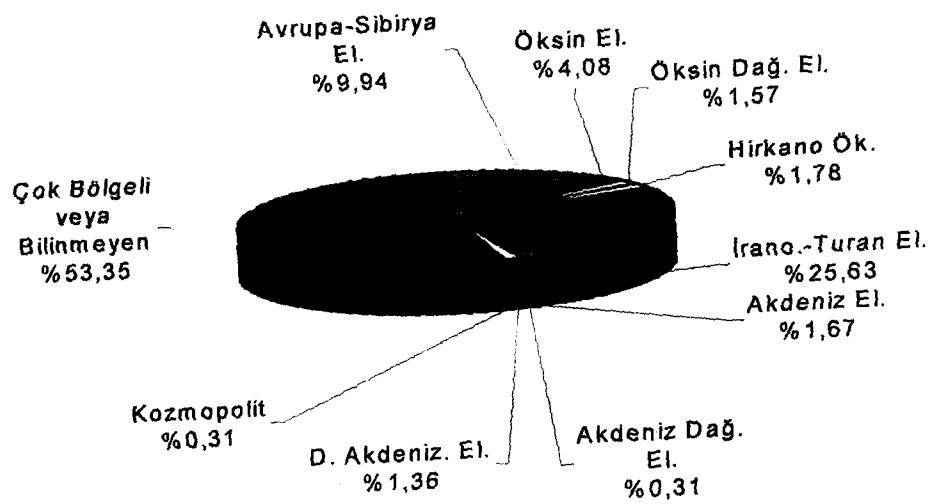
Tablo 5. Araştırma alanında en çok tür içeren ilk 10 cins

Cinsler	Takson sayısı	Cinsler	Takson sayısı
<i>Astragalus</i>	23	<i>Trifolium</i>	12
<i>Silene</i>	17	<i>Tanacetum</i>	12
<i>Salvia</i>	15	<i>Centaurea</i>	12
<i>Verbascum</i>	14	<i>Ranunculus</i>	11
<i>Alyssum</i>	13	<i>Potentilla</i>	10

Araştırma alanında tespit edilen taksonların floristik bölgelere göre sayıları Tablo 6'da belirtilmiş ve floristik bölgelere oransal dağılımları da Şekil 9'da gösterilmiştir

Tablo 6. Araştırma alanında tespit edilen taksonların floristik bölgelere göre sayısal dağılımları

Floristik Bölgeler	Takson Sayısı
Avrupa-Sibirya El.	95
Öksin El.	39
Öksin Dağ. El.	15
Hirkano Öksin El.	17
İran-Turan El.	245
Akdeniz El.	16
Akdeniz Dağ El.	3
D. Akdeniz El.	13
Çok Bölgeseli veya Kozmopolit	3
Floristik Bölgesi Bilinmeyen	507
Toplam Avrupa.-Sibirya El.	166
Toplam İran.-Turan El.	245
Toplam Akdeniz El.	32
GENEL TOPLAM	953

Şekil 9. Taksonların floristik bölgelere oransal dağılımları

3.3. Araştırma Alanının Florası

BÖLÜM : PTERIDOPHYTA

SINIF : SPHENOPSIDA

1. EQUISETACEAE

1. EQUISETUM L.

1. E. arvense L.

Yaylım Köyü civarı, dere kenarı, 1650 m, 12.07.98, Kandemir, 717

2. ASPIDEACEAE

2.DRYOPTERIS Adans

2. D. abbreviata (DC) Newman

Köse Dağı Geç., orman altı, 2000 m, 20.04.1989, Kandemir, 1201, Av.-Sib.El.

BÖLÜM : SPERMATOPHYTA

SINIF : GYMNOispermae

3. PINACEAE

1. Bitki yalnız uzun sürgünlere sahip ; yapraklar yassı

1. Abies

1. Bitki kısa ve uzun sürgünler sahip; yapraklar yassı değil

2. Pinus

3. (1.) ABIES Miller

3. A. nordmanniana (Stev.) Spach subsp. *nordmanniana*

Köse Dağı Geç. civarı, kuzey yamaçlar, 1850 m, 30.06.1989, Kandemir, 504, Ök. El.

4. (2.) PINUS L.

4. P. sylvestris L.

Geçit civarı, 1900m, 16.6.1998, Kandemir , 290, Av.-Sib.El.

4. CUPRESSACEAE

5. JUNIPERUS L.

1.Yapraklar batıcı

2.Yapraklar üst kısmında beyaz 1 banta sahip

1. communis subsp.*alpina*

2. Yapraklar üst kısmı belirgin beyaz 2 bantlı

2. *oxycedrus* subsp. *oxycedrus*

1. Yapraklar baticı değil

3. Sürgünler 4 köşeli, kalınlığı 1 mm veya daha fazla; tohum 1-2.

3. foetidissima

3. Sürgünler enine kesitlerinde yuvarlağımsı, sürgün kalınlığı 8 mm den az;
tohum 4-6

4. excelsa

5. (1.) *J. communis* subsp.*alpina* (Sm.) Celak.

Bedni Tepesi, kaya üstü, 2440 m, 17.07.1999, Kandemir, 1887

6. (2.) *J. oxycedrus* subsp. *oxycedrus* L.

Köse D. Geç., 2000 m, 18.06.1998, Kandemir, 1333

7. (3.) *J. foetidissima* Wild.

Kabak Tepe, 1900 m, 17.07.1999, Kandemir, 1891

8. (4.) *J. excelsa* Bieb.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2400 m, 14.07.1989, Kandemir, 820

SINIF : ANGIOSPERMAE

ALT SINIF : DICOTYLEDONEAE

5. RANUNCULACEAE

1. Çiçekler zigomorf, mahmuzlu

3. Delphinium

2. İçteki periant segmentleri serbest; folikül 3

4. Consolida

2. İçteki periant segmentleri bitişik; folikül 1

1. Çiçekler aktinomorf, mahmuzsuz

1. Aquilegia

3. İç periant tüpsü segmentli

2. Caltha

3. İç periant tüpsü segmentli değil

4. Yapraklar kordat; meyve folikül

4. Yapraklar farklı, eğer kordatsa petaller 17 mm den kısa; meyve aken

9. Thalictrum

5. Periant tek serili, segmentler benzer

5. Periant segmentleri birbirine benzemeyen iki halka oluşturur

6. Sepaller eflatun-mavi

1. Nigella

6. Sepaller farklı renkde

7. Yapraklar bazal

7. Cerathocephalus

7. En azından yapraklardan bazıları gövde üzerinde

8. Petaller sarı veya krem renginde

8. Petaller kırmızı renkli

6. Ranunculus

5. Adonis

6. (1.) NIGELLA L.

9. N. segetalis Bieb.

Sint.1889

7. (2.) CALTHA L

10. C. polypetala Hochst. ex Lorent

Köse Dağı Geç., sulak, açık alanlar, 1900 m, 01.04.1998, Kandemir, 25

8. (3.) DELPHINIUM L.

11. D. albiflorum DC

Kabaktepe Köyü civarı, tarla kenarı, 1660 m 30.05.1999, Kandemir, 1612

9. (4.) CONSOLID A (DC.) S.F. Gray

1. Korolla belirgin 3 loblu; çiçek sayısı 12 den çok

1. orientalis

1. Korolla belirsiz 3 loblu; çiçek sayısı 5-12

2. armeniaca

12. (1). C. orientalis (Gay) Schröd.

Köse civarı, ekili alanların çevresi ,1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 487

13. (2). C. armeniaca (Stapf ex Huth) Schröd.

Sungurbeyli Köyü Köyü civarı, açık alanlar, 1500 m, 18.07.1998, Kandemir, 857, End., Ir.-Tur.El.

10. (5). ADONIS L.

A. aestivalis L

1. Petal 15 mm den uzun

subsp. aestivalis

1. Petal 10 mm den kısa..

subsp. parviflora

14. A. aestivalis L subsp. **aestivalis**

Köse civarı, ekili alanların kenarı, 1650 m, 12.07.1998, Kandemir, 773

15. A. aestivalis L subsp. **parviflora** (Fisch. ex DC.) Busch

Kazantaşı Köyü civarı, yol kenarı, 1600 m, 16.06.1998, Kandemir, 342

11. (6). RANUNCULUS L.

1. Sepal 4

2. Karpeller tüysüz; bitki 7 cm den kısa;

11. kochii

2. Karpeller tüylü; bitki 10 cm den uzun;

10. ficaria subsp. **bulbifera**

1. Sepal 5		
3. Tek yıllık		9. arvensis
3. Çok yıllık		
4. Gövde üzerinde stolonlar mevcut		4. repens
4. Gövdede stolon yok		
5. Gövde 50 cm den uzun; gövde yaprakları yoğun tüylü,yapraklar gümüşü renkte		1. sericeus
5. Gövde 50 cm' den kısa; yapraklar tüylü ise yaprak rengi farklı		
6. Kökler monomorfik, saçak kökler 5 cm den uzun		
7. Petaller geriye kıvrık		5. constantopolitanus
7. Petaller geriye kıvrık değil, dik veya yayılmış		
8. Bitki 25 cm den uzun		2. brutius
8. Bitki 25 cm den kısa		
9. Akenler tüysüz	3. dissectus subsp. glabrescens	
9. Akenler tüylü		6. polyrhizos
6. Kökler dimorfik, saçak kökler 5 cm den kısa		
10. Bitki stolonlu		7. cuneatus
10. Bitkide stolon yok	8. illyricus subsp. illyricus	

16. (1). *R. sericeus* Banks & Sol.

Kabaktepe Köyü civarı, gölgelik alanlar, 1620 m, 18.06.1998, Kandemir, 1296, Ir.-Tur.El.

17. (2). *R. brutius* Ten.

Şurut Yaylası, çeşme önü, 1850 m, 16.06.1989, Kandemir, 260, Av.-Sib.El.

18. (3). *R. dissectus* Bieb. subsp. *glabrescens* (Boiss.) Davis

Şurut Yaylası, taşlık alanlar, 2400 m, 16.07.1989, Kandemir, 380

19. (4). *R. repens* L.

Köse Deresi kenarı, 1610 m, 18.06.1998, Kandemir, 423

20. (5). *R. constantopolitanus* (DC) d'Urv.

Köse Deresi kenarı, nemli alanlar, 1610 m, 01.04.1998, Kandemir, 28

21. (6). *R. polyrhizos* Steph. ex Willd.

Köse Dağı Geç., açık alanlar, 1900 m, 01.04.1989, Kandemir, 4, Av.-Sib.El.

22. (7). *R. cuneatus* Boiss.

Eski Köse Yaylası, taşlık alanlar, 1800 m, 05.05.1998. Kandemir, 261

23. (8). *R. illyricus* L. subsp. *illyricus*

Köse Dağı Geç., çeşme önü, açık alanlar, 1900 m, 16.06.1998, Kandemir, 354

24. (9). *R. arvensis* L.

Sungurbeyli Köyü civarı, nemli alanlar, 1700 m, 23.05.1998, Kandemir, 212

25. (10). *R. ficaria* L. subsp. *bulbifera* (Marsden-Jones) Lawalree**26. (11). *R. kochii* Ledeb.**

Köse Dağı 1900 m, 1889, Sint.

12. (7). CERATOCEPHALUS Moench

1. Akenler 7-10 mm, akende gaga kıvrık

1. falcatus

1. Akenler 5-6 mm, akende gaga dik

2. testiculatus

27. (1). *C. falcatus* (L.) Pers.

Köse civarı, açık alanlar, 1650 m, 01.04.1998, Kandemir, 30

28. (2). *C. testiculatus* (Crantz) Roth

Köse civarı, açık alanlar, 1650 m, 01.04.1998, Kandemir, 25

13. (8). AQUELEGIA L.**29. *A. olympica* Boiss.**

Eski Köse Yaylası civarı, orman içi nemli alanlar, 1700 m, 10.05.1999, Kandemir, 1190

14. (9). THALICTRUM L.**30. *T. simplex* L.**

Eski Köse Yaylası civarı, orman içi, 1700 m, 25.07.1999, Kandemir, 1534

6. PAEONIACEAE**15. PAEONIA L.****31. *P. mascula* subsp. *arietina* (Anders) Cullen Heywood**

Sungurbeyli Köyü civarı, orman altı, 1600 m, 23.05.1998, Kandemir, 219

7. BERBERIDACEAE**16. BERBERIS L.**

1. Genç sürgünler sarı; gövde siyah belirgin lentisellere sahip

1. vulgaris

1. Genç sürgünler koyu kırmızı-kahverengi,turuncu-kahverengi veya

parlak mor; lentiseller yok veya belirgin değil

2. Genç gövde koyu kırmızı-kahverengi; çiçek durumu 1-3 cm

2. crataegina

2. Genç gövde turuncu-kahverengi, parlak kırmızı, çiçek
durumu 6-18 cm uzunluğunda

3. *integerrima*

32. (1). *B. vulgaris* L.

Köse Barajı civarı, yamaçlar, 1650 m, 1. 6.06.1998, Kandemir, 355

33. (2). *B. crataegina* DC.

Köse Barajı civarı, yamaçlar, 1650 m, 16.06.1999, Kandemir, 1222, Ir.-Tur.El.

34. (3). *B. integerrima* Bunge

Kabak Tepe, orman içi, 1900 m, 14.07.1998, Kandemir, 898

8. PAPAVERACEAE

1. Çiçekler belirgin olarak zigomorfik; üst petal mahmuzlu

4. *Corydalis*

1. Çiçekler aktinomorfik veya en az iki hat doğrultusunda simetrik; üst petal mahmuzsuz

2. Çiçekler sarı; stamen 4

3. *Hypecoum*

2. Çiçekler kırmızı veya turuncu; stamenler çok sayıda

2. *Papaver*

3. Stigma ovaryum tepesindeki bir disk üzerinde sapsız; meyve kapsül

1. *Glaucium*

3. Stigma saplı, disk üzerinde değil; meyve sliquiform kapsül

17. (1). *GLAUCIUM* Adans

1. Ovaryum tüylü

1. *corniculatum*

1. Ovaryum papilloz veya tüysüz

4. *acutidentatum*

2. Ovaryum tüysüz, papilloz değil

2. *flavum*

2. Ovaryum papilloz

3. *leiocarpum*

3. Gövde yaprakları yuvarlağımsı, obtus segmentli

4. Gövde yaprakları dentat, loblar akut

35. (1). *G. corniculatum* (L.) Rud. subsp. *corniculatum*

Köse Baraj yatağı, güney yamaçlar, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1510

36. (2). *G. flavum* Crantz

Kösede'den Köse Yaylasına gidiş yolu, 1700 m, 20.07.1999, Kandemir, 1773

37. (3). *G. leiocarpum* Boiss.

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1650 m, 30.06.1999, Kandemir, 637

38. (4). *G. acutidentatum* Hausskn. & Bornm.

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1413, End., Ir.-Tur.El.

18. (2). PAPAVER L.

- 1. Kapsül'ün aşağı yukarı eni boyuna eşit veya biraz uzun, ovoid, globoz veya sobgloboz
- 2. Tek yıllık; gövde sürüngücü yükselicili veya yatık **4. *rheas***
- 2. Çok yıllık; gövde dik
  - 3. Çiçeklerin alt kısmında belirgin brakteli **1. *bracteatum***
  - 3. Çiçekler alt kısımlarında braktesiz **6. *pseudo-orientale***
- 1. Kapsül boyu eninden belirgin olarak uzun ,silindirik..
- 5. Yıllık; gövde sürüngücü yükselicili veya yatık
  - 6. Gövde aşağı kısımlarda setalı **5. *argemone***
  - 6. Gövde aşağı kısımlarda setalı değil, yatık tüylü **7. *minus***
- 5. Çok yıllık; gövde dik
  - 7. Disk kapsülden daha dar **3. *fugax* var. *fugax***
  - 7. Disk'in eni kapsül enine eşit **2. *apokrinomenon***

39. (1). *P. bracteatum* Lindl.

Çatal Tepe civarı, orman katı üstü, eğimli yamaçlar, 2000 m, 3.06.1998, Kandemir, 596

40. (2). *P. apokrinomenon* Fedde

Yaylım Köyü'nün üst kesimleri, yol kenarı, 1800 m, 10.08.1998, Kandemir, End., 992,

41. (3). *P. fugax* Poiret var. *fugax*

Köse Barajı civarı, çakılı yamaçlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 369

42. (4). *P. rheas* L.

Köse civarı, kuzey yamaçlar, 1650 m, 1.06.1998, Kandemir, 481

43. (5). *P. argemone* L.

Köse civarı, kuzey yamaçlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 485

44. (6). *P. pseudo-orientale* (Fedde) Medw.

Köse Dağı Geç., orman katı üstünde çakılı yamaçlar, 1950 m, 30.06.1998, Kandemir, 597, Hir.-Ök.El.

45. (7). *P. minus*(Boiev.) Kadereit D.Ak.El.

Köse Barajı civarı, Köse Yaylası'na çıkış, çakılı yamaçlar, 1700 m, 16.05.1998, Kandemir, 1232

19. (3). HYPECOUM L.**46. H. pendulum L.**

Köse'den Kabaktepe Köyü'ne giderken, tarla kenarı, 1650 m, 23.05.1998, Kandemir, 211

20. (4). CORYDALIS Medik.**47. C. conorrhiza Ledeb.**

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 10.05.1999, Kandemir, 1195, Ök.El.

9. FUMARIACEAE**21. FUMARIA L.**

1. Rasemde çiçek sayısı en az 30	1. microcarpa
1. Rasemde çiçek sayısı en çok 20	
2. Rasemde çiçek sayısı 6-15; brakteler meyveli pediselden kısa	2. vaillantii
2. Rasemde çiçek sayısı en az 20; brakte meyveli pedisele eşit	3. parviflora

48. (1). F. microcarpa Boiss. ex Hausskn.

Köse Dağı Geç., güney taraf, çeşme önü, 1850 m, 30.06.1998, Kandemir, 661

49. (2). F. vaillantii Loiss

Kabak Tepe, yol kenarı, 1850 m, 10.07.1

50. (3). F. parviflora Lam .

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 20.07.1999, Kandemir, 1901

10. CRUCIFERAEE / BRASSICACEAE

1. Meyve hava kesesi şeklinde şişkin	8. Coluteocarpus
1. Meyve hava kesesi şeklinde şişkin değil	
2. Bitki lepidot veya furkat tüylü; çiçek sarı veya beyaz	
3. Bitki üst kısmında lepidot tüylü; bazal yaprak geniş ayaklı, uzun petiollü	26. Sobolewskia
3. Bitki furkat tüylü; bazal yapraklar linear, uzun petiollü veya değil	24. Erysimum
2. Bitki glabroz,basit veya değişik tüylü, bitki lepidot veya furkat tüylü değil, furkat ise çiçek rengi yukarıdan farklı; çiçek rengi beyaz, sarı, kırmızı, pembe, mor veya krem	
4. Meyve obkordat-triangular	11. Capsella
4. Meyve farklı tipte	

5. Skapos bitkiler

6. Petaller derin şekilde iki parçalı; petal beyaz 16. Erophilla

6. Petaller bütün, parlak veya soluk sarı

7. Petaller parlak sarı 15. Draba

7. Petaller soluk sarı 21. Drabopsis

5. Bitkiler skapos değil

7. Meyva boyu enine eşit veya 3 katından az

8. Petal sarı, krem veya pembe

9. Meyve sarkık; çiçek sarı 7. Isatis

9. Meyve sarkık değil; sarkıkça çiçek pembe, krem veya beyaz

10. Meyve kanatlı

11. Meyve sapları 4-7 mm 12. Brovea

11. Meyve sapları 1-3 mm 9. Aethionema

10. Meyve kanatsız

12. Yapraklar hastat, sagittat; yapraklarda yıldız tüy yok
veya bir kaç

13. Meyve armut şeklinde veya linear 29. Camelina

13. Meyve farklı şekilde 10. Thlaspi

12. Yapraklar ne hastat ne de sagittat; yapraklar yoğun yıldız tüylü

14. Meyva 15 mm den küçük 14. Alyssum

14. Meyva 15 mm veya daha uzun 13. Fibigia

8. Petal beyaz

15. Yapraklardan en azından bazıları pinnat veya pinnatifit 5. Lepidium

15. Yaprakların hepsi bütün veya hafif oyuklu

16. Yapraklardan en az bazıları hastat veya sagittat

17. Meyve olgunlukta açılmaz 6. Cardaria

17. Meyve olgunlukta açılır

18. Meyve armut şeklinde veya linear 29. Camelina

18. Meyve farklı şekilde

19. Çiçek durumu çok dallı; 35 cm den büyük bitkiler 3. Crambe

19. Çiçek durumu çok dallı değil; 40 cm den küçük bitkiler

20. Meyve 3 veya daha fazla tohumlu 10. Thlaspi

20. Meyve 2 tohumlu 5. Lepidium

16. Yapraklar ne hasta ne de sagittat   14. Alyssum

7. Meyve boyu eninin en az 3 katı

21. Yapraklar 2-3 pinnatisek   28. Descaurina

21. Yapraklar bütün, pinnatifit, pinnatisekt veya 1 pinnat

22. Meyve gagalı

23. Meyve enine kırılarak açılır   20. Chorispora

23. Meyve kapaklarla açılır

24. Anterler iki farklı büyülüklükte   4. Conringia

24. Anterler aynı büyülüklükte

25. Yapraklar bütün,ampleksikaul   1. Brassica

25. En azından bazı yapraklar pinnatifit veya
pinnat, ampleksikaul değil   2. Sinapis

22. Meyve gagasız

26. Bazal yapraklar kordat, uzun petiollü   25. Allaria

26. Bazal yaprak varsa yukarıdakinden farklı

27. Yapraklar pinnat veya pinnatisek

28. Petaller sarı   27. Sisymbrium

28. Petaller beyaz   18. Nasturtium

27. Yapraklar basit veya az çok pinnatifit

29. Bitki tüysüz veya yalnız basit tüylü

30. Çiçek kırmızı-mor   22.Hesperis

30. Çiçekler beyaz veya sarı

31. Meyve sarkık   7. I satis

31. Meyve sarkık değil

32. Gövde yaprakları gövdeyi sarar   29. Camelina

32. Gövde yaprakları gövdeyi sararmaz   27. Sisymbrium

29. Bitkide en az bazı tüyler dallanmış

33. Çiçekler sarı   23. Anchonium

33. Çiçekler beyaz, mor veya menekşe

34. Çiçekler beyaz   17. Arabis

34. Çiçekler mor,menekşe   22. Hesperis

22. (1). BRASICA L.**51. B. elongata Ehrh.**

Köse civarı, harabelik alanlar, 1600 m, 16.05.1999, Kandemir, 1210

23. (2). SINAPIS L.**52. S. arvensis L.**

Köse Baraj yatağı, dere kenarı, 1610 m, 18.09.1998, Kandemir, 1073

24. (3). CRAMBE L.**53. C. orientalis L. var. orientalis Jaub. & Spach**

Kabaktepe Köyü civarı, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1999, Kandemir, 1379, Ir-Tur.El.

25. (4). CONRINGIA Adans.

1. Bitki 10 cm den kısa	3. persica
1. Bitki 10 cm den uzun	
2. Bazal yaprak obkordat; meyve 4 köşeli	1. orientalis
2. Bazal yaprak oblong; meyve basık	2. planisliqua

54. (1). C. orientalis(L.) Andz

Kabaktepe Köyü, ekili alanların kenarları, 1640 m, 16.05.1998, Kandemir, 140

55. (2). C. planisliqua Fischer& Mey.

Kabak Tepe orman kenarı, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1381, Ir.-Tur.El.

56. (3). C. persica Boiss.

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 20.07.1999, Kandemir, 1610

26. (5). LEPIDIUM L.

1. Bazal yaprak basit	
2. Çiçek durumu tüysüz	3. latifolium
2. Çiçek durumu tüylü	4. graminifolium
1. Bazal yaprak pinnat	
3. Gövde yapraklar bütün	1. perfoliatum
3. Gövde yaprakları pinnat	2. vesicarium

57. (1). L. perfoliatum L.

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 10.08.1998, Kandemir, 986

58. (2). L. vesicarium L.

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1660 m, 05.10.1999, Kandemir, 1908, Ir.-Tur.El.

59. (3). *L. latifolium* L.

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 10.08.1998, Kandemir, 985

60. (4). *L. graminifolium* L.

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 10.08.1998, Kandemir, 984

27. (6). CARDARIA Desv.**61. *C. draba* (L.) Desv. subsp. *chalepensis* (L.) O.E. Schults**

Kabaktepe Köyü, ekili alanlar, 1600 m, 16.05.1998, Kandemir, 131

28. (7). ISATIS L.

1. Yapraklar kösele gibi, gövde yaprakları belisiz kulakçıklı   **4. *glauca* subsp.*glauca***

1. Yapraklar kösele gibi değil, gövde yapraklarında kulakçık belirgin

2. Meyve kanatları kenarda undulat   **3. *undulatus***

2. Meyve kanatları kenarda az çok düz

3. Meyvede kanatlar lokulusdan daha dar   **5. *buschiana***

3. Meyvede kanatlar lokulusdan daha geniş

4. Gövde yapraklarında kulakçık yuvarlagımsı   **2. *candolleana***

4. Gövde yapraklarında kulakçıklar uçda obtus veya akut..   **1. *cappadocica***

subsp. ***cappadocica***

62. (1). *I. cappadocica* Desv. subsp. *cappadocica*

Köse den Köse Dağı Geçide çıkışken 2. km çakılı yamaçlar, 16.05.1999, 1700 m, Kandemir, 1241, Ir.-Tur.El.

63. (2). *I. candolleana* Boiss. End.

Köse Baraj yatağı, çakılı yamaçlar, 1660 m, 23.05.1998, Kandemir, 187, Ir.-Tur.El.

64. (3). *I. undulata* Aucher ex Boiss. End.

Köse den Köse Dağı Geçide çıkışken 2. km çakılı yamaçlar, 1700 m, 05.06.1999, Kandemir, 1242, Ir.-Tur.El.

65. (4). *I. glauca* Aucher ex Boiss. subsp. *glauca*

Kabak Tepe, açık alanlar, 1800 m, 05.10.1999, Kandemir, 1913, Ir.-Tur.El.

66. (5). *I. buschiana* Schischkin

Kabak Tepe, açık alanlar, 1800 m, 18.06.1999, 1999, Kandemir, 1297, Ir.-Tur.El.

29. (8). COLUTEOCARPUS Boiss.**67. *C. vesicaria* subsp. *vesicaria***

Köse Dağı Geçidi orman altı, 1900 m, 20.04.1999, Kandemir, 1166, Ir.-Tur.El.

30. (9). AETHIONEMA R.Br.

1. Tek yıllık	1. arabicum
1. Çok yıllık	
2. Yapraklar kordat, deltoit	2. cordatum
2. Yapraklar ne kordat ne de deltoit	
3. Meyve kanatsız	3. iberideum
3. Meyve kanatlı	
4. Meyvede rasem uzamış	
5. Meyve 7 mm den kısa	5. armenum
5. Meyvede 8 mm den uzun	6. grandiflorum
4. Meyvede rasem uzamaz, kapitat	4. membranaceum

68. (1). Ae. arabicum (L.) Andz. ex DC.

Şurut Yaylası, yol kenarı, 1950 m, 18.09. 1998, Kandemir, 387

69. (2). Ae. cordatum (Desf.) Boiss.

Kabak Tepe orman altı, 1850 m, 18.06.1999, Kandemir, 1262, Ir.-Tur.El.

70. (3). Ae. iberidum (Boiss.) Boiss.

Köse Baraj yatağı, dik yamaçlar, 1650 m, 01.04.1998, Kandemir, 46

71. (4). Ae. membranaceum DC.

Kabak Tepe orman kenarı, 1850 m, 18.06.1999, Kandemir, 1280, Ir.-Tur.

72. (5). Ae. armenum Boiss.

Köseden Bedni Tepesine çıkarken 4. km, açık alanlar, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1454, Ir.-Tur.El.

73. (6). Ae. grandiflorum Boiss. & Hoen.

Köseden Bedni Tepesine çıkarken 4. km, açık alanlar, 2000 m, 10.07.1999, 1467, Ir.-Tur.El.

31. THLASPI L.

1. Meyveli dal hafif geriye kıvrık; meyve 10-15 mm	1. arvense
1. Meyveli dal yatay; 5-7 mm	
2. Petaller farklı iki büyülüklükte	3. annuum
2. Bütün petaller eşit büyülüklükte	2. perfoliatum

74. (1). T. arvense L.

Köse Dağı Geç., güney kesimler, su kenarı, 1850 m, 01.04.1998, Kandemir, 16

75. (2). *T. perfoliatum* L.

Köse civarı ekili alan kenarı, 1600 m, 16.05.1998, Kandemir, 165

76. (3). *T. annuum* Koch

Köse civarı ekili alan kenarı, 1600 m, 10.04.1998, Kandemir, 5

32. (11). *CAPSELLA* Medik.**77. *C. bursa-pastoris* (L.) Medik.**

Köse Dağı Geç., açık alanlar, 1900 m, 01.04.1998, Kandemir, 12

33. (12). *BOROVEA* Jaub.& Spach**78. *B. orientalis* Jaub.& Spach**

Köse civarı ekili alan kenarı, 1600 m, 16.05.1998, Kandemir, 131

34. (13). *FIBIGIA* Medik.**79. *F. macrocarpa* (Boiss.) Boiss.**

Kabak Tepe Yay., açık alanlar, 1900 m, 18.06.1998, 430

35. (14). *ALYSSUM* L.

1. Meyve tüysüz, bazen kanatlar tüylü

2. Meyve şişkin

3. Stilus tüysüz

4. *desortorum* var. *desertorum*

3. Stilus dipde tüylü

5. *minitum*

2. Meyve şişkin değil, basık

1. *linifolium* var. *linifolium*

1. Meyve yoğun tüylü

4. Tek yıllık

2. *blepharocarpum*

5. Meyve şişkin

6. Meyvede tüyler tek tip

6. *strictum*

7. Pedisel dipde kalınlaşmış

7. *minus* subsp. *micranthum*

7. Pedisel dipte kalınlaşmaz

6. Meyvede tüyler iki tip

3. *dasycarpum*

8. Flamentler kanatsız

8. Flamentler kanatlı

8. *strigosum*

4. İki ya da çok yıllık

9. Meyve gözleri 2 ovüllü

9. *armenum*

10. Sepaller homomorfik, serbest

10. *paphlogonicum*

10. Sepaller dimorfik, dipde bitişik

9. Meyve gözleri 1 ovüllü		
11. Meyvede damarlar belirgin		13. murale
11. Meyvede damarlar belirsiz		
12. Meyvede çiçek durumu yoğun		12. pateri
12. Meyvede çiçek durumu gevşek		11. longistylum
80. (1.) A. linifolium Steph. var. linifolium		
Kabaktepe Kö., civarı, açık alanlar, 1670 m, 23.05.1998, Kandemir, 194		
81. (2). A. blepharocarpum Dudley & Hub.-Mor.		
Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkışta, yol kenarı, 1700 m, Kandemir, 703, End., Ir.-Tur.El.		
82. (3). A. dasycarpum Steph. ex Willd.		
Köse civarı ekili alan kenarı, 1600 m, 01.04.1998, Kandemir, 19		
83. (4). A. desortorum Stapf. var. desertorum		
Köse civarı ekili alan kenarı, 1600 m, 01.04.1998, Kandemir, 17		
84. (5). A. minitum Schlecht. ex DC.		
Köse Dağı Geç., açık alanlar, 1900 m, 01.04.1998, Kandemir, 7		
85. (6). A. strictum Willd.		
Bedni Tepesinin kuzey yamaçları, açık alanlar, 1950 m, 12.07.1998, Kandemir, 807, Ir.-Tur.El.		
86. (7). A. minus (L.) Rothm.var. micranthum (Meyer) Dudley		
Sungurbeyli Köyü civarı, açık alanlar, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, 1362		
87. (8). A. strigosum Banks & Sol. subsp. strigosum		
Kabak Tepe civarı, açık alanlar, 1900 m, 14.07.1998, Kandemir, 806		
88. (9). A. armenum Boiss.		
Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 23.05.1998, Kandemir, 193		
89. (10). A. paphalagonicum (Hausskn.) Dudley		
Sungurbeyli Köyü civarı, açık alanlar, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, 1361 End., Ir.-Tur.El.		
90. (11). A. longistylum (Somm.& Lev.) Grossh. & Schischk.		
Bedni Tepesinin kuzey yamaçları, açık alanlar, 1950 m, 12.07.1998, Kandemir, 742		
91. (12). A. pateri Nayar subsp. pateri		
Gökçe Köyü civarı, açık alanlar, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 639, End., Ir.-Tur.El.		

92. (13). *A. murale* Waldst. & Kit. var. *murale*

Şurut Yaylası, açık alanlar, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 435

36. (15). *DRABA* L.

1. Meyve tüylü

1. *brunifolia* subsp. *brunifolia*

1. Meyve tüysüz

2. *rigida* subsp. *bryoides*

93. (1). *D. brunifolia* subsp. *brunifolia* Stew.

Bedni Tepesi, kaya üzerleri, 2247 m, 10.07.1999, Kandemir, 1461

94. (2). *D. rigida* subsp. *bryoides* Willd.

Kabak Tepe, kaya üzerleri, 1900 m, 20.04.1999, Kandemir, 1191

37. (16). *EROPHILA* DC.**95. *E. verna* subsp. *verna* (L.) Chevall**

Köse Dağı Geç., dere içi, 1800 m, 16.05.1999 Kandemir, 1249

38. (17). *ARABIS* L.**96. *Arabis caucasica* subsp. *caucasica* Willd.**

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2247 m, 10.07.1999, Kandemir, 1496

39. (18). *NASTURTIUM* R. Br.**97. *N. officinale* R. Br.**

Köse Dağı Geç. su kenarı, 1800 m, 10.10.1998, Kandemir, 1124

40. (19). *CARDAMIN* L.**98. *C. bulbifera* (L.) Crantz**

Köse Dağı Geç. orman kenarı, 1800 m, 10.10.1998, Kandemir, 1125 Av.-Sib.El.

41. (20). *DRABOPSIS* Koch**99. *D. verna* Koch**

Köse Dağı Geç. çeşme yanı, açık alanlar, 1800 m, 01.04.1998, Kandemir, 31, Ir.-Tur.El.

42. (21). *CHORISPORA* DC.**100. *C. tenella* (Pall.) DC.**

Köse Baraj yatağı, dik yamaçlar, 1660 m, 01.04.1998, Kandemir, 9

43. (22). *HESPERIS* L.

1. Tüyler basit

2. Meyveli dal geri kıvrık

3. *cappadocica*

2. Meyveli dal geri kıvrık değil

2. *schischkinii*

1. Tüyler yıldız

1. *bicuspidata*

102. (1). *H. bicuspidata* (Willd.) Poiret

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1600 m, 16.05.1998, Kandemir, 173

103. (2). *H. schischkinii* Tzvel.

Köseden Köse Yaylasına giderken yol kenarı, 1700 m, 20.04.1998, Kandemir, 1184 End.

104. (3). *H. cappadocica* Fourn.

Kabak Tepe orman kenarı, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1417 End.

44. (23). ANCHONIUM DC.**105. *A. elichrysifolium* (DC.) Boiss. subsp. *persicum* (DC.) Cullen & Coode**

Köse Dağı Geç., orman içi, kayalık alanlar, 1800 m, 30.06.1999, Kandemir, 1243, Ir.-Tur.El.

45. (24). ERYSIMUM L.

1. Meyve dört köşeli, 60 mm den uzun 3. *diffusum*

1. Meyve enine kesitte yuvarlak veya dorsalde basık, 60 mm den kısa

2. Petal 8-9 mm 4. *crassipes*

2. Petal 12-18 mm

3. Petal 14-18 mm , meyve 28-60mm 2. *thyrsoideum* subsp. *ponticum*

3. Petal 12-14 mm, meyve 25 mm den kısa 1. *macrostigma*

106. (1). *E. macrostigma* Boiss.

Köse Dağı Geç. doğusu eğimli yamaçlar, 1950 m, 30.06.1998, Kandemir, 610, Ir.-Tur.El.

107. (2). *E. thyrsoideum* Boiss. subsp. *ponticum*

Köse Dağı Geç. doğusu eğimli yamaçlar, 1950 m, 16.05.1998, Kandemir, 104

108. (3). *E. diffusum* Ehrh.

Baraj yatağı, çakılı yamaçlar, 1600 m, 16.05.1998, Kandemir, 112, Av.-Sib.El.

109. (4). *E. crassipes* Fisch. & Mey.

Köse civarı, açık alanlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 465

46. (25). ALLARIA Scop.**110. *A. petiolata* (Bieb.) Cav. & Grande**

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 16.05.1999, Kandemir, 1231

47. (26). SOBOLEWSKIA Bieb.**111. *S. clavata* (Boiss.) Fenzl**

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1254 Ir.-Tur.

48. (27). SISYBRIUM L.

1. Petaller 3-4 mm	1. irio
1. Petaller 5-7 mm	2. loeselli

112. (1). S. irio L.

Köse Baraj yatağı, yol kenarı , 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 487

113. (2). S. loeselli L.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1700 m , 10.10.1999, Kandemir, 1117

49. (28). DESCURAINIA Webb., Berth.

1. Yapraklar 3 pinnatisek	1. sophia
1. Yapraklar 2 pinnatisek	2. kochii

114. (1). D. sophia (L.) Webb ex Rrantl

Köse civarı ekili alanların kenarı, 1600 m, 01.04.1998, Kandemir, 18

115. (2). D. kochii (Petri) Schultz

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1700 m , 01.04.1998, Kandemir, 1

50. (29). CAMELINA Crantz**116. C. rumelica Vel.**

Köse civarı ekili alanların kenarı, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 472

11. RESEDACEAE**51. RESEDA L.****117. Reseda alba L.**

Kabak Tepe yol kenarı, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 471

12. CISTACEAE**52. HELIANTHEMUM Adans.**

1. Çok yıllık	
2.Yaprak stipullu	1. nummularium subsp. tomentosum
2.Yaprak stipulsuz	2. canum Grup c
1. Tek yıllık	3. ledifolium subsp. microcarpum

118. (1). H. nummularium (L.) Miller subsp **tomentosum (Scop.) Schinz & Thell.**

Kabaktepeköyünün üst kesimleri açık alanlar, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1734

119. (2). *H. canum* (L.) Baumg. Grup c *H. Oelendicum* (L.) var. *alpestre* (Reichb.)

Boiss.

Kabaktepeköyünün üst kesimleri açık alanlar, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1288

120. (3). *H. ledifolium* (L.) Millersubsp. *microcarpum* Willk.

Şurut Yaylası, açık alanlar, 1900 m, 16.06.1998, Kandemir, 268

13. VIOLACEAE

53. VIOLA L.

121. *V. kitaibeliana* Roem. & Schulth.

Sungurbeyli Köyü civarı, orman altı, 1700 m, 20.04.1999, Kandemir, 1157

14. POLYGALACEAE

54. POLYGALA L.

1. Üst sepal gibboz

2. Kapsül eşit olmayan kanatlı; anterler kısa saplı.

1. *pruinosa* subsp. *pruinosa*

2. Kapsül eşit kanatlı; anterler sapsız

2. *supina*

1. Üst sepal gibboz değil

3. İç sepal 12-17 mm

3. *major*

3. İç sepal 10-12 mm

4. *anatolica*

122. (1). *P. supina* Schreb.

Eski Köse Yaylası, yol kenarı, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 556

123. (2). *P. pruinosa* subsp *pruinosa* Boiss.

Eski Köse Yaylası, yol kenarı, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 555

124. (3). *P. major* Jack.

Kabak Tepe civarı, orman altı, 1800 m, 31.06.1998, Kandemir, 557, Av.-Sib.El.

125. (4). *P. anatolica*. Boiss. & Heldr.

Köse Baraj yatağı eğimli yamaçlar, 1650 m, 01.04.1998, Kandemir, 9

15. CARYOPHYLLACEAE

1. Kaliks dişleri 25 mm den uzun

1. Kaliks dişleri 25 mm den kısa veya kaliks dişleri yok

2. Sepaller bitişik

3. Stil 2

4. Kaliks kanatlı

4. Kaliks kanatsız

5. Kaliks damarları arasında şeffaf kısımlar yok

6. Epikaliks sepallere sıkıca yapışık

6. Epikaliks yok, varsa sepallere yapışık değil

7. Gövde dikotomik dallanmış; epikaliks var ya da yok

7. Gövde dikotomik dallanma göstermez; epikaliks yok

5. Kaliks damarları arasında şaffaf kısımlar var

8. Bitki tamamen tüysüz

8. Bitki tamamen tüysüz değil

3. Stil 3 (-5)

2. Sepaller serbest

9. Yapraklar stipullu

9. Yapraklar stipulsuz

10. Stilus 3; kapsül dışı stilus sayısı kadar

10. Stilus 3-5; Kapsül dışı stilus sayısının iki katı

11. Petaller bütün veya yarı uzunluğundan kısa bölünmüştür

12. Sepal damarları belirsiz

12. Sepal damarları belirgin

11. Petaller yarıya kadar veya daha fazlası bölünmüştür

13. Çiçek durumu basit umbel

13. Çiçek durumu farklı

14. Petal bölünmemiş veya ucta hafif oyuk

15. Stil 5

15. Stil 3

14. Petal en az 1/3 üne kadar bölünmüştür

15. Agrostemma

13. Vaccaria

8. Dianthus

10. Velezia

11. Saponaria

9. Petrorhagia

12. Gypsophilla

14. Silene

7. Spergularia

2. Minuartia

3. Stellaria

1. Areneria

5. Holosteum

6. Moenchia

1. Arenaria

4. Cerastium

55. (1). ARENARIA L.

- 1. Tek yıllık
  - 2. Sepal 3-4 mm 2. *serpyllifolia*
  - 2. Sepal 2.5-3 mm 3. *leptoclados*
  - 1. Çok yıllık
    - 3. Yapraklar dikenli , dikensizse yapraklar 4-15 cm uzunluğunda
    - 4. Yapraklar dikenli 0.5-1.5 cm
      - 5. Sepal 2-3.5 mm, ovat **5. *ledebouriana* subsp. *ledebouriana***
      - 5. Sepal 3.5-4.5 mm, lanseolat 6. *acutisepala*
    - 4. Yapraklar dikensiz, 12 cm uzunluğunda 4. *cucubaloides*
    - 3. Yapraklar dikensiz, 0.2-2.5 cm uzunluğunda 1. *kotschyana* subsp. *kotschyana*

126. (1). *A. kotschyana* subsp. *kotschyana* Fenzl.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2240 m, 10.08.1999, Kandemir, 1005 End.

127. (2). *A. serpyllifolia* L.

Çatal Tepe, çakılı alanlar, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir, 601

128. (3). A. leptoclados (Reichb.) Guss.

Kazantaşı Köyü civarı, yol kenarı, 1600 m, 16.6.1998, Kandemir, 224

129. (4). *A. cucubaloides* Smith.

Eski Köse Yaylası, otlak alanlar, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir, 579 Ir.-Tur.El

130. (5). *A. ledebouriana* subsp. *ledebouriana* var. *ledebouriana* Fenzl

Köse civarı, açık alanlar, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 481 End.

131. (6). *A. acutisepala* Hausskn. ex Williams

Badni Tepesi çakılı alanlar, 2300 m, 19.08.1999, Kandemir, 1713 End.Ir.-Tur.El.

56. (2). MINUARTIA L.

1. Tek yıllık	1. <i>hamata</i>
1. Çok yıllık	2. <i>anatolica</i> var. <i>polymorpha</i>

132. (1). *M. hamata* (Husskn.) Matff.

Şurut Yaylası, çeşme yanı, çakılı alanlar, 1900 m, 16.06.1998, Kandemir, 281

133. (2). *M. anatolica* var. *polymorpha* McNeil

Şurut Yaylası, çeşme yanı, açık alanlar, 1900 m, 16.06.1998, Kandemir, 280

57. (3). STELLERIA L.**134. *Stellaria holostea* L.**

Köse Dağı Geç., orman altı, 1850 m, 16.05.1998, Kandemir, 100

58. (4). CERASTIUM L.

1.Kapsül 11 mm den uzun

1.*dichotomum* subsp. *dichotomum*

1.Kapsül 11 mm den kısa

2.*longiflorum*

135. (1). *C. dichotomum* L .subsp. *dichotomum*

Köse Dağı Geç., sağ taraftaki tepelik eğimli yamaçlar, 1950 m, 16.05.1998, Kandemir, 114

136. (2). *C. longiflorum* Willd.

Köse civarı, ekili alanlar, 1620 m, 16.05.1998, Kandemir, 218, Ir.-Tur.El.

59. (5). HOLOSTEUM L.

1. Kapsül 6 mm den uzun; stamen 10

1. *umbellatum* var. *glutinosum*

1. Kapsül 6 mm den kısa; stamenler 5

2. *umbellatum* var. *umbellatum*

137. (1). *H. umbellatum* L. var. *glutinosum* (Bieb.) Gay

Köse civarı, ekili alanlar, 1620 m, 10.10.1998, Kandemir, 1114

138. (2). *H. umbellatum* L. var. *umbellatum*

Köse civarı, ekili alanlar, 1620 m, 10.10.1998, Kandemir, 1136

60. (6). MOENCHIA Ehrb.**139. *M. mantica* (L.) Bartl. subsp. *Mantica***

Köse civarı, ekili alanlar, 1620 m, 10.10.1998, Kandemir, 1137

61. (7). SPERGULARIA (Pers.) J. and C. Presl.**140. *S. bocconii* (Scheele) Aschers. & Graebn.**

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 29.07.1999, 1870 Ak.El.

62. (8). DIANTHUS L.

1. Çiçekler bir araya gelerek baş oluşturmuş, pedisel 3 mm den kısa

2. Kaliks 16 mm ye kadar **8. *masmenaeus* var. *glabrescens***

2. Kaliks 16 mm den uzun **10. *carmelitarum***

1. Çiçekler tek tek, pediseller 3 mm den uzun

3. Kaliks verrukuloz **1. *strictus* var. *gracilis***

3. Kaliks verrukuloz değil

4. Petal içte barbulat **9. *zonatus* var. *hypochlorus***

- 4. Petal barbulat değil
  - 5. Kaliks 16 mm den uzun, kaliks dişleri 6 mm den fazla
  - 6. Petal içte barbullat
  - 6. Petaller içte barbullat değil
  - 6. Brakteol 6
  - 6. Brakteol 4
  - 7.Yapraklar 30 mm den kısa
  - 7.Yapraklar 30 mm den uzun
  - 6. **orientalis** var. **brachyodontus**
  - 5. **crinitus** var. **crinitus**
  - 4. floribundus**
  - 3. liboschitzianus**
  - 2. multicaulis**

141. (1). *D. strictus* Banks & Sol. var. *gracilior* (Boiss.) Reev

Gökçe Köyü ekili alanların kenarı, 1650 m, 10.08.1999, Kandemir, 1028

142. (2). D. multicaulis Boiss. & Huet.Ir.-Tur.El.

Bedni Tepesinin kuzey kesimleri açık alanlar, 2000 m, 14.07.1998, Kandemir, 803

143. (3). *D. liboschitzianus* Ser.

Şurut yaylası açık alanlar, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 633, Ir.-Tur.El.

144. (4). D. floribundus Boiss.

Bedni Tepesinin kuzey kesimleri açık alanlar, 2000 m, 30.06.1998, Kandemir, 803, Ir.-Tur.El.

145. (5). *D. crinitus* Sm. var. *crinitus*

Köse Baraj yatağı, kayalık yamaçlar 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 727, End., Ir.-Tur.El.

146. (6). *D. orientalis* Adams var. *brachyodontus* (Boiss., et Huet) Bornm.

KöseBaraj yatağı, kayalık yamaçlar, 1650 m, 18.07.1998, Kandemir, 890

147. (7). *D. masmenaeus* Boiss. subsp. *glabracens* Boiss.

Karayolları bakım istasyonu civarı, eğimli yamaçlar, 1750 m, 18.07.1998, Kandemir, 859

148. (8). *D. zonatus* Fenzl var.*hypochlorus* (Boiss.& Heldr.) Reev

Şurut Yaylası, açık alanlar, 1900 m, 30.08.1999, Kandemir, 1027

149. (9). *D. carmelitarum* Reut. ex Boiss.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1670 m, 10.08.1998, Kandemir, 959, End. Ök.El.

63. (9). PETRORHAGIA (Ser.) Link

150. *P. alpina* subsp.*alpina*

Bedni Tepesi kayalık alanlar, 2000 m, 30.06.1998, Kandemir, 794

64. (10). VELEZIA L.

1. Gövde glandular tüylü; kaliks glandular tüylü	
2. Kaliks kampanulat, en az 2 mm genişliğinde	1. hispida
2. Kaliks tüpsü, 1 mm genişliğinde	3. rigida
1. Gövde yalnız aşağı nodlarda glandular tüylü; kaliks tüysüz	2. quadridentata

151. (1). V. hispida Boiss.

Yaylım Köyü civarı, yol kenarı, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 742, End.

152. (2). V. quadridentata Sibth. & Sm.

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 772, D.Ak.El.

153. (3). V. rigida L.

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 443

65. (11). SAPONARIA L.

1. Pedisel 3-4 mm; petal 11 mm	1. viscosa
1. Pedisel 1-3 mm; petal 11-14 mm	
2. Rozet yapraklar var	2. prostrata subsp. anatolica
2. Rozet yapraklar yok	3. prostrata subsp. calvertii

154. (1). S. viscosa C.A.Meyer

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1600 m, 10.10.1999, Kandemir, 1133, Ir.-Tur.

155. (2). S. prostrata subsp. anatolica Hedge

Sungurbeyli Köyü civarı, çeşme önü, 1600 m, 23.05.1998, Kandemir, 198, End. Ir.-Tur.El.

156. (3). S. prostrata subsp. calvertii (Boiss.) Hedge

Köse girişi, ekili alan kenarları, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 482 End.

66. (12). GYPSOPHILLA L.**157. G. silenoides Rupr.**

Köse Dağı Geç, kuzey yamaçlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 483, Ök.El.

67. (13). VACCARIA Medik.**158. V. pyramidata Medik var. *grandifolia* (Fisch. ex DC.) Cullen**

Köse girişi, ekili alanlar, 1600 m, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 199

68. (14). SILENE L.

1. Kaliks tüsysüz

2. Kaliks 12 mm den kısa

3. Bitki 20 cm den kısa; filamentler tüysüz	9. <i>dianthoides</i>
3. Bitki 20 cm den uzun; filament tüylü	
4. Pedisel tüylü	2. <i>marschallii</i>
4. Pedisel tüysüz	3. <i>saxatilis</i>
2. Kaliks 12 mm den uzun	
5. Çiçek durumu baş şeklinde	12. <i>compacta</i>
5. Çiçek durumu baş şeklinde değil	
6. Kaliks meyvede şiser	10. <i>vulgaris</i>
6. Kaliks meyvede şişmez	
7. Gövde yaprakları 5 mm den dar	4. <i>bupleuroides</i>
7. Gövde yaprakları 5 mm den daha geniş	5. <i>chlorifolia</i>
1. Kaliks tüylü	
8. Ovaryum sapı 4 mm den uzun	
9. Çiçek durumu panikül	1. <i>italica</i>
9. Çiçek durumu rasem veya dikazyum	
10. Yaprak yumuşak; gövde geriye kıvrık puberuloz tüylü	8. <i>supina</i> subsp. <i>purinosa</i>
10. Yaprak sert; gövde tüyleri kıvrık değil	11. <i>pungens</i>
8. Ovaryum sapı 4 mm den kısa	
11. Kaliksde glandular tüyler mevcut	
12. Kaliks 18 mm den uzun	15. <i>conoidea</i>
12. Kaliks 18 mm den kısa	
13. Flament tüylü	6. <i>stenobotrys</i>
13. Flamentler tüysüz	7. <i>spergulifolia</i>
11. Kaliksde glandular tüy yok	
14. Kaliks 10 damarlı	14. <i>dicotoma</i> subsp. <i>dicotoma</i>
14. Kaliks 20 damarlı	13. <i>alba</i>

159. (1). *S. italica* (L.) Pers

Bedni Tepesi nemli alanlar, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1519

160. (2). *S. marschallii* C.A. Meyer

Sungurleyli Köyü Köyü civarı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1345, Ir.-Tur.El.

161. (3). *S. saxatilis* Sims

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 689,

162. (4). *S. bupleuroides* L.

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 690

163. (5). *S. chlorifolia* Sm

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1680 m, 18.06.1999, Kandemir, 1334, Ir.Tur.El..

164. (6). *S. stenobotrys* Boiss & Hausskn

Köse Dağı Geç., doğusu, orman kenarı, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 119, Ir.-Tur.El.

165. (7). *S. spergulifolia* (Desf.) Bieb.

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 678, Ir.-Tur.El.

166. (8). *S. supina* Bieb. subsp. *pruinosa* (Boiss.) Chowdh.

Kazantaşı Köyünün alt kesimleri yol kenarı, 1600 m, 23.05.1998, Kandemir, 203

167. (9). *S. dianthoides* Pers.

Kabak Tepe civarı, açık alanlar, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1391, Ir.Tur.El.

(10). *S. vulgaris* (Moench) Garcek

1.Yapraklar az çok ovat-kordat var. **commutata**

1.Yapraklar ovat-lanseolat var. **vulgaris**

168. *S. vulgaris* (Moench) Garcek var. **vulgaris**

Köse girişi, ekili alan kenarı, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 495

169. *S. vulgaris* (Moench) Garcek var. **commutata**

Çatal Tepeye çıkışta, orman kenarı, 1850 m, 18.06.1998, Kandemir, 496

170. (11). *S. pungens* Boiss.

Köse Dağı Geç., doğusu, orman kenarı, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir, 607, Ir.-Tur.El.

171. (12). *S. compacta* Fischer

Köse Dağı Geç., orman içi, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 608

(13). *S. alba* (Miller) Krause

1.Kaliks glandular tüylü subsp. **divaricata**

1.Kaliks glandular tüylü değil subsp. **eriocalyina**

172. *S. alba* (Miller) Krause subsp. **divaricata (Reichb.) Walters**

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 556

173. *S. alba* (Miller) Krause subsp. *eriocalyina* (Boiss.) Walters

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, nemli alanlar, 1690 m, 30.06.1998, Kandemir, 557

174. (14). *S. dicotoma* Ehrh. subsp. *dicotoma*

Köse Barajı civarı eğimli yamaçlar, 1690 m, 30.06.1998, Kandemir, 1256

175. (15). *S. conoidea* L.

Kabak Tepe civarı, orman kenarı, 1850 m, 30.06.1998, Kandemir, 1257

69. (15). AGROSTEMMA L.

176. *A. githago* L.

Karayolları Bakım istasyonu civarı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 326

16. ILLECEBRACEAE

1. Çiçekler 3-3.5 mm; yaprak kenarları zarsı

2. Paronychia

1. Çiçekler 1-1.2 mm; yaprak kenarları zarı değil

1. Herniaria

70. (1). HERNIARIA L.

177. *H. glabra* L.

Şurut Yaylası kaya üstü, 2000 m, 10.08.1999, Kandemir, 1734

71. (2). PARONHYCHIA Miller

178. *P. kurdica* Boiss. subsp. *kurdica* var. *kurdica*

Sungurbeyli Köyü Köyü civarı, eğimli yamaçlar, 1600 m, 16.06.1998, Kandemir, 249

17. POLYGONACEAE

1. Odunsu dalları bulunan çalılar

1. Atraphaxis

1. Otsu bitkiler, bazen dip kısımları odunsu olabilir

2. Çiçekler tek eşeyli **3. Rumex**

2. Çiçekler hermafrotit

3. Periant segmentleri 6;stamenler genelde 6 **3. Rumex**

3. Periant segmentleri 4-5;stamenler genelde 8 **2. Polygonum**

72. (1). ATRAPHAXIS L.

179. *A. spinosa* L.

Köse Baraj yatağı, 1630 m, 16.06.1998, Kandemir, 256, Ir.-Tur.El.

73. (2). POLYGONUM L.

1. Bitki dip kısımlarda odunlaşmış	3. setosum
1. Bitki dipte odunlaşmaz	
2. Yapraklar 10 mm den geniş; periant sarı veya beyaz	1. alpinum
2. Yaprak genişliği 10 mm den az; periant pembe	
3. Petiol kanatlı; stil 3	2. bistorta subsp. carneum
3. Petiol kanatsız; stil 2	
4. Çok yıllık	4. cognatum
4. Tek yıllık	
5. Çiçek durumu yoğunlaşmış yan başakçıklar şeklinde	5. arenarium
5. Çiçek durumu gevşek başakçık	
6. Periant 2 mm	6. pulchellum
6. Periant 2 mm den uzun	7. bellardii

180. (1). P. alpinum All.

Karayolları Bakım İst. civarı orman altı, nemli alanlar, 1700 m, 10.06.1999, Kandemir, 1664, Av.-Sib.El.

181. (2). P. bistorta L. subsp. *carneum* (Koch) Code & Cullen

Şurut Yaylası, nemli alanlar, 1950 m, 10.07.1999, Kandemir, 1463, Ök.El.

182. (3). P. setosum Jack.

Kabak Tepe yol kenarı, 1800 m, 10.08.1998, Kandemir, 974 Ir.-Tur.El.

183. (4). P. cognatum Meissn.

Köse Deresi kenarı, 1600 m, 12.07.1998, Kandemir, 774

184. (5). P. arenarium Waldst.& Kit.

Kabak Tepe nemli alanlar, 1850 m, 18.09.1998, Kandemir, 1111

185. (6). P. pulchellum Lois.

Sungurleyli Köyü civarı, nemli alanlar, 1750 m, 18.08.1999, Kandemir, 1854

186. (7). P. bellardii All.

Sungurleyli Köyü civarı, nemli alanlar, 1750 m 10.08.1999, Kandemir, 1662

74. (3). RUMEX L.

1. Yapraklar hastat veya sagittat	
2. Köklerden en azından bazıları tuberli	3. tuberosus
2. Kökler tuberli değil	

3. Yapraklar keman şeklinde; meyve sarı	2. scutatus
3. Yapraklar keman şeklinde değil; meyve parlak kahverengi	1. acetosella
1. Yapraklar ne hastat ne de sagittat	
4. Meyveli periant segmentleri uzun uç kısmı çengelli çıkışlı	7. nepalensis
4. Meyveli periant segmenti düz veya dişli, çengelli çıkışlı yok	
5. Meyveli periant segmentleri bazal veya bazal'a yakın yerden uca doğru daralmakta	
6. Meyveli periant segmentleri bazal'a yakın kısımlarda dişli-çıkıntılı	6. crispus
6. Meyveli periant segmentleri çıkışlı-dişli değil	4. alpinus
5. Meyveli periant segmentleri orbikular	5. caucasicus

187. (1). *R. acetosella* L.

Köse Yaylası, nemli alanlar, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 587,

188. (2). *R. scutatus* L.

Köse Baraj yatağı, dere kenarı, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 437

(3). *R. tuberosus* L.

1. Çiçek durumundaki ana dallar tek dallanma gösterir	subsp. <i>tuberosus</i>
1. Çiçek durumundaki ana dallar tek dallanma göstermez	subsp. <i>horizontalis</i>

189. *R. tuberosus* Rech._{sp.} *tuberosus*

Köse Değrı Geç. orman altı, 1850 m, 10.08.1999, Kandemir, 1859

190. *R. tuberosus* subsp. *horizontalis* (Koch.) Rech.

Bedni Tepesine çıkışta nemli alanlar, 2000 m, 18.06.1998, Kandemir, 427

191. (4). *R. alpinus* L.

Bedni Tepesinin kuzey yamaçları vadi içi, 1900 m, 12.07.1998, 797

192. (5). *R. caucasicus* Rech.

Köse Dağı Geç., orman içi nemli alanlar, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 254, Ök.El.

193. (6). *R. crispus* L.

Köse Deresi civarı, 1600 m, 12.07.1998, Kandemir, 758

194. (7). *R. nepalensis* Sprengel

Köse Dağı Geç., orman kenarı, 1880 m, 16.05.1998, Kandemir, 1514

18. CHENOPodiACEAE

- 1. Bitki batıcı dikenler taşır
  - 2. Bütün yapraklar alternat; gövde dik, çalımsı bitkiler
    - 4. Noaea**
  - 2. Alt yapraklar oposit, üst yapraklar alternat; gövde yere yatık
çalı görünümünde olmayan otlar
    - 3. Salsola**
- 1. Bitkide batıcı dikenler bulunmaz
  - 3. Bitki lepidot pullu; meyve genişlemiş 2 brakteol içinde kalır
    - 2. Atriplex**
  - 3. Bitki tüysüz veya değil lepidot pullar yok; meyve genişlemiş
2 brakteol içinde kalmaz
    - 1. Chenopodium**

75. (1). CHENOPodium L.

- 1. Bitki bozulmuş balık gibi kokulu
  - 4. vulvaria**
- 1. Bitki kokusuz, kokulu ise yulardaki gibi değil
  - 2. Bitki glandular tüylü; aromatik kokulu
    - 1. botrys**
  - 2. Bitki tüysüz
    - 3. Gövde yatık; olgun meyveler kırmızı
      - 2. foliosum**
    - 3. Gövde dik; olgun meyveler farklı renkte
      - 4. Periant segmentleri uçda şişkin
        - 3. murale**
      - 4. Periant segmentleri uçda şişmez
        - 5. album** subsp. **album**

195. (1). C. botrys L.

Subası Köyü yol ayrimı, yol kenarı, 1630 m, 10.07. 1999, Kandemir, 1957

196. (2). C. foliosum (Moench) Aschers.

Kabaktepe Köyünden Kabak Tepeye çıkarken 1. km, yol kenarı, 1780 m, 30.06.1998,
Kandemir, 745

197. (3). C. murale L.

Kabak Tepe orman kenarı, 1800 m, 18.06.1999, Kandemir, 1269

198. (4). C. vulvaria L.

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1930

199. (5). C. album L. subsp. **album**

Sungurleyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1899

76. (2). ATRIPLEX L.**200. A. rosea L.**

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1906

77. (3). SALSOLA L.**201. S. ruthenica Iljin**

Kabaktepe Köyü civarı açık alanlar, 1650 m, 10.07.1999, Kandemir, 1950

78. (4). NOAEA Moq.**202. N. mucronata (Forssk.) Ascher & Schwein subsp. *mucronata***

Kabaktepe Köyü civarı açık alanlar, 1650 m, 10.07.1999, Kandemir, 1911

19. AMARANTHACEAE**79. AMARANTHUS L.****203. A. retroflexus L.**

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1853

20. TAMARICACEAE

1. Flamentler serbest

1. Tamarix

1. Flamentler aşağı kısımlarında bitişik

2. Myricaria

80. (1). TAMARIX L.**204. T. smyrensis Bunge**

Köse Deresi kenarı, 1620 m, 10.07.1999, Kandemir, 1490

81. (2). MYRICARIA Desv.**205. M. germanica (L.) Desv.**

Köse Deresi kenarı, 1620 m, 23.05.1998, Kandemir, 159

21. GUTTIFERAE / HYPERICACEAE**82. HYPERICUM L.**

1. Anter ve yapraklarda glandlar var

2. Çiçek durumu korimboz

3. Gövde glandları dallanmış; kapsül 5-8 mm

3. scabrum

3. Gövde glandları dallanmaz ;kapsül 4 mm

4. thymopsis

2. Çiçek durumu az çok silindirik rasem

4. Sepaller eşit	1. elongatum
4. Sepaller eşit değil	2. lydium
1. Anterler glandsız, bazen yapraklar glandlı	
5. Yaprak kenarları düz	5. perforatum
5. Yaprak kenarları undulat	6. triquetrifolium

(1). *H. elongatum* Ledeb.

1. Sepaller genellikle glandsız	subsp. <i>elongatum</i>
1. Sepaller glandlı	subsp. <i>apiculatum</i>

206. *H. elongatum* Ledeb. subsp.*elongatum*

Köse Dağı Geç., doğusundaki tepelikler, kayalık alanlar, 1950 m, 30.06.1998, Kandemir, 629, Ir.-Tur.El.

207. *H. elongatum* Ledeb. subsp. *apiculatum* Robson

Köse Yaylası civarı orman kenarı, 1800, m, 30.06.1998, Kandemir, 592, Ir.-Tur.El.

208. (2). *H. lydium* Boiss.

Şurut Yaylası, açık, çakılı alanlar, 1950 m, 16.06.1998, Kandemir, 344

209. (3). *H. scabrum* L.

Yaylım Köyü civarı, açık alanlar, 1780, m, 10.08.1998, Kandemir, 995, Ir.-Tur.El.

210. (4). *H. thymopsis* Boiss.

Köse Yaylası civarı orman kenarı, 1800, m, 30.06.1998, Kandemir, 593 End.Ir.-Tur.El.

211. (5). *H. perforatum* L.

Bedni Tepesi nemli alanlar, 2100 m, 10.07.1999, Kandemir, 1750

212. (6). *H. triquetrifolium* Turra

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1800, m, 10.07.1999, Kandemir, 1751

22. MALVACEAE

1. Epikaliks segmenti 3	1. <i>Malva</i>
1. Epikaliks segmenti 6-9	2. <i>Alcea</i>

83. (1). *MALVA* L.

213. *M. neglecta* Wallr.

Köse Dağı Geç., güney kesim, çeşme önü, açık alanlar, 1850 m, 30.06. 1998, Kandemir, 538

84. (1). *ALCEA* L.

214. A. hohenackeri (Boiss. & Huet) Boiss.

Köse Barajı civarı, doğu kesimdeki yamaçlar, eğimli yamaşlar, 1700 m, 30.08.1998,
Kandemir, 1112

23. LINACEAE**85. LINUM L.**

1. Çiçekler sarı	
2. Gövde düz; yapraklar 1 damarlı	1. mucronatum
2. Gövde skabrit; yapraklar 3-5 damarlı	2. flavum
1. Çiçekler mavi	
3. Yaprak kenarları skabrit	3. tenuifolium
3. Yaprak kenarları skabrit değil	
4. Petal 12-18 mm; kapsül 7-9 mm	4. obtusatum
4. Petal 10 mm; kapsül 5-6 mm	5. bienne

215.(1). L. mucronatum Bertol subsp.*armenum* (Bordz.) Davis

Kabak Tepe yol kenarı, 1750 m, 10.07.1999, Kandemir, 1500, Ir.-Tur.El.

(2). L. flavum L.

1. Gövdedeki kanatçıklar düz	subsp. <i>flavum</i>
1. Gövdedeki kanatçıklar skabrit	subsp. <i>scabrinerve</i>

216. L. flavum L. subsp. *flavum*

Kabak Tepe yol kenarı, 1750 m, 10.07.1999, Kandemir, 1912

217. L. flavum L. subsp. *scabrinerve* (Davis) Davis

Kabak Tepe yol kenarı, 1750 m, 10.07.1999, Kandemir, 1716, End.Ir.-Tur.El.

218. (3). L. *tenuifolium* L.

Gökce Köyü ekili alanların civarı, 1630 m, 12.07.1998, Kandemir, 714

219. (4). L. *obtusatum* (Boiss.) Staph

Şurut YayLASı, açık alanlar, 1980 m, 10.07.1999, Kandemir, 1490, End.,Ir.-Tur.El.

220. (5). L. *bienne* Miller

Kabak Tepe orman kenarı, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 1301 Ak.El.

24. GERANIACEAE

1. Yapraklar palmat damarlı; uzunluğu genişliğinden az; stamen 10	1. Geranium
1. Yapraklar pinnat damarlı; uzunluğu genişliğinden çok; stamen 5	2. Erodium

86.(1). GERANIUM L.

1. Bitki tuberli	
2. Gövdede çatallanmanın alt kısmında bir çift yaprak var	4. stepporum
2. Gövdede çatallanmanın alt kısmında yaprak yok	3. tuberosum subsp. tuberosum
1. Bitki tubersiz	
3. Yapraklar tabana kadar bölünmüş	1. purpureum
3. Yapraklar tabana kadar bölünmemiş	
4. Tek yıllık	2. pusillum
4. Çok yıllık	
5. Sepal 4,5-5 mm; petal 8-10 mm	5. pyreniacum
5. Sepal 6 mm den uzun; petal 13-24 mm	
6. Kök toprak altında dikey olarak gelişir	6. cinerum subsp. subcaulescens var. subcaulescens
6. Kök toprak altında yatay olarak gelişir	
7. Petaller pembe	7. gracile
7 . Petaller mavi	8. ibericum subsp. jubatum

221. (1). G. purpureum Vill.

Karayolları Bak. İst, vadi içi, 1700 m, 18.07.1998, Kandemir, 880

222. (2). G. pusillum Burm.

Kabaktepe Kö. üst kesimleri açık alanlar, 1700 m, 18.09.1998, Kandemir, 1112

223. (3). G. tuberosum L. subsp. **tuberosum**

Köseden Köse Yaylasına giderken 2. km, güneye bakan eğimli yamaçlar, 1700 m, 18.09.1998, Kandemir, 1174

224. (4). G. stepporum Davis

Köse Baraj yatağı, açık alanlar, 1600 m, 16.05.1998, Kandemir, 156, Ir.-Tur.

225. (5). G. pyreniacum Burm.

Köse Baraj civarı doğudaki tepelikler, açık alanlar, 18.06.1998, Kandemir, 1287

226. (6). *G. cinerum* subsp. *subcaulescens* var. *subcaulescens* (L'Herit. ex DC)

Hayek

Köse civarı, ekili alanların kenarı, 1600 m, 16.06.1998, Kandemir, 300

227. (7). *G. gracile* Ledeb. ex Nordm.

Köse Yaylası, orman kenarı, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 525

228. (8). *G. ibericum* Cav. subsp. *jubatum* Hand.-Mazz.

Köse Yaylası, orman kenarı, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 529 End. Ök.El.

87. (2). *ERODIUM* L'Herit.

1. Toprak üstünde belirgin gövde yok

3. *acaule*

1. Toprak üstünde belirgin gövde var

2. Yaprak rachisleri kanatlı, segmentler dentat; meyve 8-10 mm

2. *cicutarium*subsp. ***cicutarium***

2. Yaprak rachisleri kanatlı değil, segmentler düz veya birkaç dişli;

meyve 5 mm

1. *ciconium***229. (1). *E. ciconium* (L.) L'Herit.**

Köse Dağı Geç. çeşme önü açık alanlar, 1880 m, 10.10.1998, Kandemir, 1122

230. (2). *E. cicutarium* (L.) L'Herit. subsp. *cicutarium*

Köse civarı, açık alanlar, 1610 m, 18.06.1998, Kandemir, 479

231. (3). *E. acaule* (L) Becher & Thell.**25. ACERACEAE****88. ACER L.**

1. Yapraklar 3(-9) yaprakçıklı

1. *negundo*

1. Yaprak basit, loblu

2. *campestre* subsp. *lejocarpum***232. (1). *A. campestre* subsp. *lejocarpum* (Opiz) Pax**

Sungurbeyli Köyü civarı, dere kenarları, 1700 m, 17.07.1999. Kandemir, 1849 Av.-Sib.El.

233. (2). *A. negundo* L.

Köse girişi, yol kenarı, 1600 m, 17.07.1999, Kandemir, 1801

26. RHAMNACEAE

1. Stilus bütün, stitigma loplu	1. Frangula
1. Stilus bütün değil, 2-3 bölmeli	2. Rhamnus

89. (1). FRANGULA Miller

234. F. alnus Miller subsp. *alnus*

Sungurbeyli Köyü civarı, dere kenarları, 1500 m, 17.07.1999, Kandemir, 1355, Av.-Sib.El.

90. (2). RHAMNUS L.

1. Dikensiz çalılar; yaprak tabanda subkordat	1. microcarpus
1. Dikenli çalılar; yapraklar tabanda petiole doğru daralar	2. pallasii

235. (1). R. microcarpus Boiss.

Sungurbeyli Köyü civarı, kayalık yamaçlar, 1500 m, 16.06.1998, Kandemir, 310, Ök.El.

236. (2). R. pallasii Fisch. & Mey.

Sungurbeyli Köyü civarı, kayalık yamaçlar, 1500 m, 18.06.1999, Kandemir, 1354

27. CELASTRACEAE

91. EUONOMUS L.

237. E. latifolius subsp. *cauconis* Code & Cullen

Köse Baraj yatağı, vadi içi, 1620 m, 17.07.1999, Kandemir, 1927, End.

28. LEGUMINOSAE / FABACEAE

1. Ağaçlar, gövdeleri dikenli küçük boy çalılar veya yastık teşkil eden , yaprak rahisleri dikenli olan çok yıllık bitkiler	
2. Yastık teşkil eden çok yıllık otlar	2. Astragalus
2. Ağaç veya küçük boy çalılar	
3. Ağaçlar	1. Robinia
3. Küçük boy dikenli çalılar	7. Ononis
1. Tek ya da çok yıllık dikensi yapı taşımayan otlar	
4. Yaprak ayası guddeli tüylü	
5. Meyve spiral olarak kıvrılmış	11. Medicago
5. Meyve spiral olarak kıvrılmaz	
6. Stipullar petiole bitişik	10. Trigonella

6. Stipular petiole bitişik değil 3. Cicer
4. Yaprak ayası guddeli tüylü değil 5. Lathyrus
7. Bitki basit yapraklı 5. Lathyrus
7. Bitki basit yapraklı değil 5. Lathyrus
8. Yaprak rachisleri dentril veya mukro ile sonlanır 5. Lathyrus
9. Yapraklar digitat, digitat değilse gövde belirgin kanatlı 5. Lathyrus
9. Yapraklar ne digitat ne de gövde belirgin kanatlı 5. Lathyrus
10. Stipular gövdeyi sarar 6. Pisum
10. Stipular gövdeyi sarmaz 4. Vicia
8. Yaprak rachisleri dentril veya mukro ile sonlanmaz 4. Vicia
11. Yapraklar trifoliat ve üç yaprakçık diğerleriyle eşit büyülükte 9. Melilotus
12. Çiçek durumu uzamış rasem 9. Melilotus
12. Çiçek durumu kısa rasem, şemsiye veya çiçekler tek tek 9. Melilotus
13. Meyve spiral olarak kıvrılmış, dişli veya dikensi yapılara sahip 11. Medicago
13. Meyve spiral olarak kıvrılmaz 11. Medicago
14. Meyve uzunluğunun genişliğinin en az 3 katı, eğer 3 katı değilse kaliks den daha uzun 10. Trigonella
14. Meyve uzunluğunun 3 katından kısa ve kaliks içinde kalır 8. Trifolium
11. Yapraklar farklı, trifoliat ise ortadaki yaprak diğerlerinden belirgin olarak büyük 8. Trifolium
15. Yaprakçıklar furkat tüylü 2. Astragalus
15. Yaprakçıklar basit tüylü veya tüysüz 2. Astragalus
16. Çiçek durumu baş, şemsiye veya çiçekler tek tek 13. Anthyllis
17. Başlar iki palmatifit brakte tarafından sarılır 13. Anthyllis
17. Başlar iki palmatifit brakte tarafından sarılmaz 13. Anthyllis
18. Kaliks 4-5 mm, kaliks dişleri 2-3 mm 12. Lotus
18. Kaliks 2 mm, kaliks dişleri 2 mm den kısa 14. Coronilla
16. Çiçek durumu rasem 14. Coronilla
19. Koralla koyu damarlara sahip; meyve eni boyu az-çok eşit 16. Onobrychis
19. Koralla koyu damarlara sahip değil; meyve eninden daha uzun 16. Onobrychis

20. Meyve bir legümen   **2. Astragalus**
 20. Meyve bir boğumlu lomentum   **15. Hedysarum**

92. (1). ROBINIA L.**238. R. pseudoacacia L.**

Köse girişi yol kenarı, 1600 m 30.08.1999, Kandemir, 1066

93. (2). ASTRAGALUS L.

1. Yaprak rachisleri dikenli

2. Pedonkullar 5 cm den uzun   **11. lagurus**

2. Pedonkullar 4 cm den kısa veya pedonkul yok

3. Çiçekler pedonkullu

4. Brakteler 6-8 mm   **4. declinatus**

4. Brakteler 2-4 mm   **23. angustifolius subsp. pungens**

3. Çiçekler yaprak koltuklarında

5. Kaliks tüysüz   **4. noeanus**

5. Kaliks tüylü

6. Stipular 10-13 mm   **6. microcephalus**

7. Kaliks dipte tüysüz   **10. condensatus**

7. Kaliks tamamen tüylü   **9. lamarckii**

8. Yaprakçıllar 4-6 çift; çiçek durumunun çapı 2-3 cm   **7. acmophyllum**

8. Yaprakçıklar 2-4 çift; çiçek durumu çapı 1.5-2 cm   **8. compactus**

6. Stipular 6-9 mm   **1. oreades**

9. Brakteol 5 mm; rassis dikenleri 2-3 cm   **2. barbatus**

9. Brakteol yok; rassis dikenleri 4-6 cm   **13. crinitus**

1. Yaprak rahisleri dikensiz

10. Yaprak tüyleri basit veya yapraklar tüysüz   **12. mesites**

11. Çiçekler sapsız   **1. oreades**

12. Pedonkul 2.5-6 cm   **2. barbatus**

13. Pedonkul 2.5-3 cm   **13. crinitus**

13. Pedonkul 4-6 cm   **12. mesites**

12. Pedonkul yok   **12. mesites**

11. Çiçekler saplı   **12. mesites**

14. Bitki skapus   **12. mesites**

14. Bitki gövdeli	3. galegiformis
10. Yaprak tüyleri furkat	
15. Bitki skapus	
16. Çiçekler menekşe veya mavi	
17. Standart 20 mm den uzun	20. hyalolepis
17. Standart 20 mm den kısa	16. strigillosum
16. Çiçekler beyaz	21. bicolor
15. Bitki gövdeli	
18. Çiçekler saplı	22. argyroides
18. Çiçekler sapsız	
19. Koralla sarı	14. odoratus
19. Koralla farklı renkte	
20. Gövde 2-3 cm	17. asciocalix
20. Gövde daha uzun	
21. Meyve 15 mm den uzun	15. ornithopodioides
21. Meyve daha kısa	
22. Yaprakçık 4-7 çift	18. aduncus
22. Yaprakçık 8-13 çift	19. onobrychis

239. (1). A. oreades Meyer

Köse Yaylası, açık alanlar, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 681, Ök.El.

240. (2). A. barbatus Lam. Iri-Tur.El.

Kabaktepe Köyü üst kesimleri, 1700 m, açık alanlar, 18.06.1999, 1307

241. (3). A. galegiformis L.

Şurut Yaylası, açık alanlar, 1980 m, 10.07.1999, Kandemir, 1398 Av.-Sib.El.

242. (4). A. declinatus Willd.

Şurut Yaylası, açık alanlar, 1980 m, 10.07.1999, Kandemir, 1398 , 1391, Ir.-Tur.El.

243. (5). A. noeanus Boiss.

1370 m, Balls, End., Ir.-Tur.El.

244. (6). A. microcephalus Willd.

Bedni Tepesinin kuzey kesimleri açık alanlar, 2000 m, 12.07.1998, Kandemir, 785, Ir.-Tur.El.

245. (7). *A. acmophyllus* Bunge

Şurut Yaylası, açık alanlar, 1900 m, 29.08.1999, Kandemir, 1707, End., Ir.-Tur.El.

246. (8). *A. compactus* Lam.

Bedni Tepesi, açık alanlar, 2400 m, 10.07.1999, Ak, 1497, End., Ir.-Tur.El.

247. (9). *A. lamarckii* Boiss. End.

Subaşı Köyü yol ayrimi, eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.07.1998, Kandemir, 785, Ir.-Tur.El.

248. (10). *A. condensatus* Ledeb.

Şurut Yaylası, açık alanlar, 2100 m, 29.08.1999, Kandemir, 1717, End., Ir.-Tur.El.

249. (11). *A. lagurus* Willd.

Bedni Tepesi, 2300 m, 10.07.1999, Kandemir, 1498, Ir.-Tur.El.I

250. (12). *A. mesites* Boiss. & Buhse

108, Köse Geç. doğusu tepelik açık alanlar, 1900 m, 16.05.1998, Ak, 108, Ir.-Tur.El.

251. (13). *A. crinitus* Boiss.

Balls, End., Ir.-Tur.El.

252. (14). *A. odoratus* Lam.

Eski Köse Yaylası yol ayrimi, vadi içi, orman kenarı, 1630 m, 16.05.1999, Kandemir, 1234

253. (15). *A. ornithopoidioides*. Lam.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1660, 18.06.1998, 371, Ir.-Tur.El.

254. (16). *A. strigillosum* Bunge

Bedni Tepesi, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1500, Ir.-Tur. El. End

255. (17). *A. asciocalix* Bunge

Sungurbeyli Köyü civarı, eğimli yamaçlar, 1760 m, 16.06.1998, Kandemir, 251, End., Ir.-Tur.El.

256. (18). *A. aduncus* Willd.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 1319, Ir.-Tur.El.

257. (19). *A. onobrychis* L.

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 664

258. (20). *A. hyalolepis* Bunge

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 456, Ir.-Tur.El.

259. (21). *A. bicolor* Lam.

Kabak Tepe civarı, yol kenarı, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 645, End., Ir.-Tur.El.

260. (22). *A. argyroides* Becker ex Stapf

Baraj yatağı eğimli yamaçlar, 1660 m, 30.06.1998, Kandemir, 1259, Ir.-Tur.El.

261. (23). *A. angustifolius* Lam.subsp. *pungens* (Willd.) Hayek

Eski Köse Yaylası yol ayırımı, vadi içi eğimli yamaçlar, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 434

94. (3). CICER.L.**262. *C. anatolicum* Alef.**

Eski Köse Yaylası yol ayırımı, vadi içi eğimli yamaçlar, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 394,
Ir.-Tur.El.

95. (4). Vicia L.

1. Çiçekler krem renginde	1. <i>casubbia</i>
1. Çiçekler farklı renkte	
2. Meyve yoğun tüylü	3. <i>canescens</i> subsp. <i>variegata</i>
2. Meyve tüysüz	
3. Kaliks belirgin olarak gibboz	4. <i>villosa</i> subsp. <i>villosa</i>
3. Kaliks belirgin olarak gibboz değil	2. <i>cracca</i>

263.(1). *V. casubbia* L.

Kabak Tepe orman içi, 1850 m, 18.06.1999, Kandemir, 1331

(2). *V. cracca* L.

1. Yapraklar parel kenarlı	
2. Yaprakçıklar ucta obtus	subsp. <i>tenuifolia</i>
2. Yapraklar ucta akut	subsp. <i>stenophylla</i>
1. Yapraklar parel kenarlı değil, orta kısımdan uca doğru daralır	subsp. <i>cracca</i>

264. *V. cracca* L.L.subsp. *cracca*

Kabak Tepe orman içi, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1429, Av.-Sib.El.

265. *V. cracca* L. subsp. *tenuifolia* (Roth) Gaudin

Köse Dağı, Geç., kuzeye bakan yamaçlar, orman içi, 16.016.1998, Kandemir, 263

266. *V. cracca* L. subsp. *stenophylla* Vel.

Köse Baraj yatağı, çalılık alanlar, 1660 m, 16.06.1998, Kandemir, 230

267. (3). *V. canescens* Lab. subsp. *variegata* (Wild) Davis

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1800 m, 27.07.1998, Kandemir, 1307, Ir.-Tur.El.

268. (4). *V. villosa* Roth subsp. *villosa*

Köse Barajı civarı, doğuda kalan tepe, bozuk orman içi, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1428

96. (5). LATHYRUS L.

1. Yaprak rachisleri tendrilli	5. rotundifolius subsp. miniatus
1. Yaprak rachisleri mukroyla sonlanır	
2. Kaliks 10 mm den uzun	3. czeczottianus
2. Kaliks 10 mm den kısa	
3. Yaprakçık damarları bazal	2. tukhtensis
3. Yaprakçıklar pinnat veya retikulat damarlı	
4. Yapraklar 1 çift yaprakçıklı; kaliks 5-7 mm	4. roseus
4. Yapraklar 2-3 yaprakçıklı; kaliks 7-9 mm	1. vernus

269. (1). L. vernus (Miller) Bernh.

Şurut Yaylası gölgelik alanlar, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1487, Av.-Sib.El.

270. (2). L. tukhtensis Czec.

Köse Yaylasına gidişte çalılık alanlar, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 752, End.

271. (3). L. czeczottianus Bassler

Kabak Tepe orman kenarı, 1800 m, 18.06.1999, 1268, End.

272. (4). L. roseus Stev.

Baraj yatağı orman altı, 1700 m, 16.05.1998, Kandemir, 123, Hir.-Ök.El.

273. (5). L. rotundifolius Willd. subsp. miniatus (Bieb. ex Stev.) Davis

Köse Baraj yatağı, gölgelik alanlar, 1610 m, 16.06.1998, Kandemir, 362

97. (6). PISUM L.**274. P. sativum subsp. elatius var. elatius (Bieb.) Aschers. & Graeben.**

Sungurbeyli Köyü civarı, orman altı, 1700 m, 23.05.1998, 223, Ak.El

98. (7). ONONIS L.**275. O. spinosa subsp.leiosperma (Boiss.) Sirj.**

Gökçe Köyü civarı, dere kenarı, 30.06.1998, 1650 m, Kandemir, 545

99. (8). TRIFOLIUM L.

1. Petal değişik tonda sarı	
2. Kaliks 4-7 mm	
3. Korolla 6-8 mm	2. rytidosemium var. rytidosemium
3. Korolla 8 mm den daha uzun	9. canascens
2. Kaliks 4 mm den kısa	
4. Uç yaprakçıklar pediselli	6. campestre

4. Uç yaprakçıklar sapsız	
5. Kaliks dişleri tüysüz	4. aureum
5. Kaliks dişleri tüylü	
6. Standart düz	5. barbulatum
6. Standart katlanmış	3. spadiceum
1. Korolla pembe, krem, beyaz, eflatun veya kırmızı	
7. Çiçekler brakteli	
8. Çok yıllık	
9. Kaliks dişleri akut	
10. Standart 18 mm den az	8. ochroleucum
10. Standart 20 mm den uzun	11. pannonicum subsp. elongatum
9. Kaliks dişleri akut değil	
11. Çiçekler krem	10. trichocephalum
11. Çiçekler pembe, kırmızı veya eflatun	7. pratens
8. Tek ya da iki yıllık	12. arvense
7. Çiçekler braktesiz	1. repens

276. (1). *T. repens* L. var. *repens*

Köse Dağı Geç., çeşme yanı, 1800 m, 16.09.1999, Kandemir, 1865

277. (2). *T. rytidosemium* Boiss. & Hoh. var. *rytidosemium*

Köse Dağı Geç., çeşme yanı, 1800 m, 10.08.1998, Kandemir, 969, Hir.-Ök.El.

278. (3). *T. spadiceum* L.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 485, Av.-Sib.El.

279. (4). *T. aureum* Pull.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1547, Av.-Sib.El.

280. (5). *T. barbulatum* (Freyn & Sint.) Zoh.

Köse Yaylası, orman kenarı, 1800 m, 30.06.1998, 575, End.,

281. (6). *T. campestre* Scherb.

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 30.08.1998, Kandemir, 1095

282. (7). *T. pratens* L. var. *pratens*

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 25.07.1998, Kandemir, 1559

283. (8). *T. ochroleucum* Huds.

Kabak Tepe orman altı, 1700 m, 30.08.1998, Kandemir, 1096,

284. (9). *T. canescens* Will.

Köse Baraj yatağı, çalılık alanlar, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 454, Hir.-Ök.El.

285. (10). *T. trichocephalum* Bieb.

Köse Yaylası, orman kenarı, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 514

286. (11). *T. pannonicum* Jacq. subsp. *elongatum* (Willd.) Zoh.

Subaşı Köyü yol ayrimı, eğimli yamaçlar, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 515, End.

287. (12). *T. arvense* L. var. *arvense*

Köse civarı, açık alanlar, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, 1348

100. (9). MELILOTUS L.**288. *M. officinalis* (L) Desr.**

Köse Baraj yatağı, nemli alanlar, 1630 m, 10.07.1999, Ak, 1540

101. (10). TRIGONELLA L.**289. *T. monspeliaca* L.**

Sungurbeyli Köyü civarı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 338, Ak.El.

102. (11). MEDICAGO L.

1. Çiçekler 2-4 mm

1. *lupina*

1. Çiçekler 7-10 mm

2. *x varia*

290. (1). *M. lupina* L.

Köse Dağı Geç., orman kenarı, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 355

291. (2). *M. x varia* Martyn

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken vadi içi, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 542

103. (12). LOTUS L.***L. corniculatus* L.**

1. Gövde yere yatık; üst yaprakçıklar dar oblong veya oblanceolat.   **3. var. *tenuifolius***

1. Gövde yukardakinden farklı; üst yaprakçıklar obovat

2. Yaprakçıklar yoğun tüylü; şemsiye 2-4 çiçekli   **1. var. *alpinus***

2. Yaprakçıklar çok az tüylü veya tüysüz; şemsiye 4-7 çiçekli.   **2. var. *corniculatus***

292. (1). *L. corniculatus* L. var. *alpinus* Ser.

Şurut Yaylası, nemli alanlar, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1735

293. (2). *L. corniculatus* L var. *corniculatus*.

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 568

294. (3). *L. corniculatus* L.var.*tenuifolius* L.

Şurut Yaylası, nemli alanlar, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1806

104. (13). *ANTYLLIS* L.**295. *A. vulneraria* L. subsp.*boissieri* (Sag.) Bornm.**

Köse Dağı Geç., doğusundaki tepe, açık alanlar, 1950 m, 30.06.1998, Kandemir, 550

105. (14). *CORINILLA* L.***Corinilla orientalis* Miller**

1. Çiçekler sarı; brakteler 0.5 mm

1. *orientalis* subsp. *orientalis*

1. Çiçekler eflatun, pembe; brakteler 1 mm

2. *varia* subsp. *varia*

296. (1). *C. orientalis* Miller subsp. *orientalis*

Eski Köse Yaylası yol ayrimı, vadi içi, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 435

297. (2). *C. varia* L. subsp. *varia*

Gökçe Köyü civarı, vadi içi, nemli alanlar, 1670 m, Kandemir, 640

106. (15). *HEDYSARUM* L.**298. *H. nitidum* Willd.**

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken 1. km, vadi içi, kayalık alanlar, Kandemir, 784, End., Ir.-Tur.El.

107. (16). *ONOBRYCHIS* Adans.

1. Korolla sarı

4. *cappadocica*

1. Korolla pembe veya krem beyaz

2. Korolla krem beyaz, kaliks 7-10 mm

1. *sulphurea* var. *vanensis*

3. Stipullar bitişik; standart 8-12 mm

3. *radiata*

3. Stipullar serbest; standart 17-19 mm

2. Korolla pembe; kaliks 5-7 mm

2. *armena*

299. (1). *O. sulphurea* Boiss.& Bal. var. *vanansis* Hedge

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken vadi içi, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 725,

End., Ir.-Tur.

300. (2). *O. armena* Boiss.& Huet.

Şurut Yaylası açık alanlar, 2000 m, 18.06.1999, 1384, End.

301. (3). *O. radiata* (Desf.) Bieb.

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 10.07.1998, Kandemir, 1408

302. (4). *O. cappadocica* Boiss.

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken 1. km, vadi içi, kayalık alanlar, Kandemir, 779, End., Ir.-Tur.El.

29. ROSACEAE

- 1. Otsu bitkiler
- 2. Petal yok
  - 3. Yapraklar imperipinnat; çiçek durumu terminal başak **9. Sanguisorba**
  - 3. Yapraklar palmat veya palmatlı loplu; çiçek durumu kimoz, korimboz veya panikül **10. Alchemilla**
- 2. Petal var
  - 3. Yapraklar digitat veya ternat
    - 4. Yapraklar ternat; reseptekulum meyvede genişlemiş **6. Fragaria**
    - 4. Yaprak digitat; reseptakulum meyvede genişlemez **5. Potentilla**
  - 3. Yapraklar pinnat
    - 5. Reseptekulum çengelli dikenli **8. Agrimonia**
    - 5. Reseptekulum dikenli veya değil, dikenliyse çengelli değil
      - 6. Kalikse benzer brakteler var
        - 7. Stilus meyvada kalıcı **7. Geum**
        - 7. Stilus meyvada kalıcı değil **5. Potentilla**
      - 6. Kalikse benzer brakte yok **3. Filipendula**
  - 1. Ağaç veya çalılar
    - 8. Yapraklar bileşik
      - 9. Meyve drupa **4. Rubus**
      - 9. Meyve hipantium içinde çok sayıda akenden oluşmuş **11. Rosa**
    - 8. Yapraklar basit, bütün, dişli veya loplu
      - 11. Ovaryum üst durumlu
        - 12. Meyve glaucos; yaprak sapları 15-20 mm **1. Prunus**
        - 12. Meyve glaucos değil; yaprak sapları 1-2 mm **2. Cerasus**
      - 11. Ovaryum az veya çok alt durumlu
        - 13. Yapraklar derin loplu **13. Crataegus**
        - 13. Yapraklar derin loplu değil, bütün, veya değişik dişli
          - 14. Çiçekler tek tek **12. Cotoneaster**

14. Çiçekler 2- çok sayıda
15. Yaprak kenarı bütün veya tabana yakın serrat dişli
16. Petaller 5 mm veya daha kısa   **12. Cotoneaster**
16. Petaller 10-15 mm   **17. Amelanchier**
15. Yaprağın bütün kenarı dişli
17. Yapraklar altta çok belirgin beyaz tomentoz   **14. Sorbus**
17. Yapraklar altta çok belirgin beyaz tomentoz değil
18. Stiller serbest   **16. Pyrus**
18. Stiller dipte bitişik   **15. Malus**

108. (1). PRUNUS L.

303. P. divaricata Ledeb subsp. **divaricata**

Bedni Tepesi, taşlık alanlar, 2200 m, 10.07.1999, Kandemir, 1749

109. (2). CERASUS L.

1. Hipantium silindirik

2. Pedisel 3 mm den uzun

2. Pedisel 3 mm den kısa

1. Hipantium kampanulat

2. microcarpa subsp **microcarpa**

1. angustifolia var. **angustifolia**

3. mahalep var. **mahalep**

304. (1). C. angustifolia (Spach) Browicz var. **angustifolia**

Köse Dağı , Sint., 1890, 3169, Ir.-Tur.El.

305. (2). C. microcarpa (C.A. Meyer.) Boiss. subsp **microcarpa**

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 01.04.1998, Kandemir, 1, Ir.-Tur.El.

306. (3). C. mahalep (L.) Miller var. **mahalep**

Köse Dağı Geç., vadi içi, 1850 m, 18.08.1999, Kandemir, 1329

110. (3). FİLIPENDULA Miller

307. F. ulmaria (L.) Maxim.

Subaşı Köyü yol ayrımı, nemli alanlar, 1660 m, 27.07.1998, Kandemir, 909, Av.-Sib.El.

111. (4). RUBUS L.

1. Alt yapraklar pinnat; drupalar kırmızı

1. ideus

1. Alt yapraklar ternat; drupalar siyah

2. canascens var. **glabrata**

308. (1). *R. ideus* L.

Köse Dağı Geç., orman altı, 1900 m, 10.08.1999, 1651

309. (2). *R. canascens* DC. var. *glabratus* (Godron) Davis & Meikle

Köse Barajı civarı, eğimli, çakılı yamaçlar, 1670 m, 18.07.1998, Kandemir, 896, Av.-Sib.El.

112. (5). *POTENTILLA* L.

1. Bitki sürünençü gövdeye sahip; çiçekler yaprak koltuklarında tek tek	10. <i>reptans</i>
1. Bitki yukarıdakilerden farklı özelliklerde	
2. Yaprakçıklar uç kısımlarında oyuklu	1. <i>bifurca</i>
2. Yaprakçıklar değişik şekilde dişli fakat ucta oyuklu değil	
3. Çiçekler beyaz; yapraklar pinnat	2. <i>rupestris</i>
3. Çiçekler sarı; yapraklar digitat	
4. Stilus dipte obkonik	
5. Yaprakçıklar pinnatisek	9. <i>geranioides</i>
5. Yaprakçıklar seranat-dentat dişli	
6. Yaprakçık sayısı 5	7. <i>crantzii</i>
6. Yaprakçık sayısı 7	8. <i>argentea</i>
4. Stilus dipte konik	
7. Petal 3.5-8 mm	
8. Petal 3.5-5 mm	3. <i>argentea</i>
8. Petal 6-8 mm	6. <i>adscharica</i>
7. Petal 9-11mm	
9. Epikaliks segmentleri eliptik-oblong; gövde kısa tüylü	4. <i>anatolica</i>
9. Epikaliks segmentleri oblong-ovat; gövde uzun tüylü	5. <i>umbrosa</i>

310. (1). *P. bifurca* L.

Kabaktepe Köyü civarı, açık alanlar, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 617

311. (2). *P. rupestris* L.

Köse Deresi kenarı, 1650 m, 18.06.1999, Kandemir, 1254, Av.-Sib.El.

312. (3). *P. argentea* L.

Bedni Tepesi, açık alanlar, 2200 m, 25.07.1999, Kandemir, 1587

313.(4). *P. anatolica* Peşmen

Bedni Tepesi, açık alanlar, 2200 m, 10.07.1999, Kandemir, 1479, Ir.-Tur.El.

314. (5). *P. umbrosa* Stev. ex Bieb.

Şurut yayLASı, çeşme önü, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir ,Av.-Sib.El.

315. (6). *P. adscharica* Somm. & Lev. ex Keller

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkışta yol kenarı, 1900 m, 18.09.1998, Kandemir ,1109, Ök.D.El.

316. (7). *P. crantzii* (Crantz) G. Beck ex Fritsch

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkışta yol kenarı, 1900 m, 18.09.1998, Kandemir , 1110, Av.-Sib.El.

317. (8). *P. humifusa* Willd.

Kazantaşı Köyü üst kesimleri, orman kenarı, 1900 m, 10.05.1999, Kandemir ,1206, Av.-Sib.El.

318. (9). *P. geranioides* Willd.

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 12.07.1998, Kandemir ,809, Ir.-Tur.El.

319. (10). *P. reptans* L.

Köse YayLASı civarı, orman kenarı, 1700 m, 27.07.1998, Kandemir ,914

113. (6). *FREGARIA* L**320. *F. vesca*. L.**

Sungurbeyli Köyü civarı, vadi içi, 1700 m, 27.07.1998, Kandemir ,915

114. (7). *GEUM* L

1. Kaliks yeşil; korolla sarı

2. *urbanum*

1. Kaliks mor-kahverengi; korolla pembe

1. *rivale*

321. (1). *G. rivale* L.

Şurut YayLASı, gölgelik alanlar, 1900 m, 16.06.1998, Kandemir ,258

322. (2). *G. urbanum* L.

Köse Dağı Geç., orman altı, 1850 m, 16.06.1998, Kandemir ,1650, Av.-Sib.El.

115. (8). *AGRIMONIA* L.**323. *A. eopatoria* L.**

Köse Deresi kenarı, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir ,1536

116. (9). *SANGUISORBA* L.

1. Stamen 4

1. *officinalis*

1. Stamen 4 den çok

2. *minor*

324. (1). *S. officinalis* L.

Köse Dağı Geç., doğu yamaçlar, açık alanlar, 16.05.1998, Kandemir ,103

(2). *S. minor* Scop

1. Meyve puberuloz, 2-3 mm uzunluğunda	subsp.<i>lasiocarpa</i>
1. Meyve tüysüz, 3-4 mm uzunluğunda	subsp.<i>muricata</i>

325. *S. minor* Scop. subsp.*muricata* (Spach.) Briq.

Bedni Tepesi, açık alanlar, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir , 1475

326. *S. minor* Scop. subsp.*lasiocarpa* (Boiss. & Hausskn.) Nordb.

Eski Köse Yaylası, nemli alanlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir ,1539

117. (10). *ALCHEMILLA* L.

1. Pediseller tüylü	1. <i>valdehirsuta</i>
1. Pediseller tüysüz	
2.Yaprak her iki taraftada tüylü	
3. Epikaliks lopları sepalden uzun	3. <i>mollis</i>
3. Epikaliks lopları sepalle eşit uzunlukta	4. <i>bornmuelleri</i>
2.Yaprak üste tüysüz	
4.Gövde tüyleri yatık	2. <i>minusculifolia</i>
4. Gövde tüyleri dik	
5. Gövde üst kısımlarında tüysüz	6. <i>oriturcica</i>
5. Gövde her tarafta tüylü	
6. Yaprak yüzeyinde katlanmalar var	7. <i>bursensis</i>
6. Yaprak yüzeyinde katlanmalar yok	5. <i>persica</i>

327. (1). *A. valdehirsuta* Buser

Bedni tepesi, nemli alanlar, 2300 m, 16.09.1999, Kandemir, 1869

328. (2). *A. minusculifolia* Buser

Karayolları Bakım İst. civarı vadi içi nemli alanlar, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir ,356,
Öksin D. El.

329. (3). *A. mollis* (Buser) Rothm.

Bedni Tepesi, sulak alanlar, 2300 m, 12.07.1998, Kandemir, 807

330. (4). *A. bornmuelleri* Rothm.

Bedni Tepesi, sulak alanlar, 2300 m , 10.07.1998, Kandemir ,1515, Ir.-Tur. El.

331. (5). *A. persica* Rothm.

Köse Dağı Geç., orman altı, 1800 m, 10.08.1999, Kandemir , 1636

332. (6). *A. oriturcica* B. Pawl

Köseden Köse Yaylasına giderken 2. km, dere kenarı, 1660 m, Kandemir ,301, Ir.-Tur. El.

333. (7). *A. bursensis* B. Pawl

Kabak Tepe, su kenarı, 10.07.1999, Kandemir ,1450, Öksin El.

118. (11). *ROSA* L.

1. Pedisel tüysüz; sepaller meyve olgunlaşmadan dökülür	1. <i>pisiformis</i>
1. Pedise hisbit veya glandular tüylü; sepaller meyve olgunlaşmadan dökülmez	
2. Yaprakçıklar altta yoğun glandular tüylü	
3. Yapraklar her iki tarafta yoğun tüylü	2. <i>villosa</i>
3. Yapraklar tüysüz veya dağınık tüylü	3. <i>iberica</i>
2. Yaprakta glandular tüy yok veya alt damarlar boyunca birkaç	
4. Sepaller geri kıvrık, çiçeklenmeden hemen sonra dökülür	5. <i>canina</i>
4. Sepaller geri kıvrık değil, çiçeklenmeden hemen sonra dökülmez	
5. Petal 3 cm; sepaller arkada yoğun glandular	4. <i>montana</i> subsp. <i>woronowi</i>
5. Petal 2.8 cm den kısa; sepal arkada tüysüz veya birkaç glandular tüylü	6. <i>heckeliana</i> subsp. <i>orientalis</i>

334. (1). *R. pisiformis* (Christ) D. Sosn.

Kabak Tepe orman kenarı, 1850 m, 16.09.1999, Kandemir, End., Ir.-Tur.El.

(2). *R. villosa* L.

1. Yapraklar altta çok yoğun glandular tüylü; çiçekler tek tek	subsp. <i>villosa</i>
1. Yapraklar altta dağınık glandular tüylü; çiçekler 1-3	subsp. <i>mollis</i>

335. *R. villosa* L.subsp. *villosa*

Gümüşhaneden Köseye girişte, yol kenarı, 1650 m,18.06.1998, Kandemir ,407

336. *R. villosa* L subsp. *mollis* (Sm) Keller & Gams

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, Kandemir ,1342

337. (3). *R. iberica* Stev.

Köse Deresi kenarı, 1660 m, 19.09.1999, Kandemir ,1804

338. (4). *R. montana* Chaix subsp. *woronowi* (Lonacz.) Ö. Nilson

Gümüşhaneden Köseye girişte, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 408

329. (5). *R. canina* L.

Köse Dağı Geç. kuzey yamaçlar, orman altı, 1850 m, 23.05.1998, Kandemir ,337

340. (6). *R. heckeliana* Tratt. subsp. *orientalis* (Dupont) Meikle

Köse Barajı, eğimli, çakılı, doğu yamaçlar, 1690 m, 10.07.1999, Kandemir ,1047, Ir.-Tur.El.

119. (12). *COTONEASTER* Medik.

1. Yapraklar uzunluğu en çok 2 cm ; meyve mor

2. *morulus*

1. Yapraklar 2 cm den uzun; meyve parlak kırmızı

1. *nummularia*

341. (1). *C. nummularia* Fisch. & Mey.

Köse Barajı, eğimli, çakılı, yamaçlar, 1690 m, 16.06.1998, Kandemir, 362

342. (2). *C. morulus* Pojark.

Köse Barajı, eğimli, çakılı, yamaçlar, 1690 m, 16.06.1998, Kandemir, 361

120. (13). *CRATAEGUS* L.

1. Yaprak kenarları serrat glandular

1. *tanacetifolia*

1. Yaprak kenarları serrat veya değil, serrat ise eglandular

2. Stilus 1-2

3. Çiçek taşıyan daldaki yapraklar 5 loplulu

4. *mongyna* subsp. *monogyna*

3. Çiçek taşıyan daldaki yapraklar 3 loplulu

3. *sinaica*

2. Stilus 5

2. *orientalis* var. *orientalis*

343. (1). *C. tanacetifolia* (Lam.) Pers

Kabak Tepeden Bedni Tepesine çıkarken 2. km, yol kenarı, 1900 m, Kandemir , 303, End.

344. (2). *C. orientalis* Pallas. ex Bieb.var. *orientalis*

Kabak Tepe orman içi, 1850 m, 16.09.1999, Kandemir , 1820

345. (3). *C. sinaica* Boiss.

Sungurbeyli Köyü civarı, orman içi, 1780 m, 16.05.1998, Kandemir ,140, Ir.-Tur.El.

346. (4). *C. mongyna* Jack. subsp. *monogyna*

Sungurbeyli Köyü civarı, orman içi, 1780 m, 16.09.1999, Kandemir, 1856

121. (14). *SORBUS* L.

1. Yapraklar altta yoğun betaz tomentoz tüylü

1. *umbellata* var. *cretica*

1. Yapraklar tüysüz veya çok az tüylü

2. *torminalis* var. *torminalis*

347. (1). *S. umbellata* (Desf.) Frirsch var. ***cretica*** (Lindley) Scheneider
Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1377

348. (2). *S. terminalis* (L.) Crantz var. ***terminalis***

Sungurbeyli Köyünden Kazantaşı Köyüne giderken 2. km, vadi içi, 1600 m, 27.07.1998,
Kandemir, 932, Av.-Sib.El.

122. (15). *MALUS* Miller

349. *M. sylvestris* Miller var. ***orientalis*** (A. Uglitzkich) Browicz
Kabak Tepe, orman içi, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1707

123.16. *PYRUS* L.

350. *P. elaeagnifolia* Pallas subsp. ***elaeginifolia***
Karayollar Bakım İst. civarı, yol kenarı, 1800 m, 18.06.1999, Kandemir, 1333

124. (17). *AMELANCHIER* Medik.

351. *A. rotundifolia* (Lam.) Dum.-Courset subsp. ***rotundifolia***
Sungurbeyli Köyünden Kazantaşı Köyüne giderken 2. km vadi içi, 1600 m, 27.07.1998,
Kandemir, 933

30. ONAGRACEAE

125. *EPILOBIUM* L.

1. Yapraklar karşılıklı	
2. Stigma belirgin 4 loblu	2. <i>hirsutum</i>
2. Stigma lobları belirgin değil veya stigma bütün	
3. Gövde 4 kanatlı, glabroz	3. <i>tetragonum</i>
3. Gövde kanatsız, iki çizgili, üst kısımlarda tüylü, alt kısımlar glabroz	4. <i>frigidum</i>
1. Yapraklar karşılıklı değil	1. <i>angustifolium</i>

352. (1). *E. angustifolium* L.

Eski Köse YayLASı yol ayrimı, eğimli, nemli alanlar, 1660 m, 18.07.1998, Kandemir, 900

353. (2). *E. hirsutum* L.

Şurut YayLASı su kenarı, 2000 m, 28.08.1999, Kandemir, 737

(3). *E. tetragonum* L.

1.Petal 7-11 mm	subsp. <i>tournefortii</i>
1.Petal 5-6 mm	
2.Yapraklar sapsız	subsp. <i>tetragonum</i>

2.Yapraklar petiollü

subsp. **lamyii**

354. *E. tetragonum* L. subsp. *tetragonum* L.

Köse Deresi kenarı, 1680 m, 10.07.1999, Kandemir, 549

355. *E. tetragonum* L. subsp. *lamyii* (F.W.Schultz) Nyman

Bedni Tepesinin kuzey yamaçları, nemli alanlar, 2200 m, 27.07.1998, Kandemir, 913, Av.-Sib.El.

356. *E. tetragonum* L. subsp. *tournefortii* (Michal) H. Lev.

Köse Deresi kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 1092

357. (4). *E. frigidum* Hausskn.

Karayollar Bakım İst. civarı, su kenarı, 18.07.1998, Kandemir, 873

31. CRASSULACEAE

1. Çiçek durumları toprak seviyesindeki rozetten yükseler

stamen16-20

2. *Sempervivum*

1. Çiçek durumları toprak seviyesindeki rozetten yükselmez,yükselirse

o zaman stamenler 10-12

1. *Sedum*

126. (1). *SEDUM* L.

1. Gövde bazal rozetten yükseler, tüylü,

2. Gövde ve yapraklar mor kırmızısı renkte, yapraklarda glandlar
az veya yok

5. *semperfivoides*

2. Gövde ve yaprak rengi farklı, yapraklar yoğun glandular tüylü

6. *pilosum*

1 .Gövde bazal rozetten yükselmez, tüylü veya değil

2.Yaprak genişliği 5 mm den çok

1. *telephium*

3. Gövde basit,dik; yapraklar 40 mm den uzun; sepaller 1 mm

subsp. *maximum*

3. Gövde basit veya değil, yükselici; yapraklar 40 mm den kısa
sepaller 3-4 mm

2. *spurium*

2.Yaprak genişliği 5 mm den az

4. Çiçekler sarı

3. *acre*

4. Çiçekler sarı değil

5. Gövdenin üst kısımları glandular tüylü; petal 4-5 mm; anterler mor **7. *palladium***

5. Bitki tamamen tüysüz, petal 3-4 mm; anterler mor değil

4. **album**

358. (1). *S. telephium* L. subsp. **maximum (L.) Krocke**

Köse Baraj yatağı eğimli yamaçlar, 1675 m, 30.08.1998, Kandemir, 1072, Av.-Sib.El.

359. (2). *S. spurium* Bieb.

Köse Baraj yatağı, kaya üstü, 1670 m, 18.07.1998, Kandemir, 906, Hir.-Ök.El.

360. (3). *S. acre* L.

Kazantaşı Köyü üst kesimleri, kaya üstü, 1990 m, 16.06.1998, Kandemir, 232

361. (4). *S. album* L

Kazantaşı Köyü üst kesimleri, kaya üstü, 1990 m, 30.06.1998, Kandemir, 630

362. (5). *S. sempervivoides* Bieb.

Çatal Tepe, alpin bölge 2000 m, 19.08.1999, Kandemir, 1597

363. (6). *S. pilosum* Bieb.

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2200 m, 30.06.1998, Kandemir, 553, Hir.-Ök.El.

(7). *S. palladium* Bieb.

1. Bitki yıllık; petaller dik

subsp. **palladium**

1. Bitki çok yıllık; petaller yayılmış

subsp. **bithynicum**

364. *S. palladium* Bieb. var. **palladium**

Kazantaşı Köyü üst kesimleri, kaya üstü, 1990 m, 16.06.1998, Kandemir, 333

365. *S. palladium* Bieb. var. **bithynicum (Boiss.) Chamberlain**

Köse Baraj yatağı, kaya üstü, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1928, Ök.El.

127. (2). SEMPERVIVUM L.

1. Rozet yapraklar glandular tüylü

3. brevipilum

1. Rozet yapraklar tüysüz

2. Plamentler mor, veya eflatun

1. armenum

2. Flamentler beyaz

2. glabrefolium

(1). *S. armenum* Boiss.& Huet

1. Flamentler mor

subsp. **insigne**

1. Flamentler eflatun

subsp. **armenum**

366. *S. armenum* Boiss. & Huet subsp. *armenum*

Eski Köse Yaylasına giderken ana yoldan 1 km iç kesimde, batı yamaçlar, kaya üstü, 1700 m, Kandemir, 1545, End., Ök.D.El.

367. *S. armenum* Boiss. & Huet subsp. *insigine* Muirhead

Bedni Tepesi, kuzey yamaçlar, kayalık alanlar, 2200 m, 27.07.1999, Kandemir, 915, End.

368. (2). *S. glabrifolium* Boiss.

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, kayalık alanlar, 12.07.1998, Kandemir, 850, End.

369. (3). *S. brevipillum* Muirhead

Bedni tepesi, kayalık alanlar, 2440 m, 10.08.1999, Kandemir, 1017, End.

32. SAXIFRAGACEAE**128. SAXIFRAGA L.**

1. Rozet yapraklar var	1. paniculata
1. Rozet yaprakları yok, bazal yapraklar uzun petiolü	2. rotundifolia
(1). <i>S. paniculata</i> Miller	
1. Yapraklar obtus	subsp. paniculata
1. Yapraklar akuminat	subsp. cartilaginea

370. *S. paniculata* Miller subsp.*paniculata*

Sungurbeyli Köyü civarı, kayalık yamaçlar, 1700 m, 16.05.1999, Kandemir, 1398, Av.-Sib.El.

371. *S. paniculata* Miller subsp. *cartilaginea* (Willd.) D.A. Webb

Sungurbeyli Köyü civarı, kayalık yamaçlar, 1700 m, 16.05.1999, Kandemir, 1399, Hir.-Ök.El.

372.(2). *S. rotundifolia* L.

Köse dağı Geç., doğuda kalan tepe, kayalık alanlar, 1900 m, Kandemir, 415, Av.-Sib.El.

33. GROSSULARIACEAE**129. RIBES L**

1. Meyve tüysüz	1. alpinum
1. Meyve glandular tüylü	2. orientale

373. (1). *R. alpinum* L.

Kabak Tepeden Bedni Tepesine çıkarken güney yamaçlar, 2100 m, 30.06.1998, Kandemir,
832

374. (2). *R. orientale* Desf.

Kabak Tepe orman kenarı, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1818

34. UMBELLIFERAE / APIACEAE

1. İnvolokral dikenli braktelere sahip	2. <i>Eryngium</i>
1. İnvolokulur yok, eğer varsa brakteler dikenli değil	
2. Yapraklar bütün, palmat olarak bölünmüş veya ternat	
3. Yapraklar bütün	12. <i>Bupleurum</i>
3. Yapraklar palmat, dişli veya değişik derecede bölmeli	
4. Bazal yapraklar ternat veya palmat olarak bölmeli	1. <i>Astrantia</i>
4. Bazal yapraklar yukarıdan farklı	
5. Yapraklar oblong-linear	13. <i>Falcaria</i>
5. Yapraklar az çok orbikular	7. <i>Scaligera</i>
2. Yapraklar pinnatisek, pinnatifit veya 1-2-3 pinnat	
6. Bitki tuberli	8. <i>Bunium</i>
6. Bitki tuberli değil	
7. Meyve tüysüz, düz, oyuklu veya kanatlı	
8. Petal sarı	
9. Sepal mevcut	
10. Meyve kanatlı	15. <i>Ferulago</i>
10. Meyve kanatsız	9. <i>Pimpinella</i>
9. Sepal mevcut değil	
11. Meyve kenarları kalınlaşmış	16. <i>Malabaila</i>
11. Meyve kenarları kalınlaşmamış	11. <i>Prangos</i>
8. Petal beyaz veya pembe	
12. Tek yıllık	
13. Sepaller yok	6. <i>Scandix</i>
13. Sepaller var	13. <i>Falcaria</i>
12. İki ya da çok yıllık	
14. Meyve uzunluğu genişliğinin 3 katından az	

- 15. Meyve kanatlı
  - 16. Meyve dorsal ve lateralde kanatlı
    - 11. Prangos**
  - 16. Meyve yalnız lateralde kanatlı
    - 17. Heracleum**
- 15. Meyve kanatsız
  - 17. Meyve globoz
    - 9. Pimpinella**
  - 17. Meyve oblong
    - 5. Anthriscus**
- 14. Meyve uzunluğu genişliğinin en az 3 katı
  - 18. Gövdede bazal fibriller var
    - 4. Grammosciadium**
  - 18. Gövdede bazal fibriller yok
    - 3. Chaerophyllum**
- 7. Meyve tüy, diken veya papillalarla kaplı
  - 19. Meyve belirgin olarak yassılaşmış
    - 20. Merikarplar dorsal kısımlarda şişkin
      - 15. Ferulago**
    - 20. Merikarplar dorsal kısımlarda düz
      - 18. Zosima**
  - 21. Bazal yapraklar 3-pinnat
    - 17. Heracleum**
  - 21. Bazal yapraklar 1-2 pinnat
    - 19. Torillis**
- 19. Meyve belirgin olarak yassılaşmamış
  - 22. Meyve uzunluğu eninin 3 katından fazla
    - 5. Anthriscus**
  - 22. Meyve uzunluğu eninin 3 katından az
    - 21. Caucalis**
- 23. Tek yıllık
  - 24. Meyvede dikenlerin hemen hemen hepsi dik
    - 20. Astrodaucus**
  - 24. Meyvede dikenlerden çoğu dik değil
    - 9. Pimpinella**
- 25. Umbeller 3-5 saplı
  - 10. Seseli**
- 25. Umbeller 11-18 saplı
  - 375. Asrtranthia maxima L. subsp. *maxima***
- 23. Çok yıllık
  - 26. Meyve velitunoz
    - Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman altı, 1850 m, 10.08.1999, Kandemir, 1637, Ök.El.**
  - 26. Meyve dikensi çıktınlara sahip
    - 130. (1). ATRANTIA L.**

131. (2). ERYNGIUM L.

1. Brakteler yapraksı, 6 mm den geniş	1. giganteum
1. Brakteler yapraksı değil, genişliği 6 mm den az	
2. Petaller krem renginde; brakteollerin hepsi bütün	3. campestre var.campestre
2. Petaller açık mavi; en azından içteki brakteollerden bazıları triküspit	2. billardieri

376. (1). E. giganteum Bieb.

Köse Baraj yatağı, kayalık yamaçlar, 1670 m, 16.05.1999, Kandemir, 1508

377. (2). E. billardieri Delar.

Kabaktepe Köyü üst kesimleri açık alanlar, 1700 m, 16.05.1999, Kandemir, 1507, Ir.-Tur.El.

378. (3). E. campestre L. var.campestre

Kabaktepe Köyü üst kesimleri açık alanlar, 1700 m, 05.10.1999, Kandemir, 1938

132. (3). CHAEROPHYLLUM L.**379. C. aureum L.**

Sungurbeyli Köyü civarı, çakılı yamaçlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1264

133. (4). GRAMMOSCIANDIUM DC.

1. Bazal yapraklar 2-pinnat, yaprakçıklar belirgin pinnatisek; meyve kanatsız	1. daucoides
1. Bazal yapraklar 1-pinnat, yaprakçıklar 2-3 pinnatisek; meyve kanatlı	2. peterocarpum

380. (1). G. daucoides DC.

Kabaktepe orman kenarı, 1850 m, 18.06.1998, Kandemir, 1263, Ir.-Tur.El

381. (2). G. peterocarpum Boiss.

Kabaktepe orman kenarı, 1850 m, 18.06.1998, Kandemir, 1264, Ir.-Tur.El.

134. (5). ANTHRISCUS Pers.**382. A. nemerosa (Bieb) Sprengel**

Eski Köse Yaylası civarı, yol kenarı, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 262

135. (6). SCANDIX L.**383. S. iberica Bieb.**

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 126

136. (7). SCELIGERA DC.**384. S. tripartita (Kalen) Tamamsch**

Köse Dağı Geç., doğoda kalan tepe çakılı alanlar, 1900 m, 16.06.1998, Kandemir, 263,
Ök.El.

137. (8). BUNIUM L.**B. microcarpum (Boiss) Freyn**

1. Meyve 3-3.5 mm	subsp. bourgaei
1. Meyve 3 mm den kısa	subsp. microcarpum

385. B. microcarpum (Boiss) Freyn subsp. **bourgaei (Boiss.) Hedge & Lamond**

Sungurbeyli Köyü civarı, eğimli çakılı yamaçlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 342, Ir.-
Tur.El.

386. B. microcarpum (Boiss) Freyn subsp. **microcarpum**

Baraj yatağı, çakılı yamaçlar, 1680 m, 16.05.1998, Kandemir, 170, D.Ak.El.

138. (9). PIMPINELLA L.

1. Çiçekler pembe	3. rhodantha
1. Çiçekler beyaz	
2. Bitki tüysüz	4. anthriscoides var. cruciata
2. Bitki tüylü	
3. Brakte ve brakteol var	1. corymbosa
3. Brakte ve brakteol yok	2. tragium subsp. litophila

387. (1). P. corymbosa Boiss.

Sungurbeyli Köyü civarı, eğimli çakılı yamaçlar, 1700 m, 18.07.1998, Kandemir, 864, Ir.-
Tur.El

388. (2). P. tragium Vill. subsp. **lithopia (Schischkin) Tutin**

Gükçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken güney yamaçlar, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir,
756

389. (3). P. rhodantha Boiss.

Köse Dağı Geç. orman altı, 1800 m, 10.08.1998, Kandemir, 1635

390. (4). P. anthroscoides Boiss. var.cruciata** (Bornm. Wolff) Matthews**

Sungurbeyli Köyü civarı, çalılık alanlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1311, End., Ir.-
Tur.El.

139. (10). SESELI L.**391. S. libatonic (L.) W. Koch**

Sungurbeyli Köyü civarı, çalılık alanlar, 1700 m, 16.08.1999, Kandemir, 1655, Av.-Sib.El.

140. (11). PRANGOS Lindl.

1. Brakteoller ovat -akuminat

1. platychlaena

1. Brakteoller linear-filiform

2. ferulacea

392. (1). P. platychlaena Boiss. ex Tchihat

Bedni Tepesi, güney yamaçlar, 2200 m, 12.07.1998, Kandemir, 848, End, Ir.-Tur. El.

393. (2). P. ferulacea (L.) Lindl.

Baraj Yatağı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 406

141. (12). BUPLEURUM L.

1. Tek yıllık

2. Meyve yüzeyi belirgin papillalı

1. papillosum

2. Meyve yüzeyi düz

2. gerardii

1. Çok yıllık

3. falcatum

394. (1). B. papillosum DC.

1890, Sint. 3187, End. Ir.-Tur.El.

395. (2). B. gerardii All.**(3). B. falcatum L.**

1. Gövde yaprakları 5 mm den geniş

.subsp. **polyphyllum**

1. Gövde yaprakları 5 mm den dar

subsp. **cernuum**

396. B. falcatum L. subsp. **polyphyllum (Ledeb) Wolff**

Köse Dağı Geç. orman içi, 1800 m, 16.08.1999, Kandemir, 1602, Ök.D.El.

397. B. falcatum L. subsp. **cernuum (Ten.) Arc.**

Bedni Tepesi, güney yamaçlar, vadi içi, 2300 m, 16.09.1999, Kandemir, 1881

142. (13). FALCARIA Fabr.**398. F. vulgaris Bernh.**

Köse Baraj yatağı eğimli yamaçlar, 1650 m, 10.08.1999, 1617

143. (14). FERULA L.**399. *F. szowitsiana* DC.**

Eski Köse Yaylasına giderken doğuya bakan çakılı yamaçlar, 1700 m, Kandemir, 1385, Ir.-Tur.El.

144. (15). FERULAGO W. Koch**400. *F. setifolia* C. Koch**

Şurut Yaylası, güneye bakan yamaçlar, 2000 m, 10.07.1998, Kandemir, 1384, Ir-Tur.El.

145. (16). MALABAILA Hoffm.**401. *M. dasyantha* (C.Koch) Grossh.**

Köse Yaylası yol ayrimı, çakılı yamaçlar, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 384, Ir.-Tur.El.

146. (17). HERACLEUM L.

1. Gövde çapı 1.5 cm den fazla **1. *crenatifolium***

1. Gövde çapı 3-6 mm **2. *pastinacifolium* subsp.*incanum***

402. (1). *H. crenatifolium* Manden.

Köse Yaylası yol ayrimı, çakılı yamaçlar, 1690 m, 18.06.1998, Kandemir, 392, End.

403. (2). *H. pastinacifolium* C. Koch. subsp.*incanum* (Boiss. & Huet) Davis

Köse Barajının batısındaki tepelik alanlar, bozuk orman içi, 1700 m, 10.08.1998, Kandemir, 952, End.

147. (18). ZOSIMA Hoffm.**404. *Z. absinthifolia* (Vent.) Link**

Köseden Salyazıya giderken 3. km de yol kenarı, 1690 m, 30.06.1998, Kandemir, 537

148. (19). TORILLIS Adans.**405. *T. leptophylla* (L.) Reichb.**

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüne giderken sağdaki eğimli yamaçlar, 1700 m, Kandemir, 317

149. (20). ASTRODAUCUS Dure**406. *A. orientalis* (L.) Drude**

Kabak Tepe orman kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1416, Ir.-Tur.El.

150. (21). CAUCALIS L.**407. *C. platycarpos* L.**

Sungurbeyli Köyü civarı, ekili alanlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 315

35. CORNACEAE

151. CORNUSL.

408. *C. sanguinea* L. subsp.*australis* (C.A.Meyer) Jav.

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyü ye giderken sağdaki vadi içleri , 1600 m, 27.07.1998,
Kandemir, Av.-Sib.El

36. CAPRIFOLIACEAE

1. Çiçek durumu bileşik kimoz

1. Viburnum

1. Çiçek durumu başlar,veya çiçekler çift teşkil eder

2. Lonicera

152. (1). VIBIRNUM L.

409. *V. lantana* L.

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1860 m, 10.07.1999, Kandemir, 1565, Av.-Sib.El.

153. (2). LONICERA L.

410. *L. xylosteum* L.

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1860 m, 18.06.1998, Kandemir, 375

37. VALERIANACEAE

1-Stamen 1; koralla tüpü spurlu

2. Centranthus

1-Stamen 3; korallada spur yok

2-Çok yıllık; gövde basit; kaliks pappusa benzer

1. Valeriana

2-Yıllık; genellikle gövde dallanmış; kaliks pappusa benzemez

3. Valerianella

154. (1). VALERIANA L.

1. Bitki boyu 75 cm den uzun; bazal yapraklar basit, bütün veya hafif dentat, petiol uzunluğu 12 cm den fazla

1. alliarifolia

1. Bitki boyu 75 cm den kısa; bazal yapraklar pinnat veya pinnatisek
bazal yaprak basit ise petioller 10 cm den kısa

2. Bazal yaprak basit

3. leucophaea

2. Bazal yapraklar pinnat veya pinnatisekt

2. dioscoridis

411. (1). *V. alliarifolia* Adams

Karayolları bakım istasyonu civarı, vadi içi su kenarı, 1800 m, 18.07.1998, Kandemir, 874

412. (2). *V. dioscoridis* Sm.

Sungurbeyli Köyü civarı eğimli yamaçlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 1356, D.Ak.El.

413. (3). *V. leucophaea* DC

Köse Barajı yatağı, çalılık alanlar, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 157, Hir.-Ök.D.El.

155. (2). *CENTRANTHUS* DC.**414. *C. longiflorus* Stev. Stev. subsp. *longiflorus***

Kazantaşı Köyü yol ayrimı, yol kenarı, 1600 m, 23.05.1998, Kandemir, 220, Ir.-Tur.El.

156. (3). *VALERIANELLA* Miller

1. Meyveli durumda bazal yapraklar yok; meyve 3-3.5 mm

1. *cymbicarpa*

1. Meyveli durumda bazal yapraklar var; meyve 4-5 mm

2. *discoidea*

415. (1). *V. cymbicarpa* C.A. Meyer

Köse Barajı yatağı, eğimli yamaçlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 455, Ir.-Tur.El.

416. (2). *V. discoidea* (L.) Lois.

Köse Barajı yatağı, eğimli yamaçlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 456, Ak.El.

38. MORINACEAE**157. MORINA L.****417. *M. persica* L.**

Yaylım Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 16.06.1998, Köse Barajı yatağı, eğimli yamaçlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 455, 236, Ir.-Tur. El.

39. DIPSACACEAE

1. Gövde ve reseptekulum brakteleri diken şeklinde

1. *Dipsacus*

1. Bitki diken taşımaz

2. Korolla 5 loplu

3. *Scabiosa*

2. Korolla 4 loplu

2. *Cephalaria*

158. (1). DIPSACUS L.**418. D. lacinatus L.**

Kabaktepe Köyünün üst kesimleri, sulak alanların kenarı, 1750 m, 10.09.1999,
Kandemir, 1840

159. (2). CEPHALARIA schrader ex Roemer And Schultes

1. Alt yapraklar basit	4. sparsipilosa
1. Alt yapraklar lirat veya pinnatisek	
2. Tek yıllık	1. aristata
2. Çok yıllık	
3. Gövdenin üst kesimleri tüysüz	2. gigentea
3. Gövde üst kesimleri az çok tüylü	3. procera

419. (1). C. aristata C. Koch

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken yol kenarı, 1650 m, 12.07.1998, 769

420. (2). C. gigentea (Ledeb.) Bobrov

Kabaktepe orman kenarı, 1850 m, 25.07.1999, Kandemir, 1526, Ök.D.El.

421. (3). C. procera Fisch. & Ball

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 25.07.1999, Kandemir, 1564, Ir.-Tur.El.

422. (4). C. sparsipilosa Matthews

Çatal Tepe kuzeye bakan yamaçlar, 2000 m, Kandemir, 1565, 25.07.1999, End., Ir.-Tur.El.

160. (3). SCABIOSA L.

1. Meyve dip kısma kadar oyuklu	
2. Çiçekler krem sarı	1. columbaria subsp. columbaria
2. Çiçekler pembe	2. crinita
1. Meyve üst kısımlarda oyuklara sahip	
3. Çiçekler krem sarı	3. argentea
3. Çiçekler mor veya eflatun	
4. Involokral brakteleri 8-10; çiçekler açık mor	4. reuteriana
4. Involokral brakteleri 10-14; çiçekler eflatun	5. calocephala

(1). S. columbaria L.subsp. columbaria

1. Alt yapraklar kadifemsi	var. intermedia
1. Alt yapraklar kadifemsi sert	var. columbaria

423. *S. columbaria* L. subsp. *columbaria* var. *columbaria*

Sungurbeyli Köyü civarı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 668

424. *S. columbaria* L. subsp. *columbaria* var. *intermedia* (Post) Matthews

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken yol kenarı, 1650 m, 10.08.1999, Kandemir, 1925

425. (2). *S. crinita* Kotschy & Boiss.

Kazantaşı Köyüne 500 m kala, ekili alanların kenarı 1600 m, 15.05.1998, Kandemir, 224, Ir.-Tur.El.

426. (3). *S. argentea* L.

Köseden Salyazıya giderken 3. km de yol kenarı, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 665

427. (4). *S. reuteriana* Boiss.

Gümüşhaneden Köseye giriş, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 466, End. D.Ak.El.

428. (5). *S. calocephala* Boiss.

Kırklıdan Sungurbeyli Köyüne giderken 3. km, sağdaki eğimli yamaçlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 251, Ir.Tur.

40. COMPOSITAE / ASTERACEAE

1. Fillariler tamamen altın sarısı, veya pappus involukurdan uzun skalalara sahip

2. Fillariler altın sarısı

5. *Helichrysum*

2. Fillariler altın sarısı değil

3. Kenardaki çiçekler steril; filamentler serbest

34. *Xeranthemum*

3. Kenardaki çiçekler dişi; filamentler serbest değil

35. *Chardinia*

1. Fillariler farklı renklerde; pappus skalalara sakip değil

4. Yapraklar ve/veya fillariler dikensi, dikensi değilse orta fillariler uç

kısımlarda dentikulat, pinnat veya palmat şekilde zarsı veya dikensi ek yapılara sahip

5. Fillariler ucta çengelleri olan dikensi yapılara dönüşmüş; çiçekler

tek eşeyli

2. *Xanthium*

5. Fillariler belirgin, ucta çengelli dikensi yapıları var veya yok; çiçekleri hermafrodit

6. Fillariler ucta çengelli dikenli; alt yapraklar ovat-kordat

24. *Arctium*

6. Fillariler ucta çengelli dikenli değil; alt yapraklar farklı

7. Orta fillariler uç kısımlarında dentikulat, pinnat veya palmat şekilde zarsı veya

- dikensi ek yapılara sahip
8. Gövde kanatlı **26. Picnomon**
8. Gövde kanatsız, kanatlısa çiçekler sarı **29. Centaurea**
7. Orta fillariler ucta ek yapılara sahip değil
9. Gövde kanatlı
10. Reseptakulum belirgin oyuklara sahip **25. Onopordum**
10. Reseptakulumda oyuklar yok veya belirsiz **26. Cirsium**
9. Gövde kanatsız
11. Çiçek durumu yalancı capitulum, capitulum küre şeklinde **36. Echinops**
11. Çiçek durumu gerçek capitulum, capitulum küre şeklinde değil
12. Yaprak yüzeyleri dikenlerle kaplı **26. Cirsium**
12. Yaprak yüzeyleri dikensiz
13. Olgun akenler yoğun tüylü **33. Carlina**
13. Olgun akenler tüysüz
14. Pappus sert killar veya tavuk tüyü şeklinde
15. Akenler ucta şişkin **25. Cirsium**
15. Akenler ucta turunkat **28. Ptilostemon**
14. Pappus barbellat
16. Bir akenin pappusları birlikte dökülür **29. Carduus**
16. Pappuslar tek tek dökülür **23. Causina**
4. Bitki dikensiz, orta fillarilerde ek yapılar yok, varsa uçlarında ek yapılar
yukardakinden farklı
17. Bütün çiçekler dilsiz
18. Çiçekler sarı
19. Papppus yok **48. Lapsana**
19. Pappus var
20. Akenler oldukça yassılaşmış obovat veya oblanseolat **42. Sonchus**
20. Akenler yukarıdaki gibi değil
21. Pappus tavuk tüyü şeklinde
22. Bitki tüysüz veya basit tüülü
23. Akenler belirgin gagalı **39. Tragopogon**
23. Akenler gagasız veya gaga çok kısa. **38. Scorzonera**
22. Bitkide en azından bazı tüyler çatallı

24. Dıştaki akenler düz **50. Leontodon**
24. Dıştaki akenler içe kıvrık **41. Picris**
21. Pappus pürüzsüz, barbit tüylü veya silialı
25. Akenler gagalı
26. Başlar yapraksız skapus üzerinde tek
27. Akenler genellikle tuberkulat **49. Traxacum**
27. Akenler tuberkulat değil **51. Crepis**
26. Başlar yapraklı gövde üzerinde birden çok
28. Akende gaganın uç kısımları bir disk gibi
genişlemiş **48. Lactuca**
28. Akende gaganın ucu disk şeklinde değil
29. Gaga akende kalıcı **.51. Crepis**
29. Gaga eklemli, sonradan düşer **50. Chondrilla**
25. Akenler gagasız
30. Bitkide bazı tüyler yıldız tüy şeklinde
31. Pappus bir halka üzerinde; yapraklar
genellikle bazal **45. Pilosella**
31. Pappus 2 halka üzerinde, yapraklar genellikle
gövde üzerinde **5. Hieracium**
30. Bitkide yıldız tüy yok
32. Pappus tüyleri sert kıl şeklinde; yaprak damarlar
paralel **38. Scorzonera**
32. Pappus tüyleri yumuşak; yaprak damarları
pareləl değil **43. Reichardia**
18. Çiçekler farklı renkte
33. Gövde oyuklu; aken papusun en az 5 katı **37. Cichorium**
33. Gövde oyuklu değil; aken papus kadar veya papusdan kısa (gaga
hariç)
34. Çiçekler mavi; yapraklar oblanseolat, lyrat **47. Cicerbita**
34. Çiçekler mor-eflatun; yapraklar linear, bütün **39. Tragopogon**
17. Bütün çiçekler dilsiz değil
35. Kapitulum radiat (ligulat ve disk çiçekler mevcut), marginal çiçekler
genellikle 3 dişli ligulat çiçekler disk çiçeklerden belirgin şekilde uzun

36. Dilsisi çiçekler sarı, turuncu
37. Bitki 1 m den uzun; yapraklar ovat-kordat
38. Başların çapı 3 cm den az; akenler 5 köşeli **3. Telekia**
38. Başların çapı 5 cm den fazla; akenler 4 köşeli **1. Helianthus**
37. Bitki 1 m den kısa, uzun ise yapraklar ovat-kordat değil
39. Reseptekulum paleali
40. Palea körelmiş iplik şeklinde veya küçük çıktı şeklinde;
papus yok **19. Achillea**
40. Palea körelmemiş; papus var **18. Anthemis**
39. Reseptakulumda palea yok
41. Başlar pul şeklinde indirgenmiş yaprak taşıyan gövdeler
üzerinde tek; çiçeklenmede bazal yapraklar yok **14. Tussilago**
41. Gövde yaprakları gerçek; başlar tek veya değil; çiçeklenmede
bazal yapraklar var
42. Gövde dallanmaz; başlar tek **13. Doronicum**
42. Gövde dallanmış; başlar birden çok
43. Pappus yok
44. Bütün akenler benzer; başlar korimbozlarda 2 den
çok, nadiren tek **20. Tanacetum**
44. Dilsisi çiçeklerin akenleri içtekilerden farklı; başlar
yan dallarda tek tek **17. Calendula**
43. Papus var
45. Fillariler 2 serili; stilus dallanmış, uçta trunkat **14. Senecio**
45. Fillariler 2 den çok serili; stilus dallanmışsa trunkat değil
46. Dilsisi çiçekler dikkat çekici **8. Solidago**
46. Dilsisi çiçekleri disk çiçeklerden çiplak gözle
ayırmak zor **11. Conyza**
36. Dilsisi çiçekler beyaz, krem rengi, pembe, kırmızı, mor, veya mavi
47. Reseptekulum paleali
48. Palea körelmiş iplik şeklinde veya küçük çıktı şeklinde;
papus yok **19. Achillea**
48. Palea körelmemiş; papus var **18. Anthemis**
47. Reseptekulum paleali değil

49. Dilsı çiçekler beyaz veya krem rengi
 50. Yapraklar pinnatisek veya 1-2-3 pinnat
     51. Akenler eşit çıktınlı, çıktınları 1-2.21. **21. Tripleurospermum**
     51. Aken çıktınları eşit, 5-10 **20. Tanacetum**
     50. Yapraklar yukarıdakilerden farklı **12. Bellis**
49. Dilsı çiçekler farklı renkte
 52. Dilsı çiçekler dikkat çekici değil **11. Conyza**
 52. Dilsı çiçekler dikkat çekici
     53. Dilsı çiçekler bir serili **.9. Aster**
     53. Dilsı çiçekler 2-3 serili **10. Erigeron**
35. Kapitulum diskoidit veya diskiform, marginal çiçekler tüpsü bazen uzamış, genişlemiş ve radiant, fakat genellikle silindirik veya çok küçük dilsı ve disk çiçeklerden kısa
54. Reseptakulum uzun tüylü veya palea mevcut
 55. Çiçekler pembe-eflatun
     56. Yaprak kenarlarında glokhidat tüylü; tek yıllık **32. Crupina**
     56. Yaprak kenarlarında glokhidat tüylü değil; çok yıllık **30. Jurinea**
55. Çiçekler farklı renkte
 57. Başlar 10 mm den büyük **18. Anthemis**
 57. Başlar 10mm den küçük
     58. Yapraklar bölmeli; bitki 25 cm den uzun, güzel kokulu **22. Artemisia**
     58. Yapraklar bütün ; bitki 25 cm den kısa, güzel kokulu değil
         59. Palea kaşık şeklinde **5. Logfia**
         59. Palea konkav veya kayık şeklinde **6. Filago**
54. Reseptekulumda ne palea ne de tüy var
 60. Çiçekler krem, beyaz veya pembe
     61. Çiçekler krem-beyaz; yapraklar bazal **16. Petasites**
     61. Çiçekler pembe; yapraklardan bazıları gövdede **.11. Conyza**
60. Çiçekler sarı
 62. Papus tüylü
 63. İnvokulur bir serili eşit brakteli; bazen kalıkse benzer brakteler var **14. Senecio**

63. İnvolutur brakteleri en az 3 serili; kaliks dibinde kalikse benzer
brakteler yok 4. Inula
62. Papus yok, varsa tüy şeklinde değil
64. Başlar 2 mm den geniş değil, genellikle sarkık 22. Artemisia
64. Başlar 2 mm den geniş, genellikle dik
65. Akenler 3 çıkışlı 21. Tripleurospermum
65. Akenler 5-10 çıkışlı 20. Tanacetum

161. (1). HELIANTHUS L.

429. H. annuus L.

Köse Deresi kenarı, kumlu topraklar, 1650 m, 10.07.1999, Kandemir, 1528

162. (2). XANTHIUM L.

1.Yapraklar dikenli

1.spinosum

1.Yapraklar dikensiz

2. strumarium

430. (1). X. spinosum L.

Gümüşhaneden Köseye giriş, yol kenarı, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1810

431. (2). X. strumarium L. subsp. strumarium

Gümüşhaneden Köseye giriş, yol kenarı, 1650 m, 10.07.1999, Kandemir, 1521

163. (3). TELEKIA Baumg.

432.T. speciosa (Schreber) Baumg.

Gümüşhaneden Köseye giriş, yol kenarı, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1811, Av.-Sib.El.

164. (4). INULA L.

1. Diş çiçekler tüpsü

4. vulgaris

1. Diş çiçekler dilsı

2. oculus-christi

2. Diş fillariler linear-oblanceolat

1. salicina

2. Diş fillariler ovat veya oblong

3. Yapraklar tüysüz, bazen damar üzerinde birkaç tüylü;

    diş fillariler oblong

3. Yapraklar tüylü; dış fillariler ovat

3. montberitiana

433. (1). I. salicina L.

Kabak Tepe, orman içi, 1850 m, 16.09.1999, Kandemir, 1832, Av.-Sib.El.

434. (2). *I. oculus-christi* L.

Subaşı Köyü yol ayrimı, dere kenarı, 1660 m, 18.07.1998, Kandemir, 904, Av.-Sib.El.

435. (3). *I. montberitiana* DC.

Şurut Yaylası civarı, açık alanlar, 1900 m, 10.08.1998, Kandemir, 974, Ir.Tur.El.

436. (4). *I. vulgaris* (Lam.) Trevisan

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken 3. km, kuzey yamaçlar, açık alanlar, 1700 m, 911, Av.-Sib.El.

165. (5). *HELICHRYSUM* Gartner

1. Yaprak yüzeyi görülmeyecek şekilde yoğun tüylü

2. Gövde dik

5. *arenarium* subsp. *aucherii*

2. Gövde dik değil, yay gibi kıvrılmakta

1. *noeanum*

1. Yapraklar yukarıdaki kadar tüylü değil

3. Bir korimbusda baş sayısı 1-6, başlar 9 mm den uzun

2. *pallasii*

3. Bir korimbusda baş sayısı 6 dan çok veya az, başlar hiçbir zaman 9 mm yok

4. Bitki odunsu; başlar 4-6 mm

3. *plicatum*

4. Bitki odunsu değil; başlar 4-9 mm

4. *armenium*

437. (1). *H. noeanum* Boiss.

Köse Dağı Geç., orman kenarı, kayalık alanlar, 1900 m, 18.07.1998, Kandemir, 853, End., Ir.-Tur.El.

438. (2). *H. pallasii* (Sprenge) Ledeb.

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2244, 10.07.1999, Kandemir, 1478, Ir.-Tur.El.

439. (3). *H. plicatum* DC. subsp. *plicatum*

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken, 2. km, güney yamaçlar, Kandemir, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 849

(4). *H. armenium* DC.

1. Gövde yaprakları 1.5 mm den geniş

subsp. *armenium*

1. Gövde yaprakları 1 mm den dar

subsp. *araxinum*

440. *H. armenium* DC. subsp. *armenium*

Şurur Yaylası civarı, çakılı yamaçlar, 2000 m, 16.09.1999, Kandemir, 1570, Ir.-Tur.El.

441. *H. armenium* DC. subsp. *araxinum* (Kirp.) Takht.

Şurur Yaylası civarı, çakılı yamaçlar, 2000 m, 16.09.1999, Kandemir, 1876, Ir.-Tur.El.

442. (5). *H. arenarium* (L.) Moench subsp. *aucherii* (Boiss.) Davis& Kupica

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken 4. km, vadi içi, 1900 m, 27.07.1998, Kandemir, 917, End., Ir.-Tur.El.

166. (6). *FILAGO* L.**443. *F. pyramidata* L.**

Çatal Tepe, kaya üstü, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1530

167. (7). *LOGFIA* Cass.**444. *L. arvensis* (L.) Holub**

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1650 m 10.10.1998, Kandemir, 1124

168. (8). *SOLIDAGO* L.**445. *S. virgaurea* L. subsp. *alpestris* (Waldst. & Kit.) Gaudin**

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman altı, 1880 m, 05.10.1999, Kandemir, 1632, Av.-Sib.El.

169. (9). *ASTER* L.**446. *A. amellus* L. subsp. *ibericus* (Stev.) Avetisian**

Kazantaşı Köyü civarı, çalılık alanlar, 1600 m, 27.10.1998, Kandemir, 929, Ök.El.

170. (10). *ERIGERON* L.

1. Başların çapı 1.5 cm den çok

1. *caucasicus*

1. Başların çapı 1.5 cm den az

2. *acer*

(1). *E. caucasicus* Stev.

1. Başlar tek; gövde yaprakları lanseolat **subsp. *venustus***

1. Başlar birkac; gövde yaprakları ovat **subsp. *caucasicus***

447. *E. caucasicus* Stev. subsp. *caucasicus*

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 16.09.1999, Kandemir, 1863, Ök.D.El.

448. *E. caucasicus* Stev. subsp. *venustus* (Botsch.) Gierson

Köse Yaylası, otlak alanlar, 1850 m, 30.06.1998, Kandemir, 511

(2). *E. acer* L.

1.Dilsiz çiçekler hemen hemen disk çiçeklerle eşit **subsp. *acer***

1.Dilsiz çiçekler disk çiçeklerden uzun **subsp. *pycnotriscus***

449. *E. acer* L. subsp. *acer*

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1547

450. *E. acer* L. subsp. (*Vierh.*) *Grieson pycnotriscus*

Köse Yaylası, otlak alanlar, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 428, Av.-Sib.El.

171. (11). *CONYZA* Less.**451. *C. canadensis* (L.) Cronquist**

Sungurbeyli Köyü civarı, doğuya bakan açık yamaçlar, 1700 m, 16.05.1999, Kandemir, 1518

172. (11). *BELLIS* L.**452. *B. perennis* L.**

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1900 m, 22. 01.04.1998, Kandemir, Av.-Sib.El.

173. (13). *DRONICUM* L.**453. *D. orientale* Hoffm.**

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 1900 m,

174. (14). *SENECIO* L.

1. Bazal yapraklar lirat veya pinnatifit

2. Başlar diskotit **6. vulgaris**

2. Başlar radiat **8. viscosus**

3. Bitki yoğun guddeli tüylü; akenler tüysüz **8. viscosus**

3. Bitki yoğun guddeli tüylü değil; akenler tüylü **7. vernalis**

4. Fillarilar siyah uçlu **7. vernalis**

4. Fillarilar siyah uçlu değil **2. mollis**

5. Başlar 1.5 cm den daha geniş **2. mollis**

5. Başlar 1.5 cm den daha dar **1. erucifolius**

1. Bazal yapraklar bütün, dentat, serrat veya sinuat

6. Akenler tüylü **2. mollis**

6. Akenler tüysüz **3. hypochionaeus**

7. Disk şeklindeki çiçekler 4 loplu **3. hypochionaeus**

7. Disk şeklindeki çiçekler 5 loplu **4. racemosus**

8. Yapraklar eliptik; çiçek durumu rasem **4. racemosus**

8. Yapraklar linear-lanseolat; çiçek durumu korimbus **5. pseudo-orientalis**

454. (1). *S. ericifolius* L.

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman altı, 1850 m, 16.09.1999, Kandemir, 1803

455. (2). *S. mollis* Willd.

Köse Baraj yatağı yol kenarı 1650 m, Kandemir, 1079, Ir.-Tur.El.

(3). *S. hypochionaeus* Boiss.

1.Pedonkullar ve fillariler glandular tüylere sahip	subsp. <i>argaeus</i>
1.Pedonkullar ve fillariler glandular tüylü değil	subsp. <i>ilkasiensis</i>

456. *S. hypochionaeus* Boiss. subsp. *ilkasiensis* Freyn & Sint.

Köse Baraj yatağı, eğimli yamaçlar, gölgelik alanlar, 1670 m, 18.06.1998, Kandemir, 1261

457. *S. hypochionaeus* Boiss. subsp.*argaeus* (Boiss. & Bal.) Matthew

Eski Köse Yaylası civarı, orman altı, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 462

458. (4). *S. racemosus* (Bieb.) DC.

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman altı, 1850 m, 27.07.1998, Kandemir, 940, Ir.-Tur.El.

459. (5). *S. pseudo-orientalis* Schischkin

Şurut Yaylası, güneye bakan yamaçlar, otlak alanlar, 10.07.1999, Kandemir, 1508, Ir.-Tur.El.

460. (6). *S. vulgaris* L.

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1650 m, 10.08.1998, Kandemir, 988

461. (7). *S. vernalis* Waldst. & Kit.

Çatal Tepe kuzeye bakan yamaçlar, vadi içi, 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1061

462. (8). *S. viscosus* L.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2300 m, 10.08.1998, Kandemir, 989

463. (9). *S. fulviatlis*

1890, Sint., 3270

175. (15). *TSULAGO* L.**464. *T. farfara* L.**

Karayolları Bakım İst. civarı, vadi içi, 1750 m, 01.04.1998, Kandemir, 26, Av.-Sib.El.

176. (16). *PETESITES* Miller**465. *P. hybridus* (L.) Gartner**

Köse Baraj yatağı, vadi içi, nemli alanlar, 1650 m, 01.04.1998, Kandemir, 9, Av.-Sib.El.

177. (17). *CALANDULA* L.**466. *C. officinalis* L.**

Sungurbeyli Köyü civarı, harabelik alanar, 1800 m, 10.10.1998, Kandemir, 1115

178. (18). ANTHEMIS L.

1. Akenler ön ve arkadan basık	
2. Gövde dip kısına yakın dallanmış; başlar 1.4 cm den dar	2. tinctoria
2. Gövde üst kısımlarda dallanmış; başlar 1.5 cm den daha geniş	3. triumphfettii
1. Akenler az çok silindirik veya köşeli	1. cretica

(1). A. cretica L.

1. Bitki 20 cm den kısa; başlar radiat	subsp. <i>iberica</i>
1. Bitki 25 cm den uzun; bitki hem radiar hemde diskoid başlar var.	subsp. <i>cassia</i>

467. A. cretica L. subsp. *cassia* (Boiss.) Grierson

Sungurbeyli Köyü civarı, bozuk orman içi 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 659

468. A. cretica L. subsp. *iberica* (Bieb.) Grierson

Şurut Yaylası, güney yamaçlar, otlak alanlar, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1463, Ök.-D.El.

(2). A. tinctoria L.

1. Dilsiz çiçekler beyaz	var. <i>pallida</i>
1. Dilsiz çiçekler sarı	var. <i>tinctoria</i>

469. A. tinctoria L. var. *tinctoria*

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken 1. km de soldaki vadi içi, kurumuş dere yatağı, 1650 m, 10.07.1999, Kandemir, 1530

470. A. tinctoria L. var. *pallida* DC.

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 30.06.1998, Kandemir, 682

471. (3). A. trimufettii (L.) All.

Köse-Gümüşhane karayolundan Eski Köse Yaylasına gidişte 2. km, orman kenarı, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 658

179. (19). ACHILLA L.

1. Yaprak segmentleri ibrikat düzenlenmiş	
2. Ligulat çiçek sayısı 3-5	1. wilhelmsii
2. Ligulat çiçek sayısı 6-8	2. vermicularis
1. Yapraklar yukarıdakinden farklı şekilde	
2. Ligulat çiçekler beyaz	
3. Yaprak segmentleri uçta setalı	4. setacea

3. Yaprak segmentleri ucta setalı değil
   4. Bazal yapraklar gövde yapraklarına benzer   **3. millefolium**
   4. Bazal yapraklar gövde yapraklarından farklı   **5. kotschyii**
 2. Ligulat çiçekler sarı   **6. biebersteinii**

472. (1). *A. vermicularis* Trin.

Kabaktepe Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 25.07.1999, Kandemir, 1590, Ir.-Tur.

473. (2). *A. wilhelmsii* C. Koch.

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 450, Ir.-Tur.El.

474. (3). *A. millefolium* L. subsp. *millefolium*

Kazantaşı Köyü civarı, orman altı, 1700 m, 25.07.1999, Kandemir, 1555, Hir.-Ök.El.

475. (4). *A. setacea* Waldst.& Kit.

Şurut Yaylası civarı, otlam alanlar, 2100 m, 10.07.1998, Kandemir, 1430, Av.-Sib.El.

476. (5). *A. kotshyi* Boiss. subsp. *kotshyi*

Köse Dağı Geçidinden Çataltepeye çıkışta 1. km, yol kenarı, 2000 m, 30.06.1998, Kandemir, 1049

477. (6). *A. biebersteinii* Afan.

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 451, 18.06.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

180. (20). TANACETUM L. (Emend. Briq.)

1. Bazal yapraklar bütün	4. balsamita
1. Bazal yapraklar bütün değil	
2. Dışta yer alan dişçiçekler beyaz	
3. Başlar 1 cm den geniş	
4. Bitki 50 cm den uzun	1. sorbifolium
4. Bitki 50 cm den kısa	2. corymbosum
3. Başlar 1 cm den dar	
5. Akenler 5-6 sırt çıkıntısına sahip	3. poteriifolium
5. Akenlerde sırt çıkıntıları 8 veya daha çok	
6. Yaprak loplari ucta mukronat	7. mucronifolium
6. Yaprak loplari ucu obstus veya sub akut	
7. Gövde genellikle dallanmaz; dilsiz çiçekler 8-10 mm	6. aucheranum
7. Gövde üst kısımlarda dallanır, dilsiz çiçekler 5-8 mm	5. albipannosum
2. Dışta yer alan dişçiçekler sarı	

8. Bazal yapraklar 1-pinnatisek	8. nitens
8. Bazal yapraklar 2-3 pinnatisek	
9. Bazal yaprakta primer segmentler 5-9	11. abrotanifolium
9. Bazal yapraktaki primer segment sayısı 10-25	
10. Korimbuslardaki baş sayısı en fazla 14 9. chiliophyllum subsp. chiliophyllum	
10. Korimbuslarda baş sayısı en az 20	10. agyrophyllum

478. (1). *T. sorbifolium* (Boiss.) Grierson

Köse Deresi kenarı, 1660 m, 12.07.1998, Kandemir, 763, Ök.El.

479. (2). *T. corymbosum* (L.) Schultz subsp. **corymbosum**

Sungurbeyli Köyü civarı, vadi içi, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1368

480.(3). *T. poterifolium* (Ledeb.) Grierson

Köse-Gümüşhane karayolundan Eski Köse Yaylasına gidişte 2. km, orman kenarı, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 510, Ök.El.

481. (4). *T.balsamita* L. subsp. **balsamita**

Bedni Tepesi, kuzey yamaçlar, orman kenarı, 2000 m, 30.08.1998, Kandemir, 1022

482. (5). *T. albipannosum* Hub.-Mor.& Grierson

Köse Dağı Geç., doğu kesimdeki tepe, kayalık alanlar, 2000 m, 30.06.1998, Kandemir, 602, End., Ir.Tur.-El.

483. (6). *T. aucheranum* (DC.) Schult

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, güneye bakan kesimlerde orman kenarı 2000 m, 30.06.1998, Kandemir, 603, Ir.-Tur.El.

484. (7). *T. mucroniferum* Hub.Mor. & Grierson

Köse Dağı Geç., doğu kesimdeki tepe, kayalık alanlar, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1660 m, 1576, End.

485. (8). *T. nitens* (Boiss. & Noe) Grierson

Kazantaşı Köyü civarı, yol kenarı, 1600 m, 27.07.1998, Kandemir, 938, End.

486. (9). *T. chiliophyllum* (Fisch. & Mey.) Schultz subsp. **chiliophyllum**

Eski Köse Yaylası, orman altı, 1800 m, 05.10.1999, Kandemir, 1590

(10). *T. agyrophyllum* (C. Koch) Tvzel.

1. Başlar 3-4 mm	subsp. agyrophyllum
1. Başlar 5-6 mm	subsp. subvirescens

487. *T. agyrophyllum* (C. Koch) Tsvzel. subsp. *argyrophyllum*

Köse Dağı Geç., doğu kesimdeki tepe, kayalık alanlar, 2000 m, 18.06.1999, Kandemir, 1359, Ir.-Tur.El.

488. *T. agyrophyllum* (C. Koch) Tsvzel. subsp. *subvirescens* (DC.) Grierson Ir.-

Köse Dağı Geç., doğu kesimdeki tepe, kayalık alanlar, 2000 m, 18.06.1999, Kandemir, 1360, Tur.El.

489. (11). *T. abrotanifolium* (L.) Druce

1890, Sint., 3255, Ir.-Tur.El.

181. (21). *TRIPLEOSPERMUM* Schultz Bip.

1. Disk çiçeğin korollası ucta glandular tüylü

2. Çiçeklenmede gövde üst kısımlarda korimboz dallanmış **5. sevanense**

2. Çiçeklenmede gövde orta veya daha alt kısımlarda dallanmış **7. callosum**

1. Disk çiçeğin korollası ucta glandular tüylü değil

3. Fillariler zarsı, kıvrımlı ve siyah kenarlı **2. melanolepis**

3. Fillariler kahve rengi kenarlı

4. Korona akenlerin yarısı kadar **1. caucasicum**

4. Korona akenlerin yarısından daha kısa

5. Başlar 1 cm den geniş **2. oreades var. oreades**

5. Başların genişliği 9 mm den daha az **4. elongatum**

490. (1). *T. caucasicum* (Willd) Hayek

Karayolları Bakım İst., doğuya bakan yamaçlar, bozuk orman içi, 1750 m, 16.06.1998, Kandemir, 324

491. (2). *T. melanolepis* (Boiss. & Buhse) Pobed.

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüne giderken 3. km doğoya bakan çakılı yamaçlar, 1700 m, 10.05.1998, Kandemir, 1180

492. (3). *T. oreades* (Boiss.) Rech. var. *oreades*

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, taşlı alanlar, 2000 m, 10.10.1999, Kandemir, 1120

493. (4). *T. elongatum* (Fisch. & Mey.) Bornm.

Karayolları Bakım İst., doğuya bakan yamaçlar, bozuk orman içi, 1750 m, 16.06.1998, Kandemir, 324

494. (5). T. sevanense (Manden.) Pobed.

Karayolları Bakım İst., doğuya bakan yamaçlar, bozuk orman içi, 1750 m, 16.06.1998,
Kandemir, 325

495. (7). T. callosum (Boiss. & Heldr) E.Hossain End.

Karayolları Bakım İst., doğuya bakan yamaçlar, bozuk orman içi, 1750 m, 16.06.1998,
Kandemir, 326

182. (22). ARTEMISIA L.

1. Tek yıllık; gövde kırmızı renkte; yaprak segmentleri dişli	2. tournefortiana
1. Çok yıllık; gövde rengi yukarıdan farklı ; yaprak segmentleri dişli değil, düz linear, oblong veya dar eliptik	
2. Korolla lopları tüylü	1. austriaca
2. Korolla tüysüz	
3. Reseptekulum belirgin tüylü	3. absinthium
3. Reseptekulum tüysüz	4. santonicum

496. (1). A. austriaca Jack

Kabaktepe Köyü civarı, açık alanlar, 1700 m, 28.08.1999, Kandemir, 1766

497. (2). A. tournefortiana Reichb.

Köse civarı, harabelik alanlar, 1650 m, 1068, 30.08.1998, Kandemir, Ir.-Tur.

498. (3). A. absinthium L.

Kabak Tepe , orman kenarı, 1900 m, 18.07.1998, Kandemir, 892

499. (4). A. santonicum L.

Kabak Tepe, güneye bakan yamaçlar, açık alanlar, 05.10.1999, Kandemir, 1954, Av.-Sib.El.

183. (23). COUSINIA Cass.

1. Başlar en fazla 2 cm genişliğinde	1. bicolor
1. Başların genişliği 3 cm den çok	2. canescens

500. (1). C. bicolor Freyn & Sint.

Sungurbeyli Köyü civarı, doğuya bakan yamaçlar, açık alanlar, 1700 m, 10.07.1999,
Kandemir, 1533, End., Ir.-Tur.El.

501. (2). C. canescens DC.

Sungurbeyli Köyü civarı, doğuya bakan yamaçlar, kayalık alanlar, 1700 m, 10.07.1999,
Kandemir, 1534, Ir.-Tur.El.

184. (24). ARCTIUM L.**502. A. minus subsp. pubens (Babington) Arens**

Sungurbeyli Köyü civarı, vadi içi, nemli alanlar, 1700 m, 10.08.1998, Kandemir, Av.-Sib.El.

185. (25). ONOPORDUM L.**503. O. turicum Danin**

Kabaktepe Köyünden Kabak Tepeye çıkarken 2. km, güneye bakan yamaçlar, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1508, Ir.-Tur.El.

186. (26). CIRSIUM Miller

1. Gövde 10 cm den kısa	7. rizocephalum subsp.rhizocephalum
1. Gövde 20 cm den uzun	
2. Dış fillariler kenarda dikenciklere sahip	1. sommieri
2. Dış fillarilerde kenarde dikencikler yok	
3. Yaprak yüzeyi dikenciklerle kaplı	
4. Başlar gövde yaprak koltuklarından çıkan dallar üzerinde	4. lappaceum
4. Çiçek durumu farklı	
5. Gövde kanatlı	5. vulgare
5. Gövde kanatsız	
6. Fillariler ucta yoğun araknoit tüylü	3. macrobotrys
6. Fillariler orta kısımdan bazala kadar yoğun araknoit tüylü	2. cephalotes
3. Yaprak yüzeyi dikenciklerla kaplı değil	
7. Korolla tabana kadar bilmeli	8. arvense subsp. vestitum
7. Korolla ancak yarıya kadar bölmeli	6. echinus

504. (1). C. sommieri Petrak

Furse, 3856 End., Ir.-Tur.El.

505. (2). C. cephalotes Boiss.

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, subalpin bölge, 2300 m, 16.09.1999, Kandemir, 1952, Ök.D.El.

506. (3). C. macrobotrys (C.Koch) Boiss.

Köse civarı, açık alanlar, 1650 m, 30.08.1998, Kandemir, 1069

(4). C. lappaceum (Bieb.) Fischer

1. Korolla beyaz	subsp. lappaceum
1. Korolla eflatun-mor	subsp. anatomicum

507. *C. lappaceum* (Bieb.) Fischer subsp. *lappaceum*

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1650 m, 10.08.1998, Kandemir, 951

508. *C. lappaceum* (Bieb.) Fischer subsp. *anatolicum* Petrak

Kabaktepe Köyünden Kabak Tepeye çıkarken 2. km, güneye bakan yamaçlar, 1800 m, 18.09.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

509. (5). *C. vulgare* (Savi) Ten.

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken 3. km, güneye bakan yamaçlar, 1800 m, 10.08.1998, Kandemir, 980

510. (6). *C. echinus* (Bieb.) Hand.-Mazz.

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken 3. km, güneye bakan yamaçlar, 1800 m, 12.07.1998, Kandemir, 845, Ir.-Tur.El.

511. (7). *C. rizocephalum* C.A. Meyer, Verz. subsp. *rhizocephalum*

Köseden Salyazıya giderken, 3. km, nemli alanlar, 1680 m, 10.08.1998, Kandemir, 1004, Ir.-Tur.El.

512. (8). *C. arvense* (L.) Scop. subsp. *vestitum* (Wimmer & Grab.)

Sungurbeyli Köyü civarı, ırmak kenarı, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 711

187. (27). PICNOMON Adan**513. *P. acarna* (L.) Cass.**

Sungurbeyli Köyü civarı, doğuya bakan yamaçlar, açık alanlar, 1750 m, 05.10.1998, Kandemir, 1850, Ak.El.

188. (28). PTILISTEMON Cass.**514. *P. afer* (Jacq.) Greuter subsp. *ebernius* Greuter**

Sungurbeyli civarı, taşlı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1530, End.

189. (29). CARDUUS L.**515. *C. nutans* L. subsp. *nutans* sensu lato**

Köse Baraj civarı, doğodaki eğimli yamaçlar, 1700 m, 18.07.1998, Kandemir, 847

190. (30). JURINEA Cass.

1. Gövde basit; yapraklardan en azından bazıları pinnatisek

1. alpigena

1. Gövde dallanmış; yapraklar basit

2. Gövde yapraklarının genişliği 10 mm den az, üst 2 yaprak capitulumun
tabanında yer alır

3. brevicaulis

2. Gövde yapraklarının genişliği 10 mm çok, capitulumun tabanında yaprak yok

517. (2). *J. aucherana* DC.

Şurut Yaylası, açık alanlar, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1507, Ir.-Tur.El.

518. (3). *J. brevicaulis* Boiss.

Yaylım Köyü civarı, açık alanlar, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 734, End. Ir.-Tur.El.

191. (31). *CENTAUREA* L.

1. Orta filleri ekleri bütün zarsi , dentikulat veya yırtık zar kenarlı	5. <i>glastifolia</i>
1. Orta filleri ekleri sillili veya diken şeklinde kenarlara sahip	
2. Çiçekler sarı	
3. Yaprak ve gövde saman sarısı renginde	1. <i>coronopifolia</i>
3. Yaprak ve gövde saman sarısı renginde değil	
4. Gövde 10 cm den uzun, kanatlı	6. <i>solstitialis</i> subsp.<i>solstitialis</i>
4. Gövde 10 cm den kısa	
5. Filleri ekleri saman sarısı renginde	4. <i>armena</i>
5. Filleri ekleri kahve rengi	3. <i>sesilis</i>
2. Çiçekler mavi, pembe, eflatun veya mor	
6. Başlar 9 mm den kısa, 5 mm den daha dar	2. <i>virgata</i>
6. Başlar 10 mm den uzun, 8 mm den geniş	
7. Çiçeklerden en azından bazıları mavi	
8. Tek yıllık; yaprak tüyleri küme küme	12. <i>depressa</i>
8. Çok yıllık; yaprak tüyleri yaprak yüzeyine eşit dağılmış	11. <i>triumfettii</i>
7. Çiçekler farklı renkte, ancak mavi renkli çiçek yok	
9. Orta filleri ekleri ucta dikenli	
10. Başların genişliği 15 mm den az	7. <i>iberica</i>
10. Başlar 15 mm den geniş	
11. Gövde dallanmaz veya alt kısmında dallanır; yapraklar liyrat	8. <i>urvillei</i> subsp.<i>armata</i>
11. Gövde üstte dallanır; yapraklar pinnatisect	9. <i>carduiformis</i>
	subsp. <i>orientalis</i>
9. Orta filleri ekleri ucta dikenli değil	10. <i>pulcherrima</i> subsp. <i>freyni</i>

519. (1). *C. coronipfolia* Lam.

Furse, 3678, Ir.-Tur.

(2). *C. virgata* Lam.

1. Pappus 1-2 mm	Grup a
1. Pappus 2.5 mm den uzun	Grup d

520. *C. virgata* Lam. Grup a

Sungurbeyli Köyü civarı, doğuya bakan çakılı, yamaçlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1350

521. *C. virgata* Lam. Grup d

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1650 m, 18.07.1998, Kandemir, 886, Ir.-Tur.El.

522. (3). *C. sesilis* Willd.

Bedni Tepesi, taşlı alanlar, 2400 m, 16.09.1999, Kandemir, 1867, End., Ir.-Tur.El

523. (4). *C. armena* Boiss.

Bedni Tepesi, taşlı alanlar, 2400 m, 16.06.1998, Kandemir, 244, End., Ir.-Tur. El.

524. (5). *C. glastifolia* L.

Köseden Salyazıya giderken 2. km, vadi içi, sulak alanlar, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

525. (6). *C. solstitalis* L.subsp.*solstitalis*

Köse civarı, ekili alanların kenarı, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 539

526. (7). *C. iberica* Trev.ex Sprengel

Köseden Köse yaylasına giderken 1. km de, güneye bakan açık alanlar, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 719

527. (8). *C. urvillei* DC. subsp.*armata* Wagenitz

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken 1. km de suldaki vadi içi, kurumuş dere yatağı, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 635, D.Ak.El.

528. (9). *C. carduiformis* DC. subsp. *orientalis* Wagenitz

Köseden Köse yaylasına giderken 1. km de, güneye bakan açık alanlar, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 768, Ir.-Tur.El.

529. (10). *C. pulcherrima* Willd. subsp. *freynii* (Sint.) Wagenitz

Bedni Tepesi, güneye bakan, çakılı alanlar, 2447 m, 30.06.1998, Kandemir, 975, End.

530. (11). *C. triumfettii* All. Grup a

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkarken, 1. km, açık alanlar, 12.07.1998, Kandemir, 702

531. (12). *C. depressa* Bieb.

Köse civarı, ekili alanlar, 1650 m, 10.05.1998, Kandemir, 1185

192. (32). *CRUPINA* (Pers.) DC.

1. Akenler silindirik

1. *vulgaris*

1. Akenler obovat, basık

2. *crupinastrum*

532. (1). *C.vulgaris* Cass.

Sungurbeyli Köyü den Kazantaşı Köyü ne giderken yol ayrimi, yol kenarı, 1600 m,

18.06.1998, Kandemir, 1330

533. (2). *C. crupinastrum* (Moris) Vis.

Sungurbeyli Köyü civarı, orman altı, 1800 m, 05.10.1999, Kandemir, 1844

193. (33). *CARLINA* L.

1. Başlar tek

2. *vulgaris*

2. Bitki boyu 20 cm den uzun

3. *bibersteinii*

2. Bitki boyu 15 cm den kısa

1. *oligocephala* subsp. *oligocephala*

534. (1). *C. oligocephala* Boiss. & Kotschy subsp. *oligocephala*

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1655 m, 27.07.1999, Kandemir, 1569

535. (2). *C. vulgaris* L.

Köse-Gümüşhane yolundan Subaşı Köyüne yol ayriminda , dere kenarı, 1700 m, 27.07.1999, Kandemir, 1570

536. (3). *C. bibersteinii* Bernh. ex Hornem

Köse-Gümüşhane yolundan Subaşı Köyüne yol ayriminda , dere kenarı, 1700 m, 27.07.1999, Kandemir, 1571

194. (34). *XERANTHEMUM* L.

1. Pappus skalaları akenlerin 2 katından az

1. *annuum*

1. Pappus skalaları akenlerin 2 katından daha uzun

2. *longipapposum*

537. (1). *X. annuum* L.

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1078

538. (2). *X. longipapposum* Fisch. & Mey.

Köse civarı, ekili alanlar, 1650 m, 30.08.1998, Kandemir, 1077

195. (35). *CHARDINIA* Desf.**539. *C. orientalis* (L.) O. Kuntze**

Köse civarı, ekili alanlar, 1650 m, 10.08.1998, Kandemir, 924, Ir.-Tur.El.

196. (36). *ECHINOPS* L

1. Yapraklar bütünden pinnatisekt' e doğru parçalı	2. <i>galaticus</i>
1. Yapraklar 1-2 pinnatisekt	
2. En içteki fillariler yarıya kadar bitişik	4. <i>orientalis</i>
2. İçteki fillariler dipde ancak 1/3 üne kadar bitişik veya serbest	
3. Kapitulum 2.5 cm den uzun	3. <i>pungens</i> var.<i>pungens</i>
3. Kapitulum en çok 2 cm	1. <i>rito</i>

540. (1). *E. rito* L.

Karayolları Bakım İst. civarı, yol kenarı, 1800 m, 18.07.1998, Kandemir, 860

541. (2). *E. galaticus* Freyn

Köse Barajı civarı, doğuya bakan eğimli yamaçlar, 1680 m, 10.08.1999, Kandemir, 1611,
Ök.El.

542. (3). *E. pungens* Trautv. var.*pungens*

Kabaktepe Köyü civarı, açık alanlar, 1700 m, 03.10.1999, Kandemir, Ir.-Tur.El.

543. (4). *E. orientalis* Trautv.

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

197. (37). *CICHORIUM* L.**544. *C. intybus* L.**

Kabaktepe Köyü civarı, açık alanlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1550

198. (38). *SCORZONERA* L.

1. Bazal yapraklardan bazıları pinnatisek	
2. Ovaryum ve akenler tüysüz	2. <i>hieraciifolia</i>
2. Ovaryum ve akenler tüylü	1. <i>armeniaca</i>
1. Bazal yaprakların hepsi bütün, bazen undulat	
2. Gövde tabandan dallanır	
3. Bitki boyu 10 cm den az; yaprak çok yoğun lanat tüylü	6. <i>pseudolanata</i>

3. Bitki boyu 10 cm den uzun; yaprak lanat tüylü değil	3. mollis
2. Gövde üst kısmında dallanır	
3. Aken tüylü; her gövde tek baş taşır	4. eriophora
3. Aken tüysüz, sert çıktınlı; baş sayısı birden çok	
4. Yaprak uzunluğu genişliğinin 5 katından az	7. tomentosa
4. Yaprak uzunluğu genişliğinin 5 katından çok	5. cinerea

545. (1). *S. armeniaca* (Boiss. & Huet) Boiss.

Köse Barajı civarı, batıya bakan eğimli yamaçlar, 1660 m, 16.05.1998, Kandemir, 1288

546. (2). *S. hieraciifolia* Hayek

Köse Barajı civarı, batıya bakan eğimli yamaçlar, 1660 m, 16.05.1998, 1287, End. Ir.-Tur.El.

(3). *S. mollis* Bieb.

1. Gövde yapraklı	subsp. <i>mollis</i>
1. Gövde yapraksız	subsp. <i>szowitzii</i>

547. *S. mollis* Bieb. subsp. *mollis*

Kabak Tepe, açık alanlar, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 1189

548. *S. mollis* Bieb subsp. *szowitzii* (DC)

Köse Barajı yatağı, batıya bakan eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 1295, Ir.-Tur.El.

549. (4). *S. eriophora* DC.

Kabak Tepe, orman içi, 1900 m, 10.07.1998, Kandemir, 1390, End.

550. (5). *S. cinerea* Boiss.

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1900 m, 16.05.1999, Kandemir, 1512, End., Ir.-Tur.El.

551. (6). *S. pseudolanata* Grossh.

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüye gidişte 3. km, doğuya bakan taşlı yamaçlar, 1600 m, 10.05.1999, Kandemir, 1187, Ir.-Tur.El.

552. (7). *S. tomentosa* L.

Bedni Tepesinin doğu kesimleri, yol kenarı, 2220 m, 12.07.1998, Kandemir, 740, End., Ir.-Tur.El.

199. (39). TRAGOPOGON L.

1. Çiçekler sarı	
2. Fillarilerde siyah tüyler var	5. aureus

2. Fillerilerde siyah tüy yok
 3. Tabanda bir önceki yıldan yaprak kalıntıları var; pappus
     20 mm den uzun   **4. reticulatus**
 3. Tabanda bir önceki yıldan kalan yaprak kalıntısı yok;
     pappus 20 mm den uzun   **3. buphthalmoides**
1. Çiçekler pembe veya açık mor
 4. Filleriler çiçekli durumda 2.5-4 cm, meyvede 4-8 cm;
     pappus gri-kahverengi   **1. longirostris** subsp. **abbreviatus**
 4. Filleriler çiçekli durumda 1.5-2.5 cm, meyvede 3-5 cm;
     pappus eflatun   **2. coloratus**

553. (1). *T. longirostris* Bisch. Ex Schultz. subsp. **abbreviatus Boiss.**

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 18.06.1999, Kandemir, 1317

554. (2). *T. coloratus* C.A. Mayer

Kabaktepe Köyü civarı, ekili alanların kenarı, 1690 m, 05.10.1999, Kandemir, 1541, Ir.-Tur.El.

(3). *T. buphthalmoides*

- 1.Yaprağın en geniş kısmı en fazla 1 cm   var. **buphthalmoides**
 1.Yaprağın en geniş kısmı en az 1.5 cm   var. **latifolius**

555. *T. buphthalmoides* (DC) Boiss. var. **buphthalmoides**

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1396

556. *T. buphthalmoides* (DC) var. **latifolius Boiss.**

Eski Köse YayLASı civarı, otlak alanlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 304, Ir.-Tu.El.

557. (4). *T. reticulatus* Boiss. & Huet.

Köse Barajı civarı, çakılı yamaçlar, 1690 m, 10.08.1998, Kandemir, 1025

558. (5). *T. aureus* Boiss.

Köseden Eski Köse YayLASına giderken vadi içi, çalılık alanlar, 30.08.1998, Kandemir, 1105,
End.

200. (40). LEONTODON L.

1. Gövde dallanmaz   **1. hispidus**
 1. Gövde dallanır   **2. crispus** subs. **asper** var.**asper**

(1). L. hispidus L.

559. L. hispidus L. var. hispidus

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 06.10.1999, Kandemir, 1631

560. *L.hispidus* L. var *glabratus* (W.Koch) Bisch.

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 06.10.1999, Kandemir, 1632

561. (2). *L. crispus* Vill. subs. *asper* (Waldst. & Kit.) Rohl. var.*asper*

Surut Yaylası, yol kenarı, 10.07.1999, Kandemir, 1504

201. (41). PICRIS L

1. Yapraktaki glikohitlerin hepsi 2 dallı	1. <i>hieraioides</i>
1. Yapraktaki glikohitlerden en azından bazıları 3-4 dallı	2. <i>strigosa</i>

562. (1), P. hieraioides L.

Köseden Salyazıya giderken, 2. km, yol kenarı, 1670 m, 12.07.1998, Kandemir, 691, Av.-Sıh El

563. (2). *P. strigosa* Bieb.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1650 m. 10.09.1999, Kandemir, 1626. Jr.-Tur.El.

202. (42). SONCHUS L.

- 1.Akenler ana damarlar arasında düz; yaprak kulakçıkları ucta
yuvarlağımsı 1. *asper* subsp. *glaucescens*

1.Akenler ana damarlar arasında tuberküllü; kulakçıklar ucta akut 2. *oleraceus*

564. (1). *S. asper* (L.) Hill, Herb. subsp. *glaucescens* (Jordan) Ball

Köse Deresi kenarı, kumlu topraklar, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1910

565. (2). *S. oleraceus* L.

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1900 m, 05.10.1999, Kandemir, 1890

203. (43). REICHARDIA Roth

566. R. glauca Matthew

Eski Köse Yaylası yol ayırımı vadi içi, doğuya bakan yamaçlar, 1700 m, 30.08.1998,
Kandemir, 1094 Jr.-Tur.El.

204. (44). HIERACIUM L

1. Çiçeklerme devresinde bazal yaprak var	1. onosmopsis
1.Çiçeklerme devresinde bazal yaprak yok	
2.Gövde yaprakları ampleksikaul	2. microtum
2.Gövde yaprakları ampleksikaul değil	
3. İnvoluklur yoğun glandular tüylü	3. olympicum
3. İnvoluklurda glandular tüy yok veya birkaç	4. rigens

567. (1). H. onosmopsis (Zahn) Sell & West

Köse dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1900 m., 1660 m, 16.09.1999, Kandemir, 1829,
Öksin El.

568. (2). H. microtum Boiss.

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1064, Öksin El.

567. (3). H. olympicum Boiss.

Karayolları Bakım İst. civarı, vadi içi ırımkı kenarı, 1750 m, 18.07.1998, Kandemir, 883,
Av.-Sib.El.

570. (4). H. rigens Jordan

Köse Dağı Geç., kuzeye bakan yamaçlar, orman içi, 1900 m, 08.09.1999, Kandemir, 1644,
Av.-Sib.El.

205. (45). PILOSELLA Hill

1. Bitki skapus	1. hoppeana
1. Bitki skapus değil	
2. Gövde aşağı kısımlarda dallanır	4. x macrotricha
2. Gövde yalnız çiçek durumunda dallanır.	
3. Pedonkullar yoğun sarı glandular tüylü	7. verruculata
3. Pedonkullarda glandular tüy yok veya seyrekl	
4. Pedonkullar uzun	2. x ruprechtii
4. Pedonkullar kısa	
5.Yaprak tüyleri az çok batıcı	
6.İnvoluklur siyah glandular tüylü	3. echiooides
6.İnvoluklurda glandular tüy varsa siyah değil	5. x auriculoides
5.Yaprak tüyleri yumuşak	6. x maschukensis

(1). *P. hoppeana* (Schultes) C.H. & F.W. schultz

1. İvolokulurda glandular tüy sayısı glandular olmayandan çok   subsp. **testimonialis**
 1. İvolokulurda glandular tüy sayısı glandular olmayandan az   subsp. **pilisiquama**

571. *P. hoppeana* (Schultes) C.H. & F.W. Schultz subsp. **testimonialis (Naegli ex Peter) Sell & West**

Köse Deresi kenarı, 1660 m, 18.07.1998, Kandemir, 907, Av.-Sib.El

572. *P. hoppeana* (Schultes) C.H. & F.W. Schultz subsp. **pilisiquama (NP.) Sell & West**

Köse Dağı Geç., doğu kesimdeki tepe, kayalık alanlar, 1900 m, 18.07.1998, Kandemir, 908

573. (2). *P. x ruprechtii* (Boiss.) Sell & West

Köse Dağı Geç., doğu kesimdeki tepe, orman içi 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1056

(3). *P. echioides* (Lumn.) C.H. & F.W. Schulrz

1. Gövde tüyleri yatık   subsp. **echioides**

1. Gövde tüyleri dik   subsp. **procera**

574. *P. echioides* (Lumn.) C.H. & F.W. Schulrz subsp. **echioides**

Bedni Tepesi, Kuzeye bakan yamaçlar, nemli alanlar, 2300 m, 10.07.1999, Kandemir, 1480

575. *P. echioides* (Lumn.) C.H. & F.W. Schulrz **procera (Fries) Sell & West**

Şurut Yaylası, vadi içi, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1501

576 (4). *P. x macrotricha* (Boiss.) C.H. & F.W. Schulrz

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 19.09.1999, Kandemir, 1883

577. (5). *P. x auriculoides* (A.F. Lang) Sell & West

Bedni Tepesi, Kuzeye bakan yamaçlar, nemli alanlar, 2300 m, 10.07.1999, Kandemir, 1481

578. (6). *P. x maschukensis* (Litw. & Zahn)

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1860 m, 10.07.1999, Kandemir, 1630

579 (7). *P. verruculata* (Link) Sojak

Kazantaşı köyü civarı, yol kenarı, 1600 m, 10.08.1998, Kandemir, 942

206. (46). *CICERBITA* Wallr.**580. *C.racemosa* (Willd.) Beauverd**

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1860 m, 14.07.1998, Kandemir, 835,Ök.El.

207. (47). LACTUCA L.

1. Fillariler 13-15; gövde aşağıda dikenli	2. serriola
1. Fillariler 10; gövde dikenli değil	1. saligna

581. (1). L. saligna L.

Köseden Eski Köse Yaylasına giderken 4. km, vadi içi, kayalık alanlar, 27.07.1998,
Kandemir, 922

582. (2). L. serriola L.

Sungurbeyli Köyü civarı, doğuya bakan açık alanlar, 1780 m, 19.09.1999, Kandemir, 1852,
Av.-Sib.El.

208. (48). LAPSANA L.**583. L. communis L. subsp. *intermedia* (Bieb.) Hayek**

Sungurbeyli Köyü civarı, vadi içi gölgelik alanlar, 1750 m, 28.08.1999, Kandemir, 1724

209. (49). TARAXACUM Wiggers

1. Akenler kırmızı renkte	6. buttleri
1. Akenler farklı renkte	
2. Aken gagası 6 mm	
3. Dış fillariler tüysüz	5. scaturiginosum
3. Dış fillariler tüylü veya silli	3. serotinum
2. Aken gagası 6 mm den kısa	
4. Yapraklar bütün değil, loplar triangular	
5. Pappus kırmızı kahverengi	1. bessarabicum subsp. bessarabicum
5. Pappus hafif kahverengi	2. microcephaloides
4. Yapraklar hemen hemen bütün	4. crepidiforme subsp. crepidiforme

584. (1). T. *bessarabicum* (Hornem.) Hand.-Maz. subsp. *bessarabicum*

Kabak Tepe, orman kenarı, 1900 m, 05.10.1999, Kandemir, 1915

585. (2). T. *microcephaloides* van Soest

Çatal Tepe açık alanlar, yol kenarı, 2000 m, 30.08.1998, Kandemir, 1046

586. (3). T. *serotinum* (Waldst. & Kit.) Poiret

Köse civarı, harabelik alanlar, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1922

587. (4). T. *crepidiforme* DC. subsp. *crepidiforme*

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1720 m, 10.08.1998, Kandemir, 1023, Ir.-Tur.El.

588. (5). *T. scaturiginosum* G. Hagl.

Köse civarı, nemli alanlar, 1650 m, 18.06. 1998, Kandemir, 451

589. (6). *T. buttleri* van Soest

Köse civarı, nemli alanlar, 1650 m, 15.04.1998, Kandemir, 50

210. (50). *CHONDRINELLA* L.***C. juncea* L.**

1. Fillariler ortada sert tüylü	var. acantholepis
1. Fillerilerde sert tüyler yok	var. juncea

590. *C. juncea* L. var. *juncea*

Köse Barajı yatağı yol kenarı, 1650 m, 18.09.1998, Kandemir, 1104

591. *C. juncea* L. var. *acantholepis* (Boiss.) Boiss.

Köse Barajı yatağı yol kenarı, 1650 m, 18.09.1998, Kandemir, 1105

211. (51). *CREPIS* L.

1. İçteki akenler gagasız	2. sancta
1. İçteki akenler uzun gagalı	
2. Gövde tüysüz	1. foetida
2. Gövde tüylü	3. vesicaria

1. *C. foetida* L.

1. İnvokulurda glandular tüyler var	subsp. foetida
1. İnvokulurda glandular tüyler yok	subsp. rhoeadifolia

592. *C. foetida* L. subsp. *foetida*

Eski Köse yaylası civarı, otlak alanlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 396

593. *C. foetida* L. subsp. *rhoeadifolia* (Bieb.) Celak.

Karayolları bakım ist., vadi içi, nemli alanlar, 10.08.1999, Kandemir, 1661

594. (2). *C. sancta* (L.) Babcock

Köse Dağı Geçidinden Çatal Tepeye çıkışta, orman içi, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 116

595. (3). *C. vesicaria* L.

Köse Barajı civarı, batıya bakan eğimli yamaçlar, 1680 m, 23.05.1998, Kandemir, 200

41. CAMPANULACEAE

- 1. Korolla hemen hemen dip kısmına kadar genellikle linear-lanseolat 5 lop'a
bölünmüştür
  - 2. Asyneuma**
- 1. Korolla 5 loblu 3/4 den daha fazla bölünmez
  - 1. Campanula**

212. (1). CAMPANULA L.

- 1. Çiçekler yaprak koltuklarında veya ucta küme teşkil eder
  - 2. Kaliksde ek yapılar var
    - 4. involucrata**
  - 2. Kaliksde ek yapılar yok
    - 3. glomerata var. hispida**
- 1. Çiçek durumu yukarıdan farklı
  - 3. Korolla beyaz
    - 5. betulifolia**
  - 3. Korolla farklı renklerde
    - 4. Gövde dikotomik olarak dallanmış
      - 5. Kaliks ekleri uçda akut
        - 7. propinqua**
      - 5. Kaliks ekleri uçda obtus
        - 8. saxonorum**
    - 4. Gövde dikotomik dallanmaz
      - 6. Korolla 35 mm den uzun
        - 1. latifolia**
      - 6. Korolla 30 mm den kısa
        - 7. Kaliks ekleri var
          - 6. stricta var. stricta**
        - 7. Kaliks ekleri yok
          - 8. Stilus korolla uzunluğunda
            - 2. rapunculoides subsp. cordifolia**
          - 8. Stilus korolladan kısa
            - 9. stevenii**

596. (1). C. latifolia L.

Sungurbeyli Köyü civarı, vadi içi, nemli alanlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, Av.-Sib.El.

597. (2). C. rapunculoides L. subsp. *cordifolia* (C. Koch) Damboldt

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1900 m, 10.08.1999, Kandemir, 1645

598. (3). C. glomerata L. var. *hispida* (Witasek) Hayek

Köse Barajı, civarı, doğuda kalan eğimli, çakılı yamaçlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1747, Av.-Sib.El.

599. (4). C. involucrata Aucher ex A.DC.

Kırıklından Sungurbeyli Köyüye gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1748, Ir.-Tu.El.

600. (5). *C. betulifolia* C. Koch

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüye gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, taş oyuklar, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, 1349, End.,

601. (6). *C. stricta* L. var. *stricta*

Eski Köse yaylası, güneye bakan otlak alanlar, 1800 m, 12.07.1998, Kandemir, 745, Ir.-Tur.El.

602. (7). *C. propinqua* Fisch. & Mey.

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüye gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 1349, Ir.-Tur.El.

603. (8). *C. saxonorum* Gandofer End.,

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüye gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, 1600 m, 18.06.1998, Kandemir, 1348, Ir.-Tur.El.

(9). *C. stevenii* Bieb.

1. Ovaryum papilloz	subsp. beauverdiana
1. Ovaryum düz	subsp. stevenii

604. *C. stevenii* Bieb. subsp. *stevenii*

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüye gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, otlak alanlar, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, 1346, Hir.-Ök.El.

605. *C. stevenii* Bieb. subsp. *beauverdiana* (Fomin) Rech. Fil Schiman-Czeika Ir.-

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüye gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, otlak alanlar, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, Tur.El.

213. (2). *ASYNEUMA* Griseb. & Schenk

1. Bitkide bazal yapraklar yok	
2. Bitki tüysüz bazen dipde tüylü.	1. amplexicaule subsp. amplexicaule var. angustifolia
2. Bitki tüylü	4. rigidum subsp. rigidum
1. Bitkide bazal yapraklar var	
3. Pediseller 4 mm den uzun	3. lobeloides
3. Pediseller 3 mm den kısa	
4. Gövde çapı 5 mm den çok	5. virgatum subsp. virgatum
4. Gövde çapı 4 mm den az	2. limonifolium subsp. pestalozzae

606. (1). *A. amplexicaule* (Willd.) Hand.-Maz. subsp. *amplexicaule* var. *angustifolia* (Boiss.) Bornm.

Şurut Yaylası civarı, yol kenarı, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1430, Ir.-Tur.El.

607. (2). *A. limonifolium* (L.) Jancen subsp. *pestalozzae* (Boiss.) Damboldt

Köseden Köse Yaylasına gidişte, güneye bakan açık alanlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1445 End.

608. (3). *A. lobelioides* (Willd.) Hand.-Mazz.

Köse Barajı civarı, doğuda kalan eğimli yamaçlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1444, Ir.-Tur.El.

609. (4). *A. rigidum* (Will) Grossh. subsp. *rigidum*

Köse Barajı civarı, doğuda kalan eğimli yamaçlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1443, Ir.-Tur.El.

610. (5). *A. virgatum* (Labill.) subsp. *virgatum*

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2300 m, 25.07.1999, Kandemir, 1586

42. ERICACEAE

1. Bitki otsu; korolla polypetal

1. Pyrola

1. Bitki odunsu; korolla gamopetal

2. Vaccinium

214. (1). VACCINIUM L

611. *V. uliginosum* L.

Köse Dağı Geç., Kuzeye bakan yamaçlar, ormanlık alanların üst seviyesileri, 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1037

215. (2). PYROLA L.

612. *P. media* Swartz

Köse Dağı Geç., Kuzeye bakan yamaçlar, orman içi, 1800 m, 05.10.1999, Kandemir, 1952 Av.-Sib.El.

43. LENTIBULARIACEAE

216. PINGUICULA L.

613. *P. balcanica* Casper subsp. *pontica* Casper

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 15.05.1998, Kandemir, 23, Ök.El.

44. PRIMULACEAE

1. Gövde yapraksız.. 2. Koralla boğaz kısmında daralır; stilus eşit uzunlukta 2. Koralla boğaz kısmında daralmaz; stiluslar farklı uzunlukta	2. Androsace 1. Primula
1. Gövde yapraklı 3. Bitki dik; çiçekler sarı 3. Bitki yatık; çiçekler mavi	3. Lysimachia 4. Anagallis

217. (1). PRIMULA L.

1. Korolla sarı; brakteler pedisellerden kısa 1. Korolla mor-kırmızı; brakteler pedisellerden uzun	1. elatior subsp. pallasii 2. auriculata

614. (1) . P. elatior (L.) Hill subsp. *pallasii* (Lehm.) W.W.Sm. & Forrest

Köse Dağı Geç., açık alanlar, sulak alanların kenarı, 1900 m, 01.04.1998, Kandemir, 24, Av.-Sib.El.

615. (2). P. auriculata Lam.

Bedni Tepesi, alpin bölge, sulak alanlar, 2300 m, 14.07.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

218. (2). ANDROSACEA L.

1. Skapus basit tüylü 1. Skapus çatallı tüylü	1. maxima
2. Bitki 5 cm den kısa; pediseller 5 mm den kısa 2. Bitki 5 cm den uzun; pediseller 5 mm den uzun	2. multiscapa 3. armeniaca subsp. <i>macrantha</i>

616. (1). A. maxima L.

Beedni Tepesi, kayalık alanlar, 2400 m, 10.07.1999, Kandemir, 1477

617. (2) . A. multiscapa Duby

Köse girişi, güneye bakan hafif eğimli yamaçlar, 1670 m, 20.04.1998, Kandemir, 1144

618. (3). A. armeniaca L. subsp. *macrantha* (Boiss. & Huet) Martelli

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, açık alanlar, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 115, End., Ir.-Tur.El.

219. (3). LYSIMACHIA L.

1. Çiçek durumu panikül 1. Çiçek durumu vertisillat	1. vulgaris 2. verticillata

619. (1). *L. vulgaris* L.

Köse Deresi kenar, 1650 m, 10.07.1999, Kandemir, 1547

620. (2). *L. verticillata* Bieb.

Köse Deresi kenar, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, Hir.-Ök.El.

220. (4). *ANAGALLIS* L.**621. *A. arvensis* L. subsp. *caerulea* (Schreber)**

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1660 m, 05.10.1999, Kandemir, 1893

45. APOCYNACEAE**221. *VINCA* L.****622. *V. herbacea* Waldst. & Kit.**

Kazantaşı Köyü civarı, harabelik alanlar, 1650 m, 23.05.1998, Kandemir, 188

46. ASCLEPIADACEAE**222. *VINCETOXICUM* N.M. Wolf*****V. fuscum*(Hornem.) Reichb**

1.Korolla loplar üstde tüylü	subsp. <i>fuscum</i>
1.Korolla tüysüz	subsp. <i>boissieri</i>

623. *V. fuscum* (Hornem.) Reichb subsp. ***fuscum***

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 1343

624. *V. fuscum* (Hornem.) Reichb. subsp.*boissieri*** (Kusn.) Browicz**

Kırklıdan Sungurbeyli Köyüne gidişte, 2. km güneye bakan yamaçlar, kayalık alanlar, 1600, 10.07.1999, Kandemir, 1558, End., Ir.-Tur.El.

47. GENTIANACEAE

1. Stilus uzun, ucta ikiye bölünmüş	1. <i>Centaurium</i>
1. Stilus kısa, bütün	2. <i>Gentiana</i>

223. (1). CENTAURIRUM Hill**C. erythraea Rafn**

1. Gövde skabrit	subsp. turcicum
1. Gövde düz	subsp. erythraea

625. C. erythraea Rafn subsp. subsp. **erythraea**

Subaşı Köyü yol ayrimi, batıya bakan yamaçlar, vadi içi, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1338, Av.-Sib.El.

626. C. erythraea Rafn subsp. **turcicum (Velen) Melderis**

Subaşı Köyü yol ayrimi, batıya bakan yamaçlar, vadi içi, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir,

224. (2). GENTIANA L.

1. Korolla 30 mm den kısa	1. pyreniaca
1. Korolla 30 mm den uzun	2. septemfida

627. (1). G. pyreniaca L.

Köseden Köse Yaylasına gidişte, 2. km, güneye bakan açık alanlar, 1700 m, 15.04.1998, Kandemir, 55, Av.-Sib.El.

628. (2). G. septemfida Pallas

Subaşı Köyü yol ayrimi, batıya bakan yamaçlar, vadi içi, 1700 m, 27.07.1998, Kandemir, 921, Hir.-Ök.D.El.

48. CONVOLVULACEAE**225. CONVOLVULUS L.**

1. Gövde az çok dik	1. lineatus
1. Bitki uzun sürüngü bir veya birkaç gövdeye sahip	
2. Dış sepal yoğun tüylü; ovaryum ucta tüylü	3. galaticus
2. Dış sepal tüysüz, nadiren dağınık olmayan tüylü	2. arvensis

629. (1). C. lineatus L.

Köse civarı, ekili alanların kenarları, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 493

630. (2). C. arvensis L.

Gökçe Köyü civarı, yol kenarı, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 489

631. (3). *C. galaticus* Rosan ex Chois

Gökçe Köyü civarı, yol kenarı, 1660 m, 16.06.1998, Kandemir, 318, End., Ir.-Tur. El.

49. BORAGINACEAE

1. Bitki tamamen tüysüz	12. <i>Crinthe</i>
1. Bitki az çok tüylü	
2. Kaliks çok yoğun uzun lanat tüylü	6. <i>Rindera</i>
2. Kaliks tüysüz veya tüylüyse tüy durumu yukarıdan farklı	
3. Çiçekler soluk veya parlak sarı, beyaz ise çiçekler sarkık	
4. Çiçekler dik, parlak sarı renkte ; kimoz brakteli	16. <i>Alkanna</i>
4. Çiçekler sarkık, soluk sarı veya krem renginde; kimoz brakresiz	11. <i>Onosma</i>
3. Çiçekler değişik renkte, beyaz ise çiçekler dik	
5. Meyve dikensi yapılara sahip	
6. Stilus belirgin olarak korolladan dışarı uzanır	7. <i>Solenanthus</i>
6. Stilus belirgin olarak korolladan dışarı uzanmaz	
7. Stilus 2.5 mm veya daha uzun	8. <i>Cynoglossum</i>
7. Stilus en çok 2 mm uzunluğunda	2. <i>Lappula</i>
5. Meyvede dikensi yapılar yok	
8. Stamenlerden en azından bazıları korolladan dışarı belirgin olarak uzanır	
9. Flamentler dipte tüylü	13. <i>Trachystemon</i>
9. Flamentler tüysüz	12. <i>Echium</i>
8. Stamenler korolla tüpü içinde kalır	
10. Kaliks lopları arası dentat; findikçiklar armut şeklinde	3. <i>Asperugo</i>
10. Kaliks lopları arası dentat değil; findikçiklar farklı	
11. Kimoz braktesiz	
12. Korolla beyaz	1. <i>Heliotropium</i>
12. Korolla farklı renkte	5. <i>Paracaryum</i>
11. Kimoz brakteli	
13. Korolla tüpü içte uzunluğuna 5 tüy bandına sahip	9. <i>Buglossoides</i>
13. Korolla yukarıdan farklı	
14. Kimoz üst kısmında braktesiz	4. <i>Myosotis</i>
14. Kimoz üst kısımlarda brakteli	
15. Boğaz pulları üçgenimsi-oblongdan ince uzun şekle	

doğru şekilli, tüysüz; kaliks meyvede kalmaz	14. Anchusa
15. Boğaz tüyleri kısa, çoğulukla tüy halsi oluşturur	15. Nonea

226. (1). HELIOTROPIUM L.**632. H. dolosum De Not.**

Kabaktepe Köyü civarı, ekili alanlar, 16800 m, 10.08.1998, Kandemir, 985

227. (2). LAPPULA Fabriscus

1. Bitki boyu 12 cm den az	3. spinocarpos
1. Bitki boyu 15 cm den uzun	
2. Korolla rotat, tüp 1.2 mm, üstde 5-7 mm çapında	1. barbata
2. Korolla infundibular, tüp 2.5 mm, üstde 2-2.5 mm çapında	2. squarrosa

633. (1). L. barbata (Bieb.) Gürek

Köse Barajı civarı, batiya bakan eğimli yamaçlar 1690 m, 16.05.1999, Kandemir, 1218

634. (2). L. squarrosa (Retz.) Dumort

Köse civarı, çeşme önü, 1650 m, 12.07.1998, Kandemir, 761

635. (3). L. spinocarpos (Forsskal)

Köse civarı, güneye bakan hafif eğimli yamaçlar, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 465, Ir.-Tur.El.

228. (3). ASPREGO L**636. A. procumbens L**

Köse civarı, ekili alanların kenarı, 1650 m, 16.06.1998, Kandemir, 227, Av.-Sib.El.

229. (4). MYOSOTIS L.

1. Meyvede kaliks kalıcı	
2. Yapraklar dar linear	3. lithospermifolia
2. Yapraklar ovat	2. alpestris subsp. alpestris
1. Meyvede kaliks düşer	1. sylvatica subsp. rivularis

637. (1). M. sylvatica Ehrh. ex Hoffm. subsp. *rivularis* Vestergren

Köseden Köse Yaylasına gidişte, 2. km, güneye bakan açık alanlar, 1700 m, 10.07.1999, Kandemir, 1521, Hir.-Ök.D.El.

638. (2). M. alpestris F.W. Schmidt subsp. *alpestris*Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 30.06.1998, **Kandemir**, 687

639. (3). *M. lithospermifolia* (Willd.) Hornem

Eski köse YayLASı civarı, vadi içi, 1800 m , 18.06.1998, Kandemir, 400

230. (5). *PARACARYUM* (DC.) Boiss.

1. Korolla 9 mm den uzun	1. <i>calycinum</i>
1. Korolla 9 mm den kısa	
2. Meyve kanatları dalgalı	3. <i>cristatum</i> subsp. <i>cristatum</i>
2. Meyve kenarları dalgalı değil	2. <i>lithospermifolium</i> var. <i>erectum</i>

640. (1). *P. calycinum* Boiss.& Bal.

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 1332, End.,Ir.-Tur.El.

641. (2). *P. lithospermifolium* (Lam.) Grande var. *erectum* R.Mill.

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1850 m, 18.06.1998, Kandemir, 1343, End.,Ir.-Tur.El

642. (3). *P. cristatum* (Schreber) subsp. *cristatum*

Sungurbeyli Köyü civarı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1281,
End.,Ir.Tur.El.

231. (6). *RINDERA* Pallas***R. lanata* Pallas**

1. Bazal yapraklar oblong, eliptik veya ovat	var. <i>lanata</i>
1. Bazal yapraklar linear-lanseolat	var.<i>canascens</i>

643. (1). *R. lanata* Pallas var. *lanata*

Köseden Kabaktepe Köyüne gidişte 1. km soldaki vadi içi, kurumuş dere yatağı, 1660 m,
10.07.1999, Kandemir, 1444

644. (2). *R. lanata* Pallas var.*canascens* (A.DC.) Kusn.

Eski Köse YayLASının alt kesimleri, dere kenarı, 1750 m, 10.07.1999, Kandemir, 1409

232. (7). *SOLENANTHUS* Ledeb.***S. stamineus* (Desf.) Wettst.**

Eski Köse YayLASının alt kesimleri, dere kenarı, 1750 m, 10.05.1999, Kandemir, 1182

233. (8). *CYNOGLOSSUM* L***C. montanum* L.**

Eski Köse YayLASının alt kesimleri, otlak alanlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 400, Av.-
Sib.El.

234. (9). BUGLOSSOIDES Moench**647. B. arvensis (L.) Jhonston**

Kabak Tepe, yol kenarı, 1800 m, 18.06.1999, Kandemir, 1337

235. (10). ECHIUM L

1. Korolla 7-9.5 mm

1. italicum

1. Korolla 13 mm den uzun

2. Kaliks çiçekte 5-6 mm; bütün stamenler korolla dışına uzanır

2. vulgare2. Kaliks çiçekte 7-9 mm; sadece alt iki stamen korolla dışına uzanır **3. plantagineum****648. (1). E. italicum L.**

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, bozuk orman içi, 1850 m, 16.06.1998, Kandemir, 313, Ak.El.

649. (2). E. vulgare L.

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 480, Av.-Sib.El

650. (3). E. plantagineum L.

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 12.07.1998, Kandemir, 1783

236. (11). ONOSMA L.

1. Tuberler tüysüz

2. Bazal yapraklar az çok saplı, yapraklar sericious tüylü

1. sericeum

2. Bazal yapraklar sapsız; yapraklar yoğun setalı

2. bulbotrichum

1. Tuberler tüylü

3. Yapraklar yatık, gri-beyaz setalı

3. isauricum

3. Yaprak setaları dik, renk belirgin gri-beyaz değil

4. bracteosum

4. Korolla 18 mm den uzun

4. Korolla 18 mm den kısa

5. Korolla klavat

7. armenum

5. Korolla silindirik

6. Fındıkçıklar dorsalde gagalı

5. aucheranum

6. Fındıkçıklar ventralde gagalıgidum

651. (1). O. sericeum Willd.

Karayolları Bakım İst. civarı, doğuya bakan eğimli yamaçlar, 1800 m, 23.05.1998, Kandemir, 197, Ir.-Tur.El.

652. (2). *O. bulbotrichum* DC.

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1514, Ir.Tur.El.

653. (3). *O. isauricum* Boiss. & Heldr.

Karayolları Bakım İst. civarı, doğuya bakan eğimli yamaçlar, 1800 m, 18.06.1999, Kandemir, 1365, End., Ir.-Tur.El.

654. (4). *O. bracteosum* Hausskn. & Bornm.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 152, End., Ir.-Tur.El.

655. (5). *O. aucheranum* DC.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1650 m, 16.06.1998, Kandemir, 371, D.Ak.El.

656. (6). *O. rigidum* Ledeb

Eski Köse Yayılarının alt kesimleri, otlak alanlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, Av.-Sib.El.

657. (7). *O. armenum* DC.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2300 m, 29.08.1999, Kandemir, 1716, End.

237. (12). CERINTHE L.**658. *C.minor* L. subsp. *auriculata* (Ten.) Domac**

Kabaktepe Köyü civarı, yol kenarı, 1690 m, 05.10.1999, Kandemir, 1921

238. (13). TRACHYSTEMON D.Don**659. *T. oriantalis* (L.) G.Don**

Köse Baraj yatağı, dere kenarı, gölgelik alanlar, 1650 m, Ök.El.

239. (14). ANCHUSA L.

1. Kaliks çiçekte 8 mm	2. <i>azurea</i> var.<i>azurea</i>
1. Kaliks çiçekte en çok 6 mm	
2. Korolla tüpü 2 mm den kısa	4. <i>barellieri</i>
2. Korolla tüpü 2 mm den çok	
3. Kaliks tabana kadar bölünmüştür	3. <i>arvensis</i> subsp. <i>orientalis</i>
3. Kaliks tabana kadar bölünmez	1. <i>leptophylla</i> subsp. <i>incana</i>

660. (1). *A. leptophylla* Roumer & Schults subsp. *incana* (Ledeb.) Chamb.

Kazantaşı Köyünün üst kesimleri, kuzeye bakan yamaçlar, 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1059, End., Ir.-Tur.El.

661. (2). *A. azurea* Miller var.*azurea*

Köse civarı, çeşme ünү, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 486

662. (3). *A. arvensis* (L.) Bieb. subsp. *orientalis* (L.) Nordh.

Köse Baraj yatağı, yol kenarı, 1650 m, 16.05.1999, Kandemir, 1219

(4). *A. barellieri* (All.) Vitman

1. Yapraklar bütün	var. <i>barellieri</i>
1. Yapraklar seranulat-undulat kenarlı	var. <i>orientalis</i>

663. *A. barellieri* (All.) Vitman var. *barellieri*

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, açık alanlar, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir, 632

664. *A. barellieri* (All.) Vitman var. *orientalis* Guşuleac

Gümüşhaneden Köseye giriş, çeşme yanı, 1650 m, 12.07.1998, Kandemir, 722

240. (15). *NONEA Medicus*

1. Korolla sarı	
2. Tek yıllık; findikciklar dik	1. <i>flavescens</i>
2. Çok yıllık; findikciklar dik değil	5. <i>macrosperma</i>
1. Korolla siyah, kırmızı, pembe veya menekşe	
3. Annulus tüylü	2. <i>melanocarpa</i>
3. Annulus tüysüz	
4. Korolla menekşe	4. <i>intermedia</i>
4. Korolla kırmızı, pembe veya koyu mor	
5. Yaprak kenarları yoğun setoz tüylü; kaliks lopları triangular	6. <i>stenosolen</i>
5. Yaprak kenarları yukarıdaki gibi değil; kaliks lopları lanseolat	3. <i>pulla</i> subsp. <i>scabrisquamata</i>

665. (1). *N. flavescens* (C.A.Meyer) Fisch. & Mey.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 68

666. (2). *N. melanocarpa* Boiss.

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1347, Ir.Tur.El.

667. (3). *N. pulla* (L.) DC. subsp. *scabrisquamata* A. Baytop

Kabak Tepe batıya bakan açık alanlar, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 1298

668. (4). *N. intermedia* Ledeb.

Köseden Eski Köse Yaylasına giderken, vadi içi, yol kenarı, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 1238, Ök.El.

669. (5). *N. macrosperma* Boiss. & Heldr.

Karayolları Bakım İst. civarı, yol kenarı, 1750 m, 05.10.1999, Kandemir, 1629, End., Ir.Tur.El.

670. (6). *N. stenosolen* Boiss. & Bal.

Gökçe Köyü civarı, ekili alanların kenarı, 1670 m, 20.04.1999, Kandemir, 1150, End., Ir.-Tur.El.

241. (16). *ALKANNA* Tausch**671. *A. orientalis* (L.) Boiss.var. *orientalis***

Kabak Tepe, yol kenarı, 1800 m, 30.08.1998, Kandemir, 1075

50. SOLANACEAE

1. Korolla 20 mm den uzun; meyve kapsül

2. Çiçekler tek tek yaprak koltuklarında; kapsül dikenli

2. *Datura*

2. Çiçek durumu rasem ; kapsül dikensiz

3. *Hyoscyamus*

1. Korolla 12 mm den kısa; meyve üzümsü

1. *Solanum*

242. (1). *SOLANUM* L.**672. *S. dulcamara* L.**

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1660 m, 10.08.1998, Kandemir, 960, Av.-Sib.El.

243. (2). *DATURA* L.**673. *D. stromonium* L. Kozm.**

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1880

244. (3). *HYOSCYAMUS* L.

1. Korolla kükürt sarısı, korolla damarları mor

1. *niger*

1. Korolla mor, korolla damarları siyah

2. *reticulatus*

674. (1). *H. niger* L.

Köse Deresi kenarı, kumlu toprakar, 1660 m, 23.05.1998, Kandemir, 191

675. (2). *H. reticulatus* L.

Köse civarı, ekili alanların kenarı, 1660 m, 13.09.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

51. SCROPHULARIACEAE

1. Kaliks dişleri 25 mm den uzun	11. Bunga
1. Kaliks dişleri 20 mm den kısa	
2. Petaller bazala yakın kısmına kadar serbest	5. Veronica
3. Verimli stamen 2; çiçekler mavi	
3. Verimli stamen 4-5; çiçekler sarı veya koyu kahverengi	4. Verbascum
2. Petaller bitişik, koralla tüpsü	
4. Korolla eksenden uzak kısmında mahmuzlu	3. Linaria
4. Korolla eksenden uzak kısmında mahmuzlu değil	
5. Korolla bazal kısmında şişkin; çiçek durumu kimoz	2. Scrophularia
5. Korolla bazal kısmında şişkin değil; çiçek durumu rasem	
6. Yapraklar pinnatisek veya pinnatifit	9. Pedicularis
7. Yapraklar basit, bütün veya dişli	
8. Gövde yapraklar alması	4. Digitalis
8. Gövde yaprakları karşılıklı	
9. Korolla beyaz	7. Euphrasia
9. Korolla sarı, kırmızı veya mor	
10. Korolla 15 mm den kısa	8. Odontites
10. Korolla 15 mm den uzun	
11. Korolla sarı..	10. Rhinanthus
11. Korolla kırmızı, mor.	6. Malampyrum

245. (1). VERBASCUM L.

1. Çiçekler mor	2. phoeniceum
1. Çiçekler sarı	
2. Çiçek durumu basit, pedisel 10 mm den uzun	3. flavidum
2. Çiçek durumu dallanmış, basitse pediseller 10 mm den kısa	
3. Verimli stamen 4	1. oreophilum var. joannis
3. Verimli stamen 5	
4. Brakteol yok	4. pyramidatum
4. Brakteol var, bazen çok küçük	
5. Çiçek durumunda küme küme beyaz unsu maddeler var	
6. Kaliks 7 mm den uzun	5. georgicum

6. Kaliks 7 mm den kısa		
7. Bazal yapraklar en az 9 cm uzunluğunda	11. gnaphlodes	
7. Bazal yapraklardan en azından bazıları 8 cm den kısa...	8. oreodoxum	
5. Çiçek durumunda küme küme beyaz unsu maddeler yok		
8. Flamentler beyaz tüylü		
9. Korolla dışta parlak glandlara sahip	7. oocarpum	
9. Korolla dışta parlak glandlara sahip değil		
10. Bazal yapraklar en az 15 cm uzunluğunda	6. armenum	
	var. armenum	
10. Bazal yapraklardan en azından bazıları 15 cm den kısa		
11. Gövde belirgin kanatlı	12. speciosum	
11. Gövde kanatsız, dikine çizgili	13. cheiranthifolium	
8. Flamentler pembe veya mor tüylü		
10. Çiçek durumu silindirik rasem	9. pallidiflorum	
10. Çiçek durumu az çok dallanmış	10. varians var. varians	

676. (1.) *V. oreophilum* C.Koch var. *joannis* (Bordz.) Hub-Mor.

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 10.08.1998, Kandemir, 1000, Ir.-Tur. El.

677. (2). *V. phoeniceum* L.

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, orman kenarı, 1900 m, 30.08.1998, Kandemir, 1303

678. (3). *V. flavidum* (Boiss.) Freyn & Bornm.

Şurut Yaylası güneşe bakan yamaçlar, açık alanlar, 2300 m, 10.07.1999, Kandemir, 1506, Av.-Sib.El.

679. (4). *V. pyramidatum* Bieb.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1650 m, 30.08.1998, Kandemir, 1074, Hir.-Ök.El.

680. (5). *V. georgicum* Bentham

Köse Dağı Geç., kuzey yamaçlar, orman içi, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 631, Ir.-Tur.El.

681. (6). *V. armenum* Boiss. & Kotschy var. *armenum*

Köseden Eski Köse Yaylasına gidişte 3. km vadisi içi, otlak alanlar, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 595

682. (7). *V. oocarpum* Murb.

Köse Barajı civarı, güneşe bakan eğimli yamaçlar, 27.07.1998, Kandemir, 949, Ir.-Tur. El.

End.

683. (8). *V. oreodoxum* Hub.-Mor.

Yaylım Köyü üst kesimleri, yol kanarı, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 704, Ir.-Tur.El. End.

684. (9). *V. pallidiflorum* Hub.-Mor.

Köse Barajı civarı, batıda kalan tepe, bozuk orman içi, 1700 m, 10.08.1998, Kandemir, 954, Ir.-Tur.El. End.

685. (10). *V. varians* Freyn & Sint. var. *varians*

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, orman kenarı, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir, 625

687. (11). *V. gnaphaloides* Bieb.

Köse Dağı Geç. kuzey yamaçlar, orman içi, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 372

688. (12). *V. speciosum* Schrader

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, 2250 m, 10.07.1999, Kandemir, 1522

(13). *V. cheiranthifolium* Boiss.

1. Kaliks 2 mm den kısa	var. <i>asperulum</i>
1. Kaliks 2 mm den uzun	var. <i>cheiranthifolium</i>

689. *V. cheiranthifolium* Boiss. var. *cheiranthifolium*

Köse Barajı civarı, batıda kalan tepe, bozuk orman içi, 1700 m, 10.08.1998, Kandemir, 946

690. *V. cheiranthifolium* Boiss. var. *asperulum* (Boiss.) Murb.

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1650 m, 18.07.1998, Kandemir, 854, End.

246. (2). SCROPHULARIA L.

1. Tek yıllık	1. <i>ilwensis</i>
1. Çok yıllık	
2. Yapraklar bütün fakat değişik tipte dişli	
3. Alt yapraklar tabanda kordat	2. <i>umbrosa</i>
3. Alt yapraklar tabanda kordat değil	3. <i>libatonica</i>
2. Yaprak değişik derecelerde pinnatifit veya pinnatisek	
4. Çiçek durumunda gövde kanatlı	5. <i>thesioides</i>
4. Çiçek durumunda gövde kanatlı değil	
5. Stamenler koralladan dışarı uzanır	6. <i>canina</i> subsp. <i>bicolor</i>
5. Stamenler koralla tüpü içinde yer alır	4. <i>lucida</i>

691. (1). *S. ilwensis* C. Koch

Köseden Kabaktepe Köyüne gidişte 1. km sağdaki vadi içi, kurumuş dere yatağı, 1670 m, 1226, Ir.-Tur.El.

692. (2). *S. umbrosa* Dum.

Kazantaşı Köyü civarı, dere kenarı, 1600 m, 18.06.1999, Kandemir, 1303, Av.-Sib.El.

(3). *S. libatonica* Boiss.

1. Staminotlar loplu	subsp. armena
1. Staminotlar lopsuz	subsp. pontica

693. *S. libatonica* Boiss subsp. **pontica R. Mill**

Köseden Kabaktepe Köyüne gidişte 1. km sağdaki vadi içi, kaya oyukları, 1660 m, 10.05.1999, Kandemir, 1194, End.,Ir.-Tur.El.

694. *S. libatonica* Boiss subsp. **armena R. Mill**

Köseden Kabaktepe Köyüne gidişte 1. km sağdaki vadi içi,kaya oyukları, 1660 m, 10.05.1999, Kandemir, 1195, End.,Ir.-Tur.El.

695. (4). *S. lucida* L.

Zohary,31721, Ak.El.

696. (5). *S. thesioides* Boiss. & Buhse

1890, Sint., 3373, Ir.-Tur.El

697. (6). *S. canina* L. subsp. **bicolor (Sm.) Greuter**

Subaşı Köyü yol ayrimı, doğuda kalan yamaçlar, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 656, D.Ak.El.

247. (3). LINARIA Miller

1. Çiçekler mavi	2. corifolia
1. Çiçekler sarı	
2. Aşağıdaki pediseller 2-4 mm; kalils kenarda zarsı değil	1. genistifolia
2. Aşağıdaki pediseller 1-2 mm: kaliks kenarı zarsı	3. kurdica

(1). *L. genistifolia* (L.) Miller

1. Gövde yükseliçi gövdeye sahip	subsp. linifolia
1. Gövde dik	subsp. consertiflora

698. *L. genistifolia* (L.) Miller subsp. *confertiflora* (Boiss) Davis

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1650 m, 18.09.1998, Kandemir, 1099, End., Ir.-Tur.El.

699. *L. genistifolia* (L.) Miller subsp. *linifolia* (Boiss.) Davis

Sungurbeyli Köyü civarı, vadi içi, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1372

700. (2). *L. corifolia* Desf.

Köse Barajı civarı, doğuda kalan tepe, açık alanlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 1313, End., Ir.-Tur.El.

(3). *L. kurdica* Boiss. & Hohen

1. Gövde yaprakları 5 mm den geniş	subsp. <i>kurdica</i>
1. Gövde yaprakl genişliği 5 mm den az	subsp. <i>araratica</i>

701. *L. kurdica* Boiss. & Hohen subsp. *kurdica*

Köseden Köse Yaylasına gidişte 2 km, günere bakan yamaçlar, 1700 m, 10.08.1998, Kandemir, 986, Ir.-Tur.El.

702. *L. kurdica* Boiss. & Hohen subsp. *araratica* (Tzvelev) Davis

Subası Köyü yol ayrimı, batıya bakan yamaçlar, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 655, Ir.-Tur.El.

248. (4). *DIGITALIS* L.

1. Gövde tek; gövde yaprak kenarları tüylü; sepal tüysüz 1. <i>ferruginea</i> subsp. <i>ferruginea</i>	
1. Gövde birden çok; yaprak kenarları tüysüz; sepal tüylü	2. <i>lamarckii</i>

703. (1). *D. ferruginea* L. subsp. *ferriguina*

Köse Dağı Geç., kuzeye bakan yamaçlar, orman içi, 1800 m, 18.07.1998, Kandemir, Av.-Sib.El.

704. (2). *D. lamarckii* Ivan.

Köse Dağı Geç., orman kenarı, 1800 m, 10.10.1999, Kandemir, 1855, End., Ir.-Tur.El.

249. (5). *VERONICA* L.

1. Bitki odunlaşmış gövdeye sahip	
2. Yaprak üste tüysüz	6. <i>orientalis</i> subsp. <i>orientalis</i>
2. Yaprak üste tüylü	
3. Yapraklar palmatisek	.8. <i>armena</i>
3. Yapraklar pinnatisek	7. <i>multifida</i>
1. Bitki tamamen otsu	

4. Bitki boyu 8 cm den kısa	
5. Padisel tüysüz veya basit tüylü	2. pusilla subsp. pusilla
5. Pedisel de glandular tüy var	1. hispidula subsp. hispidula
4. Bitki boyu 10 cm den uzun	
6. Bütün yapraklar sapsız	5. lysimachioides
6. Yapraklar saplı	
7. Kapsül orbikular	3. anagallis-aquatica
7. Kapsül ovat-subtriangular	4. oxycarpa

705. (1). *V. hispidula* Boiss. & Huet subsp. *hispidula*

Kazantaşı Köyü civarı, otlak alanlar, 1600 m, 20.04.1999, Kandemir, 1157, Ir.-Tur.El.

706. (2). *V. pusilla* Kotschy subsp. *pusilla*

Kazantaşı Köyü civarı, otlak alanlar, 1600 m, 20.04.1999, Kandemir, 1156, Ir.-Tur.El.

707. (3). *V. anagallis-aquatica* L.

Köse Dağı Geç.,çeşme önü, 1800 m, 10.10.1998, Kandemir,

708. (4). *V. oxycarpa* Boiss.

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1660 m, 10.10.1998, Kandemir, 1127, Ir.-Tur.El.

709. (5). *V. lysimachisoides* Boiss.

Karayolları bakım ist. civarı vadi içi, 1800 m, 18.07.1998, Kandemir, 871, End.

710. (6). *V. orientalis* Miller subsp. *orientalis*

Eski Köse Yaylası civarı, yol kenarı, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 563

711. (7). *V. multifida* L.

Köse civarı, güneye bakan yamaçlar, 1680 m, 18.06.1998, Kandemir, 446, End.

712. (8). *V. armena* Boiss. & Huet

Kabaktepe Köyü üst kesimleri, güneye bakan yamaçlar, 1700 m, 10.05.1998, Kandemir, 1200, Ir.-Tur.El.

250. (6). MELAMPYRUM L.

1. Korolla 16 mm den uzun	1. arvense
1. Korolla 14 m den uzun	2. pratense

(1). *M. arvense* L.

1. Yapraklar 4 mm den dar	var. elatius
1. Yapraklar 4 mm den geniş	var. arvense

713. *M. arvense* L. var. *arvense*

Gökçe Köyü civarı, yol kenarı, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1540, Av.-Sib.El

714. *M. arvense* L. var. *elatius* Boiss.

Kazantaşı Köyü civarı, tahrıp edilmiş orman içi, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1551, End. Av.Sib.El.

715. (2). *M. pratense* L.

Köse Dağı Geç. orman altı, 1850 m, 10.09.1999, Kandemir, 1601, Av.-Sib.El.

251. (7). EUPHRASIA L.**716. *E. petiolaris* Wettst.s**

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, 2300 m, 28.08.1999, Kandemir, 1746, Ök.D.El.

252. (8). *ODONTITES* Ludwig

1. Korollada glandular tüy var; anterler tüylü	3. <i>glutinosa</i>
1. Korollada glandular tüy yok; anterler glabroz	
2. Korolla 7-8 mm; anterler mukronat değil	1. <i>aucherri</i>
2. Korolla 6 mm; anterler mukrolu	2. <i>lutea</i>

717. (1). *O. aucheri* Boiss.

Yaylın Köyü civarı, güneye bakan yamaçlar, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 718, Ir.-Tur.El.

718. (2). *O. lutea* (L.) Clairv.

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, 2270 m, 28.08.1999, Kandemir, 1746, Av.-Sib.El.

719. (3). *O. glutinosa* (Bieb.) Bentham

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, 2270 m, 28.08.1999, Kandemir, 1718

253. (9). *PEDICULARIS* L.

1. Üst korolla lobu ucta dişli	3. <i>comosa</i>
1. Üst korolla lobu dişli değil	
2. Korolla tüpü 11 mm den kısa	1. <i>wilhelmsiana</i>
2. Korolla tüpü 12 mm den uzun	2. <i>condensata</i>

720. (1). *P. wilhelmsiana* Fischer ex Bieb (Sint.1326)

Köse Dağı Geç., orman kenarı, 1900 m, 1747, 28.08.1999, Kandemir, Ök.D.El

721. (2). *P. condensata* Bieb.

Köse Dağı Geç., kuzeye bakan yamaçlar, orman içi, 1850 m, Ök.D.El

(3). *P. comosa* L.

1. Çiçek durumu kısa; gövde 20 cm den kısa	subsp. sibthorpii
1. Çiçek durumu uzamış; gövde 20 cm den uzun	subsp. acmodonta

722. *P. comosa* L. subsp. *sibthorpii* (Boiss.) Boiss.

Kabak Tepe, açık alanlar, 1900 m, 18.06.1999, Kandemir, 1300

723. *P. comosa* L. subsp. *acmodonta* (Boiss.) Boiss.

Kabak Tepe, açık alanlar, 1900 m, 18.06.1998, Kandemir, 439

254. (10). *RHIANTHUS* L.**724. *R. angustifolius* C.C. Gmelin subsp. *grandiflorus* (Wallr.) D.A. Webb**

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 478

255. (11). *BUNGEA* C.A.Meyer**725. *B. trifida* (vahl) C.A.Meyer**

Bedni Tepesi, kaya üstü, 2445 m, 18.06.1999, Kandemir, 1290, Ir.-Tur.El.

52. OROBANCHACEAE**256. *OROBANCHE* L.**

1. Çiçekler bir brakte ve 2 brakteol tarafından çevrili	
2. Kaliks ve brakteler beyaz tomentoz tüylü,eglandular	1. <i>caucasica</i>
2. Kaliks ve brakteler glandular-piloz	2. <i>arenaria</i>
1. Çiçekler bir brakte tarafından çevrili, brakteol yok	
3. Korolla silindirik	4. <i>minor</i>
3. Korolla kampanulat, üst kısımlarında genişler	
4. Korolla sülfür sarısı veya beyaz	3. <i>alba</i>
4. Korolla kahverengimsi veya leylak	5. <i>caryophyllacea</i>

726. (1). *O. caucasica* G. Beck

Köse Dağı Geç, açık alanlar, 1880 m, 16.06.1998, 240

727. (2). *O. arenaria* Borkh.

Şurut Yaylası civarı, açık alanlar, 2000 m, 18.06.1998, Kandemir, 420

728. (3). *O. alba* Stephan

Şurut yaylası, açık alanlar, 2000, m, 18.06.1998, Kandemir, 421

729. (4). O. minor Sm.

Köse yayası civarı, otlak alanlar 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 291, 291

730. (5). O. caryophyllacea Smith

Bedni tepesi, açık alanlar, 2200 m, 10.07.1999, Kandemir, 1471

53. GLOBULARIACEAE**257. GLOBULARIA L.****731. G. trichosantha Fisch. & Mey**

Köse civarı, güneye bakan yamaçlar, 1680 m, 18.06.1999, Kandemir, 1345

54. LABIATAE / LAMIACEAE

1. Korolla üst dudağı körelmiş	
2. Korolla tüpü içte uç kısımlarında tüylü	1. Ajuga
2. Korolla tüpü içte uç kısımlarında tüysüz	2. Teucrium
1. Çiçeklerde korolla üst dudağı belirgin	
3. Verimli stamen 2	
4. Çiçekler vertisillat olarak düzenlenmiş; filamentler eklemli	22. Salvia
4. Çiçek durumu baş veya başağımsı; filamentler eklemsiz	21. Ziziphora
3. Verimli stamen 4	
5. Kaliks dişleri dikensi	7. Leonurus
5. Kaliks dişleri dikensi değil	
6. Korolla üst dudağı açıkça falkat	
7. Bitkide bazı tüyler çatal veya yıldız tüy şeklinde	4. Phlomis
7. Bitkide bütün tüyler basit	6. Wiedemannia
6. Korolla üst dudağı falkat değil	
8. Bitkide bazı tüyler çatal veya yıldız tüy şeklinde	
9. Anterler korolla tüpü içinde yer alır	8. Marrubium
9. Anterler korolla tüpü dışına uzanır	10. Stachys
8. Bitkide bütün tüyler basit veya bitki tüysüz	
10. Brakteler üstte sarı renkli	9. Sideritis
10. Brakteler varsa sarı üstte renkli değil	
11. Çiçek durumu paniküllerden oluşmuş kimoz	11. Nepeta
11. Çiçek durumu yukarıdaki gibi değil	

12. Korolla tüpü S şeklinde çiçekler sarı **3. Scutellaria**
12. Korolla tüpü S şeklinde değil, çiçekler sarı veya değil
13. Kaliks 15 damarlı
14. Bitki dipte odunlaşmış, stilus kolları eşit uzunlukta **13. Hyssopus**
14. Bitki dipte odunlaşmamış, stilus kolları farklı uzunlukta **2. Lallemantia**
13. Kaliks damarları 15 den az
15. Kaliks 5 damarlı
16. Tekalar tüylü **5. Lamium**
16. Tekalar tüysüz **10. Stachys**
15. Kaliks damarları 10 veya daha çok
17. Flamentler ucta bölünmüş **14. Prunella**
17. Flamentler ucta bölünmez
18. Stamenler korolla üst dudağından dışarı uzanır
19. Kaliks loplari farklı büyüklükte **19. Thymus**
19. Kaliks loplari eşit
20. Çiçek durumu korimboz olarak. Dallanmış **15. Origanum**
20. Çiçek durumunun dallanması farklı
21. Korolla 4 loplu **20. Mentha**
21. Korolla 5 loplu **10. Satureja**
18. Stamenler korolla üst dudağından dışarı uzanmaz
22. Kaliks tüpü belirgin olarak kavis'e sahip. **18. Clinipodium**
22. Kaliks tüpü düz
23. Kaliks 13 damarlı **17. Calamintha**
23. Kaliks damar sayısı 13 den az
24. Yapraklar kısa saplı, guddeli **16. Satureja**
24. Yapraklar saphı, guddesiz **10. Stachys**

258. (1). AJUGA L.

1. Çiçekler mavi **1. orientalis**
1. Çiçekler sarı **2. chamaepitys**

732. (1). A. orientalis L.

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 69

(2). A. chamaepitys (L.) Schreber

1. Gövde her tarafta uzun dik tüylü subsp **chia** var. **chia**
 1. Gövde 2 kenarda tüysüz, diğer 2 kenarda geriye kıvrık kısa tüylü subsp **chia** var. **ciliata**

733. A. chamaepitys (L.) Schreber subsp **chia (Schreber) Arcangeli var. **chia****

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 534

734. A. chamaepitys (L.) Schreber subsp **chia (Schreber) Arcangeli var. **ciliata** Briq.**

Kabaktepe Köyünün üst kesimleri, güneye bakan açık alanlar, kaya üstü, 1750 m, 16.09.1999,
 Kandemir, 1851

259. (2). TEUCRIUM L.

1. Yapraklar bütün, bazen dişli; çiçekler beyaz. veya kırmızı
 2. Çiçekler beyaz 3. **polium**
 2. Çiçekler kırmızı 2. **chamaedrys**
 1. Yapraklar değişik derecede pinnatisek veya ternat; çiçek mavi 1. **orientale**

(1). T. orientale L.

1. Gövde hemen hemen tüysüz var. **glabrescens**
 1. Gövde çok belirgin tüylü
 2. Gövde tüyleri tek tip var. **puberulens**
 2. Gövdede uzun ve kısa tüyler bir arada var. **orientale**

735. T. orientale L. var. **orientale**

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 18.09.1998, Kandemir, 1093, Ir.-Tur.El.

736. T. orientale L. var. **puberulens T. Ekim**

Kabak Tepe, güneye bakan yamaçlar, yol kenarı, 1800 m, 16.09.1999, Kandemir, 1857, Ir.-
 Tur.El.

737. T. orientale L. var. **glabrescens Hausskn. ex Bornm.**

Köse Barajı yatağı, doğudaki eğimli yamaçlar, 1670 m, 18.07.1998, Kandemir, 889

(2). T. chamaedrys L.

1. Brakteler kaliksden uzun subsp. **chamaedrys**
 1. Brakteler kaliksden kısa subsp. **syspirens**

738. *T. chamaedrys* L. subsp. *chamaedrys*

Kabak Tepe, yol kenarı, 1800 m, 16.09.1999, Kandemir, 1889, Av.-Sib.El.

739. *T. chamaedrys* L. subsp. *syspirens* (C.Koch) Rech.

Kabaktepe Köyünün üst kesimleri, kayalık alanlar, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 742, Ir.-Tur.El.

740. (3). *T. polium* L.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1660 m, 10.10.1999, Kandemir, 1900

260. (3). *SCUTELLARIA* L.***S. orientalis* L.**

1. Yapraklar serrat veya serenat	subsp. macrostegia
1. Yapraklar pinnatifit	
2. Yapraklar ortaya kadar bölünmez	subsp. sosowskyi
2. Yaprak hemen hemen ortaya kadar bölünmüş	subsp. pinnatifida

741. *S. orientalis* L. subsp. *sosowskyi*

Köse Yaylası civarı, otlak alanlar, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 560, Ir.-Tur.El.

742. *S. orientalis* L. subsp. *macrostegia* (Hausskn.) ex Bornm.) Edmonson

Kabak Tepe, çakılı yamaçlar, 1800 m, 18.06.1999, Kandemir, 1311, Ir.-Tur.El.

743. *S. orientalis* L. subsp. *pinnatifida* Edmonson

Kabaktepe Köyünün üst kesimleri, kayalık alanlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 232

261. (4). *PHLOMIS* L.**744. *P. pungens* Willd. var. *hirta* Velen.**

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkışta, 2. km, yol kenarı, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 710

262. (5). *LAMIUM* L.

1. Bitki boyu 15 cm den fazla; korolla beyaz	4. <i>album</i>
1. Bitki boyu 15 cm den az; korolla farklı renkte	
2. Çiçek yaprakları amplexicaule	
3. Kaliks dişleri en çok 4 mm	1. <i>amplexicaule</i>
3. Kaliks dişleri en az 4 mm	2. <i>macrodon</i>
2. Çiçek yaprakları amplexicaule değil	3. <i>purpureum</i> subsp. <i>purpureum</i>

745.(1). *L. amplexicaule* L.

Köse civarı, güneye bakan yamaçlar, 1650 m, Kandemir, Av.-Sib.El.

746. (2). *L. macrodon* Boiss. & Huet.

Kabaktepe civarı, ekili alanların kenarı, Kandemir, Ir.-Tur.El.

747. (3). *L. purpureum* L. subsp. *purpureum*

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 91

748. (4). *L. album* L.

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1553, Av.-Sib.El.

263. (6). *WIEDEMANNIA* Fisch. & Mey.

1. Brakteler derin pinnatifit

2. *multifida*

1. Brakteler serenat

1. *orientalis*

749. (1). *W. orientalis* Fisch. & Mey

Köse civarı, harabelik alanlar, 1650 m, 16.05.1999, Kandemir, 1208, .End., Ir.-Tur. El.

750. (2). *W. multifida* (L.) Bentham

Köse civarı, harabelik alanlar, 1650 m, 16.05.1999, Kandemir, 1211, Ir.-Tur.El.

264. (7). *LEONURUS* L.**751. *L. glaucescens* Bunge**

Kabaktepe köyü civarı, güneye bakan yamaçlar, yol kenarı, 1750 m, 18.06.1999, Kandemir, 1299, Ir.-Tur.El.

265. (8). *MARRUBIUM* L.**752. *M. parviflorum* Fisch. & Mey. subsp. *oligodon* (Boiss.) Seybold**

Köse Barajı civarı, batıda kalan eğimli yamaçlar, 1680 m, 10.07.1999, Kandemir, 1432, End.

266. (9). *SIDERITIS* L.**753. *S. montana* L. subsp. *montana***

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 30.06.1998, Kandemir, 663, Ak.D.El.

267. (10). *STACHYS* L.

1. Korolla beyaz veya sarı

2. Kaliks dışları uzun tüylü, ucta geriye kıvrık.. **7. *annua* subsp *annua* var. *annua***

2. Kaliks dışları tüysüz, tüylüyse tüyler kısa, ucta dik

3. Korolla beyaz, pembe noktalı **6. *iberica***

3. Korolla sarı, pembe noktalar yok **4. *viscosa* subsp. *viscosa***

1. Korolla pembe veya eflatun

4. Korolla üst dudağı uzun ,yoğun tüylü		
5. Gövde yaprağı dibe doğru daralar		3. byzantina
5. Gövde yaprakları dibe doğru daralmaz		
6. Gövde dağınık piloz	2. balansae subsp. balansae	
6. Gövde yoğun piloz	1. germanica subsp. bithynica	
4. Korolla üst dudağı tüysüz		
7. Korolla 30 mm den uzun		8. macrantha
7.Korolla 30 mm den kısa		
8. Bazal yaprakların petioller 3.5 cm den uzun		9. macrostachya
8. Bazal yaprakların petioller 3.5 cm den kısa		
9. Pediseller 0.5-1 mm; bitki dipte steril yapılara sahip	5. lavandulifolia	
	subsp. lavandulifolia	
9. Pedisel 1 mm den uzun; dipte steril yapılar yok		6. iberica

754. (1). *S. germanica* L. subsp. *bithynica* (Boiss.) Bhattacharjee

Eski Köse Yaylası, bozuk orman içi, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 561, Av.-Sib.El.

755. (2). *S. balansae* Boiss. & Kotschy subsp. *balansae*

Bedni Tepesi, nemli alanlar, 2300 m, 30.06.1998, Kandemir, 571

756. (3). *S. byzantina* C. Koch

Kırıklıdan Karayolları bakım ist. gidişte 4. km güneye bakan yamaçlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 319, Av.-Sib.El.

757. (4). *S. viscosa* Montbret & Aucher ex Bebbtham var. *viscosa*

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, açık alanlar, 1910 m, 16.05.1999, Kandemir, 1244, Ir.-Tur.El.

758. (5). *S. lavandulifolia* Valh subsp. *lavandulifolia*

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2440 m, 10.07.1999, Kandemir, 1528, Ir.-Tur.El.

(6). *S. iberica* Bieb.

1. Korolla krem	subsp. stenostachya
1. Korolla pembemsi	subsp. iberica var. iberica

759. *S. iberica* Bieb. subsp. *iberica* var. *iberica*

Yaylım Köyü civarı, çakılı yamaçlar, 1700 m, 12.07.1998, Kandemir, 714, Ir.-Tur.El.

760. *S. iberica* Bieb. subsp. *stenostachya*

Köse ile Gökçe Köyü arası, yol kenarı, 1670 m, 30.06.1998, Kandemir, 648, Ir.-Tur.El.

761. (7). *S. annua* (L.) L.subsp. *annua* var. *annua*

Kırklıdan Sungurbeyli Köyüde gidişte, 3. km, güneye bakan yamaçlar, kayalık alanlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 228

762. (8). *S. macrantha* (C.Koch) Stearn

Eski Köse Yaylasının alt kesimleri, vadi içi, 1700 m, 14.07.1998, Kandemir, 816, Öks.Ek.

763. (9). *S. macrostachya* (Wend.) Briq.

1890, Sint., 3232, Öks.Ek.

268. (11). *NEPETA* L.**764. *N. nuda* subsp.*albiflora* (Boiss.) Gams**

Köse Yaylası orman altı, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 288

269. (12). *LALLEMANTIA* Fisch. & Mey.

1. Brakteler orbikular

1. *peltata*

1. Brakteler orbikular değil

2. *canascens*

765. (1). *L. peltata* (L.) Fisch. & Mey.

Şurut Yaylası civarı, yol kenarı, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1400, Ir.-Tur.El.

766. (2). *L. canascens* (L.) Fisch. & Mey.

Kabaktepe, Güneye bakan yamaçlar, yol kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1565, Ir.-Tur.El.

270. (13). *HYSSOPUS* L.**767. *H. officinalis* L. subsp. *angustifolius* (Bieb.) Arcangeli**

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1607, Hr.-Ök.El.

271. (14). *PRUNELLA* L.

1. Çiçekler beyaz

2. *lacinata*

1. Çiçekler koyu eflatun

1. *vulgaris*

768. (1). *P. vulgaris* L.

Gökçe Köyü civarı, ekili alanların kenarı, 1670 m, 12.07.1998, Kandemir, 768, Av.-Sib.El.

769. (2). *P. lacinata* (L.) L.

Subaşı köyü yol ayrimı, dere kenarı, 1670 m, 18.07.1998, Kandemir, 910, Av.-Sib.El.

272. (15). ORIGANUM L.**O. vulgare L.**

1. Kaliks ve yapraklar çok belirgin guddeli	subsp. gracile
1. Kaliks ve yapraklar da guddeler çok belirgin değil	
2. Brakteler eflatun	subsp. vulgare
2. Brakteler yeşil	subsp. viride

770. O. vulgare L. subsp. **gracile (C. Koch) Itsewart**

Çatal Tepe, kuzeye bakan yamaçlar, vadi içi, 200 m, 18.07.1998, Kandemir, 895, Ir.-Tur.El.

771. O. vulgare L. subsp. **viride (Boiss.) Hayek**

Çatal Tepe, kuzeye bakan yamaçlar, vadi içi, 200 m, 18.07.1998, Kandemir, 896

772. O. vulgare L. subsp. **vulgare**

Bedni tepesi, güneye bakan yamaçlar, vadi içi, nemli alanlar, 2200 m, 10.07.1999, Kandemir, Ir.-Tur.El.

273. (16). SATUREJA L.

1. Bitki çok yıllık	1. macrantha
1. Tek yıllık	2. hortensis

773. (1). S. macrantha C.A. Meyer

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1660 m, 15.09.1998, Kandemir, 110, Ir.-Tur.El.

774. (2). S. hortensis L.

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1660 m, 10.10.1999, Kandemir, 1914

274. (17). CALAMINTHA Miller**775. C. sylvatica Bromf. subsp. **ascendens** (Jordan) P.W. Ball**

Köseden Kabaktepe Köyüne giderken 1. km, soldaki vadi içi, 160 m, 30.06.1998, Kandemir, 535

275. (18). CLINIPODIUM L.**776. C. umbrosum (Bieb.) C. Koch**

Kabak Tepe, güneye bakan yamaçlar, orman kenarı, 1800 m, 17.07.1998, Kandemir, 817, Hir.-Ök.El.

276. (19). THYMUS L.

1. Gövde 6 cm den kısa	1. leocotrichus var. leocotrichus
1. Gövde 6 cm dem uzun	

2. Yaprakta yağ guddeleri yok veya birkaç	4. <i>sipyleus</i> subsp. <i>rosulans</i>
2. Yaprakta yağ guddeleri çok sayıda	
3. Gövde her tarafta geriye kıvrık tüylü	2. <i>fallax</i>
3. Gövde tüylerinin çoğu dik	3. <i>transcaucasicus</i>

777. (1). *T. leocotrichus* Hal.var. *leocotrichus*

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m, 10.07.1999, Kandemir, 1506, Ak.D.El.

778. (2). *T. fallax* Fisch. & Mey.

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m, 25.07.1998, Kandemir, 1133, Ir.-Tur.El.

779. (3). *T. transcaucasicus* Ronniger

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m,

780. (4). *T. sipyleus* Boiss. subsp. *rosulans* (Borbas) Jalas

Köse Yaylası civarı, açık alanlar, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 474

277. (20). MENTHA L.

1. Gövde yaprakları ortada en geniş	2. <i>spicata</i> subsp. <i>spicata</i>
1. Gövde yaprakları ortanın biraz üstünde en geniş	1. <i>longifolia</i>

(1). *M. longifolia* (L.) Hudson

1. Yapraklar 50 mm den uzun	subsp. <i>longifolia</i>
1. Yapraklar daha kısa	subsp. <i>typhoides</i> var. <i>typhoides</i>

781. *M. longifolia* (L.) Hudson subsp. *longifolia*

Köse Deresi kenarı, sulak alanlar, 1660 m, 10.08.1998, Kandemir, 957, Ök.El.

782. *M. longifolia* (L.) Hudson subsp. *typhoides* (Brriq.) Harley var. *typhoides*

Köse Deresi kenarı, sulak alanlar, 1660 m, 10.08.1998, Kandemir, 958

783. (2). *M. spicata* L.subsp. *spicata*

Tızık Deresi kenarı, 1103, 1680 m, 30.08.1998, Kandemir, 1103

278. (21). ZIZIPHORA L.

1. Çok yıllık	1. <i>clinipodies</i>
1. Tek yıllık	2. <i>tenuior</i>

784. (1). *Z. clinipodies* Lam.

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m, 10.08.1998, Kandemir, 1013

785. (2). *Z. tenuior* L.

Kabaktepe Köyü civarı, yol kenar, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1310, Ir.-Tur.El.

279. (22). *SALVIA* L.

1. Yapraklar pinnatisek veya pinnatifit
2. Bitki dipte tamamen odunlaşmış; çiçekler pembe, mavi veya eflatun
  3. Yaprak uç segmenti linear
    4. Yaprak terminal segmentleri en çok 2 cm uzunluğunda **3. ceaspitosa**
    4. Terminal segmentler en az 2.5 cm uzunluğunda **4. suffriticosa**
  3. Yaprak uç segmenti linear değil
    5. Yaprak terminal segmentleri en geniş yerinde en az 1.5 cm **1. bracteata**
    5. Yaprak terminal segmentleri en geniş yerinde en çok 1 cm **2. rosifolia**
2. Bitki dipte sert fakat odunlaşmamış; çiçekler krem veya sülfüür renginde **9. ceratophylla**
  1. Yapraklar basit, bütün, dişli veya yırtığa benzer oyuklu
    6. Kaliks lopları yuvarlağımsı
      7. Kaliks mor-eflatun **5. multicaulis**
      7. Kaliks sarı-yeşil **6. cryptantha**
    6. Kaliks lopları akut
      8. Korolla 16 mm den kısa
        9. Korolla beyaz
          10. Kaliks çiçekte 12 mm, yoğun lanat tüylü **8. aethiopis**
          10. Kaliks çiçekte 8-10 mm, glandular-villoz tüylü **11. poculata**
        9. Korolla mavi veya eflatun
          11. Vertisillatlar en çok 6 çiçekli **13. virgata**
          11. Vertisillatlar en az 10 çiçekli **14. verticillata**
      8. Korolla 16 mm den uzun
        12. Brakteler pembe renkte **7. sclarea**
        12. Brakteler pembe renkli değil
          13. Brakteler ovat-akumimat; korolla üst dudağı küçük 3 dişe sahip **12. candidissima** subsp. **candidissima**
          13. Brakteler geniş ovat; korolla üst dudağı dişli değil **10. microstegia**

786. (1). *S. bracteata* Banks & Sol.

Şurut Yayası, güneye bakan yamaçlar, 2000 m, 25.07.1999, Kandemir, 1780, Ir.-Tur.El.

787. (2). *S. rosifolia* Sm.

Köse Dağı Geç. çeşme yanı, 1800 m, 30.06.1998, Kandemir, 653, End., Ir.-Tur.El.

788. (3). *S. ceaspitosa* Montbert & ex. Bentham

Kabak Tepe, güneye bakan yamaçlar, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1449, End., Ir.-Tur.El.

789. (4). *S. suffriticosa* Montbert & ex. Bentham

Köseden Kabaktepe Köyüne gidişte 1. km, sağdaki vadi içi, kurumuş dere yatağ, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1448, Ir.-Tur.El.

790. (5). *S. multicaulis* Vahl.

Köse Barajı civarı, doğuda kalan eğimli yamaçlar, 1680 m, 10.07.1999, Kandemir, Ir.-Tur.El.

791. (6). *S. cryptantha* Montbert & ex. Bentham

Köse barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 23.05.1998, Kandemir, 191, End., Ir.-Tur.El.

792. (7). *S. scarea* L.

Subaşı Köyü yol ayrimı, doğuda kalan yamaçlar, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 653

793. (8). *S. aetiopis* L.

Köseden Kabaktepe Köyüne gidişte 1. km, sağdaki vadi içi, kurumuş dere yatağ, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1449

794. (9). *S. ceratophylla* L.

Köseden Köse Yayasına gidişte, 2. km, güneye bakan yamaçlar, 1680 m, 18.06.1999, Kandemir, 1313, Ir.-Tur.El.

795. (10). *S. microsetigia* Boiss. & Bal.

Kabak tepe orman kenarı, 1900 m, 16.09.1999, Kandemir, 1829, Ir.-Tur.El.

796. (11). *S. poculata* Nab.

Köse Barajı civarı, dere kenarı, 16.09.1999, Kandemir, 1847, Ir.-Tur.El.

797. (12). *S. candidissima* Vahl subsp. *candidissima*

Köse Barajı civarı, batıda kalan tepe, bozuk orman içi, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 636, Ir.-Tur.El.

798. (13). *S. virgata* Jacq.

Kazantaşı Köyü girişi, yol kenarı, 1600 m, 27.07.1998, Kandemir, 927, Ir.-Tur.El.

14. S. verticillata L.

1. Yapraklar az çok kordat	subsp. verticillata
1. Yapraklar oblong, eliptik veya obovat	subsp. amasiaca

799. S. verticillata L. subsp. *verticillata*

Kırıklıdan Sungurbeykile gidişte 3. km, yol kenarı, nemli alanlar, 1700 m, 30.06.1998,
Kandemir, 635, Av.-Sib.El.

800. S. verticillata L. subsp. *amasiaca* (Freyn & Bornm.) Bornm.

Gökçe Köyü civarı, otlak alanlar, 1660 m, 30.06.1998, Kandemir, 636, Ir.-Tur.El.

55. PLUMBAGINACEAE

1. Bitki batıcı dikensi yapılara sahip	2. Acantholimon
1. Bitki yaprakları yukarıdan farklı	1. Plumbago

280. (1). PLUMBAGO L.**801. P. europea L.**

Köse Baraj yarağı, dere kenarı 1650 m, 30.08.1998, Kandemir, 108, Av.-Sib.El.

281. (2). ACANTHOLIMON Bois.

1. Skapus yaprakları geçer	1. acerosum var. acerosum
1. Skapus yaprakları geçmez veya skapus yok	
2. Gövdenin alt bölümünde bir önceki yılla ait geriye kıvrık yapraklar var	4. calvertii
2. Gövdenin alt bölümünde bir önceki yılla ait geriye kıvrık yapraklar yok veya çok az	
3. Kaliks kahverengi	2. armenum var. armenum
3. Kaliks renksiz, beyaz veya pembe	
4. Yapraklardan en azından bazıları 25 mm den uzun	
5. Alt yapraklar geriye kıvrık	5. hypochaerum
5. Alt yapraklar genellikle geriye kıvrık değil.	3. kotschyii subsp. <i>laxispicatum</i>
4. Yaprakların hepsi 23 mm den kısa	
6. Yapraklar 12 mm den kısa	7. ulicinum subsp. <i>lycaonicum</i>
6. Yapraklar 12 mm den uzun	6. puberulum var. <i>puberulum</i>

802. (1). *A. acerosum* (Willd.) Boiss. var *acerosum*

Bedni Tepesi alpin bölge, 2300 m, 28.09.1999, Kandemir, 1712, Ir.-Tur.El.

803. (2) . *A. armenum* Boiss. & Huet. var. *armenum*

Çatal Tepe civarı, açık alanlar, 2000 m, 30.08.1998, Kandemir, 1044, Ir.-Tur.El.

804. (3). *A. kotschyi* (Jaub. & Spach) Boiss. subsp.*laxispicatum* Bokhari

Şurut Yaylası civarı, çeşme önü, 2000 m, 29.08.1999, Kandemir, 1705, End.,Ir.-Tur.El.

805. (4). *A. calvertii* Boiss.

Gökçe Köyünden Bedni Tepesine çıkışta 3. km, güneye bakan yamaçlar, 2000 m, 12.07.1998, Kandemir, 708, End., Ir.-Tur.El.

806. (5). *A. hypochaerum* Bokhari

Şurut Yaylası civarı, çeşme önü, 2000 m, 28.07.1999, Kandemir, 1710, End.,Ir.-Tur.El.

807. (6). *A. puberulum* Boiss. & Bal. var. *puberulum*

Çatal Tepe civarı, açık alanlar, 2000 m, 30.08.1998, Kandemir, 1044, Ir.-Tur.El.

808. (7). *A. ulicinum* (Willd. ex Schultes) subsp. *lycaonicum* (Boiss. & Heldr.)

Bokhari & Edmonson

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m, 28.09.1999, Kandemir, 1709, Ir.-Tur.El.

56. PLANTAGINACEAE**282. PLANTAGO L.**

1. Yapraklar eliptik, ovat veya orbikular

2. Korolla loplari 2 mm **2. media**

2. Korolla loplari 1mm veya daha kısa **1. major subsp. major**

1. Yapraklar ovat-lanseolat

3. Skapus enine kesitde silindirik **3. atrata**

3. Skapus dikine oyuklu **4. lanceolata**

809. (1). *L. major* L. subsp. *major*

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1850 m, 16.09.1999, Kandemir, 1857

810. (2). *L. media* L.

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700 m, 10.10.1998, Kandemir, 660

811. (3). *L. atrata* Hoppe

Kabak Tepe, yol kenarı, 1900 m, 05.10.1999, Kandemir, 1896

812. (4). *L. lanceolata* L.

Köse Baraj yatağı, dere kenarı, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1897

57. THYMELAEACEAE**283. *DAPHNE* L.**

- 1. Çiçekler yanlarda, yaprak koltuklarında
- 1. Çiçekler ucta

- 1. *mezereum***
- 2. *oleoides***

813. (1). *D. mezereum* L.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2300 m, 14.07.1998, Kandemir, 836, Av.-Sib.El.

(2). *D. oleoides* Schreb

- 1. Periant lopları ovat **subsp. *kurdica***
- 1. Periant lopları triangular **subsp. *oleoides***

814. *D. oleoides* Schreb subsp. *kurdica* (Bornm.) Bornm.

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1680 m, 12.07.1998, Kandemir, 767, Ir.-Tur.El.

815. *D. oleoides* Schreb subsp. *oleoides*

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, orman kenarı, 549, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir,

58. ELAEAGNACEAE

- 1. Periant 2 loblu; dikenli çalılar **1. *Hippophae***
- 1. Periant 4 loblu; dikensiz ağaçlar **2. *Elaegnus***

284. (1). *HIPPOPHEA* L.**816. *H. rhamnoides* L. subsp. *caucasica* Rousi**

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1650 m, 30.08.1998, Kandemir, 1065

285. (2). *ELEAGNUS* L.**817. *E. angustifolia* L.**

Köse civarı, yerleşim birimine yakın alanlar, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 544

59. SANTALACEAE

286. THESIUM L.

1. Tek yıllık; gövde dik	1. stelleroides
1. Çok yıllık; gövde yükselicı	
2. Meyve boyu 2.5 mm yi geçmez	2. arvense
2. Meyve boyu 2.5 mm den uzun	3. procumbens

818. (1). *T. stelleroides* Jaub. & Spach

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1675 m, 05.10.1999, Kandemir, 1902, End., Ir.-Tur.El.

819. (2). *T. arvense* Horvatovsky

Kabak Tepe, orman içi, 1850 m, 18.06.1999, Kandemir, 1337, Av.-Sib.El.

820. (3). *T. procumbens* C.A. Meyer

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1675 m, 01.04.1998, Kandemir, 44

60. EUPHORBIACEAE

287. EUPHORBIA L.

1. Tek yıllık	
2. Glandlar yuvarlağımsı	1. stricta
2. Glandlar trunkat	
3. Gövde yaprakları linear-oblanseolat	3. falcata var. falcata
3. Gövde yaprakları obovat, veya ovat-suborbikular	2. peplus var. minima
1. Çok yıllık	
4. Gövde sürüngücü; üs gövde yaprakları suborbikular	4. denticulata
4. Gövde az çok dik; gövde yaprakları farklı	5. virgata

821. (1). *E. stricta* L.

Tızık Deresi civarı, otlak alanlar, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 590, Av.-Sib.El.

822. (2). *E. peplus* L. var. *minima* DC.

Tızık Deresi civarı, yol kenarı, 1680 m, 30.06.1998, Kandemir, 577

823. (3). *E. falcata* L. var. *falcata*

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 05.10.1999, Kandemir, 1907

824. (4). *E. denticulata* Lam

Köse Dağı Geç., çakılı yamaçlar, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 94, Ir.-Tur.El.

825. (5). *E. virgata* Waldst. & Kit.

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 28.08.1999, Kandemir, 1760

61. URTICACEAE

- 1. Yapraklar karşılıklı, stipullu, dentat, yakıcı tüylü
- 1. Yapraklar alternat, stipulsuz, bütün, yakıcı tüy yok

1. *Urtica*

2. *Parietaria*

288. (1). *URTICA* L.**826. *U. dioica* L.**

Köse Deresi kenarı, kumlu topraklar, 1665 m, 16.05.1998, Kandemir, 176, Av.-Sib.El.

289. (2). *PARIATARIA* L.**827. *P. lusitanica* L.**

Köse civarı, harabelik alanlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 469, Ak.El.

62. MORACEAE

- 1. Çiçekler reseptakulum içinde kalır
- 1. Çiçekler reseptakulum içinde kalma

2. *Ficus*

1. *Morus*

290. (1). *MORUS* L.**828. *M. alba* L.**

Kabak Tepe Köyü çevresi, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1495

291. (2). *FÍCUS* L.**829. *F. carica* L. subsp.*carica***

Kabak Tepe Köyü çevresi, 1660 m, 10.07.1999, Kandemir, 1499

63. JUGLANDACEAE**292. JUGLANDS L.****830. *J. regia* L.**

Sungurbeyli Köyü civarı, orman içi, 1750 m, 18.07.1998, Kandemir, 875

64. FAGACEAE

293. QUERCUS L.

1. Yapraklar dar oblong	3. <i>inectoria</i> subsp. <i>boissieri</i>
1. Yapraklar obovat	
2. Yaprakda interkalar damarlar belirgin	1. <i>robur</i> subsp. <i>pedunculiflora</i>
2. Yaprakda interkalar damarlar belirgin değil	2. <i>macranthera</i> subsp. <i>syspirensis</i>

831. (1). *Quercus robur* L. subsp. *pedunculiflora* (C. Koch) Menitsky

Köse Dağı Geç, yol kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1605

832. (2). *Q. macranthera* Fisch. & Mey. subsp. *syspirensis* (C. Koch) Menitsky

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1700, 16.09.1999, Kandemir, 1845

833. (3). *Q. inectoria* Olivier subsp. *boissieri* (Reuter) O. Schwaz

Karayolları bakım ist. civarı, yol kenarı, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 321

65. CORYLLACEAE

294. CORYLLUS L.

834. *C. avellana* L.var. *avellana*

Köse Barajı yatağı, vadi içi, 1650 m 16.09.1999, Kandemir, 1811, Av.-Sib.El.

66. BETULACEAE

295. ALNUS Miller

835. *A. glutinosa* (L.) Gaertner subsp. *glutinosa*

Kırıklıdan Sungurbeyli Köyüne giderken, 2. km, vadi içi dere kenarı, Kandemir, 937, Av.-Sib.El.

67. SALICACEAE

1. Tomurcukların dış tarafı tek pullu ; brakteler pullu	1. <i>Salix</i>
1. Tomurcukların dış tarafı çok pullu; brakteler dişli veya saçak şeklinde parçalı	2. <i>Populus</i>

296. (1). SALİX L.

1. Yaprak uzunluğu genişliğinin en çok 2.5 katı	4. <i>ceprae</i>
1. Yaprak uzunluğu genişliğinin en az 3 katı	
2. Katkinler yapraklanmadan önce gelişir	3. <i>pedicellata</i> subsp. <i>pedicellata</i>

2. Katkinlerle yapraklar bir arada bulunur
 3. Petioller glandsız 2. *alba*
 3. Petioller 2-3 sub apikal glandlı 1. *triandra* subsp. *bornmüelleri*

836. (1). *S. triandra* L.subsp. *bornmüelleri* (Hausskn) A. Skv.

Köse Dağı Geç. vadi içi, 1800 m, 10.05.1999, Kandemir, 1167, Ir.-Tur.El.

837. (2). *S. alba* L.

Köse Deresi kenarı, 1660 m, 16.06.1998, Kandemir, 320, Av.-Sib.El.

838. (3). *S. pedicellata* Desf. subsp. *pedicellata*

Köse Deresi kenarı, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 77, Ak.El.

839. (4). *S. ceprae* L.

Köse Dağı Geç. orman içi , 1900 m, 19.09.1999, Kandemir, 1843, Av.-Sib.El.

297. (2). *POPULUS* L.

840. *P. tremula* L.

Köse Dağı Geç., orman içi , 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1398, Av.-Sib.El.

68. RUBIACEAE

1. Çiçek durumu başak	1. <i>Crucianella</i>
1. Çiçek durumu başak değil	
2. Çiçek durumu yaprak koltuklarında yaprağı geçmeyen kısa kimoz şeklinde	4. <i>Cruciata</i>
2. Çiçek durumu farklı	
3. Pediseller ovaryumdan kısa	2. <i>Asperula</i>
3. Pediseller ovaryumdan uzun	3. <i>Galium</i>

298. (1). *CRUCIANELLA* L.

C. *gilanica* Trin.

1. Korolla tüpü tüysüz	subsp. <i>pontica</i>
1. Korolla tüpü tüylü	subsp. <i>kotschyi</i>

841. C. *gilanica* Trin subsp. *pontica* (Ehrend.) Ehrend.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2400 m, 10.07.1999, Kandemir, 1474, Ök.El.

842. *C. gilanica* Trin subsp. *kotschyi* (Ehrend.) Ehrend.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2400 m, 14.07.1998, Kandemir, 793, Ir.-Tur.El.

299. (2). *ASPERULA* L.

- 1. Bitki dipde odunsu
- 2. Korolla 5 loplus **1. *laxiflora***
- 2. Korolla 4 loplus
  - 3. Korolla beyaz, dışta tüysüz **6. *suavis***
  - 3. Korolla beyaz değil, dışta tüylü veya verrikuloz
    - 4. Korolla üstde tüylü **3. *pastalozzae***
    - 4. Korolla üstde verrikuloz **4. *woronowii***
- 1. Bitki otsu
  - 5. Korolla beyaz, çok yıllık **5. *involucrata***
  - 5. Korolla değişik renkte, genellikle tek veya çok yıllık
    - 6. Çok yıllık **2. *affinis***
    - 6. Tek yıllık
      - 7. Çiçekler braktelerden uzun; korolla 7-13 mm **7. *orientalis***
      - 7. Çiçekler brakteye eşit veya kısa; korolla 5-7 mm **8. *arvensis***

843.(1). *A. laxiflora* Boiss.

Köse Barajı yatağı, yol kenarı, 1655 m, 18.06.1999, Kandemir, 1314, Ök.D.El.

844. (2). *A. affinis* Boiss. & Huet.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2400 m, 10.07.1999, Kandemir, 1497, Ir.-Tur.El.

845. (3). *A. pastalozzae* Boiss.

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 724, End., Ök.El.

846. (4). *A. woronowii* Krecz.

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1750 m, 30.06.1998, Kandemir, 638, End., Ök.El.

847. (5). *A. involucrata* Wahlenb.

Şurut Yaylası civarı, otlak alanların içi, 2000 m, 10.07.1999, Kandemir, 1508, Ök.El.

848. (6). *A. suavis* Fisch.& Mey.

Kabak Tepe civarı, yol kenarı, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1410, End., Ir.-Tur.El.

849. (7). *A. orientalis* Boiss. & Hohen.

Kabak Tepe orman kenarı, 1900 m, 16.07.1999, Kandemir, 1666, Ir.-Tur.El.

850. (8). *A. arvensis* L.

Kabak Tepe, orman içi, 1850 m, 10.07.1999, Kandemir, 1459, Ak.El.

300. (3). *GALIUM* L.

1. Ovaryum ve/veya meyve çengelli tüylü	
2. Nodlarda yaprak sayısı 4 den çok	3. <i>odoratum</i>
2. Nodlarda yaprak sayısı 4 veya daha az	
3. Gövde sürüngen; yapraklar ovat veya suborbikular	1. <i>rotundifolium</i>
3. Gövde dik; yapraklar oblong-lanseolat	2. <i>boreale</i>
1. Ovaryum ve meyveler tüylüse çengelli değil	
4. Korolla sarı	5. <i>verum</i>
4. Korolla değişik renkte	
5. Bitki dipte odunsu	6. <i>incanum</i>
5. Bitki tamamen otsu	4. <i>rivale</i>

851. (1). *G. rotundifolium* L.

Köse Barajı civarı, eğimli yamaçlar, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 125, Av.-Sib.El.

852. (2). *G. boreale* L.

Köse Baraj yatağı, çalılık alanlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 460

853. (3). *G. odoratum* (L.) Scop.

Tızık Deresi civarı, eğimli yamaçlar, 1700 m, 16.06.1998, Kandemir, 289, Av.-Sib.El.

854. (4). *G. rivale* (Sm.) Grieb.

Köse Yaylası civarı, otlak alanlar, 1750 m, 18.06.1999, Kandemir, 402, Av.-Sib.El.

855. (5). *G. verum* L subsp. *verum*

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 726, Av.-Sib.El.

(6). *G. incanum* Sm.

1. Gövde 10 cm den uzun	subsp. <i>elatius</i>
1. Gövde 10 cm den kısa	subsp. <i>incanum</i>

856. *G. incanum* Sm. subsp. *incanum*

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, 2100 m, 14.07.1998, Kandemir, 789, D.Ak.El.

857. *G. incanum* Sm. subsp. *elatius* (Boiss.) Ehrend.

Köse Dağı Geç, kuzeye bakan yamaçlar, orman altı, 1850 m, 16.06.1998, Kandemir, 257, Ir.-Tur.El.

301. (4). CRUCIATA Miller**858.C. taurica** (Pallas ex Willd.) Ehrend.

Kabak Tepe Köyü civarı, yol kenarı, 1670 m, 01.04.1998, Kandemir, 63, Ir.-Tur.El.

ALT SINIF : MONOCOTYLEDONAE**69. JUNCAGINACEAE****302. TRIGLOCHIN L.****859. T. palustris** L.

Köse Deresi kenarı, sulak alanlar, 1670 m, 16.06.1998, Kandemir, 245

70. ARACEAE**303. ARUM L.**

1. Skap petiolden kısa

1. maculatum

1. Skap petiolden uzun

2. euxinum**860. (1). A. maculatum** L.

Sungurbeyli Köyü civarı, gölgelik alanlar, 1750 m, 18.06.1999, Kandemir, 1325

861. (2). A. euxinum R. Miller

Köse Barajı yatağı, eğimli yamaçlar, gölgelik alanlar, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 1327,

End.,Ök.El.

71. LILIACEAE

1. Çiçekler mavi renkli

2. Periant segmentleri periantın toplam uzunluğunun 1/4 ü veya daha fazlasına
kadar bitişik**4. Muscari**

2. Periant segmentleri periantın hemen hemen dip kısmına kadar serbest

2. Scilla

1. Çiçekler farklı renklerde

3. Çiçek durumu bir şemsiye, başlangıçta bitişik brakteden oluşmuş spat
içinde; bitki genellikle sarımsak veya soğan kokulu**1. Allium**3. Çiçek durumu bir şemsiye değil ve başlangıçta bir spat içinde değil,
şemsiye ise çiçek durumunda yaprak şeklinde brakteli; bitkide soğan
ve sarımsak kokusu yok

4. Çiçekler beyaz, periantın dış kısmında yeşil bir bant var

3. Ornithogalum

4. Çiçekler farklı renkde, periantın dış kısmında bant varsa yeşil değil
 5. Çiçek açma zamanı toprak yüzeyinde gövde veya pedonkul yok; ovaryum
 toprak altında veya kısmen toprak altında   **8. Colchicum**
5. Çiçek açma zamanı toprak yüzeyinde gövde veya pedonkul belirgin
 6. Çiçekler sarı   **7. Gagea**
6. Çiçekler kırmızı veya koyu-kahve renkli
 7. Stigma sapsız veya kısmen saplı; tohum yassı; çiçekler kırmızı   **6. Tulipa**
 7. Stigma iyi gelişmiş bir stilus üzerinde; tohumlar değişik; çiçekler
 koyu kahve renkli   **5. Fritillaria**

304. (1). ALLIUM L.

1. Periant beyaz   **5. decipiens**
1. Periant pembe
 2. Yapraklar filiform, en çok 1 mm genişliğinde
 3. Pediseller en çok 1 cm   **3. armenum**
 3. Pediseller en az 1.5 cm   **1. tchihatschewii**
2. Yapraklar filiform değil, en az 2 mm genişliğinde
 4. Çiçek durumu yuvarlağımsı baş şeklinde ;pediseller
 çok kısa   **4. scorodoprasum** subsp. **rotundum**
 4. Çiçek durumu yukarıdan farklı; pediseller en az 8 mm   **2. flavum**
 subsp. **tauricum** var. **tauricum**

862. (1). A. tchihatschewii Boiss.

Tchihatcheff, End.

863. (2). A. flavum L. subsp **tauricum (Besser ex Reichb.) Stearn var. **tauricum****

Sungurbeyli Köyü civarı, taşlı yamaçlar, 1700 m, 18.19.1999, Kandemir, 1349, Ak.El.

864. (3). A. armenum Boiss.& Kotschy

Köse Dağı Geç., yol kenarı, 1900 m, 18.07.1998, Kandemir, 852, End.

865. (4). A. scorodoprasum L. subsp. **rotundum (L.) Stearn**

Köse Yaylası civarı, orman kenarı, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 399

866. (5). A. decipiens

Köse Baraj yatağı, çalılık alanlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 474, Ök.El.

305. (2). SCILA L.

1. Brakte yok, varsa ovat- lanseolat; pedisel periantdan uzun   **1. bifolia**
 1. Brakteler kordat, ampleksikaul; pedisel periantdan uzun değil **2. siberica subsp. armena**

867. (1). S. bifolia L.

Köse Dağı Geç., açık alanlar, 1900 m, 01.04.1998, Kandemir, 59, Ak.El.

868. (2). S. siberica Haw. subsp. armena (Grossh.) Mordak

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, 1950 m, 20.04.1999, Kandemir, 1195, Ir.-Tur.El.

306. (3). ORNITHOGALUM L.

1. Çiçek durumu rasem   **1. sphaerocarpum**
 1. Çiçek durumu korimbus
     2. Yaprak genişliği en çok 3 mm
         3. Periant uzunluğu 10 mm ye kadar   **5. alpigenum**
         3. Periant uzunluğu 12-18 mm   **4. orthophyllum subsp.kochii**
     2. Yaprak genişliği 3 mm den çok
         4. Yaprak toprak seviyesinde en geniş, yukarıya doğru daralır   **3. platyphyllum**
         4. Yaprak toprak seviyesinde en geniş değil, yukarıya doğru paralel
             kenarlı veya genişler   **2. oligophyllum**

869.(1). O. sphaerocarpum Karner

Sungurbeyli Köyü civarı, güneye bakan yamaçlar, 1700 m, 18.06.1998, Kandemir, 452

870. (2). O. oligophyllum E.D.Clarke

Catal Tepe, eriyen karların kenarı, 2000 m, 16.05.1998, Kandemir, 141

871. (3). O. platyphyllum Boiss.

Köse Dağı Geç., çeşme önü, 1850 m, 30.06.1998, Kandemir, 651, Ir.-Tur.El.

872. (4). O. orthophyllum Ten. subsp. kochii (Parl.) Maire & Weiller

Sungurbeyli Köyü civarı, güneye bakan eğimli yamaçlar, kayalık alanlar, 1700 m, 30.06.1998, Kandemir, 577

873. (5). O. alpigenum Staph

Köse Barajı civarı, doğuda kalan eğimli yamaçlar, 1670 m, 16.05.1998, Kandemir, 184, End., D.Ak.El.

307. (4). MUSCARI Miller

1. Skapus 20 cm den uzun	1. tenuiflorum
1. Skapus 20 cm den kısa	
2. Skapus yapraklardan uzun	4. bourgaei
2. Skapus yapraklara eşit veya yapraklardan kısa	
3. Fertil çiçekler parlak mavi	2. armeniacum
3. Fertil çiçekler koyu mavi	3. neglectum

874. (1). M. tenuiflorum Tausch

Köse Barajı çevresi, batıda kalan eğimli yamaçlar, 1660 m, 18.06.1998, Kandemir, 448

875. (2). M. armeniacum Leichtlin ex Baker

Köse Dağı Geç., 106 açık alanlar, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 78

876. (3). M. neglectum Guess.

Tızık Deresi kenarı, otlak alanlar, 1670 m, 01.04.1998, Kandemir, 5

877. (4). M. bourgaei Baker

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m, 16.05.1998, Kandemir, 138, End., Ak.D.El

308. (5). FRITILLARIA L.

1. Periant segmentleri 3.5 cm den uzun, ucta obtus veya yuvarlağımı	1. latifolia
1. Periant segmentleri 3.2 cm den kısa, ucta akut	2. caucasica

878. (1). F. latifolia Willd.

Kazantaşı Köyünün üst kesimleri, açık alanlar, 2000 m, 10.05.1999, Kandemir, 1177, Ök.D.El.

879. (2). F. caucasica J.F.Adam

Kazantaşı Köyünün üst kesimleri, açık alanlar, 2000 m, 16.05.1998, Kandemir, 74, Hir.-Ök.D.El.

309. (6).TULIPA L.**880. T. armena Boiss. var. armena**

Tızık Deresi civarı, eğimli, çakılı alanlar, 1690 m, 16.05.1998, Kandemir, 112, Ir.-Tur.El.

310. (7). GAGEA Salisb.

1. Bazal yapraklar bir eğer 2 ise yapraklar eşit uzunlukta değil
  2. Gövde yaprakları alternat
  3. Gövde yaprak koltuklarında soğancıklar yok
	3. luteoides

- 3. Gövde yaprak koltuklarında soğancıklar var **1. bulbifera**
- 2. Gövde yaprakları karşılıklı
- 4. Çiçek sayısı 1-2 **5. glacialis**
- 4. Çiçek sayısı 3 **4. fistulosa**
- 1. Bazal yapraklar 2 veya daha çok
- 5. Gövde yaprak koltuklarında siyah soğancıklar var
- 6. Çiçek durumu az çok bir şemsiye **5. granatellii**
- 6. Çiçek durumu farklı **1. bulbifera**
- 5. Gövde yapraklarında siyah soğancıklar yok
- 7. Pediseller braktelerden kısa **6. villosa** subsp. **villosa**
- 7. Pediseller braktelerden uzun **2. tenuissima**

881. (1). *G. bulbifera* (Pallas) Schultes & Schultes fil.

Kazantaşı Köyünün üst kesimleri, açık alanlar, 2000 m 20.04.1999, Kandemir, 1204, Av.-Sib.El.

882. (2). *G. tenuissima* Miscz.

Kazantaşı Köyünün üst kesimleri, açık alanlar, 2000 m 20.04.1999, Kandemir, 1205, End., Ök.El.

883. (3). *G. luteoides* Stapf

Köse Dağı Geç., açık alanlar, 1850 m, 01.04.1998, Kandemir, 41

884. (4). *G. fistulosa* Ker-Gawler

Köse Dağı Geç., açık alanlar, 1850 m, 01.04.1998, Kandemir, 35

885. (5). *G. granatellii* (Parl.) Parl.

Kabak Tepe, açık alanlar, 1900 m, 20.04.1999, Kandemir, 1185, Ak.El.

886. (6). *G. villosa* (Bieb.) Duby subsp. **villosa**

Çatal Tepe, 2000 m, 20.04.1999, Kandemir, 1203, Ak.El.

311. (8). COLCHIUM L.

- 1. Bitki ilkbaharda çiçek açar
- 2. Flamentler siyah **1. falcifolium**
- 2. Flamentler mor **2. szovitsii**
- 1. Bitki sonbaharda çiçek açar **3. speciosum**

887. (1). *C. falcifolium* Stapf

Köse Dağı Geç., nemli alanlar, 1850 m, 20.04.1999, Kandemir, 1149, Ir.-Tur.El.

888. (2). *C. szovitsii* Fisch. & Mey.

Yaylım Köyü civarı, açık alanlar, 1700 m, 20.04.1999, Kandemir, 1153, Ir.-Tur.El.

889. (3). *C. speciosum* Steven

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2400 m, 10.10.1999, Kandemir, 1885, Hir.-Ök.D.El.

72. IRIDACEAE

1. Çiçekler sarı	1. Iris
1. Çiçekler farklı renklerde	
2. Periant zigomorf; gövde belirgin; çiçek durumu bir başak	3. Gladiolus
2. Periant aktinomorf; gövde belirgin değil; çiçek durumu başak değil	2. Crocus

312. (1). *IRIS* L.***I. caucasica* Hoffm.**

1. Yaprak kenarları silli	subsp. <i>caucasica</i>
1. Yaprak kenarları silli değil	subsp. <i>turcica</i>

890. *I. caucasica* Hoffm. subsp. *caucasica*

Köse Barajı yatağı, eğimli yamaçlar, 1660 m, 10.05.1998, Kandemir, 1185, Av.-Sib.El.

891. *I. caucasica* Hoffm. subsp. *turcica* B. Methew

Köse Barajı yatağı, eğimli yamaçlar, 16.05.1998, 150, Kandemir, Ir.-Tur.El.

313. (2). *CROCUS* L.

1. Korm örtüsü dışında zarsı, aşağı kısımlarda fibrilli veya değil	
2. Anterler koyu sarı	3. <i>speciosus</i> subsp. <i>speciosus</i>
2. Anterler beyaz veya soluk sarı	1. <i>kotschyanus</i> subsp. <i>suworowianus</i>
1. Korm örtüsü çok yoğun fibrilli	2. <i>cancellatus</i> subsp. <i>damescenus</i>

892. (1). *C. kotschyanus* C. Koch subsp. *suworowianus* (C. Koch) Mathew

Kabak Tepe, alpin bölge, 2000 m, 30.08.1999, Kandemir, 1089

893. (2). *C. cancellatus* Herbert subsp. *damescenus* (Herbert) Mathew

Kabak Tepe, alpin bölge, 2000 m, 18.09.1998, Kandemir, 1083, Ir.-Tur.El.

894. (3). *C. speciosus* Bieb. subsp. *ilgazensis*

Bedni Tepesi, alpin bölge, 2300 m, 18.09.1998, Kandemir, 1185, End. ,Av.-Sib.El.

314. (3). *GLADIOLUS* L.**895. *G. atrovioleceus* Boiss.**

Kabaktepe Köyü üst kesimleri, yol kenarı, 1700 m, 18.06.1999, Kandemir, 1295, Ir.-Tur.El.

73. ORCHIDACEAE

1. Tuberler bölünmüş

3. *Dactylorhiza*

1. Tuberler bölünmemiş

2. Brakteler zarsı; bazal yaprak 2 den çok

2. *Orchis*

2. Brakteler zarsı değil; bazal yaprak 2

1. *Platanthera***315. (1). *PLATANTHERRA* L.C.M. Richard****896. *P. chlorantha* (Custer) Reichb.**

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1481

316. (2). *ORCHIS* L.

1. Çiçekler soluk sarı

4. *pallens*

1. Çiçekler farklı renkte

2. Spur aşağıya dönük

1. *coriophora*

2. Spur yere parelər veya ucta yukarı dönük

3. *mascula*

3. Labellumda siyah noktalar yok

2. *morio* subsp. *morio***897. (1). *O. coriophora* L.**

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 88

898. (2). *O. morio* L.subsp. *morio*

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 10.07.1999, Kandemir, 1513, Ak.El.

899. (3). *O. mascula* (L.) L.subsp. *pinetorum* (Boiss.&Kotschy) G. Camus

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 23.05.1998, Kandemir, 187, D.Ak.El.

900. (4). *O. pallens* L.

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 89, Av.-Sib.El.

317. (3). DACTYLORHIZA Necker ex Nevski

1. Çiçekler sarı	2. romana
1. Çiçekler farklı renkte	
2. Yapraklar siyah noktalı	5. euxina
3. Labellum bütün ve serrat veya dentat	
3. Labellum 3 loplu	3. saccifera
4. Spur ovaryuma eşit	
4. Spur ovaryumdan uzun	4. urvilleana
2. Yaprakta siyah nokta yok	
5. Bitki stolonlu	1. iberica
5. Stolon yok	
6. Spur 9 mm veya daha çok	7. umbrosa
6. Spur 9 mm den kısa	6. osmanica var. osmanica

901. (1). D. iberica (Bieb. ex Willd.) Soo, Nom.

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 16.05.1998, Kandemir, 87, D.Ak.El.

(2). D. romana (Seb.) Soo, Nom.

1. Spur ovaryumdan uzun	subsp. romana
1. Spur ovaryuma eşit veya kısa	subsp. georgica

902. D. romana (Seb.) Soo, Nom. subsp. **romana**

Köse Dağı Geç., orman içi, 1900 m, 90, 16.05.1998, Kandemir, Ak.El.

903. D. romana (Seb.) Soo, Nom. subsp. **georgica (Klinge) Soo ex Renz & Taub.**

Kazantaşı Köyü civarı, çeşme önü, 23.05.1998, Kandemir, Ök.El.

904. (3). D. saccifera (Borngn.) Soo, Nom.

Köse Barajı yatağı, dere kenarı, 1650 m, 18.07.1998, Kandemir, 893, D.Ak.El.

905. (4). D. urvilleana (Steudel) Baumann & Künkele

Köse Deresi kenarı, otlak alanlar, 1660 m, 18.07.1998, Kandemir, 893, Ök.El.

(5). D. euxina (Navski) H. Bauman & Künkele

1. Bitki 15 cm den uzun	var. euxina
1. Bitki 15 cm den küçük	var. markowitschii

906. D. euxina (Navski) H. Bauman & Künkele var. **euxina**

Köse YayLASı, çeşme önü, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 270, Ök.El.

907. D. euxina (Navski) H. Bauman & Künkele var. **markowitschii** (Soo) Renz &

Köse YayLASı, çeşme önü, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 271, Taub.

Bedni Tepesi, nemli alanlar, 2300 m, 14.07.1998, Kandemir, 829, Ök.El.

908. (6). D. osmanica (Kl.) Soo, Nom.var. **osmanica**

Köse YayLASı, çeşme önü, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 269, End., Ir.-Tur.El.

909. (7). D. umbrosa (Kar.& Kir.) Nevski

Köse YayLASı, çeşme önü, 1800 m, 16.06.1998, Kandemir, 269, Ir.-Tur.El.

74. TYPHACEAE**318. THYPA L.****910. Thypa angustifolia** L.

Kabaktepe Köyü üst kesimleri, sulak alanlar, 1700 m, 18.09.1998, Kandemir, 1112

75. JUNCACEAE

1. Yapraklar dipte ve kenarda tüylü

2. Luzula

1. Yapraklar tamamen tüysüz

1. Juncus

319. (1). JUNCUS L.

1. Yapraklar dipde koyu kırmızı-kahverengi

1. inflexus

1. Yapraklar dipte parlak kırmızı-kahverengi

2. effusus

911. (1). J. inflexus L.

Bedni Tepesi, sulak alanlar, 2200 m, 29.08.1999, Kandemir, 1741

912. (2). J. effusus L.Koz.

Yaylım Köyü civarı, sulak alanlar, 1750 m, 29.08.1999, Kandemir, 1742

320. (2). LUZULA DC.

1. Çiçek durumu dik dallar ucunda, oldukça gevşek

1. foresteri

1. Çiçek durumu eşit olmayan dallar üzerinde başlar

2. multiflora

913. (1). L. foresteri (Sm.) DC.

Köse Dağı Geç., kuzeye bakan yamaçlar, orman içi, 1850 m, 16.05.1998, Kandemir, Av.-Sib.El.

914. (2). *L. multiflora* (Wahlenb.) Besser

Şurut Yaylası civar, sulak alanların kenarı, 10.07.1999, Kandemir, 1484

76. CYPERACEAE

1. Gelişmiş yaprak yok

1. *Eleocharis*

1. Gelişmiş yapraklar var

2. *Carex*

321. (1). *ELEOCHARIS* R.Br.

915. *E. palustris* (L.) Roemer & Schultes Koz.

Kabaktepe Köyünden Kabak Tepeye gidişte 1. km, köprü altı, sulak alanlar, 1750 m, 18.06.1998, Kandemir, 445

322. (2). *CAREX* L.

1. Çiçek durumu dallanmış, birden çok başakçıklı

3. *stenophylla* subsp. *stenophylloides*

2. Başaklar sapsız

5. *sylvatica* subsp. *sylvatica*

3. Dişi başaklar 3-5, dar silindirik

4. *melenostachya*

3. Dişi başaklar 2-3, ovoid veya kısmen silindirik

2. *capitellata*

1. Çiçek durumu terminal başak şeklinde, dallanmaz

916. (2). *C. capitellata* Boiss. & Bal.

Köse Dağı Geç., sulak alanlar, 1800 m, 10.07.1999, Kandemir, 1488, Ök.El.

917. (3). *C. stenophylla* Wahlenb subsp. *stenophylloides* (V.Krecz.) Egorova

Köse civarı, sulak alanlar, 1650 m, 20.04.1998, Kandemir, 1143, Ir.-Tur.

918. (4). *C. melenostachya* Bieb. ex Willd.

Bedni Tepesi, sulak alanlar, 2300 m, 10.07.1999, Kandemir, 1473,

919. (5). *C. sylvatica* Hudson subsp. *sylvatica*

Eski Köse Yaylası, sulak alanlar, 1800 m, 10.07.1998, Kandemir, 1486

77. GRAMINEAE / POACEAE

1. Çiçek durumu bir noktadan digitat olarak dallanmış 3-7 kola sahip   **21. Cynodon**
1. Çiçek durumu yukarıdan farklı
2. Çiçek durumu baş, başak, baş veya silindirik panikül
3. Çiçek durumu yoğunlaşmış silindirik veya baş şeklinde panikül
4. Çiçek durumu boyu eninin 2 katını geçmeyen baş şeklinde
5. Başakçıklar bir çiçekcikli   **8. Alopecurus**
5. Başakçıklar en az 2 çiçekcikli   **15. Dactylis**
4. Çiçek durumunun boyu eninin 2 katından çok
6. Başakçıklar bir çiçekcikli   **9. Phleum**
6. Başakçıklar en az 2 çiçekcikli
7. Lemma kılıçıklı
8. Lemma uçta kılıçıklı
9. Glumlar farklı uzunlukta   **11. Vulpia**
9. Glumlar eşit
10. Başakçıklar yoğun olarak düzenlenmiş   **15. Dactylis**
10. Başakçıklar yoğun değil
8. Lemma dorsalde kılıçıklı
7. Lemma kılıçiksiz
- 11.Başakçıklar orbikular   **16. Briza**
- 11.Başakçıklar orbikular değil
12. Lemma ençok 3.5 mm   **12. Poa**
12. Lemma 3.5 mm den uzun   **14. Catabrosa**
3. Çiçek durumu başak veya rasem
13. Çiçek durumu başak
14. Başakçıklar 4-6 çiçekcikli   **2. Elymus**
14. Başakçıklar 2-3 çiçekcikli   **3. Secale**
13. Çiçek durumu rasem
15. Lemma kılıçıklı   **11. Vulpia**
15. Lemma kılıçiksiz   **1. Brachypodium**
2. Çiçek durumu gevşek panikül
16. Çiçek durumu plumoz
17. Ligul tüylü   **19. Phragmites**

17. Ligul zarsı

18.Lemma 3 damarlı; kılıçık ucta çatallı

18.Lemma 5 damarlı; kılıçık bütün

16. Çiçek durumu plumoz değil

19. Lemma kılıçıklı

20. Kılıçıklar 10 cm den uzun

20. Kılıçıklar 10 cm den kısa

21. Başakçıklar 2 ya da daha fazla çiçekçikli

22. Lemmada kılıçık ucta

22. Lemmada kılıçık ucta değil

23. Kılıçık dip kısma yakın

23. Kılıçık uca yakın

21. Başakçıklarda çiçekçik sayısı bir

24. Başakçıklar koyu mor renkli

24. Başakçıklar koyu mor renkli değil

19. Lemma kılıçiksız

25. Başakçıklar orbikular

25. Başakçıklar orbikular değil

26. Başakçıklar ovat

26. Başakçıklar farklı

27. Lemma 3 damarlı

28. Lemma keelli

28. Lemma keelli değil

27. Lemma damarları 3 den çok

29. Lemma keelli

30. Lemma ucta çatallı mukrolu

30. Lemma mukrolu değil

29. Lemma keelli değil

7. Clamagrostis

17. Stipa

10. Festuca

5. Arrhenatherum

4. Bromus

7. Calamagrostis

18. Piptatherum

16. Briza

4. Bromus

20. Eragrostis

14. Catabrosa

15. Dactylis

20. Eragostis

13. Eremopoa

323. (1). BRACHYPODIUM L.

920. B. sylvaticum (Hudson) P. Beauv.

Kabak Tepe, orman içi, 1850 m, 29.08.1999, Kandemir, 1762, Av.-Sib.El.

324. (2). ELYMUS L.**E. hispidus (Opiz) Melderis**

1. Başakçıklar tüylü	
2. Glum tüylü	subsp. barbulatus
2. Glum tüysüz	subsp. podpyrerae
1. Başakçıklar tüysüz	subsp. hispidus

921. E. hispidus (Opiz) Melderis subsp.hispidus****

Köse YayLASı civarı, otlak alanlar, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 429

922. E. hispidus (Opiz) Melderis subsp. **podpyrerae (Nab.) Melderis**

Yaylım Köyü civarı, otlak alanlar, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, Ir.-Tur.El.

923. E. hispidus (Opiz) Melderis subsp. **barbulatus (Schur) Melderis**

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 30.06.1998, Kandemir, 502

325. (3). SECALE L.**924. S. creale L. var. **creale****

Köse Barajı civarı, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 461

326. (4). BROMUS L.

1. Alt glum bir damarlı	3. tectorum
1. Alt glum damar sayısı birden çok	
2. Yapraklar geriye kıvrık tüylü	1. arvensis
2. Yapraklar tüylü fakat tüyler geriya kıvrık değil..	2. japonicus subsp. japonicus

925. (1). B. arvensis L.

Gökçe Köyü civarı, ekili alanların çevresi, 1670 m, 12.07.1998, Kandemir, 715

926. (2). B. japonicus Thunb. subsp. **japonicus**

Köse civarı, güneye bakan yamaçlar, 1670 m, 12.07.1998, Kandemir, 473

927. (3). B. tectorum L.

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 467

327. (5). ARRHENATHERUM P. Beauv.**928. A. elatius (L.) P. Beauz. ex J. & C. Presl. subsp. **elatius****

Eski Köse YayLASı, orman kenarı, 1880 m, 14.07.1998, Kandemir, 837, Av.-Sib.El.

328. (6). KOELERIA Pers.**929. K. cristata (L.) Pers var. *cristata***

Şurut Yaylası civarı, yol kenarı, 2000 m, 14.07.1998, Kandemir, 843

329. (7). CALAMAGROSTIS Adanson**930. C. *pseudophragmites* (Haller fil) Koeler**

Köse barajı çevresi, dere kenarı, 1650 m, 18.07.1998, Kandemir, 899, Av.-Sib. El.

330. (8). ALOPECURUS L.

1. Kılçıklar lemmanın ucuna çok yakın yerden çıkar

1. arundineceus

1. Kılçıklar lemmanın daha alt bölgесinden çıkar

2. Lemma 3.2-4 mm

2. vaginatus

2. Lemma 4.5-5 mm

3. *textilis* subsp. *textilis***931. (1). A. *arundineceus* Poiret**

Köse Yaylası civarı, otlak alanlar, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 422, Av.-Sib. El.

932. (2). A. *vaginatus* (Willd.) Boiss.

Köse Yaylası civarı, otlak alanlar, 1800 m, 18.06.1998, Kandemir, 421

933. (3). A. *textilis* Boiss. subsp. *textilis*

Köseden Köse Yaylasına gidişte, 1. km, güneye bakan yamaçlar, 1700 m, Kandemir, 1229, Ir.-Tur.El.

331. (9). PHLEUM L.

1. Panikül dalları ana eksene bitişik

1. pratense

1. Panikül dalları ana eksene bitişik değil

2. *montanum* subsp. *montanum***934. (1). P. *pratense* L.**

Köse Dağı Geç., doğuda kalan tepe, orman kenarı, 1900 m, 30.06.1998, Kandemir, 608, Av.-Sib. El.

935. (2). P. *montanum* C. Koch subsp. *montanum*

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 18.06.1998, Kandemir, 444

332. (10). FESTUCA L.

1. Başakçıklar 7-8 mm; üst glum linear lanseolat

2. *callieri* subsp. *callieri*

1. Başakçıklar 5-7 mm; üst glum oblong-lanseolat

1. *valesiaca*

936. (1). *F. valesiaca* Schleicher ex Gaudin

Bedni Tepesinin kuzeye bakan yamaçları, vadi içi, 2100 m, 14.07.1998, Kandemir, 786

937. (2). *F. callieri* (Hackel ex St.-Yves) F. Markraf subsp. **callieri**

Bedni Tepesinin kuzeye bakan yamaçları, vadi içi, 2100 m, 14.07.1998, Kandemir, 791

333. (11). *VULPIA* C.C. Gmelin**938. *V. ciliata* Dumort subsp. **ciliata****

Karayolları istasyonu civarı, vadi içi, 1770 m, 18.07.1998, Kandemir, 882

334. (12). *POA* L.

1. Ligullalar çok küçük, en çok 0.5 mm	3. <i>nemoralis</i>
1. Ligullalar en azından 1 mm	
2. Gövde dipte şişkin	4. <i>bulbosa</i>
2. Gövde dipte şişkin değil	
3. Yaprak genişliği 2-4 mm	1. <i>paratensis</i>
3. Yaprak genişliği en çok 1.5 mm	2. <i>angustifolia</i>

939. (1). *P. paratensis* L.

Yaylım Köyü civarı, vadi içi, 1750 m, 12.07.1998, Kandemir, 709

940. (2). *P. angustifolia* L.

Bedni Tepesi, kuzeye bakan yamaçlar, 2100 m, 10.08.1998, Kandemir, 1023

941. (3). *P. nemoralis* L.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2200 m, 10.07.1998, Kandemir, 1564

942. (4). *P. bulbosa* L.

Bedni Tepesi, kayalık alanlar, 2200 m, 10.07.1998, Kandemir, 1565

335. (13). *EREMOPOA* Roshev.**943. *E. songarica* (Scherenk) Roshev**

Sungurbeyli Köyü civarı, yol kenarı, 1760 m, 18.06.1999, Kandemir, 1366, Ir.-Tur.El

336. (14). *CATABROSA* P. Beauv.**944. *C. aquatica* (L.) P. Beauv.**

Köse civar, kavaklık alanların içi, 1650 m, 16.05.1998, Kandemir, 127

337. (15). *DACTYLIS* L.**945. *D. glomerata* L. subsp *hispanica* (Roth) Nyman**

Bedni Tepesi, kuytu alanlar, 2200 m, 14.07.1998, Kandemir, 818

338. (16). BRIZA L.

1. Başakçıklar mor kahverengi
1. Başakçıklar yeşil

- 2. marcowiczii**
1. media

946. (1). B. media L.

Kazantaşı Deresi kenarı, 1600 m, 10.07.1999, Kandemir, 1371

947. (2). B. marcowiczii Woronow

Bedni Tepesi, güneye bakan yamaçlar, 2300 m, 10.07.1999, Kandemir, 1470, Ök.D.El.

339. (17). STIPA L.

1. Lemma 11-15 mm; kılıçıklar 10-20 cm	1. holosericea
1. Lemma 15-18 mm;kılıçıklar 25 cm den uzun	2. spulcherrima subsp.crassiculmis

948. (1). S. holosericea

Şurut YayLASı, güneye bakan yamaçlar, 2200 m, 16.06.1998, Kandemir, 285, Trin.Ir.-Tur.El.

949. (2). S. pulcherrima C. Koch subsp.crassiculmis (P. Smirnov) Tezvelev

Köseden Köse yayLASına giderken, 2. km, batıya bakan yamaçlar, 1700 m, 18.06.1998,
Kandemir, 503

340. (18). PIPTATHERUM P. Beauv.**950. P. holciforme (Bieb) Roemer & Schultes subsp. **holciforme** var. **holciforme****

Köseden Köse yayLASına giderken, 2. km, batıya bakan yamaçlar 1700 m, 18.06.1999,
Kandemir, 1318

341. (19). PHRAGMITES L.**951. P. australis (Cav.) Trin. ex Steudel**

Kabaktepe Köyünün üst kesimleri, sulak alanlar, 1700 m, 16.05.1999, Kandemir, 1222, Av.-
Sib.El

342. (20). ERAGROSTIS N.M. Wolf**952. E. minor Host.**

Şurut YayLASı civarı, vadi içi, 2000 m, 20.07.1999, Kandemir, 16002

343. (21). CYDONON L.C.M. Richard**953. C. dactylon (L.) Pers. subsp. **vilosus** Regel**

Köse civarı, yol kenarı, 1650 m, 20.07.1999, Kandemir, 16001

4. İRDELEME

Köse Dağlarında yapılan floristik araştırmanın sonuçları yakın bölgelerde gerçekleştirilen ve aşağıda belirtilen çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılmıştır. Bu çalışmalar şunlardır:

Munzur Dağlarının (Tunceli-Erzincan) Florası, **Yıldırımlı**, 1982

Uzungöl (Trabzon-Çaykara) ve Çevresinin Flora ve Vejetasyonu, **Terzioğlu**, 1999

Rize Florası, Vejetasyonu ve Yöre Ballarının Polen Analizi, **Güner**, 1987

Çiçek Dağı (Kars) ve Çevresinin Florası Üzerine Bir Araştırma, **Demirkuş**, 1989

Kelkit Vadisinin Flora ve Vejetasyonu Üzerine Bir Araştırma, **Karaer**, 1994

Köse Dağı'nın (Sivas) Floristik Özellikleri, **Yıldız** 1995

Çamlıbel Geçidi ve Yıldız Dağı (Sivas-Tokat) Florası, **Civelek**, 1990

Araştırmamız sonuçlarına göre en çok türle sahip familyalar ile diğer araştırmalarda bulunan sonuçlar Tablo 'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Araştırmada en çok takson ihtiva eden familyaların yakın sahalarda yapılan çalışmalarla karşılaştırılması

Familyalar	Yapılan Araştırmalar							
	Köse Dağları 2000	Uzungöl 1999	Rize 1987	Yıldız Dağı 1990	Kelkit Vadisi 1994	Köse Dağı 1995	Munzur Dağları 1982	Çiçek Dağı 1989
<i>Compositae</i>	167	136	179	140	158	144	159	115
<i>Labiatae</i>	69	47	61	51	89	67	80	42
<i>Cruciferae</i>	68	37	63	69	65	75	111	34
<i>Leguminosae</i>	66	43	63	49	56	59	41	38
<i>Scrophulariaceae</i>	55	64	68	82	148	126	110	46
<i>Caryophyllaceae</i>	51	48	55	55	60	61	74	34
<i>Rosaceae</i>	48	59	71	45	50	61	52	39
<i>Boraginaceae</i>	39	24	36	28	46	34	57	-
<i>Gramineae</i>	36	54	153	53	73	71	56	33

Araştırma alanı ve yakın bölgelerde yapılan araştırmalarda en çok takson içeren familyaların karşılaştırılması sonunda *Compositae* familyasının hepsinde ilk sırada olduğu görülmektedir. Bunun nedeni bu familyanın Türkiye Florasında en çok takson içermesinden kaynaklanmaktadır.

Araştırma alanı ve yakın bölgelerdeki çalışmalarında en çok türe sahip ilk 6 cins Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Araştırma alanı ve yakın sahalarda yapılan çalışmalarda tür içerikleri bakımından ilk 6 sırayı alan cinsler

Yapılan Araş.	Cinslerin Sıralaması					
	1.sıra	2. Sıra	3. Sıra	4. Sıra	5. Sıra	6. Sıra
Köse Dağları 2000	<i>Astragalus</i>	<i>Silene</i>	<i>Verbascum</i>	<i>Salvia</i>	<i>Alyssum</i>	<i>Tanecetum</i>
Uzungöl 1999	<i>Alchemilla</i>	<i>Trifolium</i>	<i>Silene</i>	<i>Geranium</i>	<i>Senecio</i>	<i>Campanula</i>
Rize 1987	<i>Carex</i>	<i>Festuca</i>	<i>Trifolium</i>	<i>Alchemilla</i>	<i>Veronica</i>	<i>Ranunculus</i>
Yıldız Dağı 1995	<i>Astragalus</i>	<i>Silene</i>	<i>Alyssum</i>	<i>Centaurea</i>	<i>Trifolium</i>	<i>Tanecetum</i>
Kelkit Vadisi 1994	<i>Astragalus</i>	<i>Verbascum</i>	<i>Silene</i>	<i>Centaurea</i>	<i>Trifolium</i>	<i>Salvia</i>
Köse Dağı 1995	<i>Astragalus</i>	<i>Silene</i>	<i>Verbascum</i>	<i>Salvia</i>	<i>Trifolium</i>	<i>Centaurea</i>
Munzur Dağları 1982	<i>Astragalus</i>	<i>Silene</i>	<i>Verbascum</i>	<i>Salvia</i>	<i>Veronica</i>	<i>Trifolium</i>
Çiçek Dağı 1989	<i>Geranium</i>	<i>Veronica</i>	<i>Centaurea</i>	<i>Campanula</i>	<i>Silene</i>	<i>Astragalus</i>

Köse Dağları ve yakın bölgelerde Kelkit [43], Köse Dağı [35], Yıldız Dağı [70] ve Munzur Dağlarında [8]' ilk sırayı alan cins *Astragalus*'tur. Bu alanlardan Kelkit dışında kalan diğer bölgelerde ikinci sırayı *Silene* cinsi almaktadır. Kalkit Vadisinde yapılan çalışmasında [43] *Verbascum* ikinci sırayı alırken *Silene* cinsi 3. sıradadır. Köse Dağları ve yakın bölgelerde, Köse Dağı [35], Yıldız Dağı [70] ve Munzur Dağlarında [8] yapılan araştırmalarında *Astragalus* ve *Silene*'nin ilk iki sırada bulunması araştırma alanlarının İran-Turan Floristik bölgesinde veya bu floristik bölgelere geçiş alanlarında yapılmış olmasından kaynaklanmaktadır. Zira bu cinsler çok sayıda İran-Turan elementi içermektedir. Karaer'in çalışmasında [43] Kelkit vadisinde *Verbascum* cinsinin ikinci sırada bulunması alanın en çok 1520 m yükseltiye sahip olmasından ileri gelmektedir. Çünkü 1520 m' nin üstündeki seviyelerde yayılış gösteren *Silene* cinsine ait türler *Verbascum* türlerinden daha fazladır. *Alchemilla*, Uzun Göl ve çevresinde [40], *Carex* Rize [41] ve *Geranium*, Çiçek Dağı ve çevresinde [42] yapılan çalışmasında ilk sırada yer alan cinslerdir. Bu durum, bu çalışmaların

Avrupa-Sibirya Floristik Bölgesinde yapılması ve bu cinslerin bu bölgenin karakteristik elemanları olmasından kaynaklanmaktadır.

Araştırma alanı ve yakın bölgelerdeki çalışmalarda taksonların floristik bölgelere dağılımlarının karşılaştırılması Tablo 9'de verilmiştir.

Tablo 9. Araştırma alanında tespit edilen floristik elementlerin yakın sahalarda yapılan çalışmalardan edilen sonuçlarla karşılaştırılması

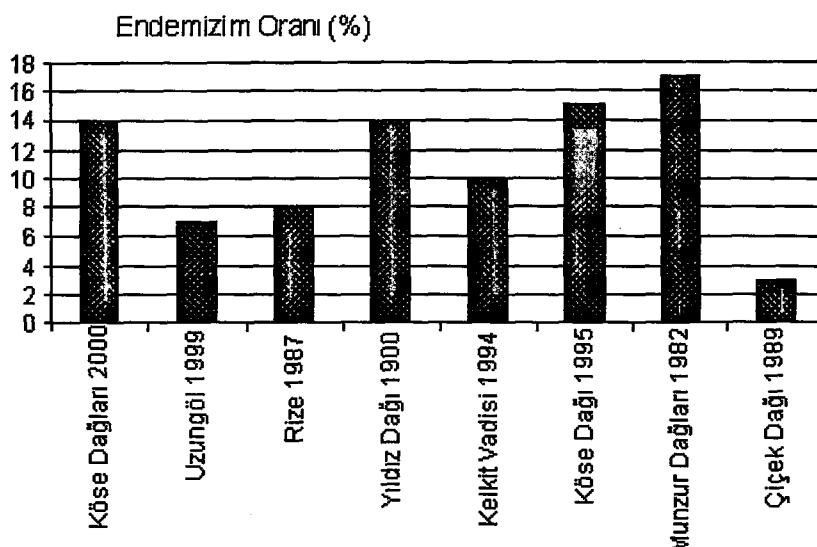
Floristik Bölgeler	Yapılan Araştırmalar							
	Köse Dağları 2000	Uzungöl 1999.	Rize 1987	Yıldız Dağı 1990	Kelkit Vadisi 1994	Köse Dağı 1995	Munzur Dağları 1982	Ciçek Dağı 1989
Avrupa-Sibirya	% 17.34	% 41	% 48	% 16	% 13	% 14	% 6	% 29
İran-Turan	% 25.63	% 5	% 6	% 25	% 15	% 27	% 30	% 13
Akdeniz	% 3.34	% 1	% 3	% 3	% 11	% 5	% 4	% 1
Çok Bulg.-Bilin.	% 53.66	% 53	% 43	% 55	% 60	% 54	% 60	% 57

Bu sonuçlara göre Köse Dağlarında olduğu gibi Munzur Dağları [8], Köse Dağında [35], Kelkit Vadisinde [43] ve Yıldız Dağı ve çevresinde [70] yapılan araştırmalarında İran-Turan elementleri ilk sıradadır. Bunun sebebi bu çalışmaların benzer ekolojik şartlara sahip alanlarda yapılmasından kaynaklanmaktadır. Diğer çalışmalarda doğal olarak İran-Turan elementlerinin yerini Arupa-Sibirya elementlerinin almaktadır. Araştırma alanına diğer yönlerden benzerlik gösteren Kelkit Vadisinde yapılan çalışmasında [43], Akdeniz elementleri'nin fazla ve İran-Turan elementlerinin düşük olması bu bölgelerin Akdeniz elementlerinin iç bölgelere geçmesinde etkili olan Yeşilirmak'ın kısmen etkisinde olmasından kaynaklanmaktadır [1]. Ayrıca bu bölgelerde jeolojik çağlarda buzullaşmanın olumsuz etkileri Köse Dağlarına göre daha az olmuştur [48]. Yine Munzur Dağlarında [8] Akdeniz elementleri' nin oransal olarak fazla olması bu bölgenin Akdeniz Floristik Bölgesine daha yakın ve Anadolu Diyagonalı aracılığı ile bu elementlerin daha kolay ulaşmasından kaynaklanabilir. Yıldız Dağı ve çevresinde yapılan araştırmada [70], Akdeniz elementleri Köse Dağlarıyla aynıdır. Zira bu iki araştırma da benzer floristik alanlarda yapılmıştır.

Araştırma alanında tespit edilen Akdeniz elementlerinin **Yıldızımlı [8] Karaer [43]** ve **Yıldız'ın [35]** çalışmalarında bulunup bulunmadığı ve toplandıkları alanlar incelendiğinde ***Linum bienne*, *Pisum sativum* subsp. *elatius* var. *elatius*, *Trigonella monspeliaca***,

Valerianella discoridis, *Scrophularia lucida*, *S. canina* subsp. *bicolor*, *Salix pedicellata* subsp. *pedicellata*, *Sicila bifolia*, *Ornithogalum alpigenum*, *Gagea granatelli*, *Gagea villosa*ının Karaer [43] ve Yıldızı'nın [35] çalışmalarının her ikisinde veya en az birinde Kelkit Vadisi'nden toplandığı ve Yıldırımlı'nın çalışmasında [8] Munzur Dağlarından toplanmadığı görülmüştür. Bu durum bize bu elementlerin Köse Dağlarına ulaşmasının Kelkit Vadisi aracılığı ile olduğu fikrini vermektedir. Bunun yanında *Onosma aucheranum* un Kelkit Vadisinden toplanmayıp Munzur Dağlarından ve Köse Dağı'nın (Sivas) güney bölümünden toplanmasının da bu türlerin Diagonal ile Köse Dağlarına ulaşmış olabileceğini düşündürmektedir. *Centaurea urvillei* subsp. *armata*, *Valeriana discoridis*, *Scapiso argentea*, *Echium italicum*, *Periateria lusitanica*, *Asperula arvensis*, *Dactylis iberica*, *D. romana* subsp. *romana*'nın hem Kelkit Vadisi hem de Munzur dağlarından toplanması bu bitkilerin araştırma alanımıza muhtemelen Diyagonal veya Kelkit Vadisi aracılığı ile taşınmış olduğunu göstermektedir. Diğer Akdeniz Elementlerinin toplanma alanlarının daha çok Türkiye' nin iç ve güney bölgelerinde yayılış göstermesi ise bu elementlerin araştırma alanına ulaşmasında en etkili yolun Anadolu Diyagonalı olduğunu fikrini vermektedir. Yine de Kelkit Vadisi ile Anadolu Diyagonalı değişik sahalarda ilişki içinde olduğundan araştırma alanımıza ulaşan Akdeniz elementlerinin hangi yolla taşındıklarını kesin olarak söylemek mümkün görülmemektedir. Bu elementlerin bir kısmının alanımıza ulaşmasında az da olsa Harşit Vadisinin de etkisi olabilir. Bu konuda daha geniş çaplı arazi çalışması yapılmalıdır.

Araştırma alanı ve yakın bölgelerde yapılan çalışmalarında endemizm oranı da Şekil 10 gösterilmiştir.

Şekil 10. Araştırma alanında tespit edilen endemizm oranıyla yakın bölgelerde yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlarla karşılaştırılması

Araştırma alanında tespit edilen taksonlardan 131 i endemik olup, endemizm oranı % 14'tür. Bu sayıya Türkiye için endemikler dahil değildir. Grafik incelendiğinde Avrupa-Sibirya Floristik Bölgesinde yapılan çalışmalarda endemizm oranı en çok % 8 dir. Bu oran araştırma alanında % 14' e çıkmakta ve ülkemizin endemizm merkezlerinden olan Munzur Dağları'nda % 17' ye ulaşmaktadır. Avrupa -Sibirya Floristik bölgesinden İran-Turan bölgeye gidildikçe endemizm oranının artma sebebi: Türkiye Florasında endemik taksonların önemli bir kısmının İran-Turan elementi olmasıdır.

Lappula spinocarpus, *Paracaryum litospermifolium* subsp.*erectum*, *Heracleum ceranatifolium*, *Fumaria microcarpa*, *Hesperis cappadocica* , *Allium tchihatschewii* taksonları araştırma alanında Anadolu Diagonalini karakterize eden türlerdir.

İlk toplandığı örneklerden bilinen *Tanacetum corymbosum* subsp. *corymbosum*, *Onosma rigidum* ikinci kez toplanmıştır. Araştırma alanından daha önceki toplanan [1] ve tip örneklerinden bilinen *Senecio fulviaulis* , *Allium tchihatschewii* ile beraber 14 takson rastlanmamıştır. Bu taksonların toplanma tarihleri çok eskiye dayandığı için habitatlarının tahrif edilmesi sonucu bu bölgede ortadan kalkmış olabilirler.

Araştırma alanında tespit edilen nadir bitkilerin sayısı ve yayılış alanları çok sınırlıdır. Örneğin Flora yayılışının çok sınırlı olduğu belirtilen ve yalnızca A7 karesinden bilinen *Centaurea pulcherrima* subsp.*freynii*' araştırma alanında yalnız bir bölgede tespit edilmiş ve

yayılış alanının çok sınırlı olduğu görülmüştür. Çalışmalarımız esnasında diğer nadir taksonlardan da en çok iki örnek toplanabilmistiştir.

Teşhisleri yapılmış bazı örnekler Floradaki özellikleri kısmen farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar Tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 10. Türkiye Florasından morfolojik özellikler bakımından farklılık gösteren taksonlar

Taksonlar	Toplanan örnekteki özellik	Floradaki özellik
<i>Rumex sacutatus</i>	Çiçeklerden bazıları hermafrodit	Çiçekler tek eşeyli
<i>R. nepalensis</i>	Yaprak tabanda kordat değil	Yaprak tabanda kordat
<i>Ranunculus polyrhizos</i>	Akenler tüylü	Akenler tüysüz
<i>Stellaria holostea</i>	Bitki az da olsa tüylü	Bitki tüysüz
<i>Sicilia bifolia</i>	Skap baze 2	Skap tek
<i>Geranium tuberosum</i> subsp. <i>tuberosum</i>	Çiçekler eflatun, gövde kırmızı	Çiçekler açık pembe, gövde rengi belirtilmemiş
<i>Solidago virgaurea</i> subsp. <i>alpestris</i>	Çiçek durumu tabanda bazen brakteli değil	Çiçek durumu tabanda brakteli değil
<i>Rosa canina</i>	Stilus yoğun tüylü	Stilus seyrek tüylü
<i>R. montana</i> subsp. <i>wronowii</i>	Sepal dışta seyrek glandlı	Sepal dışta yoğun glandlı
<i>Scorzonera cinera</i>	Yaprak kenarı undulat	Yaprak kenarı düz
<i>Asyneuma rigidum</i> subsp. <i>rigidum</i>	Bitki boyu 30-35 cm	Bitki boyu 40-60 cm
<i>Achilla millefolium</i>	Bazı gövde yaprakları 8 cm den uzun	Gövde yaprakları 8 cm den kısa
<i>Astrantia maxima</i> subsp. <i>maxima</i>	Brakteoller her zaman pembe kenarlı değil	Brakteoller pembe kenarlı
<i>Sedum palladium</i>	Yaprak düz	Yaprak subtrete
<i>Hypericum thymopsis</i>	Petallar glandlı	Petallar glandsız

Ayrıca *Papaver bracteatum* örnekleri' in bazlarında aynı bireyde brakteler çiçeğin hemen altında yer alırken bazlarında çiçeğin 1-3 cm aşağı kısımlarında yer alır. Diğer taraftan Florada belirtilmemekle beraber, *Stachys lavandulifolia* ve *Lallamentia canascens* 'e ait beyaz çiçekli bireyler toplanmıştır. Bu örneklerin çiçek renklerinin doğal olarak beyaz mı yoksa durumun albinoluk dan mı kaynaklandığı belirlenememiştir.

Türkiye'deki toplanma yerlerinden birisi Köse Dağı olan ve bu bilginin kesin olmadığı belirtilen [1] *Tragopogon pisillus* türü araştırma esnasında da toplanmadığı için verilen listeye konmamıştır.

Crateagus monogyna subsp. *monogyna*, *Frangula alnus* subsp. *alnus*, *Alnus glutinosa* subsp. *glutinosa*, *Peonia mascula* subsp. orientina, *Abies nordmanniana* subsp. *nordmanniana*, *Vaccinium uliginosum* taksonlarına Köse Dağlarının güney bölgelerinde

rastlanmamıştır. *Ranunculus sericeus*, *Salsola rutenica*, *Achilla wilhelmsii*, *Artemisia australica*, *A. santonicum*'da Köse Dağları'nın kuzey kesimlerinde bulunmamaktadır.

Araştırma alanında Floradan farklı özelliklere sahip, teşhisleri yapılamayan *Papaver*, *Potentilla*, *Helianthemum*, *Helichrysum*, *Onosma*, *Linaria* ve *Bellevalia* cinslerine ait örneklerin durumları incelenmek üzere herbaryumda koruma altına alınmıştır.

Araştırma alanında bitki örtüsü yoğun antropojen etki altındadır. Özellikle Köse Barajı çalışmalarında ve yaylalara yapılan ve yapılmaya devam eden kara yollarında doğaya verilen tahribat oldukça fazladır. Nitekim baraj yatağında toplanan ve Floradan farklı özelliklere sahip *Arum* cinsine ait örneği tekrar toplamaya gittiğimizde Baraj çalışmaları esnasında ortamın yok edildiği görülmüştür. Yine endemik ve **Ekim** ve arkadaşları tarafından hazırlanan listede durumunun tam olarak bilinmediği belirtilen ve alanımızda tek bir alanda bir birey olarak tespit edilen *Euonomus latifolius* subsp. *cauconis* bitkisi iş makinalarının çalışmaları sonucu taş ve molozların altında kalmıştır.

Köse Dağları'nın Güney ve Kuzey bölgelerinde hemen hemen her sahada topluluk oluşturamayan yaşılı *Pyrus elaeagnifolia* subsp. *elaegnifolia* bitkisine rastlanması bu alt türün geçmişte bu alanda yaygın olduğu fikrini vermektedir.

Araştırma alanında bitkileri tehdit eden faktörlerden birisi de bilinçsiz olarak yapılan ağaçlandırma çalışmalarıdır. Ağaçlandırma çalışmaları için yapılan teraslama sırasında toprak örtüsü sürülmekte ve yerleşik türler ortadan kaldırılmaktadır. Arazi çalışmalarında doğal olarak yayılış gösteren dikenli *Astragalus*, *Verbascum*, *Acantholimon* ve diğer cinslere ait türlerin alanda yayılışa sahip olmasına karşın dikim yapılarak çevrilmiş alanlarda çok az bulunduğu ve bu alanlarda gevşek topraklarda gelişme imkanı bulan tek yıllık bitkilerin daha yaygın olduğu görülmüştür. Ayrıca halk yakacak ihtiyacının bir kısmını karşılamak için dikenli *Astragalus* türlerini sökerek tahrip etmektedir. Yine dikenli *Astragalus* ve *Acantholimon* türleri bitki parazitlerince tahrip edilmektedir.

5. SONUÇLAR

Araştırma alanında toplanan bitki örneklerinin değerlendirilmesi sonunda 77 familyaya ait 343 cins ve toplam 953 tür ve tür altı takson tespit edilmiştir. Tespit edilen familyaların 2'si *Pteridophyta* ve 75'i *Spermatophyta* bölümüne dahildir. *Spermatophyta* bölümüne ait 75 familyanın dağılımı şu şekildedir: *Gymnospermae* 2, *Angymnospermae* 73'tür. *Angymnospermae*'nın 73 familyasından 66'sı *Dicotyledoneae*, 7'si *Monocotyledoneae* alt sınıflarına aittir.

5.1. Araştırma Alanında Tespit Edilen Endemikler

Araştırma alanında saptanan endemik takson sayısı 130 olup, bu taksonlar floristik bölgelerine göre ayrı ayrı gruplandırılmıştır.

5.1.1. Avrupa-Sibirya Elementi Olan Endemikler

***Dianthus carmelitarum* Reut. ex Boiss.**

***Geranium ibericum* Cav. subsp. *jubatum* Hand.-Mazz.**

Sempervivum armenum* Boiss. & Huet subsp. *armenum

Alchemilla bursersis

***Jurinea alpigena* C. Koch**

***Hieracium onosmopsis* (Zahn.) Sell & West**

***H. microtum* Boiss.**

***Asperula pastalozzae* Boiss.**

***A. woronowii* Krecz.**

***Arum euxinum* R. Miller**

***Gagea tenuissima* Miscz.**

***Crocus speciosus* Bieb. subsp. *ilgazensis* Mathew**

5.1.2. İran-Turan Elementi Olan Endemikler

Consolida armeniaca (Stapf ex Huth) Schröd.

Glauicum acutidentatum Hausskn. & Bornm.

Isatis candolleana Boiss.

I. undulata Aucher ex Boiss.

Alyssum blepharocarpum Dudley & Hub.-Mor.

A. paphalagonicum (Hausskn.) Dudley

Arenaria acutisepala Hausskn. ex Williams

Saponaria prostrata subsp. **anatolica** Hedge

Hypericum thymopsis Boiss.

Linum flavum L. subsp. **scabrinerve** (Davis) Davis

L. obtusatum (Boiss.) Staph

L. flavum L. subsp. **scabrinerve** (Davis) Davis

L. obtusatum (Boiss.) Staph.

Astragalus barbatus Lam.

A. noeanus Boiss.

A. acmophyllus Bunge

A. compactus Lam.

A. lamarckii Boiss.

A. condensatus Ledeb.

A. crinitus Boiss.

A. strigillosum Bunge

A. asciocalix Bunge

A. bicolor Lam.

Hedysarum nitidum Willd.

Onobrychis sulphurea Boiss. & Bal. var. **vanansis** Hedge

O. cappadocica Boiss.

Alchemilla oriturcica Rothm.

A. bornmuelleri Rothm.

Potentilla anatolica Peşmen

Rosa pisiformis (Christ) D. Sosn.

Pimpinella anthrscoides Boiss. var. **cruciata** (Bornm. Wolff) Matthews

- Prangos platychlaena** Boiss. ex Tchihat.
- Bupleurum papillosum** DC.
- Cephalaria sparsipilosa** Matthews
- Helichrysum noeicum** Boiss.
- H. arenarium** (L.) Moench subsp. **aucherii** (Boiss.) Davis & Kupica ,
- Tanacetum albipannosum** Hub.-Mor.& Grierson
- Cousina bicolor** Freyn & Sint.
- Cirsium sommieri** Petrak
- Jurinea brevicaulis** Boiss.
- Centaurea sesilis** Willd.
- C. armena** Boiss.
- Scorzonera hieraciifolia** Hayek
- S. cinerea** Boiss.
- S. tomentosa** L.
- Campanula saxonorum** Gandoer
- Androsace armeniaca** L. subsp. **macrantha** (Boiss. & Huet) Martelli
- Vincetoxicum fuscum** (Hornem.) Reichb. subsp.**boissieri** (Kusn.) Browicz
- Convulvulus galaticus** Rosan ex Chois
- Paracaryum calycinum** Boiss.& Bal.
- P. lithospermifolium** (Lam.) Grande var. **erectum** R.Mill.
- P. cristatum** (Schreber) subsp. **cristatum**
- Onosma isauricum** Boiss. & Heldr.
- O. bracteosum** Hausskn. & Bornm.
- Anchusa leptophylla** Roumer & Schults subsp. **incana** (Ledeb.) Chamb.
- Nonea macrosperma** Boiss. & Heldr.
- N. stenosolen** Boiss. & Bal.
- Verbascum oocarpum** Murb.
- V. oreadoxum** Hub.-Mor.
- V. palladifolorum** Hub.-Mor.
- Scropularia libatonica** Boiss subsp.**pontica** R. Mill
- S.libatonica** Boiss subsp. **armena** R. Mill.
- Linaria genistifolia** (L.) Miller subsp. **confertiflora** (Boiss) Davis
- L. corifolia** Desf.

Digitalis lamarckii Ivan.

Wiedemannia orientalis Fisch. & Mey.

Salvia rosifolia Sm.

S. ceaspitosa Montbert & ex. Bentham

S. cryptantha Montbert & ex. Bentham

Achontolimon kotschyii (Jaub. & Spach) Boiss. subsp.**laxispicatum** Bokhari.

A. calvertii Boiss.

A. hypochaerum Bokhari

A. puberulum Boiss. & Bal. var. **puberulum**

Thesium stelleroides Jaub. & Spach

Asperula suavis Fisch.& Mey.. .

Dactylorhiza osmanica (Kl.) Soo, Nom.var. **osmanica**

5.1.3. Akdeniz Elementi Olan Endemikler

Scabiosa reuteriana Boiss.

Ornithogalum alpinum Staph

Muscari bourguae Baker

5.1.4. Floristik Bölgesi Bilinmeyen Endemikler

Papaver apokrinomenon Fedde

Alyssum longistylum (Somm.& Lev.) Grossh. & Schischk.

Hesperis schischkinii Tzvel.

H. cappadocica Fourn.

Arenaria kotschyana subsp. **kotschyana** Fenzl.

A. ledebouriana subsp. **ledebouriana** var. **ledebouriana** Fenzl

Velezia hispida Boiss.

Saponaria prostrata subsp. **calvertii** (Boiss.) Hedge

Euonomus latifolius subsp. **cauconis** Coode & Cullen

Lathyrus tukhtensis Czec.

L. czozottianus Bassler

Trifolium barbulatum (Freyn & Sint.) Zoh.

- T. pannonicum** Jacq. subsp. **elongatum** (Willd.) Zoh.
- Onobrychis sulphurea** Boiss. & Bal. var. **vanensis** Hedge
- O. armena** Boiss. & Huet.
- Crataegus tanacetifolia** (Lam.) Pers
- Sempervivum armenum** Boiss. & Huet subsp. **insigne** Muirhead
- S. glabrifolium** Boiss.
- S. brevipilum** Muirhead
- Heracleum crenatifolium** Manden.
- H. pastinacifolium** C. Koch. subsp. **incanum** (Boiss. & Huet) Davis
- Senecio hypochionaeus** Boiss. subsp. **ilkasiensis** Freyn & Sint.
- S. hypochionaeus** Boiss. subsp. **argeus** (Boiss. & Bal.) Matthew
- Tanacetum mucroniferum** Hub. Mor. & Grierson
- T. nitens** (Boiss. & Noe) Grierson
- Triploruspermum callosum** (Boiss. & Heldr) E. Hossain
- Centaureae pulcherrima** Willd. subsp. **freynii** (Sint.) Wagenitz
- Scorzonera eriophora** DC.
- Tragopogon aureus** Boiss.
- Campanula betulifolia** C. Koch
- Asyneuma limonifolium** (L.) Jancen subsp. **pestalozzae** (Boiss.) Damboldt
- Onosma armenum** DC.
- Verbascum cheirantifolium** Boiss. var. **asperulum** Murb.
- Veronica lysmachoides** Boiss.
- V. multifida** L.
- Marrubium parviflorum** Fisch. & Mey. subsp. **oligodon** (Boiss.) Seybold
- Quercus macranthera** Fisch. & Mey. ex Hohen. subsp. **syspirensis** (C. Koch) Metinsky x **petraea** (Mattuschka) Lieb.
- Allium armenum** Boiss. & Kotschy

5.2. Araştırma Alanında Tespit Edilen Nadir Taksonlar

Araştırma alanında yayılış gösteren tür ve tür altı taksonlardan ilk toplanan örneğinden bilinenler (K), şuanda gerekli tedbirler alınmadığında zarar görebilecekler (V) ve nadir olarak

bulunanlar (R)' in bir listesi çıkarılmıştır. Endemik taksonlardan 4 tanesi V, 29 tanesi ise R endemik olmayanlardan ise 4 tanesi K, 24 tanesi R kategorisindedir.

5.2.1. Araştırma Alanında Tespit Edilen Nadir Endemik Taksonlar

Consolida armeniaca (Stapf ex Huth) Schröd	R
Glauicum acutidentatum Hausskn. & Bornm.	R
Isatis undulata Aucher ex Boiss	V
Draba rigida Willd subsp. rigida	R
Hesperis schischkinii Tzvel.	R
Hypericum thymopsis Boiss.	R
Euonomus latifolius subsp. cauconis Code & Cullen	V
Astragalus crinitus Boiss.	R
Trifolium barbulatum (Freyn & Sint.) Zoh.	R
Onobrychis armena Boiss.& Huet.	R
Sempervivum armenum Boiss. & Huet subsp. insigne Muirhead	R
S. glabrefolium Boiss	R
Alchemilla bornmuelleri Rothm	R
A. bursensis B. Pawl	R
Heracleum crenatifolium Manden.	R
Cephalaria sparsipilosa Matthews	R
Jurinea brevicaulis Boiss	R
Centaurea armena Boiss.	R
C. pulcherrima Willd. subsp. freynii (Sint.) Wagenitz	R
Scorzonera hieraciifolia Hayek	V
S. eriophora DC.	R
Hieracium microtum Boiss	R
Verbascum oocarpum Murb	R
V. pallidiflorum Hub.-Mor	R
Malempyrum arvense L.var. elatius Boiss.	R
Acantholimon puberulum Boiss. & Bal. var. puberulum	R
Thesium stellerooides Jaub. & Spach	R
Asperula woronowii Krecz	R

Allium tchihatschewii Boiss.	R
Ornithogalum alpinum Staph	R
Gagea tenuissima Miscz.	V
Crocus speciosus Bieb. subsp. <i>ilgazensis</i>	R

5.2.1. Araştırma Alanında Tespit Edilen Endemik Olmayan Nadir Taksonlar

Ranunculus polyrhizos Steph. ex Willd	R
Thalictrum simplex L	R
Alyssum longistylum (Somm.& Lev.) Grossh. & Schischk	R
Draba rigida subsp. <i>bryoides</i> Willd	R
Hesperis steveniana DC	K
Anchonium elichrysifolium (DC.) Boiss. subsp. <i>persicum</i> (DC.) Cullen & Coode	R
Erysimum macrostigma Boiss	R
E. diffusum Ehrh.	R
Polygonum caucasicus Rech.	R
Linum flavum L. subsp. <i>flavum</i>	R
Rhamnus microcarpus Boiss	R
Astragalus argyroides Becker ex Stapf	R
Cotoneaster morulus Pojark	R
Crataegus sinaica Boiss	R
Epilobium tetragonum L. subsp. <i>lamyii</i> (F.W.Schultz) Nyman	R
Ribes alpinum L	R
Lonicera xylosteum L.	R
Senecio fulviaspis Wallr.	K
Tanacetum corymbosum (L.) Schultz subsp. <i>corymbosum</i>	K
Hieracium olympicum Boiss	R
Onosma rigidum Ledeb	K
Nonea flavescens (C.A.Meyer) Fisch. & Mey	R
Melopyrum pratense L.	R
Scutellaria orientalis L. subsp. <i>sosowskyi</i>	R
Satureja macrantha C.A. Meyer	R
Thymus transcaucasicus Ronniger	R

Fritillaria latifolia Willd.	R
Iris caucasica Hoffm. subsp. caucasica	R

**5.3. Araştırma Alanında A7 Karesi İçin Yeni Kayıt Olarak Tespit Edilen
Taksonlar**

Araştırma alanında A7 karesi için tespit edilen takson sayısı 212'dir. Bu taksonlar şunlardır:

Delphinium albiflorum DC.

Ranunculus polyrhizos Steph. ex Willd.

R. illyricus L. subsp. **illyricus**

Thalictrum simplex L.

Berberis vulgaris L.

B. crataegina DC.

Glaucium corniculatum (L.) Rud. subsp. **corniculatum**

G. leiocarpum Boiss.

G. acutidentatum Hausskn. & Bornm.

Papaver apokrinomenon Fedde

Hypecoum pendulum L.

Corydalis conorhiza Ledeb.

Fumaria parviflora Lam .

Brasica elongata Ehrh.

Conringia planisliqua Ficher& Mey.

C. persica Boiss.

Lepidium vesicarium L.

L. latifolium L.

L. graminifolium L.

Isatis candolleana Boiss.

I. undulata Aucher ex Boiss.

I. buschiana Schischkin

Aethionema cordatum (Desf.) Boiss

Ae. grandiflorum Boiss. & Hoen.

- Fibigia macrocarpa** (Boiss.) Boiss.
- Alyssum blepharocarpum** Dudley & Hub.-Mor.
- A. strigosum** Banks & Sol. subsp. **strigosum**
- A. longistylum** (Somm.& Lev.) Grossh. & Schischk.
- Chorispora tenella** (Pall.) DC.
- Hesperis schischkinii** Tzvel.
- Eysmium macrostigma** Boiss.
- E. diffusum** Ehrh.Av.-Sib.
- Polygala pruinosa** subsp **pruinosa** Boiss.
- Arenaria kotschyana** subsp. **kotschyana** Fenzl.
- A. leptoclados** (Reichb.) Guss.
- Minuartia hamata** (Husskn.) Matff.
- M. anatolica** var. **polymorpha** McNeil
- Holosteum umbellatum** L.subsp. **umbellatum**
- Dianthus multicaulis** Boiss. & Huet.
- D. floribundus** Boiss.Ir.-Tur.El.
- Saponaria viscosa** C.A.Meyer
- S. prostrata** subsp. **anatolica** Hedge
- S. prostrata** subsp. **calvertii** (Boiss.) Hedge
- Silene marschallii** C.A. Meyer
- S. saxatilis** Sims
- S. supina** Bieb.subsp. **pruinosa** (Boiss.) Chowdh.
- S. pungens** Boiss.
- Atrophaxis spinosa** L.
- Polygonum cognatum** Meissn.
- P. arenarium** Waldst.& Kit.
- P. pulchellum** Lois.
- P. bellardii** All.
- Rumex tuberosus** Rech.subsp. **tuberosus**
- R. crispus** L.
- Chenopodium murale** L.
- C. vulvaria** L.
- C. album** L. subsp. **album**

Noaea mucronata (Forssk.) Ascher & Schwein subsp. **mucronata**

Amaranthus retriflexus L.

Hypericum elongatum Ledeb. subsp.**elongatum**

H. thymopsis Boiss.

H. triquetrifolium Turra

Linum flavum L. subsp. **flavum**

L. flavum L. subsp. **scabrinerve** (Davis) Davis

Geranium stepporum Davis

Erodium acaule (L) Becher & Thell.

Astragalus oreades Meyer

A. barbatus Lam.

A. mesites Boiss. & Buhse

A. onobrychis L.

A. argyroides Becker ex Stapf

Trifolium barbulatum (Freyn & Sint.) Zoh.

Vicia villosa Roth. subsp. **villosa**

Trigonella monspeliaca L.

Lotus corniculatus L. var. **corniculatus**.

Hedysarum nitidum Willd.

Onobrychis sulphurea Boiss.& Bal. var. **vanansis** Hedge

O. radiata (Desf.) Bieb.

O. cappadocica Boiss.

Cerasus microcarpa (C.A. Meyer.) Boiss. subsp **microcarpa**

Filipendula ulmaria (L.) Maxim

Alchemilla bornmuelleri Rothm

A. bursensis B. Pawl..

Rubus canascens DC. var. **glabratus** (Godron) Davis & Meikle

Potentilla bifurca L.

P. anatolica Peşmen

P. adscharica Somm. & Lev. ex Keller

P. reptans L.

Sanguisorba officinalis L.

S. minor Scop. subsp.**lasiocarpa** (Boiss. & Hausskn.) Nordb.

- Rosa heckeliana** Tratt. subsp. **orientalis** (Dupont) Meikle
Cotoneaster morulus Pojark.
Crataegus sinaica Boiss.
Sorbus torminalis (L.) Crantz var. **torminalis**
Amelanchier rotundifolia (Lam.) Dum.-Courset subsp. **rotundifolia**
Epilobium tetragonum L. subsp. **lamyii** (F.W.Schultz) Nyman
E. frigidum Hausskn.
Sedum telephium L. subsp. **maximum** (L.) Krocke
Sempervivum glabrifolium Boiss.
S. brevipilum Muirhead
Ribes orientale Desf.
Eryngium billardieri Delar.
Grammosciandium peterocarpum Boiss.
Pimpinella corymbosa Boiss.
P. tragium Vill. subsp. **lithopia** (Schischkin) Tutin
Bupleurum gerardii All.
Falcaria vulgaris Bernh.
Ferulago setifolia C. Koch
Valerianella cymbicarpa C.A. Meyer
Dipsacus laciniatus L.
Cephalaria aristata C. Koch
C. procera Fich. & Ball
C. sparsipilosa Matthews
Scabiosa crinita Kotschy & Boiss.
S. calocephala Boiss. Ir.Tur.
Xanthium strumarium L. subsp. **strumarium**
Helichrysum noeicum Boiss.
H. armenium DC. subsp. **araxinum** (Kirp.) Takht.
H. arenarium (L.) Moench subsp. **aucherii** (Boiss.) Davis& Kupica
Conyza canadensis (L.) Cronquist
Senecio erucifolius L.
Anthemis cretica L. subsp. **iberica** (Bieb.) Grierson
Achilla wilhelmsii C. Koch.

Xeranthemum longipapposum Fisch. & Mey.
Scorzonera armeniaca (Boiss. & Huet) Boiss.
S. eriophora DC.
S. pseudolanata Grossh.
Tragopogon aureus Boiss.
Hieracium olympicum
H. microtum
Pilosella x rupechtii (Boiss.) Sell & West
Lactuca saligna L.
Chondrinella juncea L. var. **acantholepis** (Boiss.) Boiss.
Crepis vesicaria L.
Campanula propinqua Fisch. & Mey.
Asyneuma amplexicaule (Willd.) Hand.-Maz. subsp. **amplexicaule**
var. **angustifolia** (Boiss.) Bornm.
A. virgatum (Labill.) subsp. **virgatum**
Anagallis arvensis L. subsp. **caerulea** (Schreber)
Centaurirum erythraea Rafn subsp. **turcicum** (Velen) Melderis
Gentiana septemfida Pallas

- Lappula squarrosa** (Retz.) Dumort
L. spinocarpus (Forsskal) Aschers. ex O.Kuntze
Paracaryum calycinum Boiss.& Bal.
Cynoglossum montanum L.
Onosma isauricum Boiss. & Heldr.
O. bracteosum Hausskn. & Bornm.
O. aucheranum DC.
O. rigidum Ledeb
O. armenum DC.
Anchusa barellieri (All.) Vitman var. **barellieri**
A. barellieri (All.) Vitman var. **orientalis** Guşuleac
Nonea flavescens (C.A.Meyer) Fisch. & Mey.
Verbascum phoenicum L.
V. georgicum Benth
V. oocarpum Murb.
V. oreadoxum Hub.-Mor.
V. palladifolium Hub.-Mor.
Veronica armena Boiss. & Huet
Melampyrum pratense L.
Odontites aucheri Boiss.
O. glutinosa (Bieb.) Benth
Bungea trifida (vahl) C.A.Meyer
Orobanche arenaria Borkh.
O. caryophyllacea
Teucrium chamaedrys L. subsp. **chamaedrys**
Scutellaria orientalis L. subsp. **sosowskyi** (Taht.) Fed.
S. orientalis L. subsp. **macrostegia** (Hausskn.) ex Bornm.) Edmonson
Phlomis pungens Willd. var. **hirta** Velen.
Lamium purpureum L. subsp. **purpureum**
Leonurus glaucescens Bunge
Stachys germanica L. subsp. **bithynica** (Boiss.) Bhattacharjee
S. iberica Bieb. subsp. **stenostachya**
Satureja macrantha C.A. Meyer

- Thymus transcaucasicus** Ronniger
T. sipyleus Boiss. subsp. **rosulans** (Borbas) Jalas
Salvia ceaspitosa Montbert & ex. Bentham
S. suffriticosa Montbert & ex. Bentham
S. cryptantha Montbert & ex. Bentham
S. ceratophylla L.
Plantago atrata Hoppe
Thesium stelleroides Jaub. & Spach
T. procumbens C.A. Meyer
Crucianaella gilanica Trin subsp. **kotschyi** (Ehrend.) Ehrend.
Asperula woronowii Krecz.
A. orientalis Boiss. & Hohen.
Galium rivale (Sm.) Grieb.
Allium flavum L. subsp. **tauricum** (Besser ex Reichb.) Stearn var. **taurica**
Ornithogalum alpinum Staph
Muscari neglectum Guess.
Fritillaria caucasica J.F.Adam
Gagea tenuissima Miscz.
Colchium falcifoliosum Stapf
Crocus cancellatus Herbert subsp. **damescenus** (Herbert) Mathew
C. speciosus Bieb. subsp. **ilgazensis**
Dactylorhiza romana (Seb.) Soo, Nom. subsp. **romana**
D. umbrosa (Kar.& Kir.) Nevski
Typha angustifolia L.
Carex stenophylla Wahlenb subsp. **stenophylloides**(V.Krecz.) Egorova
C. melenostachya Bieb. ex Willd.
Elymus hispidus (Opiz) Melderis subsp.**hispidus**
Calamagrostis pseudophragmites (Haller fil) Koeler
Poa angustifolia L.

6. ÖNERİLER

“Köse Dağları’nın (Gümüşhane) Florası” adlı yapılan çalışma sonunda bu bölgenin floristik bakımından zengin olduğu anlaşılmıştır. Bu zenginlik kadar bunların korunması da o kadar önemlidir. Bunların korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için şu önerileri sıralayabiliriz:

1. Araştırma alanında tespit edilen endemik ve nadir türlerin koruma altına alınması,
2. Bu bölgede ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır. Bu yöreye uygun ve doğal florayı bozmayacak ağaç türlerinin seçilmesi,
3. Bu bölge erozyona hassas bir bölgedir. Bu yüzden kök sistemi çok güçlü olan dikenli *Astragalus* ve *Acantholimon* türlerinin korunması,
4. Kaçak kesimlerin önlenmesi,
5. Köse Dağları’nın doğal koruma kapsamına alınması.

7. KAYNAKLAR

1. Davis, P.H., Flora of Turkey and the East Aegean Islands, Vol. I-X, at the University Press, Edinburg, 1965-1985
2. Erinç, S., Vejetasyon Coğrafyası, Sermet Matbaası, İstanbul, 1967
3. Atalay, İ., Türkiye Vejetasyon Coğrafyası, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir, 1994
4. Yaltırık, F., Ülkemizin Bitki Zenginliği, Herba Medica, 2 (1997), 11-12
5. Özhatay, N., Kültür, Ş., Aksoy, N., Check-List of additional taxa to Flora of Turkey, Doğa Tu Botanik D., 18 (1994) 497-514
6. Özhatay, N., Kültür, Ş., Aksoy, N., Check-List of additional taxa to Flora of Turkey II, Doğa Tu Botanik D., 23, 3 (1999) 151-160
7. Baytop, T., Türkçe Bitki Adları Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yay., No.578, Ankara, 1997
8. Yıldırımlı, Ş., Munzur Dağlarının Florası (Doktora Tezi), Ankara , 1982
9. Baytop, A., Flora Orientalis'in Yazarı E. Boissier'in Anadolu Gezileri Hakkında, Doğa Tr. J. of Botany, 16 (1992) 137-140,
10. Baytop, A., Fanny Andrews Sheapard 'in Türkiye Bitkileri Kolleksiyonu ve Türkiye Florasına Katkıları, Tr.J.of. Botany, 20 (1996) 1-6
11. Huber-Morath, A., Novitiae Florae Anatolicae XVII, Bauhinia, 9 (1988) 37-40
12. Huber-Morath, A., Ergänzungen zu P.H.Davis "Flora of Turkey and East Aegan Islands", Candollean, 1 (1980) 561-608
13. Ragel, C. , Türkiye Hakkında Floristik Araştırmalar, İstanbul Ün. Fen Fak. Mecmuası, Seri B, XXIII (1969), 13-29
14. Sorger, F., Beitrage zur Flora der Türkei V. Linzer Biol. Beitr. 16, 1 (1984) 113-172
15. Sorger, F., Beitrage zur Flora der Türkei VI. Linzer Biol. Beitr. 17, 1 (1985) 121-169
16. Demiriz, H. Türkiye Flora ve Vejetasyonu üzerine Araştırmalar I. İstanbul Ün. Fen Fak. Mecmuası, XXXIV,3 (1969) 119-1122
17. Demiriz, H. und Koktay, P., Türkiye Flora ve Vejetasyonu üzerine Araştırmalar II. İstanbul Ün. Fen Fak. Mecmuası, XXXIV,3 (1969) 123-126
18. Demiriz H., Tutel, B., Türkiye Flora ve Vejetasyonu üzerine Araştırmalar III. İstanbul Ün. Fen Fak. Mecmuası, XXXIV,3 (1969) 131-1136

19. Demiriz H., Tutel, B., Aydın, A., Türkiye Flora ve Vejetasyonu üzerine Araştırmalar IV. İstanbul Ün. Fen Fak. Mecmuası, XXXVII ,4 (1969) 137-182
20. Çırıcı, A., Türkiye'nin Flora ve Vejetasyonu üzerine çalışmalar, Doğa Tr. Bot., 11, 2,(1987) 217-232
21. Baytop, T., Ağrı Dağı ve Çevresi Bitkilerine Katkılar, Doğa Tr., Botanik D., 16 (1992) 15-17
22. Özçelik, H.,Doğu Anadolu Botanik Bahçesinin Tanıtımı, TÜBİTAK Türk Tarım ve Orm.Der.,18 (1994)407-416
23. Ekim, T., Koyuncu, M., Erik, S., Türkiye'nin Tehlike Altındaki Nadir ve Endemik Bitki Türleri, Türkiye Tabiatı Koruma Derneği, Yayın No. 18, Ankara, 1989
24. Özçelik, H., Nadir ve Endemik Bitkilerin Korunması Üzerine Çalışmalar, Süleyman Demirel Ün. Fen Bil. Enst. D., 1 (1995) 1-4
25. Özçelik, H., Altan, Y., Behçet, L., Doğu İllerimizde Bitki Göçü, 1. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi, Ekim 1993, İzmir,Bildiriler Kitabı,1-18
26. Davis, P.H., Turkey; Present State of Floristic Knowledge, in la Flore du Bassin Mediterranean, Essai de Systematique Synthétique, 235 (1975) 93-113
27. Yıldırımlı, Ş. Türkiyeden *Cruciferae* Familyasından Çeşitli Karelerden Yeni Kayıtlar, Tr.J. of. Botany, 18 (1994) 389-392
28. Yıldız, G., Aytaç, Z.,New Floristic Records for the Various Grid from the Lamiaceae, Tr.J. of. Botany, 19 (1995) 627-630
29. Aytaç, Z.,Değişik Kareler İçin Yeni Kayıtlar, Tr. J. of. Botany, 18 (1994) 39-41
30. Karaer, F., Kutbay, H., Kılınç, M., Türkiye Florasındaki Çeşitli Kareler İçin Yeni Floristik Kayıtlar, Doğa J. of. Botany ,17 (1993) 41-45
31. Yıldırımlı, Ş., Türkiye' den Çeşitli Kareler İçin Yeni Bitki Yayınlıları, Tr.J. of. Botany, 16 (1992) 207-214
32. Yıldırımlı, Ş., Türkiye' den çeşitli Kareler İçin Yeni Bitki Yayınlıları, Hacettepe Fen ve Müh. Bil. Der., 11 (1990) 39-59
33. Yıldırımlı, Ş., Güner, A., Türkiye' den Çeşitli Kareler İçin Yeni Floristik Kayıtlar, Doğa J.of. Botany,13,2, (1989)
34. Yıldırımlı, Ş., Türkiye' den Çeşitli Kareler İçin Yeni Floristik Kayıtlar, Doğa J.of. Botany, 11,1, (1987) 321-329
35. Yıldız, B., Köse Dağının (Sivas) Floristik Özellikleri, Tr. J. of Botany, 20 (1996) 417-456

36. Ekim, T., Güner, A., The Anatolian Diagonal: fact or fiction ?, Proceedings of Society of Edinburg, 89 B (1986) 69-77
37. Küçük, M., Kürtün (Gümüşhane) Örümcek Ormanlarının Florası ve Saf Meşçere Tiplerinin Floristik Kompozisyonu, Doğu Karadeniz Ormancılık Araştırma Enstitüsü Yay. No.5, Trabzon, 1998
38. Anşin, R., Doğu Karadeniz Bölgesi Florası ve Asal Vejetasyon Tiplerinin Floristik İçerikleri (Doçentlik Tezi), KTÜ Orman Fakültesi, Trabzon, 1980
39. Anşin, R., Trabzon-Meryemana Araştırma Ormanı Florası ve Saf Ladin Meşçerelerinde Floristik Araştırmalar, Karadeniz Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş., Trabzon, 1979
40. Terzioğlu, S., Uzungöl (Trabzon-Çaykara) ve Çevresinin Flora ve Vejetasyonu (Doktora tezi) , KTÜ Fen Bilimleri Enst., Trabzon, 1998
41. Güner, A., Vural, M., Sorkun, K., Rize Florası, Vejetasyonu ve Yöre Ballarının Polen Analizi, TÜBİTAK Matematik, Fizik ve Biyolojik Bilimler Araştırma Grubu, Proje No: T.B.A.G.-650, 1987
42. Demirkuş, N., Çiçek Dağı ve Çevresinin Florası Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Fen Bil. Enst., Ankara, 1989
43. Karaer, F., Kelkit Vadisinin Flora ve Vejetasyonu Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi) , Ondokuzmayıs Ün., Fen Bilimleri Enst. Samsun, 1994
44. Dalcı, M. A Phyletic Arrangement Of The East Anatolian *Dianthus* L. Species Based On Inflorasence And Reduction, Doğa Tr. J. Bio. 10, 1 (1986) 61-71
45. Dalcı, M., Morphological Studies And Synonyms Of Some species in *Dianthus* L. Doğa Tr. J. Bio. 10, 2 (1986) 138-159
46. Akman, Y., Biyocoğrafya, Palme Yayınları, Ankara, 1993
47. Hamzaoğlu, E., Aydoğdu, M., Hafik (Sivas) ve Çevresindeki Jipsli Toprak Florası, Tr. J. of Botany 19 (1995) 373-388
48. Avcı, M. , Türkiye'nin Flora Bölgeleri ve Anadolu Diyagonaline Coğrafi Bir Yaklaşım, Türk Coğrafya Dergisi, 28 (1993), 225-247
49. Karaer, F., Kılınç, M., Kutbay, H., Karadeniz Bölgesinin iç Kesimlerindeki Vadı Boylarında Bulunan Akdeniz Enklavlarının Floristik Yapısı ve Bulunma Nedenleri,XII. Ulusal Biyoloji Kong., 6-8 Temmuz,1994, Edirne
50. Vural, M., Rize'nin Yüksek Dağ Vejetasyonu, Doğa Botanik, 20 (1996) 83-102
51. Quezel, P., The Forest Vegetation of Turkey, Proceeding of Royal Society of Edinburg, 89B (1986)113-122

52. Tarkan, M., Yukarı Kelkit ve Çoruh Havzası Doğal ve Beşeri Coğrafya Etüdü, Atatürk Ün. Fen-Ed. Araştırma Der., 2 (1971) 113-169
53. Ağar, Ü., Demirözü ve Köse Bölgesinin Jeolojisi (Doktora Tezi) , İstanbul Ün. Fen Fakültesi, İstanbul, 1975
54. Gümüş, İ., Çakmak Dağları Florasına Giriş, Doğa Tr. J. of Botany, 16 (1992) 54-70
55. Evren, H., Elazığ Yöresinde Toplanmış *Fabaceae* ve *Asteraceae* Familyalarına Ait Tıbbi ve Endüstriyel Bitkiler, Fırat Havzası Tıbbi ve Eddüstriyel Bit.Sempozyumu, Ekim 1986 Elazığ, Bildiriler Kitabı, 123-135,
56. Altan, Y., Behçet, L., Hizan florası, Doğa Botanik, 19 (1993) 331-344
57. Behçet, L., Baskıl (Elazığ) Florasına Katkılar Ehrami Karaçam Populasyonunun Floristik Yapısı, I. International Symposium on Protection Natural Environment and Ehrami Karaçam, Eylül 1999, Kütahya , Bildiri Kitabı, 40-59
58. Behçet, L., Baskıl (Elazığ)'in vejetasyonu, Ehrami Karaçam Populasyonunun Floristik Yapısı, I. International Symposium on Protection Natural Environment and Ehrami Karaçam, Eylül 1999, Kütahya Bildiri Kitabı, 140-162
59. Duman, H., Engizek Dağı (Kahramanmaraş) Vejetasyonu, Tr. J. of Botany,19 (1994)179-212
60. Akman, Y., Ketenoglu, O., The Climate and Vegetation of Turkey, Proceeding of Royal Society of Edinburg, 89B (1986) 123-134
61. Tatlı, A., Allahuekber Dağlarının Bitki Sosyolojisi Yönünden Araştırılması, Doğa Tr. Botanik D., 11 ,1 (1987) 169-194
62. Tatlı, A.,Gavur Dağları-Çoruh Nehri ile Seçme Seçme Vadisi Bitki Ekolojisi ve Bitki Sosyolojisi Yönünden Araştırılması, Atatürk Üniversitesi Temel Bilimler Yüksek Okulu Botanik Bölümü, Erzurum, 1981
63. Tatlı, A., Allahuekber Dağları Florasına Katkılar, Doğa Tr. Botanik D., 13 ,3 (1989) 355-374
64. Tatlı, A.,Gavur Dağları (Erzurum) Florasına Katkılar, Doğa Tr. Botanik D.,13, 3 (1989) 337-354
65. Tatlı, A., Nemrut Dağının Bitki Sosyolojisi ve Ekolojisi Yönünden araştırılması (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Temel Bil. Yüksekokulu Erzurum,
66. Tatlı, A., Iğdır Ovası, Florasına Katkılar, Doğa Tr. Botanik D.,13,1 (1989) 102-107
67. Kaya, Y. Ağrı Dağı ve Çevresi Bitkilerine Katkılar, X. Ulusal Biyoloji Kongresi Temmuz 1990, Erzurum, Bildiri Kitabı , 101-110

68. Kaya, Y., Tercan Çevresi ile Şengül (Erzincan) ve Bağırbaba (Tunceli) Dağlarının Florası, Tr. J. of Botany, 20 (1996) 75-98,
69. Düzenli, A., Triyal Dağının (Artvin) Bitki Ekolojisi ve Bitki Sosyolojisi Yönünden Araştırılması, TBAG-256, (1982)
70. Civelek, Ş., Çamlıbel Geçidi ve Yıldız Dağı (Sivas-Tokat) Florası, Doğa Tr.J. of Botany, 16, 1, 21-53, (1992)
71. Yıldız, B., Aktoklu, E., Malatya Florasına Katkılar I Tr. J. of Botany, 20(1996) 267-278
72. M.S.B. Harita Genel Müdürlüğü 1/10.000 ölçekli Topografya Haritası, 1977, Ankara
73. Kesler, T., Geçmişten Günümüze Tüm Yonleriyle Köse, Köse KSE Vakfı Yay. No.1, İstanbul, 1998
74. Maden Teknik Araştırma, Türkiye Jeolojik Haritası, Trabzon Paftası
75. T.C. Gümüşhane Valiliği ÇED Raporu, Gümüşhane, 1999
76. Özbey, R., Gümüşhane ve Çevresindeki Kırsal Yerleşmelerin Başlıca Coğrafik Sorunları ve Çözüm Yolları, Geçmişten Günümüze Gümüşhane Sempozyum Kitapçığı, Haziran 1990 ,Gümüşhane , Bildiri Kitabı, 307-383
77. Saracoğlu, H., Bitki Örtüsü ve Akarsular, M.E.B. Yay. İstanbul, 1990
78. Meteroloji Bülteni, Ortalama ve Eksterm Kiyemetler, Devlet Meteoroloji İşl. Gn. Müd. Yayıını, Ankara, 1984
79. Akman Y. İklim ve Biyoiklim, Palme Yayınları, Ankara, 1990
80. San, S., Trabzon Salnamesinde Gümüşhane Sancağı, Gümüşhane, 1990
81. Bossier, E., Flora Orientalis I-5 et Suppl., Basel, 1867-1888
82. Tutin, T.G., Heywood; V.H. et all. Flora Of Europea , Vol. V, Cambridge, 1980
83. Townsen, C.C., Guest, E., Flora of Iraq, Vol.9, At The University Press, Glasgow, 1968
84. Komarov, V.L., Flora of USSR, Vol. I-X, Israel Program for Scientific Translations, Jerusalem, 1934-1960
85. Yaltırık, F., Türkiye Meşeleri Teşhis Klavuzu, Orman Genel Müdürlüğü Yayınları, Yenilik Basımevi, İstanbul , 1984
86. Acartürk, R., Şifali Bitkiler Flora ve Sağlığı, Orman Genel Müdürlüğü Mensupları Yardımlaşma Vakfı Yayınları, No: 1, Ankara, 1997
87. Erik, S., Akaydin, G., Göktaş, A., Başkentin Doğal Bitkileri, Ankara Valiliği Çevre Koruma Vakfı, Ankara, 1998

88. Yücel, E., Yaltırık, F., Öztürk, M., Süs Bitkileri, Anadolu Ün. Yay. No; 833, Eskişehir, 1999
89. Sezik, E., Orkidelerimiz, İstanbul ,1984
90. Heyward, J., A New Key to Wild Flowers, Cambridge University Press, New York, 1987
91. Harrington, H.D., How to Udentify Plants, The Swallow Press Incorporated, Chicago, 1957
92. Davis, P.H., Cullen, J., The İdentification of Flowering Plant Names, Cambridge Universty Press, 1989
93. Cullen, J., Taxonomic And Cytological Notes On Turkish *Ornithogalum*, Royal Bot. Garden, Edinburg, 1966
94. Aichle, D., Wat Bloit Daar ?, Stuttgart, 1980
95. Tykac en, J., Vanek, V., Thieme's Tuinplantengids, Praha, 1979
96. Jüngling, H., Seybold, S., Das Fischer Lexikon der Pflanzen In Farbe, München, 1983
97. Leutscher, A., Elseviers Basis Natuurgids, Amsterdam, 1983
98. Lavrense, T., George H.M., Taxonomy of Vascular Plants, MacMillan Company, New York, 1968

8. EKLER

Taksonomik Terimler Sözlüğü:

Aken	: Tek tohumlu açılmayan kuru meyve
Aktinomorf	: Çok simetri düzlemi olan çiçek
Akuminat	: Uzun, sivri uçlu
Akut	: Keskin sivri uçlu
Ampleksikaul	: Yaprak tabanı gövde sarar
Annulus	: Koralla tüpünün boğaz kısmı
Araknoit	: Örümcek ağı şeklinde tüy
Barbit	: Çengelli killi tüy
Barbulat	: Tüy püsküllü
Bifurkat	: İki çatallı
Deltoit	: Eşkenar üçgen şeklinde
Digitat	: Parmak şeklinde
Diskoid	: Disk şeklinde
Falkat	: Oraksı
Filiform	: İpliksi
Fillari	: İnvolukrum' u meydana getiren pulsu yapraklardan her biri
Folükül	: Apokarp ginekiyalı çiçeklerde her biri bağımsız pistil taşıyan ve boyuna yarılarak açılan kuru meyve
Glokhidat	: Üzerinde kanca gibi yapılar bulunan tüy
Gamopetal	: Bileşik petalli
Gibboz	: Kamburlu şekilde
Ginofor	: Ovaryumun sapı
Glabros	: Tüysüz
Gland	: Salgı bezi
Glandular	: Salgı tüylü
Glaukoz	: Mumsu, kolayca silinebilen örtü
Gluma	: Graminlerde başakçıkların tabanında, çiçekleri saran yaprak(brakte)

Hastat	: Yaprak ayası tabanda dışarıya doğru uzamiş ve loplar ana eksene dik olan yaprak şekli
Heteromorfik	: İki farklı şekilli
Hispid	: Sert kılıç veya tüylü
İmbrikat	: Üst üste kiremit şeklinde sıralanmış
İnfindubular	: Huni biçimli
İnvolutral	: Braktelerin çevresel olarak bulunması
Kampanulat	: Çan şeklinde
Kapitulum	: Baş şeklinde çiçek durumu
Keel	: Omurga şeklinde
Klavat	: Ucu topuzlu
Korimbus	: Yalancı şemsiye
Kordat	: Kalp şeklinde
Korona	: Korolla ile stamen arasından çıkış做的 olan korollaya bağlı yapı
Krenat	: Yuvarlak dişli
Labellum	: Dudak şeklinde
Legümen	: Açılan kuru meyvelerden, baklagil meyveleri
Lemma	: Graminlerde başakta bulunan, tek bir çiçeği saran alttaki örtü pullu
Lepidot	: Pulsu tüy
Ligula	: Graminelerde yaprak ayasının tabanında bulunan dil şeklindeki çıktı
Ligulat	: Taçları dil şeklinde dönüşmüş çiçek
Linear	: Şerit şeklinde
Lirat	: Yaprak ayasının en uçtaki lobu büyük, aşağı lopları gittikçe küçülen yaprak şekli
Lokulus	: Ovaryum gözü
Lomentum	: Kirılan boğumlu meyva
Merikarp	: Birleşik bir ovaryundan olumşmuş ve karpellerin birleşme yerinden yarılarak ayrılan tek tohumlu meyve
Monomorfik	: Tek şekilli
Mukro	: Dikensi uçlu
Oblong	: Uzunluğu eninden daha fazla olan, kenarları orta kısımlarda parel basit yaprak

Obkordat	: Ters kalp şeklindeki basit yaprak
Obtus	: Küt uçlu
Orbikular	: Daire şeklinde
Palmat	: El şeklindeki yaprak
Palea	: Graminlerde başakta bulunan, tek bir çiçeği saran örtü pullarından üsteki veya Compositae familyasında çiçek tablası üzerindeki brakteler
Panikül	: Bileşik salkım şeklinde çiçek durumu
Papillar	: Küçük siğil şeklinde çıkıntılı
Papilloz	: Kabarcıklı
Pappus	: Compositae familyasında çiçeklerde görülen pulsu, kalıkse karşılık gelen tüysü yapılar
Pedonkul	: Çiçek kümesi sapı
Pinnat	: Uzamış bir eksen boyunca karşılıklı dizilmiş yaprakçıklardan oluşan bileşik yaprak
Pinnatifit	: Yaprak ayasının orta damara doğru üçte birinden az olarak bölünmesi
Pinnatisek	: Yaprak ayasının orta damara kadar bölünmesi
Plumoz	: Tüyün üzerinde ince tüysü yapılarının bulunması
Puberuloz	: Yüzeyin kısa sık tüylerle kaplı olması
Radiat	: Baş durumunda hem disk hem de dilsiz çiçeklerin bulunması
Rahis	: Bileşik yaprak ekseni
Rasem	: Bir ana eksen üzerine saplı olarak dizilmiş çiçek durumu
Retikulat	: Ağsı
Rotat	: Korolla lopları ana eksene dik olarak yayılmış, tüp oldukça kısa
Rozet	: Gövde dibinde kümelenmiş taban yapraklar
Rugoz	: Buruşuk
Sagittat	: Yaprak ayası tabanda iki yana ve aşağı doğru uzamış yaprak şekli
Seriseus	: İnce, uzun ipeksi tüy
Serrat	: Testere dişli
Seta	: Kalın sert yapılı kıl
Setoz	: Yüzeyin kalın sert yapılı kıllarla kaplı olması
Skabrit	: Kısa pürtüklü

Skapus	: Gövdesiz bitkilerde çiçek veya çiçek kümesini taşıyan, yapraksız sap
Sliquiform	: Boyun enin 3 katından fazla olması
Spat	: Çiçek kümesinin dip kısmından çıkıp onu içine alan geniş yaprak
Spur	: Mahmuz
Staminot	: Verimsiz stamen
Standart	: Leguminosae çiçeklerinde üste yer alan geniş petal
Tendril	: Yaprak ekseni ucundaki tırmanmayı sağlayan ince uzun ipliksi yapılar
Ternat	: Bir ana sapın ucunda saplı 3 yapraklılığın bulunduğu bileşik yaprak
Tomentoz	: Keçi kılı şeklinde tüylü
Triangular	: Üçgensi
Trifoliat	: Bir ana sapın ucunda 3 yapraklılığın bulunduğu bileşik yaprak
Triküspit	: Üç parçalı
Trunkat	: Yaprak veya akende ucun kesik gibi düz olması
Tuberkül	: Uçları sivri olmayan küçük kabartılar
Umbro	: Şişkin
Undulat	: Dalgalı
Verrukuloz	: Yüzeylerin küçük siğilli olması
Villos	: Uzun yumuşak tüylü
Zigomorf	: Bir simetri düzlemi olan çiçek

9. ÖZGEÇMİŞ

1969 yılında Trabzon'un Şalpazarı ilçesinde doğdu. İlk, Orta ve Lise öğrenimimi Şalpazarında tamamladı. 1986 yılında 19 Mayıs Üniversitesi Fen -Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü'nü kazandı ve 1990 yılında mezun oldu. Aynı yıl 19 Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nün açmış olduğu yüksek lisans sınavını kazandı ve 1993 yılında "Orta Karadeniz Bölgesinde Yayılış Gösteren Bazı Ornithogalum L. Türleri Üzerine Taksonomik Amaçlı Morfolojik Bir Çalışma "adlı tezle Bilim Uzmanı ünvanı aldı. 1992-95 yılları arasında Samsun Alaçam İmam Hatip Lisesinde Biyoloji Öğretmeni olarak çalıştı. 1995 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nün açmış olduğu Doktora sınavını kazandı. Aynı yıl kayıt dondurarak 8 ay kısa dönem askerlik görevimi tamamladı. 1997 yılında Biyoloji Öğretmeni olarak görev yaptığı Trabzon Yomra Lisesinden Atatürk Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi için açılmış olan Araştırma Görevliliği sınavını kazanarak ayrıldı.

Halen Erzincan Eğitim Fakültesinde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır ve evlidir.